„O MARE CARTE DESPRE ȘANSA DE SUPRAVIEȚUIRE A FIINȚEI UMANE."
—*SVENSKA DAGBLADET*—

Raftul Denisei

MAJA LUNDE

BESTSELLER INTERNAȚIONAL

ISTORIA ALBINELOR

HUMANITAS fiction

„UN ROMAN VIZIONAR."
—*LE FIGARO*—

Anglia, 1852
William, naturalist și comerciant de semințe, chinuit de o suferință ce nu are încă un nume, se luptă din răsputeri cu ceea ce el crede a fi melancolie, gânduri sumbre, tristețe. Când ratarea amenință să îl copleșească, reușește să construiască un nou tip de stup, unul care, speră el, îi va aduce faimă și onoare și îl va ridica în ochii copiilor săi.

SUA, 2007
George, care face parte dintr-o veche familie de apicultori, supraviețuiește cu greu concurenței metodelor industriale. Cea mai mare dorință a lui este să-și lase moștenire meșteșugul și afacerea fiului său, Tom, care însă e mult mai interesat de studii și vrea să devină scriitor. Deși schimbările climatice sunt evidente și albinele lui ajung să fie afectate de Colony Colapse Disorder, George refuză să se lase învins și crede că, dacă ar reuși să stârnească entuziasmul lui Tom, salvarea ar putea veni de la el.

China, 2098
Albinele au dispărut, lumea e cuprinsă de haos; Europa și America sunt bântuite de foamete, dar China reușește să-și hrănească populația. Tao, o tânără mamă, lucrează zi-lumină în livezi, făcând polenizare manuală. Copiii sunt școlarizați până la opt ani, apoi sunt trimiși la muncă pe câmpuri. Tao nu vrea o astfel de viață pentru fiul ei și crede că educația îi poate schimba soarta. Dar când acestuia i se întâmplă un accident neobișnuit și autoritățile îl despart de părinți, Tao hotărăște să afle cu orice preț de ce i-a fost luat.

MAJA LUNDE

ISTORIA ALBINELOR

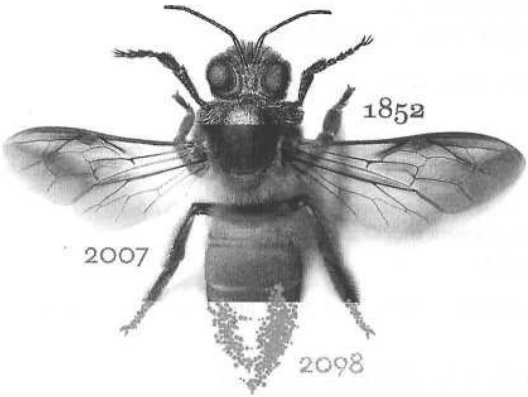

Traducere din norvegiană de SANDA TOMESCU BACIU
Titlul original: *BIENES HISTORIE,* 2015,

HUMANITAS FICTION, 2019

Versiune ebook: v1.0, mai 2019

Pentru Jesper, Jens şi Linus

tao

Districtul 242, Shirong, Sichuan, 2098

Asemenea unor păsări mult prea mari, ne balansam pe câte o creangă fiecare, cu o cutie de plastic într-o mână şi cu un pămătuf din pene în cealaltă.

M-am cățărat încet mai sus, cu cea mai mare precauţie. Nu eram îndemânatică, nu eram asemenea multor altor femei din echipă, eram adesea prea repezită în mişcări, îmi lipseau motricitatea şi delicateţea, absolut necesare. Nu, nu eram făcută pentru aşa ceva, dar totuşi trebuia să fiu prezentă aici, câte douăsprezece ore în fiecare zi.

Pomii dăinuiau de o veşnicie. Crengile fragile, asemenea sticlei subţiri, scârţâiau sub greutatea noastră. M-am răsucit cu grijă, căci nu trebuia să rănesc copacul. Mi-am pus piciorul drept pe creanga următoare, trăgând uşor stângul după el. În cele din urmă, mi-am găsit o poziţie de lucru sigură, incomodă, dar stabilă. De aici, ajungeam la florile cele mai de sus.

Recipientul mic de plastic era plin de aurul turnat, măsurat şi împărţit cu precizie, în cantităţi fixe, fiecăreia dintre noi, la începutul zilei de lucru. Imponderabilă, încercam să transfer cantităţi invizibile din recipient spre pomi. Fiecare floare trebuia polenizată cu micuţa pensulă din pene de găină, de la găini crescute tocmai în acest scop. Orice alte pene artificiale din fibră de sticlă nu s-au dovedit a fi nici pe departe la fel de eficiente. S-au făcut, iar şi iar, nenumărate testări, că doar aveam destul timp la dispoziţie în districtul meu, unde tradiţia era păstrată de peste o sută de ani. Albinele dispăruseră deja în anii 1980, dinainte de Colaps, fiind ucise de stropirea pomilor. După câţiva ani, când s-a renunţat la stropit, albinele au revenit, însă polenizarea artificială era deja pe rol, iar rezultatele erau net superioare, în ciuda faptului că activitatea necesita extrem de mulţi oameni şi multe mâini. Şi-apoi,

când a venit Colapsul, districtul meu a avut cel mai mult de câştigat, în contextul concurenţei. S-a dovedit a fi în avantajul nostru să fim noi ţara care a poluat cel mai mult. Am fost pionierii poluării şi, prin urmare, am fost şi primii la polenizarea manuală. Am fost salvaţi de un paradox.

M-am întins cât de mult am putut, fără să ajung însă la floarea cea mai de sus. Era cât pe ce să renunţ, dar ştiam c-aş fi fost penalizată, aşa c-am mai încercat o dată. Ni se scădea salariul dacă foloseam mult prea repede polenul din cutie. Sau dacă foloseam prea puţin. Rezultatul muncii era invizibil. Când, la sfârşitul zilei, ne dădeam jos din pomi, nu era nimic altceva care să dovedească strădania zilei în afară de cruciuliţele desenate cu creta pe trunchiurile pomilor, de preferat patruzeci de cruciuliţe în fiecare zi. Abia odată cu venirea toamnei, când copacii erau încărcaţi de fructe, devenea limpede unde se muncise bine. Dar, până atunci, nimeni nu mai ţinea minte cine şi ce pomi polenizase.

Azi fusesem repartizată pe parcela 748. Din câte? Nu ştiam. Noi eram una dintre sutele de echipe. În uniformele de lucru bej, ne confundam cu pomii. Şi noi eram la fel de înţesate ca florile. Niciodată singure, mereu laolaltă aici sus, în pomi, sau mergând de-a lungul făgaşului lăsat de roţi, ce ducea de la o parcelă la alta. Abia între pereţii apartamentelor noastre mici puteam fi noi înşine, timp de câteva ore scurte. Pentru că, altfel, întreaga noastră viaţă se derula afară.

Era linişte deplină. Nu aveam voie să vorbim în timp ce lucram. Singurele sunete proveneau de la mişcările noastre în pomi, câte o uşoară voce dreasă, câte un căscat când şi când, foşnetul hainelor noastre de lucru atingând trunchiurile pomilor. Şi, uneori, acel sunet pe care am învăţat noi, toate, să-l detestăm – cel al unei crengi care trosneşte, sau, în cel mai rău caz, se rupe. O creangă ruptă însemna fructe mai puţine, dar mai ales încă un motiv să ni se scadă din salariu.

În afară de aceste sunete se auzea doar vântul care trecea printre crenguţe biciuind florile, lunecând prin iarba de pe pământ.

Vântul sufla din sud, dinspre pădure. Era un vânt întunecat şi sălbatic pentru pomii fructiferi înfloriţi şi albi, care nu înfrunziseră încă. În câteva săptămâni însă, pădurea avea să se transforme într-un zid verde viguros. N-am fost niciodată în pădure, nu aveam nimic de lucru acolo. Însă acum circula zvonul că şi pădurea urma să fie tăiată, iar terenul, replantat cu pomi fructiferi.

O muscă veni zumzăind dintr-acolo. Era o privelişte rară. Trecuseră multe zile de când nu mai văzusem o pasăre. Şi ele se împuţinaseră. Vânau puţinele insecte care mai rămăseseră şi care flămânzeau, ca de altfel tot restul lumii.

Dintr-odată, un sunet tăios întrerupse tăcerea. Fluierul din baraca şefilor, semnalul celei de a doua şi ultime pauze. Atunci, am simţit brusc cât de tare mi se uscase limba.

Eu şi tovarăşele mele de muncă, asemenea unei mase compacte, ne-am prelins din pomi, coborând pe pământ. Celelalte femei se şi puseseră pe sporovăit, o pălăvrăgeală cacofonică declanşată de îndată ce le era permis, ca la o apăsare de buton.

Tăceam, preocupată să mă dau jos din pom încet, fără să rup vreo creangă. Am reuşit. Noroc chior. Eram neîndemânatică şi neajutorată, şi petrecusem deja destul timp acolo, afară, ca să-mi dau seama că niciodată nu voi fi suficient de bună pentru acest soi de muncă.

Jos, pe pământ, lângă pom, era o ploscă de metal zgâriată, cu apă potabilă. Am înşfăcat-o şi am băut repede. Apa era stătută, avea gust de aluminiu, ceea ce m-a împiedicat să beau după pofta inimii.

Doi tineri îmbrăcaţi în alb, din echipa de la bucătărie, împărţeau rapid cutiile de unică folosinţă cu cea de-a doua masă a zilei. M-am aşezat de una singură, rezemată de trunchiul pomului, şi am deschis-o pe a mea. Azi, orezul era amestecat cu boabe de porumb. Am luat o înghiţitură. Ca de obicei, cam sărat, cu arome artificiale de chili şi soia. Nu

mai pusesem carne în gură de multă vreme. Hrana pentru animale necesita mult prea mult teren arabil. Şi mare parte din hrana tradiţională a animalelor presupunea polenizarea plantelor. Iar animalele nu meritau munca noastră manuală atât de minuţioasă.

Cutia de tablă se goli înainte de a mă fi săturat. M-am ridicat şi am pus-o în coşul în care se adunau cutiile. Apoi am început să tropăi pe loc. Picioarele îmi erau obosite, dar şi anchilozate de la atâta nemişcare în poziţii imposibile acolo sus, în pomi. Aveam furnicături în picioare; nu suportam să nu mă mişc, dar n-aveam încotro. Atunci am aruncat o privire pe furiş împrejur. Nimeni din conducere nu era atent. M-am lungit repede pe jos, chiar şi numai ca să-mi întind coloana care mă durea.

Am închis ochii pentru o clipă. Am încercat să fac abstracţie de vocile celorlalte femei din echipă. Eram mai degrabă atentă la felul în care sporovăială creştea sau slăbea în intensitate. Oare de unde această nevoie stringentă de a vorbi toate deodată? Celelalte colege de echipă începuseră să lucreze aici încă de pe vremea când erau nişte fetiţe. Ceasuri în şir de pălăvrăgeală fără niciun subiect anume şi fără nicio profunzime. Poate doar cu excepţia momentelor când se vorbea despre o persoană care nu era de faţă.

Eu una preferam discuţiile între patru ochi. Sau preferam propria companie. La muncă, cel mai adesea, cea din urmă variantă. Iar acasă îl aveam pe Kuan, soţul meu. Deşi pe noi nu ne legau discuţiile lungi. El comunica doar despre acum şi aici, concret, la subiect, fără să aspire la cunoaştere, la mai mult. Dar pe umărul lui îmi găseam liniştea. Şi îl aveam pe Wei-Wen, micuţul nostru de trei ani. Despre *el* puteam vorbi oricât.

De îndată ce aproape că aţipisem în zumzetul de voci, acesta s-a oprit brusc. A amuţit cu totul.

M-am ridicat în capul oaselor. Colegele de echipă stăteau cu feţele întoarse spre drum.

Grupul se îndrepta spre noi, coborând de-a lungul urmelor lăsate de roţi. Nu aveau mai mult de opt ani, îi recunoşteam pe mai mulţi dintre ei de la şcoala lui Wei-Wen. Purtau cu toţii salopete sintetice bej, identice cu ale noastre, şi veneau cât de repede îi ţineau picioarele lor scurte. Doi îndrumători îi conduceau. Unul mergea în faţă, şi altul, în spate. Amândoi, cu voci răsunătoare, îi corectau neîncetat pe copii. Dar nu se răsteau, indicaţiile erau rostite cu căldură şi compasiune. Pentru că, deşi copiii nu pricepeau pe deplin ce avea să li se întâmple, adulţii o ştiau mult prea bine.

Copiii se ţineau de mână doi câte doi, în perechi inegale, cei înalţi făceau pereche cu cei scunzi, având grijă de aceştia. Păşeau dezlânat, dezorganizat, dar se ţineau strâns de mână, ca şi cum palmele lor ar fi fost date cu lipici. Poate că fuseseră avertizaţi să nu cumva să-şi dea drumul la mâini.

Privirile lor erau aţintite asupra noastră, asupra pomilor.

Curioşi, unii dintre ei mijeau ochii, înclinându-şi capul într-o parte. Ca şi cum ar fi venit aici pentru prima oară, deşi toţi erau din partea locului şi nu mai văzuseră altă natură în afară de nesfârşitele şiruri de pomi fructiferi, pe fundalul pădurii stufoase dinspre sud. O fetiţă scundă mă privi îndelung, cu ochi mari şi apropiaţi. Clipi de câteva ori, apoi se smiorcăi zgomotos. Ţinea de mână un băiat slab care căsca zdravăn şi lipsit de jenă, fără să-şi pună mâna liberă la gură şi fără să-şi dea seama că întreaga faţă i se contractase într-un hău. Dar nu căsca de plictiseală, era prea fraged pentru asta, căsca pentru că era subalimentat şi se simţea obosit.

O altă fată, deşirată, trăgea după ea un băieţel care respira greu pe nas, cu gura deschisă, ştirb. Fata îşi întorcea faţa spre soare, cu ochii mijiţi şi strâmbând din nas, menţinându-şi capul în aceeaşi poziţie, ca şi cum ar fi vrut să prindă culoare sau, poate, să-şi sporească puterile.

Alţi şi alţi copii veneau în fiecare primăvară. Dar fuseseră, într-adevăr, mereu la fel de mici? Sau, mai nou, erau chiar şi mai micuţi?

Ba nu, aveau opt ani, aşa cum era regula. Îşi încheiaseră şcolarizarea. Ce mai scoală era şi asta, la care se învăţau doar câteva cifre şi ideograme, iar în afară de asta, nimic altceva decât o formă organizată de înregimentare, ca să-i pregătească pentru viaţa de aici, din livezi. Exerciţiul de a sta în linişte mai multă vreme. „Staţi cuminţi şi liniştiţi. Cuminţi, cuminţi, aşa.” Exerciţii de îndemânare. Făceau covoare cu noduri încă de la trei ani. Degetele lor micuţe se pricepeau de minune să execute tipare complicate. Şi, în egală măsură, erau potrivite pentru munca de aici, de-afară.

Copiii trecură pe lângă noi, îşi îndreptară capetele înainte privind spre pomii din faţă. Plecară mai departe în direcţia unei alte parcele. Băiatul fără dinţi se împiedică pentru o clipă, dar slăbănoaga îl ţinea bine, aşa că izbuti să nu cadă.

Copiii dispărură puţin mai departe, pe drum, afundându-se printre pomi.

— Unde-i duc? întrebă o femeie din echipa mea.

— Cu siguranţă la 49 sau 50, zise o alta. N-a început nimeni încă acolo.

Am simţit un gol în stomac. Unde se duceau, la ce parcelă anume, nu avea nicio importanţă. *Ce anume* aveau să facă…

Dinspre baracă se auzi fluierul. Ne-am urcat din nou în pomi; mă mişcam lent, dar, cu toate astea, inima îmi bătea cu putere. Pentru că nu erau copii mai mici. Wei-Wen… Peste cinci ani avea să împlinească opt ani. Peste doar cinci ani avea să-i vină şi lui rândul. Mâinile lor harnice erau mult mai de preţ aici decât oriunde altundeva. Degetele lor micuţe fuseseră deja antrenate pentru acest tip de muncă.

Copii de opt ani, aici, în câmp, zi de zi, cu trupurile lor mici încremenite în pomi. Nici nu mai aveau copilărie, aşa cum avuseserăm eu şi cei de vârsta mea, care merseserăm la scoală până la cincisprezece ani.

O ne-viaţă.

Îmi tremurau mâinile când am ridicat cutia de plastic cu nepreţuitul praf. Trebuia să muncim cu toţii, ca să facem rost de mâncare, aşa ni se spunea, să cultivăm ceea ce urma să şi mâncăm. Cu toţii trebuia să contribuim, chiar şi copiii. Căci cine avea nevoie de educaţie atunci când rezervele de grâu scădeau vertiginos, când raţiile se împuţinau cu fiecare zi ce trecea, când seara trebuia să te culci flămând?

M-am răsucit ca să ajung la florile din spatele meu, dar, de data aceasta, mişcările au fost prea abrupte. M-am lovit de o creangă pe care nu o observasem, mi-am pierdut echilibrul, lăsându-mă greu de cealaltă parte.

Şi am fost gata. Trosnetul pe care ajunseserăm să-l urâm, sunetul unei crengi care se rupea.

Supraveghetoarea se îndreptă rapid spre mine. Privi sus în pom, evaluă pagubele, fără să spună nimic. Scrise ceva în grabă într-un carneţel înainte să-şi continue drumul.

Creanga nu era nici lungă şi nici solidă, dar ştiam prea bine că prima pe această lună avea să dispară. Banii care ar fi trebuit să ajungă în cutia de tablă din dulapul de bucătărie, în care economiseam fiecare yuan ce ne prisosea.

Mi-am tras răsuflarea. Nu mă puteam gândi la asta. Nu puteam decât să continui. Să ridic mâna, să înmoi pămătuful în polen, să mă mişc cu grijă înspre flori, să le mângâi ca şi cum aş fi fost o albină.

Nu m-am mai uitat la ceas. Ştiam că oricum nu ajuta la nimic. Cu fiecare floare peste care lăsam să treacă pămătuful, mă apropiam tot mai mult de căderea serii şi de acele scurte momente pe care le petreceam zilnic cu copilul meu. Acele scurte momente erau tot ceea ce ne aparţinea, şi probabil că în acele clipe aş fi putut schimba ceva: să plantez o sămânţă care să-i dea acea şansă pe care eu niciodată n-am avut-o.

William

Maryville, Hertfordshire, Anglia, 1852

În jurul meu, totul era galben, galben fără de sfârşit, deasupra mea, sub mine, orbindu-mă. Dar culoarea era adevărată, nu doar o închipuire a mea, era chiar tapetul de brocart pe care soţia mea, Thilda, îl pusese pe pereţi când ne-am mutat aici, cu câţiva ani în urmă. O duceam bine pe-atunci. Mica mea afacere cu seminţe de pe strada principală din Maryville era înfloritoare. Eram în continuare entuziasmat şi încă mai credeam că aveam să reuşesc să combin afacerile cu ceea ce avea, cu adevărat, însemnătate pentru mine: studiul ştiinţelor naturii. Dar trecuse mult timp de-atunci, până să devenim părinţii unui număr incredibil de mare de fete, şi cu mult mai multă vreme de la discuţia finală cu profesorul Rahm.

De-aş fi ştiut măcar ce chinuri avea să-mi provoace tapetul galben nu m-aş mai fi învoit asupra lui. Culoarea galbenă nu se mulţumea să rămână doar pe tapet, atunci când închideam ochii sau atunci când îi ţineam deschişi, o ştiam că se afla acolo, la fel de blestemată. Mă urmărea în somn şi nu îmi dădea niciodată pace, ca şi cum ar fi fost boala însăşi. Suferinţa mea nu avea vreun diagnostic anume, dar se găsea sub tot felul de denumiri: gânduri sumbre, tristeţe, melancolie. Deşi nimeni din preajma mea nu îndrăznea să folosească vreunul dintre aceste cuvinte. Medicul nostru de casă se făcea că nu pricepe. Folosea mereu termeni medicali: discrazie, dezechilibru metabolic, exces de bilă. La început, când am căzut la pat, doctorul a încercat să-mi ia sânge, apoi mi-a dat laxative care m-au transformat într-un nou-născut neajutorat, dar acum, fără îndoială, îşi pierduse curajul s-o mai facă. Renunţase, desigur, la orice formă de tratament, clătinând doar din cap când Thilda aducea din nou vorba de asta, protestele ei fiind întâmpinate cu şuşoteli energice. Mai distingeam câte

un cuvânt pe ici, pe colo, „prea slăbit, n-ar face faţă, nici o ameliorare”. În ultima vreme îşi rărise vizitele, poate pentru că acum eram imobilizat la pat, fiind mai tot timpul legat de acesta.

Era după-amiază, simţeam casa animată, zarva fetelor din camerele de la parter urca până la mine, trecând prin podea şi pereţi. Distingeam glasul Dorotheei, adolescenta de doisprezece ani, cu picioarele pe pământ, care citea din Biblie, staccato şi predicatorial în acelaşi timp, dar cuvintele ei se opreau undeva pe drum, ca şi cum cuvintele Domnului nu se mai sinchiseau să ajungă până la mine. Vocea micuţei Georgiana, ascuţită şi subţire, iar apoi a Thildei, care o potolea. De îndată ce lectura Dorotheei încetă, celelalte continuară: Martha, Olivia, Elizabeth, Caroline. Care a cui voce era? Nu eram capabil să le deosebesc una de cealaltă.

Una dintre ele râse, un hohot care răsună ca un ecou în mine, râsetul lui Rahm, râsetul care a pus definitiv capăt discuţiei noastre, ca o lovitură de curea pe spinare.

Apoi, Edmund spuse ceva. Vocea lui devenise mai gravă, era în formare, nemaiavând nimic copilăresc în ea. Cel mai mare dintre copii, el, singurul meu fiu, avea şaisprezece ani. Am prins vocea lui, dorind din toată inima să-i pot distinge cuvintele, să-l am aici, lângă mine; poate că el ar fi reuşit să mă încurajeze, să-mi dea putere să mă ridic, să mă scol din pat. Dar el nu mă vizita niciodată, iar eu nu înţelegeam de ce.

De la bucătărie se auzea zdrăngănit de oale. Poate că sunetele preparării mâncării îmi treziră stomacul, care se făcu nod, şi m-am ghemuit în poziţie fetală.

Am aruncat o privire în jur. O bucată neatinsă de pâine şi o felie uscată de şuncă afumată pe o farfurie, lângă o carafă de apă, pe jumătate goală. Oare când mâncasem ultima oară? Când băusem?

M-am ridicat pe jumătate şi am apucat carafa, am lăsat lichidul să se prelingă pe gât în jos şi să-mi spele gustul de decrepitudine din gură. Am simţit gustul de rânced al şuncii

sărate pe limbă, iar pâinea neagră era indigestă. Însă, slavă Domnului, stomacul mi se linişti. Dar orice făceam, tot nu-mi găseam o poziţie confortabilă în pat, spatele meu era o mare escară, iar pielea de pe coapse se subţiase de atâta stat la pat.

O tulburare în picioare, furnicături.

Deodată, casa se cufundă în tăcere. Plecaseră cu toţii?

Nu puteam desluşi altceva decât sunetul pe care îl făceau cărbunii încinşi din sobă.

Dar, dintr-odată, se auzi un cântec. Voci clare din grădină.

Hark the herald angels sing

Glory to the newborn King.[1]

Eram în preajma Crăciunului?

În ultimii ani, corurile din zonă începuseră să cânte pe la uşi în perioada Adventului, nu pentru bani sau daruri, ci de dragul spiritului Crăciunului, doar pentru a-şi bucura semenii. Fusese o vreme când mi se păreau frumoase aceste mici reprezentaţii ce puteau aprinde în mine o lumină despre care acum nu mai eram sigur că exista. Mi se părea atât de nesfârşit de mult de-atunci.

Vocile radioase se rostogoleau înspre mine precum torenţii după topirea zăpezii.

Peace on earth and mercy child

God and sinners reconciled.[2]

Mi-am aşezat picioarele pe podeaua pe care o simţeam tare sub tălpi. Eram dintr-odată pruncul, un nou-născut, ale cărui picioare nu fuseseră încă obişnuite să calce pe ceva dur, ci doar să danseze pe vârfurile degetelor. Astfel îmi amintesc de picioarele lui Edmund, cu căputa înaltă, la fel de uşor arcuită deasupra şi dedesubt. Îi puteam ţine tălpile

[1] Colindă de Crăciun scrisă în 1739 şi preluată mai târziu de compozitorul şi dirijorul german Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847): „Ascultă! Mesagerii îngerilor cântă:/ Glorie Regelui nou-născut!.”, în engl., în orig. (N. red.)

[2] „Pace pe pământ şi copil milostiv/ Dumnezeu şi oamenii s-au împăcat.”, în engl., în orig. (N. red.)

în palme, doar ca să le privesc şi să le simt pe ele, dar şi pe el cu totul, aşa cum faci cu primul născut. Mă gândeam c-ar fi trebuit să fiu altceva pentru el, jurându-mi că „voi fi altceva pentru tine”, cu totul şi cu totul altceva decât a fost tatăl meu pentru mine. Aşa stăteam eu cu el până ce Thilda mi-l smulgea din braţe, pe motiv că trebuia să-i dea sân sau să-l schimbe.

Picioarele mele de nou-născut se îndreptară spre fereastră. Fiecare pas era dureros. De la fereastră, grădina mi se aşternu în faţă, iar acolo erau ele.

Toate şapte, pentru că nu era un cor străin din sat, erau propriile mele fiice.

Cele patru mai înalte stăteau în spate, celelalte trei mai scunde, pe rândul din faţă, în ţinută de iarnă, îmbrăcate cu paltoane de lână mult prea strâmte şi scurte, sau mult prea largi, cu petice cusute unele peste altele, încercând să ascundă uzura materialului în spatele unor panglici ieftine şi al unor buzunare aplicate în cele mai stranii locuri cu putinţă. Bonetele lor maronii, albastru închis sau negre, din care ieşea părul blond pe margini, le încadrau chipurile prelungi şi palide din cauza iernii. Cântecul se prefăcea în aburi înaintea lor.

Cât de subţiri deveniseră toate!

O cărare lăsa să se vadă pe unde merseseră, urme de paşi prin zăpada adâncă. Trebuie să se fi scufundat printr-o zăpadă până la genunchi şi, cu siguranţă, să se fi udat la picioare. Simţeam parcă umezeala ciorapilor de lână pe pielea goală şi gerul care răzbătea dinspre pământ prin tălpile subţiri – nici una dintre ele nemaiavând o altă pereche de cizme.

M-am apropiat de fereastră, aşteptând să mai văd şi pe altcineva în grădină, un public pentru cor, pe Thilda sau poate pe unii dintre vecinii noştri, dar grădina era pustie. Fetele mele nu cântau pentru cineva de afară. Îmi cântau mie.

Light and life to all he brings

Rising with healing in his wings[3]

Privirile tuturor erau îndreptate spre fereastra mea, dar încă nu mă descoperiseră. Stăteam în umbră, iar soarele bătea în fereastră, probabil că vedeau doar cerul şi copacii oglindindu-se în geam.

Born to raise the sons of earth

Born to give them second birth.[4]

Am făcut un pas mai aproape de fereastră.

Charlotte, de paisprezece ani, cea mai mare dintre ele, stătea cel mai în faţă. Cânta cu tot corpul. Pieptul ei se ridica şi cobora în ritmul muzicii. Probabil că fusese ideea ei. Mereu a cântat, a traversat copilăria fredonând, adâncită în teme sau spălând vase, melodioasă de parcă tonurile abia perceptibile făceau parte din mişcările ei.

Ea a fost cea care m-a observat prima. Faţa i se lumină. Îi dădu un ghiont Dorotheei, fetiţa de doisprezece ani, iar ea îi făcu rapid semn cu capul Oliviei, cu un an mai mică, iar Olivia, la rândul ei, îşi îndreptă ochii larg deschişi spre sora sa geamănă, Elisabeth. Gemenele nu semănau deloc fizic, doar psihic, ambele blânde şi maleabile, şi proaste cât cuprinde – nu pricepeau numerele nici dac-ar fi fost să li le planteze în cap. Semne de nelinişte se stârniră imediat în şirul din faţa lor. Cele mici mă descoperiră şi ele. Martha, de nouă ani, o ciupi de braţ pe Caroline, de şapte, iar Caroline, care se văicărea mereu deoarece, de fapt, şi-ar fi dorit să rămână mică, se împinse în micuţa Georgiana, care dorea tot timpul să fie mai mare decât era. Nu-şi manifestară bucuria, pentru că nu-şi permiteau acest lucru, nu încă, cel puţin. Doar o imperceptibilă inconsecvenţă a cântecului trăda faptul că îmi observaseră prezenţa, doar atât, dar şi un zâmbet discret, în măsura în care buzele lor în formă de „o” îl puteau schiţa.

[3] „Lumină şi viaţă tuturor aduce/ Şi se-nalţă cu puterea tămăduitoare în aripi.”, în engl., în orig. (N. red.)

[4] „S-a născut să-i crească pe fiii pământului/ S-a născut să le dea naştere a doua oară.”, în engl., în orig. (N. red.)

Un geamăt ca de copil îmi stătea în piept. Nu cântau rău, chiar deloc. Chipurile lor prelungi străluceau, iar ochii le scânteiau. Puseseră totul la cale pentru mine, doar pentru mine, iar acum fetele mele credeau că izbândiseră – că reuşiseră să mă scoată din pat. Când cântecul avea să se sfârşească, urmau să dea frâu liber veseliei, fugind spre casă, cu picioarele lor uşoare prin zăpada proaspătă şi strălucind de bucurie, ca să-mi povestească despre miracolul pe care-l săvârşiseră. „L-am însănătoşit cu cântecul nostru", s-ar fi bucurat ele. „L-am făcut bine cu cântecul nostru."

Un şuvoi de voci entuziaste de fetiţe şi-ar fi găsit ecou pe coridoare, lovindu-se de pereţi şi apoi întorcându-se la ele: „Va reveni curând. Se va întoarce iarăşi la noi. I l-am arătat pe Dumnezeu, pe Isus – cel nou-născut. *Hark, the herald angels sing, glory to the newborn King.* Ce idee strălucitoare, da, cu adevărat strălucitoare, să-i cântăm amintindu-i despre frumuseţe, despre mesajul Crăciunului, despre tot ce el a uitat pe patul suferinţei pe care o numim boală, dar care ştim cu toţii că este cu totul altceva, chiar dacă mama ne interzice să vorbim despre asta. Tata, săracul de el, nu se simte bine, e palid ca o stafie, am văzut prea bine atunci când treceam pe furiş pe lângă uşa întredeschisă ca să privim înăuntru, da, ca o stafie, doar piele şi os, şi o barbă pe care a lăsat-o să crească, asemenea lui Isus pe cruce. Este de nerecunoscut. Dar curând va reveni printre noi, curând va putea lucra şi vom avea din nou unt pe pâine şi paltoane noi de iarnă. E un adevărat dar de Crăciun. *Christ is born in Bethlehem![5]"*

Ce minciună mai era şi asta. Eu nu le puteam oferi acest dar. Nu eram demn de bucuria lor. Patul mă trăgea şi mai tare, îmi tremurau gambele, iar picioarele mele noi nu mai reuşeau să mă susţină. Stomacul mi se făcu iarăşi ghem, mi-am încleştat fălcile, parcă în încercarea de a zdrobi ceea

[5] „Hristos s-a născut în Bethleem.", în engl., în orig. (N. red.)

ce se ridica din mine. Afară, cântecul amuţi. Niciun fel de miracol azi.

GEORGE

Autumn Hill, Ohio, SUA, 2007

L-am luat pe Tom de la autogara din Autumn. Nu mai fusese acasă din vara anului trecut. Nu ştiam din ce motiv, n-am întrebat. Poate pentru că n-aş fi suportat răspunsul.

Drumul cu maşina a durat o jumătate de oră până sus la fermă. Nu ne-am spus nimic deosebit. Mâna lui – palidă, subţire şi liniştită – se odihnea în poală în timp ce conduceam spre casă. La picioare avea *bag*-ul său. Se murdărise. De când cumpărasem pick-upul, podeaua nu mai fusese curăţată. Ţărâna de acum un an, sau din urmă cu încă un an, se transforma iarna în nisip. Iar zăpada ce se topea de pe cizmele lui Tom se prelingea pe jos, transformându-se apoi în noroi.

Bag-ul era nou-nouţ. Materialul se ţinea încă ţeapăn. Cu siguranţă îl cumpărase din oraş. Şi era greu. M-am poticnit când l-am ridicat de jos în staţia de autobuz. Tom a vrut să-l salte el, dar am fost mai iute. Nu dădea impresia că s-ar fi antrenat prea mult de când nu ne mai văzuserăm. Probabil că, pe lângă haine, mai luase şi alte lucruri. Că doar avea să petreacă o săptămână de vacanţă acasă. Chiar dacă cea mai mare parte a celor de trebuinţă stăteau deja agăţate într-un cui în antreu. Salopeta, cizmele, căciula cu urechi. Sigur luase o grămadă de cărţi cu el. Chiar credea că avea timp de ele?

Când am ajuns, deja mă aştepta. Ori autobuzul sosise prea devreme, ori întârziasem eu. Probabil pentru c-a trebuit să îndepărtez zăpada din curte înainte să plec.

— Nu e chiar aşa de punctual, George. Oricum, merge mai tot timpul cu capul în nori, spuse Emma, care stătea şi se uita la mine, tremurând, cu braţele strânse la piept.

Nu i-am răspuns. Am continuat să curăţ zăpada. Omătul nou şi uşor se adună laolaltă asemenea unui acordeon. Am transpirat imediat pe spate.

Ea continuă să mă privească.

— De parcă l-ai primi pe Bush în vizită!

— Cineva trebuie să cureţe zăpada! Doar n-o faci tu.

Mi-am ridicat privirea din zăpadă. Aveam punctuleţe albe în faţa ochilor.

Ea îmi aruncă zâmbetul acela al ei asimetric. A trebuit să mă hlizesc înapoi. Ne ştiam de la şcoală, şi mi se pare că n-a trecut nicio zi din viaţa noastră fără să ne zâmbim exact în acelaşi fel.

Dar avea dreptate. Exageram cu datul la lopată. Zăpada nu avea să se depună, fuseseră câteva zile calde, soarele era puternic şi peste tot omătul se topea. Ninsoarea din urmă a fost o ultimă răbufnire a iernii şi pe jos avea să se topească în câteva zile. Dar am exagerat şi mai mult când am spălat closetele azi. Ca să fiu mai precis, în spatele lor, ceva ce nu fac zilnic. Voiam doar ca totul să fie în regulă, acum când, în sfârşit, venea acasă. Ca el să vadă curtea proaspăt curăţată de zăpadă şi toaleta curată, să nu observe că zugrăveala stă să cadă pe peretele sudic, acolo unde soarele pârjoleşte, sau că burlanul fusese desprins, la o rafală de vânt de astă-toamnă.

Când a plecat de acasă vara trecută era bronzat, şi puternic, şi plin de zel. Atunci, în sfârşit, m-a strâns şi el mult timp la piept şi i-am simţit braţele musculoase. Unii părinţi spun despre copiii lor că la fiecare revedere îi văd mai dezvoltaţi, că tresar surprinşi de fiecare dată când îşi întâlnesc odraslele după o lungă absenţă. Dar, în acea zi, n-a fost deloc cazul lui Tom. Acum se chircise. Avea nasul roşu, pometii albi, umerii înguşti. Şi nicidecum nu-i servea la ceva să tremure de frig, adunându-şi umerii. Arăta ca o pară scorojită. Încetă să mai tremure, ce-i drept, în timp ce ne îndreptam cu maşina spre fermă, dar şedea tot ca o cârpă pe locul de lângă mine.

— Cum e mâncarea? am întrebat.

— Mâncarea? Unde, la colegiu?

— Ba nu. Pe Marte.

— Poftim?

— Sigur că la colegiu. Ai mai fost în alte părţi în ultima vreme?

Îşi cufundă din nou capul între umeri.

— Vreau să spun doar că... ai un aer de subnutrit, am spus.

— Subnutrit?! Tată, ştii măcar ce-nseamnă cuvântul?

— Ultima dată când am verificat, eu am fost cel care a plătit taxa de şcolarizare, aşa că nu e cazul să răspunzi în felul ăsta.

Se făcu linişte.

Mult timp.

— Dar îţi merge bine atunci, am spus în cele din urmă.

— Da, îmi merge bine.

— Deci merită toţi banii. Am încercat să râd, dar am observat cu coada ochiului că el nu râdea. De ce nu râdea? Ar fi putut încerca să ia parte la glumă ca să putem spăla prin râs cuvintele grele şi să purtăm o conversaţie agreabilă tot restul drumului: Dacă mâncarea oricum e plătită, ai putea să şi mănânci ceva mai mult, am încercat din nou.

— Da, se mulţumi el să răspundă.

Simţeam cum îmi sare ţandăra. Tot ce voiam era să-l văd zâmbind; în schimb, şedea acolo, cufundat în propria seriozitate. N-ar fi trebuit să spun nimic. Să-mi fi ţinut gura. Să închei discuţia. Dar nu m-am putut abţine.

— Abia aştepţi să pleci, nu-i aşa?

Să se fi supărat acum? Făceam ce făceam şi-ajungeam tot acolo?

Nu. El doar oftă.

— Tată!

— Da. Glumeam şi eu. Din nou.

Mi-am înghiţit restul cuvintelor. Ştiam prea bine că aveam să spun o groază de chestii pe care le-aş fi regretat apoi, dacă aş fi continuat acum. Nu trebuia să înceapă aşa, nu acum, când, în sfârşit, venise acasă.

— Vreau să spun doar, am zis, încercând să-mi domolesc vocea… că păreai mult mai fericit atunci când ai plecat ultima dată.

— Sunt fericit. OK?

— OK.

Gata cu asta. Era fericit. Foarte fericit. Ţopăia de fericire. Abia aştepta să ne reîntâlnească, să revadă ferma. De săptămâni în şir nu se mai gândea la nimic altceva. Cu certitudine.

Mi-am dres vocea, chiar dacă nu mă deranja nimic în gât. Tom şedea doar, cu mâinile alea liniştite ale lui. Am înghiţit un nod care mi se pusese în gât. Oare ce sperasem? Că aceste câteva luni departe unul de celălalt aveau să ne apropie?

Emma îl strânse îndelung în braţe pe Tom. Ca pe vremuri, ea evident că-l putea strânge şi cocoloşi în continuare, fără ca lui să-i pese.

Nu aruncă nicio privire spre curtea proaspăt curăţată de zăpadă. Emma avea dreptate aici. Dar nici zugrăvelii scorojite de pe faţadă nu-i acordă atenţie, ceea ce-mi convenea…

Dar, de fapt, nu, pentru c-aş fi vrut să le acorde atenţie amândurora. Să fi făcut un efort, dacă tot s-a întors acasă. Să se implice.

Emma ne servi porţii mari de ruladă cu carne şi mămăligă, a cărei culoare galbenă o făcea să arate strălucitoare în contrast cu farfuriile verzi, iar din sosul cu smântână ieşeau aburi. Nu i se putea reproşa nimic mâncării, însă Tom mâncă doar o jumătate de porţie, fără să se atingă de carne. Părea că nu-l tentează nimic. Nu prea ieşea el la aer, sigur asta era problema, şi trebuia s-o remediem acum.

Emma punea întrebări şi făcea săpături. Despre şcoală. Profesori. Materii. Prieteni. Fetişcane… Nu primi cine ştie ce răspunsuri la ultimul punct. Dar discuţia dintre ei decurgea normal oricum, ca de obicei. Deşi ea era cea care întreba mai mult decât îi răspundea el. Mereu a fost aşa, niciodată

nu se poticneau în cuvinte. Pălăvrăgeau şi erau apropiaţi fără să pară că fac vreun efort. De la sine înţeles, doar era mama lui.

Ei îi cădea bine toată chestia asta, era îmbujorată şi cu privirea aţintită asupra lui Tom tot timpul, nu putea să-şi mai ia mâinile de pe el, după luni de zile de dor.

Am rămas tăcut cea mai mare parte a timpului, încercând să zâmbesc sau să râd atunci când şi ei râdeau. După ce discuţia noastră din maşină eşuase, nu mai îndrăzneam să risc. Trebuia, mai degrabă, să găsesc un prilej să lansez o discuţie ca de la tată la fiu. Nu mă îndoiam că prilejul avea să se ivească până la urmă, căci avea să zăbovească la noi o săptămână.

Nu-mi rămăsese decât să savurez mâncarea, aşa c-am golit farfuria, ştergând tot sosul din farfurie cu o bucăţică de pâine. Eram singurul care ştia să aprecieze mâncarea bună în casa asta. Am lăsat tacâmurile alături şi m-am ridicat de la masă.

Tom vru să se ridice şi el, deşi farfuria lui era încă pe jumătate plină.

— Mulţumesc pentru masă, spuse.

— Trebuie să mănânci ce ţi-a pregătit maică-ta, i-am zis.

Am încercat să par împăciuitor, dar, cu siguranţă, vocea a sunat foarte aspră.

— A mâncat deja destul, interveni Emma.

— A stat ore-n şir la bucătărie ca să facă de mâncare.

Sigur că exagerasem. Tom se aşează din nou. Ridică furculiţa.

— E o simplă ruladă cu carne, George, spuse Emma, şi nici nu mi-a luat *chiar aşa* de mult timp.

Am vrut să protestez. Muncise din greu, fără îndoială, şi era aşa de voioasă să-l ştie pe Tom din nou acasă. Merita ca flăcăul ei să afle acest amănunt.

— Am mâncat un sandvici în autobuz, spuse Tom cu capul în farfurie.

— Te-ai săturat înainte, deşi ştiai că maică-ta te-aşteaptă cu mâncare. Nu ţi-a lipsit? Ai mâncat vreo ruladă mai bună în altă parte?

— Nu, tată, doar că…

Amuţi.

Am renunţat să mă mai uit spre Emma, ştiam prea bine că mă fixa cu privirea, cu gura strânsă, comandându-mi „stop”.

— Doar că… ce?

Tom răscoli mâncarea din farfurie.

— Doar c-am renunţat să mai mănânc carne.

— Cum?!

— Bine, bine, zise Emma repede şi începu să adune de pe masă.

Am rămas locului pe scaun. Totul se lega.

— Nu-i de mirare că te-ai scrântit la cap, am spus.

— Dac-am fi toţi vegetarieni, ar fi destulă mâncare pentru toată populaţia globului, zise Tom.

— „Dac-am fi toţi vegetarieni”, l-am imitat, privindu-l peste marginea paharului de apă. De când lumea, oamenii se hrănesc cu carne.

Emma adunase un vraf înalt de farfurii şi platouri care se clătinau ameninţător.

— Te rog! Sunt convinsă că Tom a ales în cunoştinţă de cauză, se băgă ea.

— Nu cred.

— Nu sunt singurul vegetarian din lume, zise Tom.

— Aici, la fermă, noi mâncăm carne, am spus ridicându-mă intempestiv de la masă, astfel că scaunul se răsturnă.

— Bine, bine, spuse Emma din nou, strângând masa cu mişcări bruşte.

Îmi aruncă iar una dintre privirile ei. De data aceasta ochii nu mai spuneau „opreşte-te”, ci „taci din gură!”.

— Nu e ca şi când te-ai ocupa de creşterea porcilor, zise Tom.

— Ce legătură are asta cu ce vorbim noi aici?

— Cu ce te afectează pe tine dacă nu mănânc eu carne? Atâta timp cât continui să mănânc miere.

Se hlizea. Binevoitor? Nu. Cam obraznic.

— Dac-aş fi ştiut că asta se alege de tine la colegiu, nu te-aş fi trimis niciodată acolo.

Mă aprindeam şi mai tare pe măsură ce vorbeam, dar nu mă puteam stăpâni nicicum.

— Normal că băiatul trebuie să facă o şcoală, zise Emma.

Normal, era limpede ca lumina zilei că toţi trebuiau să facă o scoală.

— Toată educaţia de care am avut eu nevoie am primit-o aici, afară, am spus, gesticulând fără noimă din mâini, de parcă aş fi vrut să arăt înspre est, către pajiştea unde se aflau câţiva stupi de albine, dar mi-am dat prea târziu seama că arătasem spre vest.

Tom nici nu catadicsi să mai răspundă.

— Mulţumesc pentru masă. Adună imediat după el şi i se adresă Emmei: Pot strânge şi restul. Du-te să te odihneşti puţin.

Ea îi răspunse cu un zâmbet. Mie nu-mi adresă nimeni niciun cuvânt.

Mă evitau amândoi; ea dispăru în camera de zi cu ziarul, în timp ce el îşi legă şorţul de bucătărie în jurul brâului, da, chiar aşa, îşi puse şorţul şi începu să frece la oale.

Aveam gura uscată şi-am luat o înghiţitură de apă, dar fără să mă ajute cine ştie ce.

Mă evitau, eram elefantul din cameră. Doar că nu eram elefant, ci mai degrabă mamut. O specie dispărută.

tao

— Dacă eu am trei boabe de orez, iar tu doar două, câte avem împreună?

Am luat două boabe de orez din farfuria mea şi le-am pus în farfuria deja goală a lui Wei-Wen.

Privirile copiilor continuau să mă urmărească. Fata înaltă cu faţa întoarsă spre soare, băiatul care căsca involuntar cu nesaţ. Erau mici. Şi Wei-Wen se făcuse brusc aşa de mare. În curând urma să ajungă de vârsta lor. În alte locuri din ţară existau şcoli doar pentru câţiva privilegiaţi. Cei care erau aveau apoi să ne conducă, să-şi asume responsabilităţi. Şi care erau scutiţi să lucreze afară, pe câmp. Dacă Wei-Wen ar excela de mic şi-ar ieşi în evidentă ca fiind cel mai bun...

— Dar de ce tu să ai trei, iar eu numai două? spuse Wei-Wen, care, privind în jos la boabele de orez, se bosumflă.

— Atunci iau eu două boabe, şi tu, trei. Poftim, am spus, făcând schimbul pe farfuriile noastre. Deci câte boabe avem noi doi împreună?

Wei-Wen îşi puse palma în farfurie şi o roti ca şi cum ar fi pictat cu degetele.

— Mai vreau ketchup.

— Of, Wei-Wen... I-am luat mâna lipicioasă de pe mâncare. Se spune: „Îmi mai dai, te rog, ketchup?” Am oftat, arătând din nou spre boabele de orez. Două pentru mine şi trei pentru tine. Hai să le numărăm. Unu, doi, trei, patru, cinci.

Wei-Wen îşi şterse o mână de obraz, lăsând în urmă o dâră de ketchup. Apoi se întinse spre sticlă.

— Îmi mai dai, te rog, ketchup?

Ar fi trebuit să încep mai demult. Asta era singura oră pe zi pe care o puteam petrece împreună. Dar o ratam adesea şi foloseam timpul cu masa şi răsfăţul. Până acum ar fi trebuit să fi fost mult mai avansat.

— Cinci boabe de orez, am spus. Cinci boabe, nu-i aşa?

El renunţă să se mai întindă după sticla de ketchup şi se trânti atât de puternic pe speteaza scaunului, încât picioarele acestuia izbiră podeaua. Reacţiona adesea aşa, cu mişcări largi şi bruşte. Fusese robust şi vesel din naştere. Începuse târziu să meargă, neavând în el acel dram de neastâmpăr absolut necesar; era mulţumit să şadă pe jos, zâmbind tuturor celor care i se adresau. Şi nu erau puţini cei care doreau s-o facă, pentru că Wei-Wen era genul de bebeluş care-ţi zâmbea de îndată.

Am luat sticla cu substitutul roşu şi i-am turnat în farfurie.

Poate că acum va fi mai cooperant.

— Aşa. Serveşte-te, te rog.

— Ce bine! Ketchup!

Am mai luat două boabe de orez din bolul de pe masă.

— Ia uită-te aici! Acum mai avem încă două boabe. Câte sunt acum în total?

Dar Wei-Wen era preocupat doar să mănânce, cu gura murdară până la urechi de ketchup.

— Wei-Wen? Câte avem acum?

Mai goli încă o dată farfuria, se uită puţin la ea şi o ridică în aer. Începu să scoată sunete ce aduceau cu zumzetul unui avion de demult. Iubea vehiculele demodate. Era înnebunit după elicoptere, maşini, autobuze, fiind în stare să petreacă ore în şir în patru labe, ca să construiască drumuri şi aeroporturi, dar şi trasee pentru mijloacele de transport.

— Hai, Wei-Wen!

Am luat repede farfuria din mâinile lui şi am pus-o jos, într-un loc unde n-o mai putea vedea. Apoi am continuat să-i atrag atenţia asupra boabelor zbârcite de orez.

— Ia, uită-te aici, cinci plus două. Câte fac în total?

Vocea îmi tremura uşor. Am mascat-o cu un zâmbet pe care Wei-Wen nu-l observă, pentru că se întinse după farfurie.

— Dă-mi-o! Vreau avionul. E-al meu!

Din cameră se auzi cum Kuan îşi drese vocea. Şedea cu o ceaşcă de ceai în mână şi cu picioarele pe masă, fixându-mă cu privirea pe deasupra ceştii şi afişând, demonstrativ, un aer relaxat. I-am ignorat pe amândoi şi am început să număr.

— Unu, doi, trei, patru, cinci, şase şi… şapte, am spus, zâmbindu-i apoi lui Wei-Wen, ca şi cum cele şapte boabe de orez ar fi avut ceva extraordinar. Sunt şapte în total! Nu-i aşa? Vezi? Sunt şapte. Unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte!

De-ar pricepe şi numai atât, aş renunţa şi l-aş lăsa să se joace. Câte un pas mic în fiecare zi.

— Dă-mi-o înapoi! Întinse mâna durdulie cât de mult putu.

— Nu, dragul meu, farfuria trebuie să rămână acolo, am spus pe un ton mai ridicat. Acum numărăm, nu-i aşa?

Kuan lăsă să-i scape un oftat aproape imperceptibil şi veni la noi. Îşi puse mâna pe umărul meu.

— E ora opt.

M-am răsucit, desprinzându-mă din prinsoarea lui.

— Mai rezistă încă un sfert de oră, am spus şi am ridicat privirea spre el.

— Tao…

— Mai suportă un sfert de oră.

Am continuat să-l privesc fix. El ezită.

— Dar de ce?

M-am uitat în altă parte, nu eram în stare să-i explic, să-i povestesc despre copiii aceia. Ştiam oricum ce mi-ar fi răspuns. „Sunt la fel de mici ca aceia din anii trecuţi. Şi c-un an în urmă erau tot copii de opt ani. Nu mai mici. Aşa stau lucrurile. Şi aşa este de multă vreme.” Dacă ar fi continuat, ar fi spus vorbe mari, mult prea mari pentru el: „Trebuie să fim fericiţi că locuim aici. Putea fi şi mai rău. Am fi putut locui la Beijing. Sau în Europa. Trebuie să scoatem tot ce-i mai bun din ce avem. Să fim aici şi acum. Să folosim fiecare secundă la maximum”. Fraze frumoase, pe care, altfel, el nu obişnuia să le rostească. Parcă le citise

undeva, iar acum le recita apăsat, cu convingere, crezând fiecare vorbă pe care o spunea.

Kuan mângâie părul aspru al lui Wei-Wen.

— Aş vrea să mă joc cu el, spuse el în şoaptă şi cu blândeţe.

Wei-Wen se întoarse în scaunul de bebeluş pentru care era, de fapt, prea mare, dar în care stătea bine legat, fără să poată scăpa de şcoala mea la domiciliu. Se întinse după farfurie.

— Dă-mi farfuria! E-a mea!

Kuan nu se uită la mine, spuse doar cu acelaşi ton controlat:

— Nu o primeşti, dar, ştii ceva, şi peria de dinţi poate fi avion! apoi îl ridică din scaun pe Wei-Wen şi porniră înspre baie.

— Kuan… Dar…

Îl arunca pe Wei-Wen de pe un braţ pe altul în timp ce se îndreptau spre baie, făcându-se că nu mă aude şi continuând să vorbească cu el. Îşi purta fiul pe braţe ca şi cum ar fi fost un fulg, deşi mie mi se părea deja că trupul lui de copil începuse să fie greu.

Am rămas aşezată pe scaun. Voiam să spun ceva, să protestez, dar cuvintele nu-mi ieşeau din gură. Avea dreptate. Wei-Wen era epuizat. Se făcuse târziu. Trebuia să-l culce înainte să fie prea obosit şi să nu mai poată adormi. Atunci, am fi avut de furcă, ştiam prea bine. În momentele acelea putea să o ţină tot aşa, mult după ora noastră de culcare. Mai întâi cu tot felul de prostii, deschizând mereu uşa de la dormitor, cu incursiuni până la noi, râs vesel, „hai, vino şi prinde-mă”. După care urmau frustrarea şi supărarea, urletele, protestele sălbatice. Aşa era el, asemenea tuturor copiilor de trei ani.

Chiar dacă… nu-mi puteam aminti să mă fi purtat la fel. Învăţasem să citesc la vârsta de trei ani. Am învăţat semnele singură, surprinzând profesorul când îmi citeam fluent poveşti cu voce tare, niciodată în faţa celorlalţi copii, căci mă ţineam departe de ei. Părinţii mei erau spectatori

miraţi, lăsându-mă să le citesc poveşti, istorii simple pentru copii, însă nu îndrăzniseră să mă provoace cu alte texte. Dar cei de la şcoală au observat. Profesorii mi-au dat posibilitatea să rămân în compania cărţilor când ceilalţi copii erau afară, la joacă, m-au familiarizat cu tot ce reuşiseră să obţină din programele de învăţare piratate, texte şi filme. Multe proveneau din vremea Colapsului, de dinaintea căderii democraţiilor, de dinaintea războiului mondial care a urmat, când alimentele erau un bun doar al unora. Din vremea când producţia de informaţii era enormă şi nimeni nu mai putea avea o viziune de ansamblu. Şiruri nesfârşite de cuvinte asemenea Căii Lactee. Areale de dimensiunea suprafeţei Soarelui, de fotografii, hărţi, ilustraţii. Ore în şir de peliculă de film care corespundea unor milioane de vieţi omeneşti. Iar tehnologia făcuse totul accesibil. Accesibilitatea era mantra acelui timp în care oamenii erau mereu logaţi la toate aceste informaţii graţie mijloacelor de comunicare tot mai avansate.

Dar Colapsul a lovit toate aceste reţele digitale. În doar trei ani au căzut cu totul. Oamenilor nu le-au mai rămas decât cartea, DVD-urile cu defecţiuni, videocasetele uzate, CD-urile zgâriate cu programe învechite de software şi demodată reţea de telefonie fixă care nu mai avea mult nici ea până să se dezintegreze.

Am devorat tot ce-mi cădea în mână. Am înghiţit una după alta cărţile vechi şi filmele sacadate. Am citit şi am ţinut minte totul, ca şi cum cărţile şi filmele s-ar fi imprimat cu fierul roşu în memoria mea.

Mă ruşinam de cunoaşterea la care ajunsesem, pentru că mă făcea să fiu diferită. Mai mulţi profesori au încercat să vorbească cu părinţii mei şi să le spună că sunt un copil dotat, că am calităţi, iar ei le zâmbeau jenaţi în cursul acestor discuţii, dorind mai curând să afle câte ceva despre ceea ce era normal, dacă aveam prieteni, dacă eram bună la alergat, căţărat şi împletit. Toate aceste domenii în care nu mă descurcam. Dar ruşinarea mea a dispărut treptat în foamea de învăţătură. M-am adâncit în limbă, am învăţat

că fiecare lucru şi sentiment nu aveau doar un nume sau o descriere, ci mai multe. Şi am învăţat despre istoria noastră. Despre extincţia în masă a insectelor polenizatoare, despre creşterea nivelului oceanelor, creşterea temperaturii aerului, despre accidentele întâmplate în centralele atomice şi despre vechile supermarketuri din SUA şi Europa. În decurs de doar câţiva ani aceste două vechi superputeri pierduseră totul, nereuşind să se adapteze, acum fiind cufundate în cea mai cruntă sărăcie, cu o populaţie împuţinată, care se hrănea doar din producţia de porumb şi de grâu. În timp ce aici, în China, am izbutit să facem faţă. Comitetul, consiliul suprem al partidului, conducerea efectivă a ţării, ne-a condus în timpul Colapsului cu mână forte. Cu o serie de hotărâri pe care poporul nu le putea înţelege adesea, fiind în situaţia de a nu le putea nici pune la îndoială. Despre toate astea am învăţat de una singură. Voiam să merg mai departe. Să ştiu cât mai mult, să mă umplu de cunoaştere, dar fără să reflectez la ceea ce învăţam.

Până ce am dat peste un exemplar, făcut ferfeniţă, al cărţii *Apicultorul orb.* Atunci m-am oprit. În ciuda traducerii greoaie şi neîndemânatice din engleză, lectura m-a atras. Fusese publicată în 2037, cu câţiva ani înainte de Colapsul care a devenit realitate şi de dispariţia totală a insectelor polenizatoare de pe suprafaţa pământului. Am dus cartea profesoarei mele, i-am arătat imaginile cu stupi şi desenele detaliate cu descrierea albinelor. Mă fascinau în primul rând albinele. Regina şi copiii ei, care erau doar larve în alveolele din stup, şi toată mierea aurie de care se înconjurau.

Profesoara nu mai văzuse cartea înainte, dar, asemenea mie, rămase fascinată. Se opri la pasajele dense, pentru a mi le citi cu voce tare. Citea despre cunoaştere. Graţie cunoaşterii, puteam acţiona în pofida propriului instinct. Pentru a trăi în natură, în armonie *cu* natura, trebuia să ne detaşăm de propria noastră natură. Îmi citea despre valoarea educaţiei. Pentru că exact acesta era rolul

educaţiei. Să înfrângă natura umană. Aveam opt ani şi înţelegeam doar o fărâmă din toate acestea. Dar am înţeles că profesoara mea nutrea un respect imens faţă de această carte care o impresionase. Şi am mai înţeles toată povestea cu educaţia. Fără educaţie nu suntem nimic. Fără educaţie suntem animale.

Aşadar, am devenit mai selectivă. Nu mai doream să învăţ de dragul de a învăţa, voiam să învăţ ca să înţeleg. M-am ridicat cu mult peste nivelul celorlalţi din clasă şi am ajuns să fiu cea mai mică elevă din şcoală care a intrat în rândurile Tinerilor Pionieri ai Partidului, având dreptul să port Cravata la gât. Era un anume soi de mândrie în asta. Chiar şi părinţii mei au zâmbit când m-au văzut cu bucata de pânză roşie legată în jurul gâtului. Datorită cunoaşterii, posedam o bogăţie pe care ceilalţi copii n-o aveau. Nu eram frumoasă, nici atletică, nici îndemânatică sau puternică. Nu mă puteam evidenţia în niciun alt domeniu. În imaginea reflectată în oglindă vedeam o fată ciudată, cu ochii prea mici şi cu nasul prea mare. Faţa banală nu exprima nimic din ceea ce se afla în spatele ei – o comoară, o comoară ce făcea fiecare zi demnă de a fi trăită. Şi care putea să fie o salvare.

La zece ani deja îmi schiţasem toate posibilităţile. Existau şcoli în alte colţuri ale ţării, la o zi distanţă, care m-ar fi primit de la cincisprezece ani, când ar fi trebuit să încep să lucrez la câmp. Directoarea şcolii m-a ajutat să aflu cum să mă înscriu. Era de părere că aveam şanse bune să fiu primită. Dar ar fi costat. Am vorbit cu părinţii mei, fără să ajung la vreun rezultat, pentru că se temeau şi mă priveau ca pe o străină pe care n-o înţelegeau şi nici măcar n-o plăceau. Directoarea a încercat şi ea să vorbească cu ei, fără să aflu vreodată ce le-a spus, dar n-a folosit la nimic altceva decât că părinţii mei au devenit şi mai de neînduplecat. Nu aveau bani şi nici nu-şi propuneau să facă economii.

Eu eram cea care trebuia să cedez, considerau ei, să mă liniştesc, să termin cu „visurile deşarte”, dar n-am reuşit. Pentru că aşa eram eu. Şi aşa aveam să fiu mereu.

Am tresărit la râsetul lui Wei-Wen. Râdea răsunător şi în triluri, iar acustica băii amplifica sunetul.

— Nu, tata! Nu! Râdea în timp ce Kuan îl gâdila, desigur, suflând pe burtica lui mică.

M-am ridicat. Am pus farfuria în chiuvetă. M-am îndreptat spre baie, rămânând în picioare, ascultând. Simţeam nevoia să-l înregistrez, aşa cum râdea, pentru ca, mai târziu, când va fi mare şi va avea vocea groasă, să-i pun înregistrarea să se audă.

Şi cu toate astea, nu m-a făcut să zâmbesc.

Am pus mâna pe clanţă şi am deschis uşa. Wei-Wen stătea culcat pe jos în timp ce Kuan tot trăgea de unul din crăcii pantalonilor lui. Se prefăcea că pantalonul se luptă cu el, ca şi cum opunea rezistenţă şi nu se lăsa dat jos.

— Te grăbeşti puţin? i-am spus lui Kuan.

— Să mă grăbesc?! E imposibil, cu pantalonii ăştia întortocheaţi! zise Kuan, iar Wei-Wen râse.

— Nu faci decât să-l agiţi.

— Ia ascultă, acum, pantalonule! Încetează să mai faci pe nebunul!

Wei-Wen râse şi mai tare.

— Devine şi mai greu de stăpânit, am spus. Va fi imposibil să-l culcăm.

Kuan nu răspunse, se uită în altă parte, dar urmă instrucţiunile. Am ieşit afară şi am închis uşa în urma mea. La bucătărie, am pus vasele spălate la loc.

Apoi am luat hârtie şi creion. Încă un sfert de oră n-avea ce să-i strice.

William

Adesea şedea aici, pe pat, aplecată asupra unei cărţi, răsfoind încet şi citindu-mi cu atenţie. Fiica mea Charlotte, care avea paisprezece ani, ar fi trebuit să fi făcut cu totul altceva, nu să caute compania mea mută. Cu toate acestea, venea tot mai des, astfel că puteam face diferenţa dintre noapte şi zi datorită prezenţei ei şi veşnicelor sale lecturi.

Thilda nu trecuse azi pe-aici, venea tot mai rar, şi nici chiar pe doctorul de casă nu-l mai aducea la mine. Poate chiar nu mai aveam bani.

Thilda nu pronunţase niciodată vreun cuvânt legat de Rahm. Aş fi ştiut în cazul în care ar fi vorbit cumva despre el, chiar dacă aş fi căzut în somnul meu cel mai profund. Numele lui m-ar fi trezit până şi din morţi. Probabil că n-a făcut niciodată legătura, n-a înţeles niciodată că discuţia mea cu el, atunci când ne-am întâlnit pentru ultima oară, că hohotul lui de râs m-au adus în starea asta, în această cameră, în acest pat.

El mă rugase să vin. Nu ştiam de ce voia să mă întâlnească. Nu mai fusesem la el de ani buni, schimbam doar câteva politeţuri obligatorii dacă se mai întâmpla să ne întâlnim arareori prin oraş, politeţuri mereu întrerupte de el.

Toamna era în toi când m-am dus să-l vizitez. Frunzele scânteiau într-un joc intens de culori, de la galben pal la maro cald şi roşu sângeriu, înainte ca vântul să le sufle şi să le smulgă, condamnându-le să cadă pe pământ şi să putrezească. Natura abunda de fructe, meri încărcaţi, prune zemoase, pere suculente, pline de dulceaţă, recolte ce nu fuseseră culese în întregime, în timp ce pământul era încă plin de morcovi crocanţi, dovlecei, ceapă, ierburi aromate crescând pe câmp, toate gata să fie culese, pentru a fi mâncate. O adevărată grădină a Edenului, în care se putea trăi fără de griji. Am traversat, cu pas vioi, o pădurice

invadată de iederă, de un verde intens, în drum spre casa lui Rahm. Aşteptam cu nerăbdare să-l reîntâlnesc, să vorbesc serios, din nou, cu el, aşa cum făcusem cu mult timp în urmă, înainte să ajung capul unei familii atât de numeroase şi înainte ca negoţul cu seminţe să-mi răpească tot timpul.

Mă întâmpină în pragul uşii. Avea aceeaşi tunsoare extrem de scurtă, era la fel de suplu, nervos, solid. Zâmbi scurt, unul dintre zâmbetele lui fugare, dar totuşi cu căldură, mă pofti în camera lui de lucru, plină de plante şi acvarii. În mai multe dintre ele am observat batracieni, broaşte ajunse la maturitate şi broaşte râioase crescute din stadiul de mormoloci, după cum am presupus. Era domeniul său predilect. Când am venit la el după ce am absolvit facultatea în urmă cu optsprezece ani, sperasem să pot studia insectele, în special speciile eusociale, în care colectivitatea indivizilor funcţionează asemenea unui singur organism – un superorganism. Pasiunea mea erau bondarii, viespile, himenopterele, termitele, albinele. Şi furnicile. Dar el a fost de părere că mai trebuie să aştept, şi nu peste mult timp ajunsesem şi *eu* să mă preocup de aceste creaturi intermediare de care era plin biroul lui, fiinţe care nu erau nici insecte, nici peşti şi nici mamifere.

Fusesem asistentul lui şi din pricina asta nu puteam protesta, era o onoare să lucrez pentru el, ştiam prea bine, şi de aceea încercam să manifest o recunoştinţă reverenţioasă şi nu să-i impun revendicările mele. Am încercat să mă las contaminat de fascinaţia lui, iar atunci când avea să vină momentul, când aveam să fiu *pregătit*, urma să-mi lase şi mie timp pentru propriile proiecte. Din păcate, ziua aceea nu mai veni niciodată şi deveni limpede destul de repede că nu aveam altă soluţie decât să-mi fac cercetările independent, în timpul meu liber. Dar n-am mai avut parte de aşa ceva, nici înainte de a o întâlni pe Thilda şi nici după aceea.

Menajera ne servi cu fursecuri şi ceai. Am băut din ceştile subţiri şi delicate, care aproape că dispăreau printre

degete, un serviciu de ceai pe care el însuşi îl cumpărase într-una dintre numeroasele sale călătorii în Orientul Îndepărtat, înainte de a se stabili definitiv aici, la ţară.

În timp ce sorbeam amândoi din ceai, îmi relată despre munca lui. Despre cercetările de care se ocupa acum, despre cele mai recente prelegeri ştiinţifice, despre următorul său articol. Îl ascultam dând din cap, punând întrebări, încercând să mă exprim ca un cunoscător şi ascultând, la rândul meu. Îmi aţintisem privirea asupra lui, dorindu-mi ca el să caute să mi-o întâlnească. Dar se uita puţin la mine, lăsând privirea să-i alunece mai curând peste cameră şi obiectele din ea, ca şi cum lor li s-ar fi adresat.

Apoi se lăsă tăcerea, nimic altceva nu se auzea în afara vântului ce smulgea frunzele din pomii de afară. Am mai luat o înghiţitură de ceai, sunetul lichidului sorbit părea atât de puternic în liniştea din cameră. Fierbinţeala mi se urcă în obraji şi am pus imediat ceaşca jos. Dar el nu dădea semne c-ar fi observat ceva, stătea acolo liniştit, fără să-mi mai acorde vreo importanţă.

— Azi e ziua mea, spuse în cele din urmă.

— Îmi pare rău… nu mi-am dat seama… felicitări!

— Ştii câţi ani împlinesc? spuse îndreptându-şi privirea spre mine.

Ezitam. Cât de bătrân putea fi? Foarte bătrân. Trecut cu mult de cincizeci. Poate spre şaizeci? Am început să mă foiesc, dându-mi brusc seama cât de cald se făcuse în cameră, apoi mi-am dres glasul. Oare ce să-i răspund la asta?

Văzând că nu spun nimic, privi în jos.

— Nu contează deloc.

Era dezamăgit? Îl dezamăgisem? Din nou?

Figura nu exprima, totuşi, nimic. Lăsă cana de ceai, luă un fursec, atât de banal, un fursec, chiar dacă discuţia în care urma să ne lansăm nu era în niciun caz banală, şi apoi îl lăsă pe farfurie.

Nu-l mâncă, îl lăsă doar pe farfurie. În cameră era o linişte supărătoare. Trebuia să spun ceva, era rândul meu.

— Veţi sărbători? am întrebat, regretând imediat după aceea. Ce întrebare prostească, parcă ar fi fost un copil.

Nici măcar nu se înjosi să răspundă, stătea cu farfuria în mână, fără să mănânce, privind doar la fursecul mic şi uscat. Îşi mişcă degetele, fursecul alunecă până la marginea farfuriei, dar el o îndreptă rapid, salvându-l chiar în ultima secundă, şi apoi puse farfuria jos.

— Ai fost un student promiţător, spuse dintr-odată. Trase aer în piept, ca şi cum ar mai fi urmat ceva, dar nu veni niciun cuvânt.

Mi-am dres vocea.

— Da?

Îşi schimbă poziţia.

— Când ai venit la mine, aveam mari speranţe. Îşi lăsă mâinile să-i cadă de-o parte şi de alta a corpului, şezând, cu spatele drept. Entuziasmul copleşitor şi pasiunea dumitale au fost cele care m-au convins. Pentru că n-aveam de gând să-mi iau un asistent.

— Mulţumesc, domnule profesor, pentru cuvintele de apreciere.

Îşi îndreptă spatele şi mai mult, de parcă el însuşi ar fi fost elev, şi apoi mă privi.

— Dar ce s-a întâmplat… cu dumneata?

Am avut o strângere de inimă. O întrebare. Era o întrebare. Dar ce să răspund?

— Să fi fost chiar pe vremea când ai făcut prezentarea despre Swammerdam[6]? Şi iarăşi mă privi scurt. Privirea lui, care de obicei era atât de fermă, deveni şovăitoare.

— Swammerdam? Dar sunt mulţi ani de-atunci, am spus eu repede.

— Da. Tocmai. Atât de mulţi ani de-atunci… şi acolo ai întâlnit-o pe ea?

— Vreţi să spuneţi… pe soţia mea?

[6] Jan Swammerdam (1637–1680), biolog şi specialist în microscopie, primul care a demonstrat că diferitele stadii prin care trece o insectă reprezintă forme de viaţă ale aceleiaşi specii. (n.tr.)

Tăcerea lui îmi dădu răspunsul la întrebare. Da, acolo am întâlnit-o pe Thilda, după prezentarea mea. Sau, mai bine zis, împrejurările m-au condus spre ea. Împrejurările… ba nu, *Rahm* a fost cel care m-a dus la ea. Hohotul lui de râs şi batjocura lui m-au făcut să mă uit în altă direcţie, în direcţia *ei.*

Aş fi vrut să spun ceva despre asta, dar nu-mi găseam cuvintele. Pentru că am continuat să tac, s-a aplecat repede înspre mine şi şi-a dres uşor glasul.

— Şi acum?

— Acum?

— De ce-ai făcut copii?

Ridică vocea când rosti ultimele cuvinte, o voce aproape spartă, iar acum mă privea fix, fără ezitare, răspândind un suflu îngheţat, ce creştea în străfundurile lui.

— De ce…? Am privit rapid în altă parte, nu reuşeam să-i întâlnesc privirea, rigiditatea din ochii lui. Păi… aşa se face…

Îşi puse mâinile pe picioare, deopotrivă inhibat şi provocator.

— Aşa se face? Mda, poată că aşa se face. Dar de ce dumneata? Şi ce ai dumneata să le oferi?

— Să le ofer? Mâncare, îmbrăcăminte.

Dintr-odată ridică vocea:

— Şi scuteşte-mă cu comerţul dumitale blestemat cu seminţe! Se lăsă la fel de brusc pe spate, ca şi cum ar fi vrut să se distanţeze de mine, frământându-şi mâinile.

— Nu… Încercam să mă lupt cu băieţelul umilit, de doar zece ani, din mine, făcând eforturi să-mi păstrez calmul, dar am simţit că tremuram. Când, în sfârşit, am reuşit să spun ceva, vocea mea era forţată şi ascuţită: Aş dori atât de mult să continui cercetarea. Dar aşa cum înţelegeţi, desigur… domnule profesor… nu-mi permite timpul.

— Ce-ai vrea să-ţi spun? Că este complet admisibil? Se ridică în picioare. Că este admisibil ca dumneata să n-ai timp? Rămase acolo în picioare, în faţa mea, făcu un pas spre mine, părându-mi-se imens şi sumbru. Acceptabil ca

dumneata să nu fi scris încă nici măcar un articol ştiinţific? Admisibil ca rafturile dumitale să fie pline de cărţi necitite? Admisibil să-mi fi irosit tot timpul cu dumneata, fără să fii în stare de altceva în viaţă decât să te reproduci asemenea unui vier mediocru?

Ultimul cuvânt rămase suspendat în aerul dintre noi doi.

Un vier, asta eram eu pentru el. Un vier.

Se stârni în mine o vagă revoltă. Îmi consacrase el oare mie chiar aşa de mult sau se folosise de mine ca de cineva bun la toate în proiectele lui? Poate că tocmai asta şi voia, să-i moştenesc cercetările, ca să nu fie date uitării. Să-l păstrez pe *el* viu. Dar mi-am înghiţit cuvintele.

— Asta vrei dumneata s-auzi de la mine? Nu-i aşa? spuse el cu ochii goi asemenea batracienilor care ne fixau din acvariile lor. Că aşa e viaţa? Asta-i viaţa, ar trebui să spun, te formezi, te reproduci, ai urmaşi pe care instinctiv îi pui mai presus de orice, fiind guri de hrănit, te transformi în furnizor, iar intelectul se pleacă în faţa naturii. Nu este vina dumitale. Şi nu e încă totul pierdut, spuse el sfredelindu-mă cu privirea. Asta vrei s-auzi? Că nu e încă totul pierdut? Că vremea dumitale va veni şi ea?

Apoi râse brusc. Hohotul lui obişnuit, scurt şi violent, lipsit de bucurie, dar încărcat de dispreţ, mi se strecură în suflet. Acelaşi hohot de râs de mai înainte.

Rămase tăcut, dar aşteptând răspunsul meu, ştiind totuşi prea bine că nu aveam puterea să mai spun ceva. Merse spre uşa de la intrare şi o deschise.

— Din păcate trebuie să te rog să pleci. Am de lucru.

Se întoarse apoi şi plecă fără să mă salute, lăsând-o pe menajeră să mă conducă afară. M-am dus înapoi la cărţile mele. Dar nu am scos niciuna. Nici nu mai suportam să mă uit la ele, m-am târât în pat şi am rămas acolo, am rămas aici, în timp ce cărţile mi s-au acoperit de praf... Toate textele pe care dorisem cândva să le citesc şi să le înţeleg.

Ele rămaseră în continuare acolo, neorganizate, unele cu cotorul în afară, într-un şir inegal pe raft, asemenea unor dinţi strâmbi. M-am întors cu spatele la ele, nu mai

suportam să le văd. Charlotte îşi ridică privirea, deveni atentă, observând că eram treaz, şi lăsă repede cartea din mână.

— Vă e sete?

Se ridică în picioare, luă o carafa de apă şi mi-o întinse.

Am întors capul într-o parte.

— Nu. Am auzit duritatea propriei voci şi m-am grăbit să adaug: Mulţumesc.

— Mai doriţi ceva? Doctorul a zis…

— Nimic.

Se aşeză din nou, mă privi cu atenţie, ca şi cum m-ar fi studiat.

— Arătaţi mult mai bine. Mai vioi.

— Nu vorbi prostii.

— Ba da, aşa consider. Zâmbi. Oricum, răspundeţi la întrebări.

N-am mai continuat, pentru că mai multe cuvinte ar fi întărit impresia de recuperare. Aşa că am lăsat mai degrabă liniştea să confirme opusul şi privirea să-mi lunece într-o parte, ca şi cum n-aş fi remarcat-o.

Dar ea nu se dădu bătută, rămase în picioare lângă patul meu, îmi luă mâinile şi le masă puţin, lăsându-le apoi, după care, în cele din urmă, spuse ce avea pe inimă:

— V-a abandonat Dumnezeu, tată?

De-ar fi fost atât de simplu, de-ar fi avut de-a face doar cu Dumnezeu. Exista o singură cură împotriva pierderii credinţei: să ţi-o regăseşti.

Pe vremea când eram student, m-am adâncit în Biblie. Mă însoţea pretutindeni, inclusiv în patul meu, în fiecare seară. Căutam permanent legătura dintre religie şi specialitatea mea, dintre micile minuni din natură şi marile cuvinte de pe hârtie. Zăboveam mai ales asupra scrierilor pauline. Nici nu mai ştiam câte ore petrecusem studiind *Epistola lui Pavel către romani,* deoarece conţinea atât de multe dintre ideile lui fundamentale, situându-se cel mai aproape de teologia paulină. „Şi prin chiar faptul c-aţi fost

izbăviţi de sub păcat, v-aţi făcut robi ai neprihănirii”[7]. Ce însemna asta? Că izbăvit este cu adevărat doar cel înrobit? A fi neprihănit este o formă de captivitate, dar ni s-a arătat calea. De ce oare, în acest caz, nu eram demni de ea? Nici chiar în faţa creaţiei, oricât de copleşitoare ar fi fost ea, fiinţa umană nu era în stare să fie neprihănită.

N-am găsit niciodată răspunsul şi tot mai rar apelam la cartea mică şi neagră. Aduna praf pe raft, alături de celelalte. Ce-ar fi trebuit să-i spun acum fiicei mele? Că toate acestea, aşa-zisul meu pat de suferinţă, erau mult prea banale şi nedemne ca să poată avea vreo legătură cu Dumnezeu? Şi că starea în care mă aflam nu mi se datora decât mie, alegerilor mele, vieţii pe care o trăisem.

Nu. Poate că altă dată, dar nu acum. Aşadar am renunţat să-i răspund, am clătinat doar slab din cap, prefăcându-mă c-am adormit.

Rămase cu mine până ce se lăsă liniştea la parter. Ascultam cum răsfoia paginile, citea repede, şi foşnetul uşor al muselinei când îşi schimba poziţia. Era legată de cărţi, desigur, aşa cum eu eram legat de pat, deşi o ducea capul să ştie că era doar o pierdere de vreme. Învăţătura din cărţi se irosea cu ea, căci oricum nu avea la ce s-o folosească, pentru simplul fapt că era fată, şi nu băiat.

Dar, dintr-odată, a fost întreruptă. Uşa se deschise. Paşi grăbiţi tropăiră pe podeaua camerei.

— Aici stăteai? se auzi vocea severă a Thildei, a cărei privire la fel de severă era cu siguranţă aţintită asupra lui Charlotte. E ora de culcare, continuă, ca şi cum ar fi dat un ordin. Trebuie să speli vasele după cină. Pe Edmund îl doare capul, aşa că vreau să-i încălzeşti apă pentru ceai.

— Da, mamă.

Auzeam sunetul pantofilor lui Charlotte când se ridică, cartea pe care o puse pe consolă şi paşii ei uşori îndreptându-se spre uşă.

[7] Biblia sau Sfânta Scriptură a Vechiului şi Noului Testament, traducere de Dumitru Cornilescu, 1924, ediţia revizuită în 2016. (n.tr.)

— Noapte bună, tată.

Apoi dispăru. Calmul ei a fost înlocuit de paşii nervoşi ai Thildei. Merse până la sobă şi aruncă câţiva cărbuni înăuntru, cu mişcări sonore şi bruşte. Acum intra în sarcina ei, căci femeia de serviciu fusese de mai multă vreme nevoită să-şi găsească altceva de lucru, iar Thilda suferea zilnic că trebuia ea însăşi să se ocupe de încălzirea locuinţei, o suferinţă pe care n-o ascundea, dimpotrivă, o scotea în evidenţă, însoţind fiecare mişcare a sa cu un oftat şi un suspin.

Când în cele din urmă termină, rămase în picioare. Dar liniştea nu dură mai mult de o secundă, înainte să se pornească iar perpetua ei orchestră. N-a trebuit să deschid ochii ca să ştiu că stătea în picioare lângă sobă, dând drumul lacrimilor să curgă liber. Văzusem spectacolul de mai multe ori deja, iar sunetul era inconfundabil. Pocniturile cărbunelui în sobă îi acompaniau tirada. M-am răsucit în pat şi mi-am lipit urechea de pernă, ca să înjumătăţesc intensitatea sunetului, dar fără prea mult succes.

Trecu un minut. Două. Trei.

Apoi, în sfârşit, renunţă şi îşi încheie lamentaţia suflându-şi nasul cu putere. Înţelesese, probabil, că oricum n-ar fi ajuns nicăieri, nici de data aceasta. Mucusul care se încălzise la temperatura corpului curgea din ea cu sunete înalte, aproape mecanice. Mereu fusese aşa, plină de secreţii, indiferent dacă plângea sau nu. Mai puţin acum. Acum era extrem de uscat şi de rece. Şi, cu toate astea, îmi născuse opt copii.

Mi-am tras pătura peste cap, doream să decuplez sunetul.

— William, spuse ea cu voce stridentă. Văd cu ochii mei că nu dormi.

Am încercat să-mi controlez respiraţia.

— *Pot* să văd! Vorbea ceva mai tare, dar nu aveam niciun motiv să mă mişc. Trebuie să mă asculţi. Trase adânc aer în piept. Am fost obligată să-i dau drumul Albertei. Acum, magazinul e gol. A trebuit să-l închid.

Poftim?! N-am putut să nu mă întorc. Magazinul închis?! Gol. Întunecat. Cel care trebuia să-i întreţină pe toţi copiii mei?

Trebuie că ea observase mişcarea mea, pentru că se apropie.

— A trebuit să iau pe credit de la băcănie azi. Vocea ei era în continuare sugrumată de plâns, ca şi cum ar fi putut să plângă oricând din nou. Tot ce-am cumpărat a fost pe credit. Şi negustorul mă privea cu atâta compasiune, fără să spună însă nimic. E un gentleman.

Ultimele cuvinte dispărură într-un hohot de plâns.

Un gentleman. Spre deosebire de subsemnatul. Care probabil nici măcar nu trezise mare admiraţie lumii înconjurătoare, ca să nu mai vorbim de soţia mea, aşa cum zăceam aici, fără pălărie şi baston, monoclu şi maniere frumoase. Da, ce mai, aveam maniere proaste, pentru că mi-am lăsat propria familie de izbelişte.

Iar acum condiţiile se înrăutăţiseră drastic. Magazinul era închis, iar familia nu avea să se mai poată descurca fără mine prea mult timp, în ciuda faptului că era extrem de important pentru toţi ca activitatea de zi cu zi să continue. Pentru că era vorba de seminţe, de condimente şi de cepele de flori care aduceau mâncare pe masă pentru toţi.

Ar fi trebuit să mă ridic, dar nu reuşeam, nu mai ştiam cum. Patul mă paralizase.

Iar Thilda renunţase la mine şi azi. Trase adânc aer în piept, un suspin lung şi cutremurător. Apoi îşi suflă nasul pentru o ultimă oară, probabil ca să se asigure că până şi cel mai mic fir de muc părăsise zona nas-gât-urechi.

Salteaua scoase un sunet jalnic când se aşează. Cum de putea împărţi patul cu transpiraţia mea era peste puterea mea de pricepere. Asta spunea, în fond, totul despre cât de încăpăţânată era.

GEORGE

Emma avea dreptate în legătură cu zăpada. Chiar de a doua zi începu să se topească peste tot, nu se auzea nimic altceva decât zăpada prelingându-se şi curgând în şiroaie. Iar soarele arzător cocea faţada casei, decolorând şi mai mult zidul de sud-est. Temperatura urcă tot mai mult, se făcu suficient de cald pentru zborul de defecare al albinelor. Nu-şi fac treburile în stup, pentru că sunt animale curate. Dar când, în sfârşit, soarele arde, ies afară şi îşi golesc intestinele. De fapt, sperasem ca iarna să se domolească acum, că Tom era acasă. Pentru că atunci putea să iasă afară şi să cureţe fundul stupilor. Ba mai mult, le dădusem liber lui Jimmy şi lui Rick, pentru ca Tom şi cu mine să putem lucra nestingheriţi. Dar nu ajunserăm acolo decât joi, cu trei zile înainte ca el să trebuiască să se întoarcă.

A fost o săptămână liniştită. Ne evitam unul pe altul. Emma se ţinea între noi, râdea şi sporovăia ca de obicei. Îşi dăduse sufletul ca să facă rost de produse pentru noul regim al lui Tom, fiindcă pregătise nenumărate mese cu soiuri de peşti „neobişnuiţi” şi „delicioşi” care apăruseră peste noapte la raionul de produse congelate de la supermarket. Iar Tom nu mai contenea cu mulţumirile şi plecăciunile că a fost „aaaaaşa de bună mâncarea”. Când încă una dintre mesele de peşte se încheia, rămânea de obicei pe scaun la masa din bucătărie, citind cărţi periculos de groase, tastând intens pe laptop sau fiind absorbit de un fel de rebus japonez căruia îi spunea sudoku. Nici nu-i trecea prin minte să se deplaseze undeva sau să se bucure de lumina tot mai strălucitoare a soarelui, de parcă cineva l-ar fi înlocuit cu un bec mult mai puternic.

Eu îmi făceam de lucru, sigur că mă puteam ţine ocupat. Într-o zi m-am dus la Autumn şi-am cumpărat vopsea. În timp ce zugrăveam zidul dinspre sud, am simţit cum soarele mă ardea pe ceafă. Şi ştiam că am fi putut să ne

încercăm norocul şi să mergem la stupi. De fapt, nici nu trebuia să curăţ rama de la baza stupului, dar sigur era o ultimă şansă pentru Tom, aşa că nu strica să începem cu câţiva stupi. Albinele ieşiseră deja pe-afară ca să extragă polen cât timp soarele era sus pe cer.

Asta îl amuza adesea pe Tom. Întotdeauna mă însoţea. Eu şi Jimmy am curăţat orificiul de zbor de câteva ori în cursul iernii, iar în rest le-am dat pace albinelor. De aceea era ceva cu totul special să fii din nou printre albine pentru prima dată. Să le vezi iar, să le auzi zumzetul binecunoscut, *aceasta* era bucuria revederii, ca o adevărată petrecere.

— Am nevoie de ajutor cu fundul stupului, i-am spus.

Eram complet echipat cu cizmele mele de cauciuc şi salopetă, stând în mijlocul camerei. Picioarele îmi trepidau neliniştite, pentru că mă bucuram că ieşim. Îmi ridicasem vălul de protecţie să văd mai bine. Ţineam în palme un echipament în plus, de care făcusem rost.

— Chiar acum? întrebă el fără să se uite în sus la mine.

Se mişca mai încet ca melcul, aşa cum stătea acolo, cu degetele pe tastatură şi palid în lumina calculatorului.

Am băgat imediat de seamă că ţineam salopeta şi plasa puţin cam prea în faţă, ca şi cum aş fi vrut să-i ofer un cadou pe care nu şi-l dorea. Le-am înghesuit repede pe amândouă la subraţ şi mi-am pus cealaltă mână-n şold.

— Mucezeşte sub ele, ştii prea bine. Nimănui nu-i place să stea în gunoi. Nici ţie, deşi camerele de cămin nu sunt totdeauna cele mai curate.

În ciuda faptului c-am dat să râd, am scos se pare doar un orăcăit. Simţind cât de ciudat părea unghiul braţului meu, mi-am luat mâna din şold şi am lăsat-o să cadă de-a lungul coapsei. Pentru că rămase atârnând în lateral, moale şi flască, m-am scărpinat repede pe frunte ca să-i dau ceva de făcut.

— Dar de obicei mai aştepţi câteva săptămâni, spuse el.

— Nu. Nu-i aşa.

— Tată…

Observase că minţeam. Mă privi ridicând una din sprâncene, cu un aer oarecum dispreţuitor.

— E suficient de cald, m-am grăbit să spun. Şi facem curat doar la câteva. Vei fi scutit de restul, pentru că le voi termina cu Jimmy şi Rick săptămâna viitoare.

Am încercat din nou să-i dau echipamentul şi pălăria, dar nu le luă. În fond nu dădu niciun semn c-ar avea de gând să se mişte, făcu doar un gest cu capul înspre laptop.

— Tocmai scriu o lucrare pentru universitate.

— N-ai vacanţă?

Am pus echipamentul pe masă în faţa lui. Am încercat să-l privesc ferm, să las privirea să spună că ar fi cazul să dea o mână de ajutor, acum, că în sfârşit s-a deranjat să treacă pe acasă.

— Ne vedem afară în cinci minute.

Aveam 324 de stupi şi 324 de regine, fiecare cu colonia ei de albine, plasate în diferite locuri din întreg districtul, rareori peste 20 de stupi în fiecare amplasament. Dacă am fi locuit în alt stat, am fi putut avea până la 70 de stupi laolaltă. Cunoşteam un crescător de albine în Montana care avea aproape 100 împreună. Vegetaţia era atât de luxuriantă în zona aceea, încât albinele n-aveau nevoie să zboare mai mult de câţiva metri distanţă ca să găsească tot ce le trebuia. Dar aici, în Ohio, agriculturii îi lipsea diversitatea şi kilometri întregi nu vedeai decât culturi de porumb şi soia. Albinele găseau resurse limitate de nectar, oricum insuficiente pentru a putea subzista.

De-a lungul anilor, Emma vopsise stupii, unul şi unul, asemenea bomboanelor colorate. Roz, turcoaz, galben deschis şi un fel de verde de nuanţa fisticului, şi la fel de artificiali ca acadelele pline de E-uri. Ei i se păreau distractive. După mine, ar fi putut foarte bine să rămână tot aşa, albi. Tata îi vopsise mereu în alb, asemenea tatălui şi bunicului lui, de altfel. Obişnuia să spună că interiorul era cel care conta – că cel mai important era cum arăta stupul în interior. Dar Emma era de părere că albinelor le plăcea mai mult aşa, să aibă personalitate. Cine ştie, poate că

avea dreptate. Iar eu trebuia să recunosc că simplul contact cu aceste culori stângace aruncate în natură, ca şi cum un uriaş îşi pierduse bomboanele prin pădure, întotdeauna îmi încălzea sufletul.

Am pornit spre pajiştea situată între ferma lui Mentor, drumul principal şi îngustul Alabast River, care, în ciuda numelui său pretenţios, abia dacă atingea mărimea unui pârâu. Aici aveam cel mai mare număr de colonii de albine. În total 26. Am început cu un stup rozaliu aprins. Bine că eram doi. Tom ridica stupul, iar eu schimbam soclurile. Le înlocuiam pe cele vechi, care erau pline de murdărie şi de albine moarte din timpul iernii, şi le fixam câte un soclu nou şi curat. Anul trecut am investit în socluri moderne de stup, cu sită şi colector de polen incluse. Au costat o groază de bani, dar a meritat. Ventilaţia stupului s-a îmbunătăţit, iar întreţinerea s-a simplificat. Cei mai mulţi care erau în afaceri de aceeaşi anvergură cu a mea nu se mai văzură nevoiţi să schimbe soclul în această perioadă a anului, dar mie nu-mi plăcea. Albinele mele trebuiau să trăiască în cele mai bune condiţii. Se adunase multă mizerie pe tava soclului iarna asta, dar în rest totul era în regulă. Aveam noroc că albinele erau liniştite şi doar puţine dintre ele zburaseră. Câtă plăcere îmi făcea să-l văd pe Tom afară la aer, lucrând repede şi bine. Se întorsese în locul de care aparţinea. Uneori avea tendinţa să se aplece de spate, dar atunci îl opream.

— Îndoaie genunchii în loc să-ţi îndoi spatele şi ridică din picioare greutatea.

Nu puţini au fost cei care au îndurat deplasări de discuri vertebrale, lumbago sau alte năzdrăvănii la coloană, doar pentru că au ridicat în mod greşit. Iar spatele lui Tom trebuia să ţină mulţi ani de-acum încolo şi să facă faţă la mii de ridicări.

Am lucrat încontinuu, fără pauză, până la prânz. Nu am vorbit prea multe, doar câteva cuvinte, şi toate despre muncă. „Ţine-aici, aşa, da, bine.” Toată dimineaţa am aşteptat să ceară o pauză, dar nici gând să spună ceva, iar

în cele din urmă, când se făcu aproape 11:30, eu am fost cel care am propus să luăm o gustare, alarmat de zgomotele stomacului meu.

Ne-am aşezat pe marginea platformei, bălăngănindu-ne picioarele. Adusesem cafea în termos şi câteva sandviciuri. Untul de arahide se impregnase în feliile de pâine spongioase, care deveniseră lipicioase. Însă e inimaginabil ce gust bun au toate când eşti afară, iar aerul e proaspăt. Tom nu spunea nimic. În fond, nu era genul vorbăreţ, fiul ăsta al meu. Reuşisem să-l aduc până aici, şi asta conta cel mai mult. Speram doar să-i facă plăcere cât de cât că revede albinele.

După ce-am terminat de mâncat, am şi sărit de pe platformă ca să continui lucrul, în timp ce Tom se mai lupta cu sandviciul din care lua muşcături de şoricel, privind fix felia de pâine, ca şi cum ceva nu era în regulă.

Şi îşi dădu drumul dintr-odată.

— Am un profesor de engleză excelent.

— Bine, am spus, oprindu-mă brusc. Am încercat să zâmbesc, deşi fusese ceva în modul în care rostise acest lucru banal, încât mi se puse un nod în stomac. Ce bine!

Mai luă o înghiţitură. Mestecă ce mestecă, nereuşind să înghită.

— Mă încurajează să scriu mai mult.

— Mai mult? Mai mult despre ce?

— Zice că…

Tăcu. Lăsă deoparte felia de pâine, luă ceaşca de cafea, dar nu bău din ea. Abia atunci am observat că-i tremura puţin mâna.

— Zice că am o voce.

O voce? Încă una din idioţeniile universitare. Am afişat un rânjet, neavând chef să mai iau în serios şi chestia asta.

— Puteam să-ţi spun şi eu acelaşi lucru mai demult, am zis. În special când erai mic. O voce ascuţită şi penetrantă. Har Domnului că ţi s-a schimbat vocea. Mai bine mai târziu decât niciodată.

Nu-l amuză gluma mea. Îşi păstră cumpătul, fără să zâmbească.

Rânjetul îmi dispăru de pe faţă. Vru să spună ceva, fără niciun dubiu. Stătea acolo arzând de nerăbdare să-mi spună un lucru important, iar eu aveam o puternică bănuială că era ceva ce nu doream, de fapt, să aud.

— E bine când profesorii sunt mulţumiţi de tine, am zis în cele din urmă.

— El mă încurajează tot mai mult să scriu, spuse Tom cu voce joasă, accentuând „tot mai mult”. Mi-a spus că pot să mă înscriu pentru burse, de asemenea, şi eventual să-mi continui studiile.

— Să continui?

— Un doctorat.

Aveam o gheară în piept şi un nod în gât, simţeam gustul dulceag de unt de arahide în gură, fără să reuşesc să-mi înghit saliva.

— Aşadar. Asta ţi-a spus.

Tom încuviinţă.

Încercam să-mi controlez vocea.

— Cât durează un doctorat?

El îşi privea fix vârfurile încălţărilor, fără să răspundă.

— Eu nu întineresc, am continuat. Lucrurile nu merg de la sine aici, la noi.

— Da. Ştiu asta, spuse încet. Dar sigur ai ajutoare.

— Jimmy şi Rick vin şi pleacă aşa cum le convine. Nu este ferma lor. Şi, în plus, nici nu lucrează pe gratis.

Am reluat lucrul, am ridicat soclurile murdare şi le-am aşezat pe platformă. Lemnul cadrului se lovi zgomotos de metalul platformei. Sigur că mai auzisem şi de la alţi profesori înainte că Tom folosea cu pricepere cuvintele. Mereu luase notă maximă la engleză, pentru că, fără îndoială, era ceva de capul lui. Dar nu la limba engleză ne gândiserăm noi atunci când l-am trimis la colegiu, ci la economie, la marketing şi la chestii de genul ăsta, ca să dezvolte ferma pe viitor. Să extindă, să modernizeze, să rentabilizeze afacerea. Şi, poate, să creeze o pagină de

internet ca lumea. Chestii de-astea ar fi trebuit să-nveţe. De aceea făceam noi sacrificii şi economii pentru bani de şcoală, încă de pe vremea când era cât un nod. Nu ne-am permis nici măcar o vacanţă în toţi aceşti ani, nici măcar una. Totul mergea în contul pentru colegiu.

Şi ce ştie, de fapt, un profesoraş de engleză? Unul de-ăla care-şi ducea veacul într-un birou prăfuit, ticsit cu cărţi pe care pretindea că le-a citit, bând ceai şi tunzându-şi barba cu o foarfecă de broderie. Genul ăla care poartă mereu o eşarfă la gât în timp ce dă sfaturi „bune” tinerilor care se dovedesc talentaţi la scris, fără să fie conştienţi de ceea ce sunt pe cale să provoace.

— Vorbim mai târziu despre asta, i-am spus.

Însă n-am mai făcut-o. Plecase înainte să reuşim să reluăm discuţia. Mă hotărâsem că „mai târziu” avea să dureze mult mai mult. Sau poate că el hotărâse asta. Ori poate Emma. N-am mai rămas singuri, doar noi doi în aceeaşi cameră, cu nicio ocazie, în restul timpului cât a mai stat acasă. Emma gângurea în jurul nostru ca un porumbel agitat, în timp ce punea masa, făcea ordine, pălăvrăgea şi iar pălăvrăgea despre absolut nimic.

Am fost atât de obosit în acele zile. Adormeam mai tot timpul pe canapea. Aveam o listă lungă cu lucruri pe care ar fi trebuit să le fac, stupi vechi care necesitau reparaţii, comenzi pe care trebuia să le urmăresc. Dar nu aveam chef. De parcă aş fi fost subfebril. Dar nu aveam febră. Am verificat. M-am furişat la baie, unde am găsit un termometru chiar jos de tot, în dulăpiorul pentru primul ajutor. Albastru deschis cu ursuleţi. Emma cumpărase termometrul pentru Tom, când era mic. Un termometru rapid, după cum scria în instrucţiunile de folosire, astfel încât copilul să nu fie deranjat mai mult decât ar fi fost absolut necesar. Dar, în fapt, a trebuit să-l ţin destul de mult. Auzeam gânguritul Emmei pe undeva, prin casă, şi răspunsurile sporadice ale lui Tom. Şi iată-mă stând aşa, acolo, cu vârful de metal înfipt în fund, cel care stătuse, de

sute de ori, şi în dosul fiului meu, fără niciun dubiu, pentru că Emma nu se dădea în lături să-i ia temperatura. A trebuit să mă lupt să nu adorm în vreme ce aşteptam ca piuitul digital să-mi confirme că nu era nimic în neregulă cu corpul meu, chiar dacă mă simţeam de parcă fugisem la maraton, sau poate aşa credeam eu că se simte cineva după un maraton. Când, în sfârşit, mi s-a infirmat febra, m-am dus, totuşi, să mă culc, fără să ştie nimeni. Ei puteau continua.

Gânguritul s-a auzit până ce Tom a urcat în autobuz. Apoi, după ce ocupă un loc pe un scaun în spate şi-şi lipi faţa de geam, răsuflând uşurat, gânguritul se opri în sfârşit.

Noi rămaserăm făcând cu mâna, la fel de automat de parcă am fi funcţionat pe baterii, cu mâinile sus şi jos, sus şi jos, în acelaşi ritm. Ochii Emmei erau umezi, sau poate că era doar vântul de vină, dar, din fericire, nu plânse.

Autobuzul porni la drum, faţa lui Tom lumina palid spre noi, din ce în ce mai palid. Mi-am amintit atunci de o altă zi când a plecat tot cu un autobuz. Şi atunci faţa lui lumina palid, privindu-mă cu uşurare. Dar şi cu teamă.

Am dat din cap să alung amintirea.

În cele din urmă, autobuzul dispăru după colţ. Am lăsat mâinile jos în acelaşi timp şi am rămas aşa, să vedem cum dispare în depărtare, de parcă am fi fost atât de proşti să ne-nchipuim că s-ar putea întoarce.

— Da, da, zise Emma. Asta a fost.

— Asta a fost?! Ce vrei să spui?

— Îi avem doar de împrumut. Îşi şterse o lacrimă pe care vântul i-o smulsese din ochiul stâng.

Tare aş mai fi avut chef să-i expediez un răspuns tăios, dar am renunţat. Aveam mult prea mult respect pentru lacrima aceea. Aşa că m-am întors şi m-am îndreptat spre maşină.

Ea se târî după mine. Parcă se şi micşorase.

M-am aşezat la volan, dar fără să reuşesc să pornesc motorul. Braţul îmi era lipsit de vlagă, de parcă ar fi fost extenuat de cât făcusem cu mâna.

Emma îşi puse centura de siguranţă, totdeauna fusese foarte atentă cu asta, şi apoi se întoarse spre mine.

— Nu porneşti?

Am vrut să ridic mâna, dar era în zadar, nu mai funcţiona.

— Ţi-a spus şi ţie? am întrebat adresându-mă volanului.

— Ce? întrebă Emma.

— Despre planurile lui? Despre viitor?

Rămase tăcută câteva secunde. Apoi murmură:

— Ştii prea bine că-i place să scrie. Mereu i-a plăcut să facă asta.

— Şi mie-mi place *Star Wars.* Dar pentru asta n-am devenit Jedi.

— E evident că are un talent special.

— Deci tu îl sprijini? Crezi că planul lui este bun? Suficient de bine gândit? Un drum bine ales? M-am întors spre ea acum, mi-am îndreptat ceafa, am încercat să par dur.

— Singurul lucru pe care mi-l doresc este să fie mulţumit, spuse grijulie.

— Asta vrei tu.

— Da, asta vreau eu.

— Nu te-ai gândit că trebuie să şi trăiască? Să înceapă să câştige bani, în cele din urmă?

— Profesorul i-a spus că are pe ce conta.

Mă privea cu ochii ei mari şi sinceri, cu o dezarmantă încredere că avea dreptate, în timp ce eu strângeam cu putere în palmă cheile de la maşină, în ciuda faptului că îmi provocam durere.

— Te-ai gândit ce vom face cu ferma?

Tăcu. Îndelung. Privi în altă parte, se jucă puţin cu verigheta, o scoase până la prima falangă a degetului. Se vedea cercul alb din jurul degetului, urma inelului care stătuse acolo timp de douăzeci şi cinci de ani.

— Nellie a sunat săptămâna trecută, spuse ea în cele din urmă, adresându-se aerului, nu mie. E cald ca vara în Gulf Harbors acum. Douăzeci de grade apa mării.

Din nou aceeaşi poveste. Gulf Harbors. Ameţitor, chiar dacă simţeam că-mi dă cineva c-o cărămidă în cap când auzeam numele acestui cartier rezidenţial, produs al dezvoltatorilor imobiliari.

Nellie şi Rob erau prietenii noştri din copilărie. Din păcate, se mutaseră în Florida. Până să se întâmple asta, a fost multă frământare, nu doar pentru a vizita această oază de lângă Tampa, dar şi pentru ca noi să ne mutăm acolo. În ultima vreme, Emma îmi arăta, cu tot mai mare insistenţă, reclame cu case din Gulf Harbors. Foarte ieftine. Un adevărat chilipir, de mult scoase pe piaţă. Am putea da lovitura. Cu debarcader şi piscină, proaspăt renovate, plajă comună, teren de tenis, de parcă asta ne-ar fi lipsit, şi, pe deasupra, mai aveau şi delfini şi vaci de mare care se bălăceau chiar în faţa porţii. Asta ne trebuia nouă? Vaci de mare? Bestii urâte!

Nellie şi Rob tare se mai lăudau. Că-şi făcuseră o groază de prieteni noi, ziceau ei, numindu-i dintr-o răsuflare: Laurie, Mark, Randy, Steven. Şi lista nu se mai termina. Săptămânal, contra sumei modice de cinci dolari, luau cu toţii un brunch de duminică în sala polivalentă, cu meniu complet: clătite, bacon, ouă şi cartofi prăjiţi. Iar acum încercau să ne convingă şi pe noi să mergem acolo, toată familia, da, da, bătându-ne la cap nu doar pe noi, ci şi pe toţi ceilalţi, aparent dornici să-i convingă pe toţi din Autumn Hill să plece în sud. Şi am ştiut eu de ce. Se simţeau singuri acolo, pe marginea canalului lor cu ape adânci. Era sinistru să locuieşti departe de familie şi prieteni, lăsând în urmă toate reperele de dinainte, departe de mediul în care ai trăit toată viaţa. Iar vara era aproape infernală în Florida, caniculară şi umedă, cu furtuni năprasnice cu tunete, de mai multe ori pe zi. Şi chiar dacă iarna era, desigur, în regulă, cu temperaturi de vară şi precipitaţii puţine, cine oare ar suporta să trăiască fără ierni? Fără zăpadă şi fără frig? I-am spus toate astea Emmei, şi nu o dată, ci de mai multe ori, dar ea nu şi nu, nu se dădea totuşi bătută. Era de părere că trebuie să ne

facem planuri clare, planuri de bătrâneţe. Nu pricepea că tocmai asta făcusem eu. Voiam să las după mine ceva ca lumea, o moştenire, în loc să stau acolo, departe, într-o casă de vacanţă, o baracă expirată, pe care n-o mai puteam vinde. Desigur că m-am informat şi eu despre cum mergea piaţa imobiliară din Florida acum. Făcusem câteva investigaţii. Nu era de mirare că nu existau cumpărători pentru aceste case chiar de la prima vizionare, ca să spun aşa.

Dar eu aveam un cu totul alt plan. Un proiect care implica alte investiţii. Mai mulţi stupi, cât de multe camioane cu platforme tip lift şi cu remorci. Angajaţi permanenţi şi câteva contracte cu ferme din California, Georgia, poate Florida.

Plus Tom.

Era un plan bun. Realist. Rezonabil. Şi cât ai zice peşte, Tom se va trezi şi cu nevastă şi copil. Şi-atunci meritul ar fi fost al tatălui prevăzător care planificase totul în amănunt, cu ferma pusă la punct, bine întreţinută, şi cu afacerea adaptată la lumea modernă, iar Tom avea să fi lucrat suficient de mult timp ca să aibă meseria la degetul mic. Şi poate că vor fi şi ceva bănuţi în cont. Căci erau timpuri nesigure. Eu eram cel care crea siguranţă. *Singur* ofeream întregii familii siguranţa zilei de mâine. Dar se părea că nimeni nu înţelegea acest lucru.

Am obosit doar gândindu-mă la planul meu. Înainte îmi dădea aripi să lucrez în plus, dar acum drumul părea mult prea lung şi întortocheat, asemenea unei roţi îngreunate de mocirlă, care avansează cu dificultate prin ploaia de toamnă.

N-am mai fost în stare să-i răspund Emmei. Am băgat cheia plină de transpiraţie în contact. Îmi lăsase o dungă roşie în podul palmei. Trebuia să pornesc imediat, înainte să adorm. Ea nu ridică privirea, îşi scoase verigheta masându-şi urma albă lăsată de inel în jurul degetului. Nu mă putea păcăli, şi, totuşi, dorea să pună întreaga noastră viaţă împreună în pericol.

tao

— Stingi tu lumina? întrebă Kuan întorcând spre mine o faţă palidă de oboseală.

— Stai să termin de citit.

Am continuat să citesc din cartea veche despre pedagogia copilului mic. Mă usturau ochii, însă nu voiam să mă culc. Nu voiam să mă culc, să mă trezesc, ca apoi să încep o nouă zi.

El oftă lângă mine. Îşi trase pătura peste cap, ca să se ferească de lumină. Trecu un minut. Două.

— Tao… te rog. Mai sunt şase ore şi trebuie să ne sculăm!

N-am răspuns, dar am făcut ce mă rugase.

— Noapte bună, spuse el încet.

— Noapte bună, am repetat şi m-am întors cu faţa la perete.

Când să mă prindă somnul, am simţit mâinile lui furişându-mi-se pe sub maiou. Am reacţionat instinctiv la ele, nu reuşeam să nu savurez atingerile lui, dar am încercat totuşi să le dau la o parte. Nu era obosit? De ce m-a rugat să stâng lumina, dacă voia asta?

Mâinile lui dispărură, dar răsuflarea lui era acolo, uşoară. Apoi şi-a dres vocea, ca şi cum ardea de nerăbdare să-mi spună ceva.

— Ţi-a… ţi-a mers bine azi?

— Ce vrei să spui?

— N-ai uitat ce zi e azi?

— Nu. N-am uitat.

Nu i-am spus că eu sperasem ca *el* să fi uitat, ca să scap de discuţia asta.

M-a mângâiat pe păr, cu grijă, nu seducător.

— Ţi-a mers bine?

— Cu fiecare an, e puţin mai uşor, am spus, pentru că asta voia el, desigur, să audă.

Îşi mai lăsă o dată mâna să alunece pe părul meu, după care dispăru sub pătura lui.

Salteaua se undui uşor când se întoarse, poate pe burtă, aşa cum îi place să doarmă. Apoi mormăi „noapte bună” din nou. După sunetul vocii, se întorsese cu faţa în cealaltă parte. În clipa următoare dormea dus.

Dar eu am rămas, în continuare, trează.

Cinci ani.

Au trecut cinci ani de când a plecat mama.

Nu. N-a plecat. A fost expediată.

Tata murise când aveam nouăsprezece ani. Avea puţin peste cincizeci, dar fizic era mult mai în vârstă. Umerii, spatele, încheieturile, toate erau uzate după toţi anii petrecuţi în pomi. Se mişca tot mai greoi cu fiecare zi care trecea. Poate că circulaţia sângelui era deficitară, pentru că într-o zi, după ce îi intrase o aşchie în mână, rana nu se mai vindecase.

Amânase prea mult să ceară ajutor, pentru că aşa era el. Iar când, în sfârşit, medicul consimţise să-i prescrie antibiotice, cu toate că tata era prea bătrân pentru a beneficia de prioritate când veni vorba de un tratament aşa costisitor, era deja mult prea târziu.

În mod surprinzător, mama îşi revenise rapid după deces. Vedea partea bună a lucrurilor, se arăta optimistă. Era încă tânără, spunea ea zâmbind curajos, şi mai avea o viaţă lungă de trăit. Poate că va întâlni un alt bărbat, într-o bună zi.

Însă vorbea ca să se afle-n treabă. Pentru că doar gura era de ea. Semăna cu păpădiile al căror puf îl sufli dintr-odată, după ce perioada de înflorire a trecut. În privirea ei vedeam vântul, imposibil de prins.

Nu a trecut mult şi nu a mai putut să se prezinte la munca de pe câmp. Stătea doar acasă. Totdeauna fusese slabă, dar acum aproape că nu mai mânca nimic. Începu să fornăie, tuşea, era tot mai slăbită şi, curând, a făcut o pneumonie.

Într-o bună zi, m-am dus să văd cum se mai simte, dar nu mi-a deschis uşa. Am sunat la sonerie de mai multe ori, şi nimic. Aveam o cheie de rezervă cu care am deschis şi am intrat.

Apartamentul era ordonat şi curat, mai rămăseseră mobilele vechi care ţineau de acesta. Tot ce-i aparţinea dispăruse: perna de care se sprijinea când stătea pe canapea, bonsaiul pe care-l îngrijea cu pasiune, cuvertura brodată pe care o împăturea şi şi-o aşternea peste coapse, ca şi cum în zona aceea mai ales simţea frigul.

În aceeaşi după-amiază am aflat că fusese expediată în nord. Responsabilul cu sănătatea din district m-a asigurat că o ducea bine şi mi-a dat chiar şi numele căminului în care se afla. Am reuşit să văd un film de prezentare, tăiat, ici şi colo: un aşezământ luminos şi frumos, cu camere mari, înalte, şi cu un personal numai zâmbete. Dar când am cerut liber să mă duc în vizită, mi s-a comunicat că trebuie să aştept până după încheierea perioadei de înflorire a pomilor.

Câteva săptămâni mai târziu, am fost anunţată că plecase dintre noi.

„Plecată dintre noi.” Acestea erau cuvintele pe care le folosiseră. Ca şi cum s-ar fi ridicat din pat şi ar fi plecat. Am încercat să nu mă gândesc cum au fost ultimele ei zile. Tusea sfâşietoare, febra mare, spaima şi singurătatea. Să mă gândesc că trebuise să moară aşa.

Dar nu aş fi putut face nimic. Şi Kuan spunea la fel. N-aş fi putut face nimic. Îmi spunea din nou şi din nou, iar eu continuam să-mi repet acelaşi lucru.

Până când aproape c-am început să-l şi cred.

William

— Edmund?

— Bună seara, tată.

Stătea de unul singur lângă patul meu. Nu-mi dădeam seama de câtă vreme se afla în cameră. Devenise un altul, mai înalt, iar nasul – ultima dată când îl văzusem, era prea mare. Nasurile cresc în propriul lor tempo, la tineri, depăşesc restul corpului, dar acum era proporţionat în raport cu figura, faţa lui crescuse parcă în jurul nasului. Se făcuse frumos, o frumuseţe care era latentă în el, elegant, dar sportiv îmbrăcat, cu o eşarfă verde în jurul gâtului, bretonul puţin prea lung, chiar dacă îi şedea bine, te împiedica să-i vezi ochii. Şi, în plus, era palid. Nu dormea destul?

Edmund, unicul meu fiu. Unicul fiu al *Thildei.* Nu-mi trebui mult timp până să înţeleg că era al ei, întru totul. Din ziua în care ne-am cunoscut lăsă să transpară că dorinţa ei cea mai fierbinte era să aibă un băiat, iar când, peste un an de zile, a apărut în viaţa noastră, sarcina vieţii ei fusese împlinită. Dorothea şi Charlotte, şi mai apoi celelalte fete, nu erau altceva decât umbre ale lui. Într-un fel, puteam s-o şi înţeleg. Cele şapte fete îmi dăduseră constant dureri de cap. Nesfârşitele lor plânsete, ţipete, târâieli, văicăreli, râsete înfundate, fuga, tusea, fornăielile lor, ca să nu mai vorbesc de pălăvrăgeală – aşa cum doar fetiţele ştiu s-o facă, neîncetat toată această zarvă infernală care mă înconjura de la trezire şi până la culcare, şi nu numai atât, căci continua şi în timpul nopţii. Mereu plângea o copilă din cauza unui vis, în timp ce o alta venea doar în cămăşuţă la noi în cameră, pentru că-şi pierduse ciorapii în somn, lipăind uşor în picioarele goale pe parchetul rece, pentru ca apoi să se urce în pat scoţând un sunet sau altul, smiorcăindu-se sau cerând agresiv să se strecoare între noi doi.

Le era, cu siguranţă, imposibil să stea liniştite, şi de aceea mi-a fost imposibil să lucrez sau să scriu. Am încercat cu-adevărat. Şi nu m-am dat imediat bătut, aşa cum credea Rahm.

Dar n-avea niciun rost. Chiar dacă închideam uşa la camera mea, cu indicaţie precisă pentru toată familia că tata trebuie să lucreze şi că ei trebuie să ţină cont de asta, chiar dacă îmi legam o eşarfă în jurul capului împotriva zgomotului sau îmi înfundam urechile cu lână, chiar şi atunci le auzeam. N-avea rost. De-a lungul anilor îmi rămase tot mai puţin timp pentru munca mea, şi, în curând, n-aveam să fiu decât un simplu negustor care se speteşte ca să sature gurile mereu nesătule ale fiicelor. Erau burţi fără de fund. Naturalistul cu un viitor promiţător trebuia să se dea în lături în faţa unui comerciant de seminţe între două vârste, extenuat, cu picioarele obosite după ore în şir de servit la tejghea, cu corzile vocale ruginite după discuţiile interminabile cu clienţii, asemenea degetelor cu care numărase banii mereu insuficienţi. Şi toate astea din cauza zarvei şi a gălăgiei pe care o făceau fetele.

Edmund rămase tăcut, încremenit. Altădată era asemenea unui ocean scăldând un cap de ţărm, acolo unde vânturile şi valurile se înfruntă haotic, fără nicio lege, fără nicio regulă. Nelinişstea îi cuprinsese întreaga fiinţă, reacţiile lui fiind incoerente, atât fizic, cât şi psihic. Putea să-şi arate bunăvoinţa aducând o găleată cu apă, pentru ca în clipa următoare să o şi răstoarne pe jos, explicând că făcuse un lac. Corecţiile nu aveau sorţi de izbândă cu el. Dacă ridicam vocea, râdea şi fugea de-acolo. Pentru mine, Edmund a rămas până în ziua de azi băiatul care fugea, picioarele lui micuţe nu stăteau nicio clipă locului, era mereu gata să spele putina după orice catastrofă măruntă pe care o provocase, fie ea o găleată răsturnată, o ceaşcă de porţelan spartă sau un tricot deşirat. Când se întâmpla, şi nu de puţine ori, nu aveam de ales decât să-l prind, să-l ţin strâns în timp ce-mi scoteam cureaua de la pantaloni. Ajunsesem să urăsc şuierul pe care îl scotea pielea curelei

frecându-se de materialul pantalonului şi clinchetul cataramei în momentul în care se lovea de podea. Gândul la ce avea să se întâmple era mai rău, de fapt, decât loviturile în sine. Pielea în mâna mea şi catarama de care mă agăţam; eu nu loveam niciodată cu capătul acela, aşa cum făcea tatăl meu, care lăsa catarama să zboare prin aer şi să se lovească puternic de spate. Eu, dimpotrivă, o prindeam ferm, o îngropam adânc în palmă, atât de tare, încât îmi lăsa urme. Pielea curelei pe spatele gol, urmele roşii care înfloreau pe pielea albă, asemenea unor liane răsucite. La alţi copii, aceste biciuiri aveau menirea să le astâmpere nelinişştea, iar amintirea acestei pedepse rămânea în conştiinţa copilului, astfel încât următoarea dată să se gândească de două ori înainte să repete aceeaşi greşeală. Dar nu în cazul lui Edmund. Părea că nu înţelege legătura dintre prostiile lui şi curea, dintre apa vărsată pe podeaua din bucătărie şi loviturile de curea. Cu toate acestea, era responsabilitatea mea să continui, însă speram să simtă, în sinea lui, dragostea ce i-o purtam şi să înţeleagă că nu aveam de ales. Deoarece eram tatăl lui, trebuia să-l disciplinez. Îl loveam în timp ce abia îmi puteam stăpâni plânsul, în timp ce transpiraţia îmi curgea pe tot corpul, iar mâinile îmi tremurau. Îmi doream să scot afară din el tot neastâmpărul. Totuşi, pedeapsa era mereu zadarnică.

— Unde-s ceilalţi? am întrebat, pentru că toată casa era neobişnuit de tăcută.

Am regretat imediat. N-ar fi trebuit să-ntreb de ei. Nu acum, când el, în sfârşit, venise la mine. Nu acum, când, în sfârşit, eram doar noi doi, el şi cu mine.

Edmund se legănă uşor, aşa cum stătea în picioare, de parcă ar fi avut probleme de echilibru, neştiind pe care din ele să-şi plaseze cea mai mare parte a greutăţii.

— La biserică.

Prin urmare era duminică.

Am încercat să mă ridic în şezut în pat. Nici n-am dat bine la o parte pătura, că am şi fost asaltat de miasmele propriului corp. Oare când m-am spălat ultima oară?

Chiar dacă remarcase ceva, nu lăsă să se observe.

— Şi tu? am spus. De ce-ai rămas acasă?

Suna mai curând a reproş. Când ar fi trebuit să sune ca o mulţumire.

Nu se uita la mine, se uita fix, peste tăblia patului, la perete.

— Eu… speram să vorbesc cu dumneavoastră, spuse în cele din urmă.

Am încuviinţat încet din cap în timp ce făceam eforturi să-mi controlez expresia feţei, ca să nu las să se vadă cât de mult mă bucura vizita lui.

— Bine, am spus. Mă bucur să te văd… speram de mult să vii.

Am încercat să stau drept, dar coloana nu mă mai putea susţine, aşa că m-am sprijinit de pernă. Chiar şi atât era o probă de forţă. M-am împotrivit nevoii de a trage pătura până sus, la umeri, ca să ţin miasmele înăuntru. Aproape că nu mai suportam propriul miros. Cum de nu-l simţisem înainte şi câtă nevoie aveam de o baie? Mi-am dus mâna la faţă. Ţepii bărbii, care niciodată nu fusese prea deasă, crescuseră câţiva centimetri, o blană inegală. Probabil că arătam ca un locuitor al cavernelor.

El se uită la degetele mele de la picioare, care îmi ieşeau de sub pătură. Unghiile erau lungi şi murdare. Mi-am ascuns rapid picioarele, punându-mă în şezut în pat.

— Edmund. Spune-mi. Despre ce vrei să vorbim?

Îmi ocoli privirea, dar când începu să vorbească nu dădu niciun semn de timiditate.

— Poate că tata ar reuşi să se ridice din pat.

Am roşit în obraji de ruşine. Thilda îl rugase. Fetele îl rugaseră. Doctorul îl rugase. Dar niciodată până acum Edmund…

— Înseamnă atât de mult pentru mine c-ai venit tu! am spus cu o voce care stătea să se frângă. Aş vrea să-ţi explic.

— Să explicaţi? Şi-a trecut mâna prin breton. Eu n-am nevoie de nicio explicaţie. Am venit doar să vă rog să vă ridicaţi din pat.

Ce să fi spus? Ce aştepta el de la mine? Am bătut cu mâna pe saltea, invitându-l să stea jos.

— Aşază-te aici, Edmund. Hai să vorbim puţin. Ce-ai mai făcut în ultima vreme?

Nu se mişcă.

— Spune-mi câte ceva de şcoală. Cu mintea pe care o ai, presupun că merge strună.

Se pregătea pentru la toamnă, când ar fi trebuit să meargă la şcoală în capitală.

Noi făcuserăm economii pentru studiile lui şi acum era, în sfârşit, gata să înceapă. Brusc, am simţit un junghi în piept. Posibil ca Thilda să fi folosit banii, deoarece eu eram în starea asta?

— Presupun că nimic nu s-a schimbat. Planurile de studii sunt în continuare valabile? am întrebat eu repede.

El încuviinţă rapid, fără să pară entuziasmat.

— Lucrez când sunt inspirat.

— Bine. Inspiraţia este o forţă motrice importantă.

I-am întins mâna.

— Hai, vino şi aşază-te. Hai să vorbim serios acum. De mult n-am mai făcut-o.

Dar el rămase în picioare.

— Eu… trebuie să merg jos.

— Doar câteva minute. Am încercat să păstrez o voce luminoasă şi veselă.

Îşi aruncă bretonul într-o parte şi nici nu se uită la mine.

— Am de învăţat.

Eram bucuros că studia, dar, cu toate acestea, ar fi putut să-mi acorde mai mult timp, dacă tot venise.

— Aş vrea doar să te ţin de mână, am spus. Doar pentru un minut.

Un oftat aproape imperceptibil îi scăpă printre buze, dar până la urmă se apropie. Se aşeză lângă mine, ezită o clipă şi-mi întinse mâna.

— Mulţumesc, am spus încet.

O simţeam caldă şi netedă în mâna mea. Parcă radia, devenind o legătură între noi, ca şi cum sângele lui sănătos curgea şi prin mine. Doream să stau aşa, dar îl simţeam că era neliniştit. În cele din urmă îşi retrase braţul, îşi schimbă poziţia, în timp ce picioarele îi tremurau.

— Scuze, tată.

Brusc, se ridică în picioare.

— Nu, am spus eu. Nu trebuie să te scuzi. Înţeleg. Sigur că trebuie să mergi să înveţi.

Încuviinţă. Ochii lui fixau uşa. Voia doar să plece şi din nou avea să mă lase singur.

Făcu câţiva paşi, apoi, ca şi când şi-ar fi amintit de ceva, se întoarse.

— Totuşi, tată… nu puteţi măcar să încercaţi să găsiţi voinţa să vă ridicaţi din pat?

Am înghiţit, îi datoram un răspuns adevărat.

— Nu voinţa îmi lipseşte… ci… pasiunea, Edmund.

— Pasiunea? îşi înălţă capul, pentru că acest cuvânt trezise desigur ceva în el. Atunci trebuie s-o regăsiţi, spuse el repede. Şi s-o lăsaţi să vă călăuzească.

A trebuit să zâmbesc. Ce cuvinte mari pentru un copil deşirat!

— Nu suntem nimic fără pasiune, încheie, cu o apăsare pe care n-o mai simţisem înainte la el.

Nu mai adăugă altceva. Părăsi doar camera, iar ultimul lucru pe care l-am sesizat în legătură cu el a fost sunetul paşilor pe podeaua din hol, dispărând pe trepte în jos, şi apoi mai departe. Încă simţeam că niciodată nu fusesem atât de apropiat de el.

Rahm avea dreptate: mă lăsasem absorbit de banalităţi şi îmi neglijasem pasiunea. Îmi pierdusem pasiunea pentru munca mea şi, din acest motiv, îl pierdusem pe Rahm. Dar Edmund mai era acolo, încă puteam să-i demonstrez *lui,*

puteam să-l fac pe el mândru. În felul acesta, aveam să reuşim să ne-apropiem. Prin onoarea pe care aş aduce-o numelui familiei, relaţia noastră ar putea înflori şi da roade. Poate că doar aşa aş reuşi să regăsesc calea către Rahm şi aşa am putea fi totuşi toţi trei: tată, fiu şi mentor.

M-am rostogolit într-o parte. Am îndepărtat pătura de pe corpul meu puturos şi m-am ridicat din pat. De data asta de-adevăratelea.

GEORGE

Conform obiceiului, în perioada aceasta a anului stăteam în magazie şi construiam stupi. Aproape că se făcuse primăvară, iar natura era pregătită să înverzească, toţi vorbeau despre cât de frumos se făcuse, dorind doar să iasă pe-afară şi să se bucure de anotimp. În tot acest timp eu stăteam închis în magazie, la lumina defectă a neonului, cioplind lemnul ca un apucat. În anul acesta, mai mult ca oricând altădată. De la plecarea lui Tom n-am prea vorbit cu Emma. Stăteam mai mult aici, în magazie. Ca să spun drept, mă cam temeam să pornesc o discuţie cu ea. Era mai iscusită la cuvinte decât mine, ca de altfel toate femeile, aşa că nu de puţine ori se întâmpla să fie după voia ei. Avea adesea dreptate, dacă stăteam să mă gândesc mai bine. Dar nu şi de data asta. Măcar atâta ştiam şi eu.

Din acest motiv rămâneam în magazie de dimineaţă până seara. Reparam stupi vechi şi construiam alţii noi. Eu nu făceam stupi clasici, în familia noastră aveam o schiţă standard. Desenele, înrămate, atârnau pe peretele din sufragerie. Emma a fost cea care le înrămase pe vremuri. Găsise desenele în cufărul cu haine din pod pentru că, oricum, toţi din familia mea cunoşteau dimensiunile pe de rost. Cufărul, unul autentic, numai bun de dus în America, putea fi vândut unui anticariat pentru o sumă bună de bani, dar mă gândeam că era mai bine să-l ţinem la păstrare sus, în pod. Îmi amintea de unde venisem, căci cufărul trecuse gârla venind din Europa, cu prima persoană din familia mea care pusese piciorul pe pământ american. O femeie singură. Totul pornise de la ea, de la cufărul acesta şi de la schiţele pe care le adusese cu ea.

Se gălbejiseră cu vremea, hârtia stătea să se descompună, dar Emma le salvase punându-le sub sticlă, încadrate de rame grele şi aurite. În plus, avusese grijă să aşeze desenele într-un loc ferit de lumina soarelui.

Eu n-aveam, oricum, nevoie de ele. De-atâtea ori cioplisem stupi dintr-ăştia la viaţa mea, încât puteam s-o fac şi cu ochii închişi. Oamenii râdeau de noi că ne construiam singuri stupii, niciun alt crescător de albine de care aveam eu habar nu mai făcea asta. Dura o veşnicie. Dar noi procedaserăm mereu aşa, doar pentru că erau stupii noştri. N-o spuneam cu voce tare, căci nu voiam să mă laud, dar aveam convingerea că şi albinele se simţeau mai bine în stupii făcuţi de noi decât în stupii standard, din producţia de masă. Puteau ei să tot râdă cât aveau chef.

În magazie găseam tot echipamentul necesar, împreună cu scândurile groase, care emanau mirosul lemnului.

Am început lucrul cu cutiile propriu-zise. Am făcut nişte şanţuri cu ferăstrăul electric, apoi am asamblat scândurile cu ajutorul unui ciocan de cauciuc. A mers repede, cu rezultate vizibile. Cu ramele dura mai mult. Zece rame per stup. Singurul lucru pe care îl cumpăram de-a gata era opritorul de metal pentru regină, cu deschideri de 4,2 milimetri, care aveau menirea s-o ţină pe regină înăuntru, în stup, în timp ce mult mai micile albine lucrătoare aveau trecere liberă. Existau oprelişti.

Munca mă ajuta să lupt cu somnul. Aici, afară, în magazia rece, unde rumeguşul plutea prin aer asemenea fulgilor de nea, oboseala nu punea stăpânire pe mine, aşa cum se întâmpla când eram în casă. De altfel, mi-era imposibil să adorm de la vacarmul ferăstrăului. Şi, în plus, renunţasem la căştile de protecţie fonică pe care obişnuiam să le folosesc, lăsând sunetul să-mi umple căpăţâna în care oricum nu mai rămăsese loc pentru mare lucru.

N-am băgat de seamă când a intrat Emma. Poate că stătea acolo de mult, privindu-mă, în orice caz reuşise să-şi pună protecţia fonică. Mă întorsesem să iau mai multe icuri, când am observat-o. Stătea pur şi simplu aşa, în picioare, având la urechi căştile mari de plastic. Zâmbi.

Am oprit ferăstrăul.

— Bună.

Făcu semn înspre căştile ei şi dădu uşor din cap. Nu putea auzi ce spuneam. Amândoi am rămas aşa. Ea continuă să zâmbească. Acel zâmbet! Era un zâmbet inconfundabil. Menopauza era un subiect grozav de discuţie în zilele acelea, femeile şuşoteau între ele, când credeau că noi nu le auzim, despre bufeurile de căldură, urinări involuntare, transpiraţii nocturne şi, da, desigur, am prins şi chestia asta din zbor: lumină difuză. Dar Emma era la fel ca întotdeauna. Iar acum iat-o stând acolo, cu căştile pe cap, şi nu era greu de priceput ce voia.

Trecuse ceva vreme, în orice caz, conform criteriilor noastre. Oricum, nu de dinaintea venirii lui Tom. Prezenţa lui ne intimida, ne temeam ca nu cumva să ne audă, ca atunci când era încă bebeluş şi dormea în camera noastră. Începuserăm să şoptim de fiecare dată când ne băgăm în pat. Ne mişcăm cu grijă, ne strecuram imediat sub plapumă, răsfoind fiecare câte o carte. Şi apoi, după ce el plecase, n-a mai fost vorba despre asta. Nici măcar nu mi-a mai trecut prin cap.

Ea îşi puse braţele în jurul meu, mă sărută pe gură, cu ochii închişi.

— Nu ştiu… am spus. Corpul meu era rigid şi slăbit, fără vlagă. Sunt cam obosit.

Ea zâmbi doar şi făcu din nou semn spre căşti.

Am încercat să le dau jos, dar îmi îndepărtă mâna. Am rămas aşa, ţinând-o de mână. Zâmbetul îi era lipit de gură.

— OK.

Am căutat şi eu o pereche de căşti.

— Aşa vrei, nu?

Dintr-un motiv sau altul, m-am trezit la viaţă. Nu mai era linişte – ca atunci când te izolezi de toate, de huruitul din creier, de propria suflare, de inima care bate tare – toate invadându-te.

Ne-am sărutat, limba ei era moale, gura deschisă era caldă; am ridicat-o pe banca de tâmplărie. Feţele noastre erau acum la acelaşi nivel. Aerul era rece, iar degetele mele, asemenea unor ace de gheaţă pe pielea ei. Ea se

crispă, dar nu se retrase. Am încercat să-mi încălzesc mâinile, suflând pe ele, dar fără rezultat, pentru că tremura când i le-am strecurat pe sub pulover. Se lăsă pe spate pe bancă, în timp ce picioarele i se legănau deasupra podelei. Am sărutat-o pe burtă, dar îmi împinse capul mai jos. Tresări când limba mea o atinse. Poate că şi gemu, dar n-am putut s-o aud.

Apoi ne-am întins amândoi pe masă. Ea deasupra. N-a durat aşa de mult, pentru că era prea frig, iar tăblia mesei, prea tare pentru omoplaţii mei.

Apoi îşi dădu jos căştile, îşi trase din nou pantalonii, îndesându-şi bluza înăuntru. Înainte să apuc să spun ceva, dispăruse.

Căldura corpului ei mă împresura încă, plutind în aer.

Gulf Harbors. Iarăşi Gulf Harbors. Cuvintele mă bântuiau, le tot învârteam în minte; Gulf Harbors dospea asemenea unui aluat, Gulf Harbors, Harb Gulfors, Bors Gulfharb, mi-am scuturat energic capul, voiam să scap de ele, dar rămâneau acolo la fel de afurisite, Gulf Borsharb, Bors Harbgulf, Harb Forsgulf.

Era cald acolo. Verificasem prognoza meteo ieri, fără ca Emma să bage de seamă. Nu ştiu de ce, dădusem peste buletinul meteo naţional la televizor, aşteptând discret veşti din Tampa, înainte să schimb canalul. Precipitaţii puţine în acest moment al anului, după cum am putut vedea. Când noi, aici, ne pregăteam să ieşim dintr-o iarnă grea, acolo era o vreme de vară de vis. Viaţă în aer liber. Grătare. Delfini şi vaci de mare.

Gulf Harbors.

Cuvintele stăteau ca bătute în cuie, fără să mă pot debarasa de ele. Aşa că le-am dat pace.

Ce femeie mai era şi Emma! Eram norocos s-o am. Orice s-ar fi întâmplat. Lucrul acesta nu s-ar fi schimbat nici dacă ar fi fost să ne mutăm în Florida.

tao

În sfârşit, veni şi Ziua de Odihnă. Neanunţată, ca în fiecare an. Nu fuseserăm înştiinţaţi decât seara, în ajun, despre hotărârea Comitetului că cetăţenii îşi câştigaseră binemeritata zi liberă. Anunţul oficial a fost făcut de liderul Comitetului, Li Xiara, o femeie care ne aducea la cunoştinţă cele mai recente hotărâri ale acestuia, la radio sau pe monitoarele ponosite din vremea cealaltă, cu vocea ei cântată şi monotonă, egală, indiferent dacă ştirea era bună sau rea. Ne înştiinţa că polenizarea se încheiase, deoarece perioada de înflorire era aproape de final şi că acum ei ne acordau o pauză, pe care noi, cu toţii, ne-o puteam lua.

Aşteptaserăm săptămâni întregi această zi. Trecuseră peste două luni de la ultima noastră zi liberă. Am tot aşteptat aşa, muncind, în timp ce antebraţele erau tot mai suferinde de tendinită de la mişcările repetitive cu pământuful, în timp ce braţele şi umerii erau tot mai încordaţi, iar picioarele tot mai obosite de atâta stat în picioare.

Să mă trezesc şi eu o dată nu din cauza ceasului, ci a luminii. Soarele îmi încălzea faţa, am rămas aşa, cu ochii închişi, simţind cum temperatura urcă încet în cameră. Apoi am reuşit, în sfârşit, să-i deschid şi să mă uit în jur. Patul era gol. Kuan se sculase deja.

L-am găsit în bucătărie. Stătea cu o ceaşcă de ceai în faţă şi se uita pe geam la câmpuri, în timp ce Wei-Wen se juca pe jos. Câtă linişte! O zi de odihnă pentru noi toţi, aşa cum fusese hotărât. Chiar şi jocul lui Wei-Wen era mai calm decât de obicei. Conducea o maşină roşie de jucărie pe podea, imitându-i încet sunetul.

Părul tăiat scurt pe ceafa moale, degetele mici care manevrau maşina, dâra de salivă care i se prelingea printre buze, în timp ce imita intens zgomotul motorului. Entuziasmul lui. Ar fi fost în stare să stea ore-n şir ca să facă drumuri acolo, pe podea, pentru toate vehiculele pe

care le avea, şi oraşe pline de viaţă. M-am aşezat lângă Kuan şi am luat o înghiţitură din ceaiul lui. Era aproape rece. Probabil că stătea de mult acolo.

— Ce-ai vrea să facem? am spus în cele din urmă. Cum vrei să ne petrecem ziua liberă?

Mai luă o înghiţitură, doar una mică, de parcă făcea economie.

— Nu ştiu… Tu ce-ai vrea?

M-am ridicat. El ştia prea bine ce-şi dorea, pentru că-l auzisem vorbind cu câţiva colegi de muncă despre toate câte aveau să se întâmple în piaţa mare a ceea ce noi numeam „oraş”: se va servi mâncare la mese lungi, pe lângă alte distracţii.

— Eu vreau să-mi petrec ziua cu Wei-Wen, am spus cu uşurinţă.

Râse cu blândeţe.

— Asta vreau şi eu.

Îmi ocoli privirea.

— Avem multe ore, putem face o grămadă de lucruri. Aş vrea atât de mult să-l învăţ numerele, am spus.

— Hm.

Aceeaşi privire ezitantă, ca şi cum s-ar fi dat bătut, chiar dacă ştia că făcea exact contrariul.

— M-ai întrebat ce vreau, am spus. Asta vreau.

Se ridică, veni la mine şi îşi aşeză mâna pe umărul meu, masându-l uşor. Un masaj convingător, prin care încerca să-mi atingă punctul slab, ştiind că, deşi puteam să-i ţin piept cu vorbe, rareori puteam s-o fac şi fizic.

M-am desprins cu grijă din strânsoare, ca să nu câştige el.

— Kuan…

Dar el se mulţumi să zâmbească, apoi îmi luă mâna. Mă trase după el la fereastră, se puse în spatele meu, în timp ce lăsă mâinile să-i lunece de pe umerii mei până jos, la mâinile mele.

— Priveşte afară, spuse el încet, şi degetele lui se împletiră cu ale mele.

Am încercat cu grijă să mă desprind, dar mă ţinea ferm.

— Priveşte.

— De ce?

Mă ţinea liniştit aproape de el, iar eu l-am ascultat. Soarele strălucea. Ningea cu petale acolo, afară. Acoperiseră pământul. Petalele zburau prin aer, reflectând strălucirea soarelui. Nesfârşite erau şirurile de peri. Am ameţit de la noianul de flori. Le văzusem în fiecare zi, în fiecare pom. Dar nu le văzusem la fel ca azi. Împreună.

— Cred c-am putea să ne-mbrăcăm şi să mergem în oraş. Să ne aranjăm şi să cumpărăm ceva bun de mâncare.

Vocea lui era blândă, ca şi cum hotărâse să nu se supere.

Am încercat să zâmbesc, să-i ies în întâmpinare, pentru că nu puteam începe ziua cu o ceartă.

— Nu în oraş, te rog.

— Dar acolo se duce toată lumea.

Voia să meargă în şir, aşa cum făceam în fiecare zi. Am tras aer în piept.

— N-am putea să fim doar noi trei?

Îşi ridică colţurile gurii într-o încercare de zâmbet.

— Mi-e totuna. Doar să ieşim.

M-am întors spre fereastră din nou, spre flori, spre marea cea albă. Niciodată nu eram singuri acolo, afară.

— Poate mergem să ne plimbăm pur şi simplu.

— Unde? La parcele?

— Doar e tot afară. Am încercat să zâmbesc, dar nu-mi întoarse zâmbetul.

— Nu ştiu ce să zic…

— O să fie frumos. Doar noi trei.

— Am cam promis să mă întâlnesc cu…

— Şi nici nu mai e nevoie să facem drumul lung cu Wei-Wen. N-ar fi bine să-l scutim, măcar de data asta?

Mi-am pus mâna pe braţul lui într-un gest drăgăstos, omiţând să mai amintesc despre lecţia de aritmetică. Dar el mă citi imediat.

— Şi cărţile?

— Câteva am putea lua, totuşi. Şi nu trebuie să mă uit în ele toată ziua.

În cele din urmă, îmi întâlni privirea. Resemnat, dar zâmbind uşor.

William

Pentru prima dată, după luni de zile, mă aflam iarăşi la masa de scris, aşezată chiar lângă fereastră, în colţul cel mai luminos, dar şi cel mai plăcut al camerei.

Pe masă era o carte stingheră. S-o fi lăsat Edmund acolo în timp ce eu dormeam?

Volumul avea paginile îngălbenite, iar partea de sus era acoperită cu un strat subţire de praf, şi simţeam coperta de piele maro uscată şi fragilă sub degetele mele. Am recunoscut imediat volumul pe care îl cumpărasem din capitală, pe când eram student şi mă puteam bucuros lipsi de micul dejun timp de o săptămână doar ca să-mi cumpăr o carte nouă. Dar chiar pe asta n-am mai ajuns s-o citesc, probabil că o luasem la sfârşitul studenţiei. Fusese scrisă de François Huber, publicată la Edinburgh în 1806, în urmă cu aproape patruzeci şi cinci de ani, cu titlul *New Observations on the Natural History of Bees*[8]*.*

Era o carte despre albine, despre stupul de albine, superorganismul în care fiecare individ, fiecare insectă mică se supune marelui întreg.

Oare de ce scosese Edmund această carte? Tocmai aceasta?

Mi-am dat jos ochelarii, fiind nevoit să şterg praful de pe lentile de cămaşă, iar apoi mi i-am pus la loc. Senzaţia pe care mi-o dădea speteaza scaunului de la birou în timp ce stăteam sprijinit de ea îmi păru asemenea întâlnirii cu un vechi prieten.

Copertele scârţâiră, opunând parcă rezistenţă, când am deschis cartea cu grijă la foaia de titlu şi am început să citesc.

Cunoşteam povestea lui François Huber de pe vremea studenţiei, dar nu aprofundasem niciodată teoriile lui. Se născuse într-o familie elveţiană extrem de înstărită, în anul

[8] „Noi observaţii despre istoria naturală a albinelor”, în engl., în orig. (N. red.)

1750. Tatăl avusese grijă să îmbogăţească familia, şi, spre deosebire de el, micul François nu fusese niciodată nevoit să lucreze. Însă din partea familiei existau aşteptări clare în privinţa lui şi a traiectoriei lui intelectuale, pentru ca astfel să-şi justifice locul pe planetă. Era chemat să creeze ceva, ceva ce să pună numele său şi al familiei sale pe buzele tuturor, era chemat să lase scris numele familiei în cărţile de istorie. François făcuse totul ca să-şi mulţumească tatăl. Era un copil inteligent şi începuse de mic să se adâncească în cărţi anevoioase. În orele târzii ale nopţii rămânea treaz, ascuns după un vraf de cărţi exagerat de groase, citind până ce-l usturau ochii, până îi curgeau lacrimile, făcând ca aceştia să-i strălucească de durere. În cele din urmă a fost prea mult pentru el, presiunea era mult prea mare, iar ochii lui nu au mai făcut faţă. Cărţile nu-i arătaseră calea spre iluminare, ci spre beznă.

La vârsta de cincisprezece ani ajunsese aproape orb. Fusese trimis la ţară, cu recomandarea să se odihnească şi să nu se mai extenueze, putând doar să se implice în munca la fermă.

Dar tânărul François nu avu odihnă, neputând uita aşteptările pe care familia le avusese de la el cândva, iar spiritul său era astfel alcătuit, încât orbirea nu reprezenta pentru el un obstacol, ci o posibilitate, pentru că tot ce el nu mai putea vedea putea, în schimb, auzi, şi peste tot în jurul lui fremăta viaţa însăşi. Păsările cântau, veveriţele sporovăiau, vântul adia prin copaci, iar albinele zumzăiau.

Albinele mai ales au fost cele care îi atraseră atenţia.

Încet, îşi începu şi cercetarea ştiinţifică ce a fundamentat cartea pe care acum o ţineam în mână. Cu bunul ajutor al credinciosului său învăţăcel şi tiz, François Burnen, se apucă să cartografieze ciclul de viaţă al albinelor melifere.

Cea mai mare descoperire pe care cei doi au făcut-o se leagă de reproducerea propriu-zisă. Cu toate că numeroşi oameni de ştiinţă pasionaţi, din diferite timpuri, observaseră îndelung viaţa stupului, nimeni nu înţelesese cum se produce fecundarea reginei, deoarece nimeni nu

asistase la acest proces. Dar Huber şi Burnen pricepură esenţialul: fecundarea nu se petrecea acolo, în interiorul stupului, ci afară. Reginele nou-născute părăseau stupul, îşi luau zborul, şi totul se întâmpla în escapadele lor. Regina se întorcea acoperită de sperma trântorilor, dar şi de organele lor sexuale, care le fuseseră smulse în timpul actului sexual. Cum de natura putea cere un astfel de sacrificiu din partea trântorilor? Huber nu găsi răspuns la această întrebare. Dar faptul că natura le cerea, în fond, sacrificiul suprem, moartea, a fost demonstrat mult mai târziu. Probabil că a fost spre binele lui Huber să nu desluşească acest lucru, pentru că, poate, ar fi fost peste puterile lui de înţelegere, anume că singurul rost în viaţă al trântorului era reproducerea şi, prin aceasta, moartea.

Pe lângă activitatea lui de observaţie, Huber se implica în ameliorarea condiţiilor de viaţă ale albinelor, propunându-şi să construiască un nou tip de stup.

Multă vreme contactul oamenilor cu albinele s-a limitat doar la capturarea roiurilor naturale de albine, faguri în formă de semilună construiţi de albine pe crengi sau în scorburi. Dar, cu timpul, unii au devenit atât de obsedaţi de aurul albinelor, încât le-au şi domesticit. La început, au încercat cu stupi de lut, dar fără prea mare izbândă, după care a fost inventat stupul de paie, cel mai răspândit în Europa pe vremea lui Huber. În districtul meu predominau încă aceşti stupi şi parcă făceau parte din peisaj, pentru că-i găseai pe câmpuri şi pe marginea drumurilor. De atunci şi până acum, când am dat iar de cartea lui Huber, nu mai reflectasem la aceşti stupi, deoarece aveau scăderile şi defectele lor. Stupul de paie nu permitea inspectarea interiorului acestuia, iar la vremea recoltării mierii se impunea colectarea ei prin presarea alveolelor de ceară şi astfel se ajungea la distrugerea larvelor şi ouălor, ceea ce făcea ca mierea recoltată să fie impură. Ca să nu mai punem la socoteală faptul că fagurii care adăposteau albinele erau distruşi.

Altfel spus, pentru recoltarea mierii se impunea distrugerea chiar a fundamentului supravieţuirii lor.

Huber îşi propuse să schimbe această situaţie. Inventă un stup din care mierea era mai uşor de recoltat. Un stup ce se deschidea ca o carte în care fiecare filă era o ramă pentru larve şi miere: stupul cu rame.

Am studiat imaginile stupului lui Huber din carte, foile şi modul lor de realizare, care, deşi estetic, nu mi se păru la prima vedere suficient de practic. Probabil că s-ar fi putut aduce îmbunătăţiri, astfel încât recoltarea mierii să se poată desfăşura fără vătămarea albinelor, iar apicultorul să poată supraveghea mult mai eficient regina, larvele şi producţia. Am simţit deodată cum tremuram de surescitare. Asta voiam, aici se afla pasiunea mea. N-am reuşit să-mi desprind ochii de la desene şi de la albine. Aş fi vrut să intru acolo, în interiorul stupului.

tao

— Unu, doi, trei şi hop!

Păşeam pe urmele lăsate de roţi, ce ne conduceau către câmpuri. Wei-Wen mergea între Kuan şi mine. Avea la gât vechea mea cravată roşie, pe care o iubea şi pe care dorea s-o poarte zilnic, dar n-avea voie decât atunci când nu-l vedea nimeni. Îmi fusese decernată în semn de cinste, nefiind doar un simplu element vestimentar. Totuşi, îmi plăcea să-l văd purtând-o, poate că avea să-l inspire, să-l facă să-şi dorească să aibă, într-o bună zi, propria lui cravată.

Wei-Wen ne ţinea pe amândoi de mână şi ne cerea să înaintăm ridicându-l în salturi prelungi.

— Mai vreau! Mai vreau! Cravata îi atingea faţa, aproape că i-o acoperea, ascunzând-o, iar el o dădea involuntar la o parte. Uite! striga încontinuu, arătând înspre pomi, cer şi flori. Uite! Totul era o noutate pentru el, deoarece, de obicei, observa câmpurile doar de la fereastră, înainte să plece la şcoală, sau seara, când era dus la culcare.

Ne hotărâserăm să mâncăm pe o colină, nu departe de pădure. O puteam vedea pe geam de acasă, nefiind la distanţă mai mare de trei sute de metri, ca să nu fie prea lung drumul pentru Wei-Wen, ştiind că de acolo se deschidea o privelişte peste localitate şi câmpuri. Am luat cu noi orez prăjit, ceai, o pătură şi o conservă cu prune pe care o păstrasem pentru această zi specială. Urma să luăm instrumente de scris şi să stăm la umbră, lucrând. Speram să-l învăţ să numere până la zece. Azi avea să fie mai uşor. Wei-Wen era odihnit, şi eu de asemenea.

— Unu, doi, trei şi hop!

L-am ridicat din nou sus, în aer, poate pentru a cincea sau a şasea oară.

— Mai sus! strigă el.

Privirile noastre, uşor resemnate, se întâlniră deasupra capului lui. Apoi l-am ridicat încă o dată. Niciodată nu se

plictisea, o ştiam prea bine amândoi. Aşa sunt copiii la trei ani. Iar lui, mai ales, i se făcuse mereu pe plac.

— Gândeşte-te cum va fi când n-o să ne mai aibă doar pentru el, i-am spus lui Kuan.

— Îi va fi greu, spuse el şi zâmbi.

Eram foarte aproape de a ne împlini visul, doar câteva luni până să adunăm suficienţi bani. Tot ce aveam în plus puneam în cutia de tablă uzată din dulapul de bucătărie. Contra sumei de 36.000 de yuani puteam, în sfârşit, obţine autorizaţia. Iar noi aveam deja puşi deoparte 32.476. Şi n-aveam timp de pierdut, pentru că timpul trecea, iar limita de vârstă era de treizeci de ani. Şi noi aveam fiecare douăzeci şi opt.

Wei-Wen urma să aibă un frate sau o soră. Avea să fie un şoc pentru el să înveţe să împartă totul cu altcineva.

Am încercat să-i las mâna.

— Acum poţi să mergi şi singur, Wei-Wen.

— Nuuuuu!

— Ba da, sigur că poţi. Până la pomul de acolo. Am făcut semn către unul aflat cu vreo cincizeci de metri mai jos.

— Care?

— Cel de acolo.

— Dar toţi seamănă!

N-am reuşit să-mi reţin un zâmbet, pentru că-mi dădeam seama că avea dreptate. M-am apropiat de Kuan.

Îmi zâmbi deschis şi vesel. Nu era supărat că ne aflam aici, ci mai degrabă mulţumit de compromis. Era, la fel ca mine, sigur că toate vor merge bine într-o bună zi.

— Ia-mă… braţe! scânci Wei-Wen, lipindu-se de picioarele mele.

M-am eliberat scuturându-mă.

— Uite, ia-mă de mână.

Dar el continuă să se văicărească.

— Ia-mă… braţe!

Apoi zbură brusc prin aer când Kuan îl ridică fără dificultate, punându-l pe umeri.

— Aşa! Acum eu cămilă şi tu călăreţ.

— Ce-i aia cămilă?

— Cal, atunci. Kuan necheză, iar Wei-Wen râse: Tre' s-alergi, calule.

Kuan făcu doar câţiva paşi, dar se opri.

— Nu calul ăsta! E un cal bătrân şi obosit care vrea să meargă şi cu mama calului.

— Iapă, am zis. Nu se spune „mama calului", ci „iapă".

— Bine, iapă.

Merse mai departe cu Wei-Wen pe umeri. Încercă să mă ia de mână, dar numai pentru câţiva paşi, căci Wei-Wen se tot legăna periculos de mult pe umerii lui, aşa că se grăbi să-l apuce. La fiecare pas, corpul lui Wei-Wen se balansa în timp ce-şi întindea gâtul ca să privească împrejur. Dintr-odată, îşi dădu seama că vedea totul dintr-o altă poziţie.

— Sunt cel mai înalt!

Zâmbi fericit, aşa cum poate fi doar un copil de trei ani.

Am ajuns pe culmea colinei. Peisajul se deschidea în faţa privirilor noastre. Şiruri de pomi, de parcă ar fi fost traşi cu liniarul, în plină floare, albul punctiform şi simetric asemenea bumbacului, contrastând cu pământul maroniu, unde iarba abia dacă începuse să răsară printre frunzele putrezinde din anul trecut.

Pădurea umbroasă şi întinsă se afla la doar câteva sute de metri de noi. Întunecată şi încărcată de vegetaţie. Nu prea aveam ce căuta acolo, şi, oricum, în curând aveau să planteze şi zonele acestea cu pomi fructiferi.

M-am întors spre nord, unde pomii fructiferi se întindeau până la marginea orizontului. Şiruri lungi, drepte, de livadă, pom după pom, după pom, după pom. Citisem despre călătoriile oamenilor de pe vremuri, turiştii care călătoreau doar ca să vadă şi ei florile pomilor fructiferi. Să fi fost cu adevărat frumos? Nu puteam şti. Pentru mine, pomii fructiferi însemnau muncă. Fiecare pom în parte constituia o zecime din timpul meu de lucru. Când îi priveam, nu mă puteam gândi decât că nu peste mult timp aveau să fie plini de fructe pe care urma să le culegem din nou. Să culegem fructe cu aceleaşi mâini grijulii care polenizaseră

florile, să culegem cu delicateţe fiecare pară în hârtie, de parcă ar fi fost aur. O cantitate imensă de pere, de pomi, de ore şi de ani.

Şi, cu toate acestea, iată-ne azi aici. Dorinţa a fost a noastră.

Kuan întinse pătura pe jos. Am scos conservele cu mâncare. Wei-Wen mâncă repede, mânjind totul. Se grăbea mereu când mânca, pentru că i se părea plictisitor, aşa că nu-i prea plăcea nimic, cam strâmba din nas la mâncare, deşi noi eram oricând pregătiţi să-i cedăm o parte din porţiile noastre, dacă ar fi vrut să mai mănânce.

Când însă am deschis conserva cu prune, Wei-Wen se linişti brusc, poate şi pentru că eu şi Kuan rămăseserăm tăcuţi, ţinând conserva între noi. Sunetul necruţător al deschizătorului de conserve pe metal atunci când Kuan îl răsuci. Dădu la o parte capacul şi am privit înăuntru la fructele galbene. Miroseau suav şi dulce. Am scos cu grijă o prună cu furculiţa şi am pus-o pe farfuria lui Wei-Wen.

— Ce-i asta? întrebă el.

— O prună, am zis.

— Nu-mi plac prunele.

— Nu poţi şti până nu guşti.

Se aplecă peste farfurie şi îşi lipi vârful limbii de fruct. Simţi pentru o clipă gustul şi zâmbi. După care o înfulecă asemenea unui câine flămând, băgând dintr-odată toată pruna în gură, în timp ce sucul i se scurgea afară pe la colţurile gurii.

— Mai este? întrebă el, cu gura încă plină.

I-am arătat conserva. Era goală. Câte o prună de fiecare, nici mai mult, nici mai puţin.

— Dar pot să ţi-o dau şi pe-a mea, am spus, după care i-am dat lui pruna din farfuria mea.

Kuan mă privi dezamăgit.

— Şi tu ai nevoie de vitamina C, şopti el.

Am dat din umeri.

— Doar îmi deschide pofta să mănânc mai multe. Aşa că mai bine renunţ.

Kuan îmi zâmbi.

— Bine.

Aşa că împinse uşor şi pruna lui în farfuria lui Wei-Wen.

Nu dură mai mult de două minute până când Wei-Wen îngurgită tot. Era din nou sus, în picioare, vrând să se caţere în pomi. A trebuit să-l oprim.

— Crengile se pot rupe.

— Vreau!

Am deschis rucsacul ca să caut ceva de scris.

— Mă gândeam că ar fi mai bine să stăm aici şi să ne jucăm puţin de-a socotitul.

Kuan dădu ochii peste cap, iar Wei-Wen se prefăcu că nu m-aude.

— Uite! O barcă! spuse Wei-Wen ţinând în mână un băţ.

— Ce frumoasă e! replică Kuan. Şi uite, acolo e un lac. Arătă spre o baltă puţin mai îndepărtată.

— Da! spuse Wei-Wen, fugind într-acolo.

Am pus la loc în rucsac instrumentele de scris fără să spun nimic şi m-am întors cu spatele la Kuan. El îmi ciufuli părul.

— Ziua-i lungă.

— Jumătate a şi trecut deja.

— Hai, vino aici. Mă trase în jos pe pătură. Simţi cât e de minunat să stăm doar aşa, întinşi? Să ne relaxăm?

M-am surprins zâmbind.

— În regulă…

Mă luă de mână şi o strânse tare. I-am răspuns strângându-i mâna şi eu. Mă strânse din nou. Am râs amândoi. Eram din nou aproape.

M-am întors pe spate şi m-am întins cât eram de lungă, fără să mă tem că cineva vine să-mi ordone să mă scol, deoarece pauza se terminase. Lumina soarelui mă orbea. Am închis un ochi, iar lumea îşi pierdu profunzimea. Albastrul tare al cerului se contopea cu florile albe ale pomului de deasupra noastră, în unul şi acelaşi plan. Cerul încadra fiecare petală în parte, şi, dacă priveam fix fundalul timp mai îndelungat, obiectele din prim-plan îşi inversau

poziţia cu cele din fundal, ca şi cum cerul ar fi fost o pătură croşetată, cu orificii, pe un fundal alb.

Mi-am închis amândoi ochii. Simţeam mâna lui Kuan într-a mea, nemişcată. Am fi putut sta de vorbă. Am fi putut să ne iubim. Dar niciunul din noi nu voia altceva decât să stea liniştit. De undeva de mai jos, dinspre baltă, îl auzeam pe Wei-Wen cum imita motorul unei bărci care se deplasa dintr-o parte într-alta.

După un timp a trebuit să-mi schimb poziţia. Omoplaţii mă dureau din cauza solului. Coloana începu să mă sâcâie. M-am întors pe o parte, sprijinindu-mi capul de braţ. Kuan adormise, desigur, sforăind uşor. Mereu a fost puţin prea slab, puţin prea palid, fizic mereu deficitar. Dormea mai puţin decât ar fi trebuit şi mânca mai puţine calorii decât ardea. Şi, cu toate acestea, era activ, lucra mai multe ore pe zi în comparaţie cu mine, fără să fie vreodată nemulţumit. Rareori se plângea.

Câtă linişte era aici… În absenţa muncitorilor, liniştea era asurzitoare. Nici chiar Wei-Wen nu se mai auzea. Nicio adiere de vânt prin pomi, doar absenţa sunetului, vidul.

M-am ridicat în şezut. Unde era? M-am întors spre balta pustie acum în lumina soarelui. Apa noroioasă strălucea maronie.

M-am ridicat în picioare.

— Wei-Wen?

Niciun răspuns.

— Wei-Wen, unde eşti?

Vocea mea nu se auzea decât la câţiva metri depărtare, înghiţită fiind de linişte.

M-am îndepărtat câţiva paşi de pătură, ca să văd mai bine împrejurimile.

Nu era nicăieri.

— Wei-Wen?

Kuan se trezi de strigătele mele, sări în picioare şi începu să cerceteze şi el din priviri.

— Îl vezi?

Făcu semn din cap că nu-l zăreşte.

Abia atunci am fost frapată de acele hotare nesfârşite. Şi totul arăta la fel. Doar parcele cu peri. Niciun reper după care să te poţi orienta, doar soarele şi pădurea.

Un copil de trei ani în imensitatea aceasta…

Am luat-o la goană spre baltă. Băţul se legăna, plutind pe suprafaţa apei.

— Dac-o iei în direcţia aia, verific eu aici.

Vocea lui Kuan era calmă.

Am încuviinţat.

— Sigur a uitat de el pe undeva pe-aici, spuse Kuan. Nu putea ajunge prea departe.

Am luat-o în grabă peste câmp, fugind cu paşi mici pe solul denivelat, pe urmele roţilor care duceau spre nord. Da, cu siguranţă uitase de el pe undeva, fascinat de ceva interesant, astfel că nu ne mai putea auzi strigătele.

— Wei-Wen? Wei-Wen?

Măcar de-ar fi fost norocos şi-ar fi descoperit un animal mic ori vreo insectă. Sau vreun arbore în formă de dragon. Ceva care să-l fi oprit, ceva care să-l fi făcut să viseze cu ochii deschişi, ceva despre care să înveţe, uitând de tot restul lumii. Un vierme. Un cuib de pasăre. Un muşuroi de furnici.

— Wei-Wen? Unde eşti? Wei-Wen!

Deşi am încercat să-mi păstrez vocea senină şi blândă, auzeam cât de sfâşietor suna.

Am auzit din depărtare vocea lui Kuan, strigând.

— Wei-Wen? Heeei?

Vocea lui era liniştită. Nu ca a mea. Am încercat să-i imit tonul, cu acelaşi calm; era pe-aici, sigur era pe-aici. Stătea şi se juca, pierdut în lumea lui.

— Wei-Wen?

Soarele mă ardea pe spate.

— Wei-Wen? Micuţul meu?

Îmi părea că temperatura crescuse dramatic.

— Wei-Wen? Răspunde, scumpule!

Respiraţia mea. Neregulată. Sacadată. Când m-am întors, am descoperit că alergasem deja la mai multe sute

de metri depărtare de colină. Imposibil să fi putut merge atât de departe. Am luat-o înapoi în fugă, dar am schimbat traiectoria, orientându-mă în funcţie de urmele roţilor pe pământ, la doar câţiva metri distanţă.

Mi-am amintit că avea cravata roşie. Da, Wei-Wen avea cravata roşie şi ar fi trebuit să fie uşor de reperat. Între pământul maroniu, iarba verde şi florile albe, cravata ar fi trebuit să sară în ochi.

— Tao! Tao! Hai aici!

Vocea lui Kuan. Neobişnuită şi tăioasă.

— L-ai găsit?

— Vino!

Am schimbat direcţia şi am fugit spre el. La fiecare inspiraţie mi se strângea laringele, cu fiecare nouă inspiraţie îmi era tot mai greu să respir, ca şi cum oxigenul n-ar mai fi ajuns la plămâni.

L-am întrezărit pe Kuan printre pomi. Alerga spre mine, având pădurea mare şi sumbră în spatele lui. Venea chiar de-acolo? Să fi dispărut Wei-Wen în adâncul pădurii?

— Ce e? S-a întâmplat ceva? Cuvintele mele se forţară să prindă glas. Vocea îmi era sugrumată şi încordată.

Dar acum îl vedeam clar. Kuan alerga spre mine. Faţa lui era încremenită, ochii larg deschişi. Avea ceva în braţe.

Cravata roşie.

Un pantof care se mişca în ritmul fugii lui, un cap negru de copil care pendula.

Pantoful. Capul care pendula.

Am fugit spre Kuan.

Am scos fără să vreau un icnet. Fata lui era albă în contrast cu părul negru.

Ochii lui mă priveau implorând ajutor. Îşi rupsese ceva? Era rănit? Sângera? Nu. Era ca paralizat.

Kuan spuse ceva, dar nu auzeam cuvintele, astfel că buzele lui se mişcau, dar niciun sunet nu ajungea la mine.

Kuan nu se opri. Continuă să alerge.

Am strigat ceva. „Lucrurile. Lucrurile noastre!” Ca şi cum ar mai fi fost importante. Dar Kuan nu se opri. Continuă doar să alerge, cu Wei-Wen în braţe.

L-am urmat. I-am urmat pe el şi pe copil înspre case, după ajutor.

Pantoful care se bălăngănea. Vântul care sufla cravata roşie. Am fugit tot drumul până în oraş. Îmi ţineam privirea lipită de copilul meu, de Wei-Wen, ochii lui erau mari şi roşii. Dar nu puteam să fac nimic altceva decât să fug.

Am tot strigat numele lui.

Dar acum nici nu mai reacţiona.

Tot mai puţină rezistenţă din partea corpului. Devenise şi mai palid, şi pe frunte îi apărură broboane de sudoare.

Ochii i se închiseră.

Atât de departe era! Atât de departe merseserăm. Să fi fost chiar atât de departe?

În cele din urmă, apărură şi primele case în faţa noastră.

Dar veneam acum dintr-o altă direcţie. Drumul era aşa de asemănător, încât nu am remarcat nicio deosebire.

Linişte. Unde era toată lumea?

În sfârşit am zărit un om. O femeie mai în vârstă, care dădea să iasă. Am observat că se aranjase, se dăduse cu ruj şi era îmbrăcată în rochie.

— Opreşte-te! strigă Kuan. Opreşte-te! Ajută-ne, ajută-ne! Femeia părea nedumerită. Apoi observă copilul. Ambulanţa veni în doar câteva minute. Când sosi, praful se ridică în vârtejuri de pe drumul uscat, aşternându-se pe părul lui Wei-Wen, pe pantofii lui, pe gene. Personalul în halate albe ieşi precipitat din ambulanţă. Îl preluară cu grijă pe Wei-Wen din braţele lui Kuan, luându-l apoi cu ei. Braţul lui inert căzu într-o parte când un membru al echipajului ambulanţei îl luă în braţe. A fost ultimul lucru pe care l-am văzut. Kuan şi cu mine am fost şi noi conduşi în maşină, dar nu în spate, lângă Wei-Wen, ci pe bancheta din faţă. Cineva ne aminti să ne punem centurile de siguranţă.

Centurile de siguranţă. La ce bun?

GEORGE

M-am trezit cu o oră şi douăzeci şi două de minute înainte să se declanşeze alarma de deşteptare. Aşternutul era transpirat. Am aruncat pilota la o parte, dar ştiam că mi-ar fi imposibil să adorm la loc. Venise ziua primului control, ziua primei inspecţii a stupilor, după terminarea iernii. Dormeam adesea rău în ajunul acestei zile, într-atât eram de preocupat de stupi. Ceara de albine, ramele şi larvele mă obsedau. Nu ştiam ce urma să găsesc când le deschideam. Avusesem, altădată, mortalitate hibernală de aproape cincizeci la sută. Şi nimic nu era mai rău decât să constaţi că nu mai sunt de nici unele, nici larve şi nici regină, în aproape jumătate dintre stupi. Dar iarna aceasta fusese una obişnuită, nimic de zis. Nici prea rece şi nici prea cald, aşa că nu erau motive să apară ceva neprevăzut.

Şi totuşi. Tremuram în timp ce-i aşteptam pe Rick şi pe Jimmy. Îi rugasem să ne întâlnim la ora şapte şi jumătate. Eram nerăbdător să mă pun pe treabă. Aş fi preferat să fi început imediat, dar aveam noi trei aşa, un obicei, ca în prima zi de inspecţie a stupilor să ne întâlnim aici, în curtea fermei, ca să punem ţara la cale şi să bem ceva.

Rick ajunse primul, ca de obicei. Era înalt şi slab, însă deşirat, şi semăna puţin cu James Stuart, dar fără faţa lui de învingător. Nas lung şi ascuţit, ochi duşi în fundul capului şi deja chel în creştet, deşi nu împlinise încă treizeci de ani. Ieşi cu greu din maşină. Rick se mişca totdeauna infinit mai lent decât ar fi trebuit, indiferent ce avea de făcut, toată fiinţa lui era prost organizată. Dar era entuziast. Făcuse ceva curs de agricultură prin corespondenţă şi citea permanent şi mult. Orice aveam de făcut, Rick putea să ne ofere informaţii fundamentale despre chestiunea în sine. Plus istoria. Plus teoriile. Ca şi cum ai pune o monedă într-un automat ca să turuie. Tipul era un automat de anecdote. Visa să aibă o fermă a lui, dar, ca să spun drept, ar fi fost de dorit să se viseze mai

curând în spatele unei mese de scris, folosindu-şi capul. Rămase în picioare, bălăngănindu-şi braţele, pentru că, de obicei, nu putea sta o clipă locului.

— Bun, spuse el.

— Bun, am răspuns.

— Da… Ai vreo idee despre cum stau lucrurile?

— Nu… Bine, deocamdată. Nu-i niciun motiv să gândesc altfel.

— Efectiv nici unul. Îşi încreţi fruntea, îşi trecu mâna prin părul rar… Mda. Acum chiar se scărpină cu ambele mâini, ca şi cum ar fi avut păduchi: Nu se ştie niciodată.

— Aşa e. Nu se ştie niciodată. Dar cu iarna care-a fost…

— Da. Evident…

— Da.

— Şi-apoi mai sunt şi dispariţiile alea.

— Ah, da. Alea.

M-am prefăcut că nici nu mă gândisem la ele. Dar o făcusem. Am urmărit situaţia. Chiar şi în *The Autumn Tribune* se făcuse referire la ciudatele colapsuri pe care le suferiseră o serie de apicultori din sud. În luna noiembrie, un tip din Florida informase că îşi găsise de pe-o zi pe alta stupii complet goi. David Hackenberg era numele lui. Şi toată lumea începuse dintr-odată să vorbească despre ce se întâmplase la ferma lui. Iar de-atunci veniseră tot mai multe ştiri din Florida, din California, Oklahoma şi Texas.

Era aceeaşi poveste, de fiecare dată. Stupi sănătoşi, cu hrană suficientă şi destule larve, compromişi. Însă în doar câteva zile, câteva ore chiar, stupul rămânea pur şi simplu gol, albinele dispăreau, părăsindu-şi larvele. Şi nu se mai întorceau.

Albinele sunt curate. Plecau aproape mereu să moară în altă parte, ca să nu contamineze stupul. Poate că, de fapt, asta şi făceau! Totuşi, albinele lucrătoare lăsau întotdeauna în urmă regina, cu un grup mic de albine tinere, condamnate astfel să moară în singurătate. Era contra naturii ce se întâmpla.

Nimeni nu ştia exact de ce. Prima oară când am auzit ştirea mă gândeam că poate nu fuseseră bine îngrijite. Că acest Hackenberg nu se purtase bine cu albinele. Mai întâlnisem şi alţi apicultori care dădeau mereu vina pe altceva, găsind mii de scuze, când, de fapt, ei înşişi erau vinovaţi. Prea puţin zahăr poate, sau prea cald, sau prea frig. Nu era chiar fizică cuantică meseria noastră. Dar poveştile se înmulţiseră, fiind mult prea asemănătoare şi apărând din senin. Trebuia să fi fost altceva la mijloc.

— Se-ntâmplă doar în sud, am zis.

— Da. Acolo fac stupărit intensiv, răspunse Rick.

În aceeaşi clipă, camioneta verde a lui Jimmy frână în derapaj în curte. Coborî din maşină cu un rânjet întins pe toată faţa. Dacă Rick era neliniştit din fire, frământându-se prea mult, Jimmy era exact opusul, mereu vesel. Nu se prea dădea el peste cap cu munca şi nici nu-şi sfărâma creierii, dar era, în fond, un bun lucrător, ce-i drept.

Lipsa capacităţii mintale era însă compensată de fizicul lui: un băiat frumos, de campus – blond, cu breton bogat, gropiţă în bărbie, cu mandibula puternică, bine proporţionat –, căruia i-ar fi venit ca turnat costumul de fotbalist. În schimb, el era foarte pedant, mereu cu haine proaspăt călcate şi frezat. Dar nu se ştia sigur pentru cine se ferchezuia, căci nu văzusem niciodată tipe în maşina lui.

În mână ţinea un termos nou-nouţ, cumpărat special pentru această ocazie, după cum am băgat de seamă. Oţelul lucios reflectă pentru o clipă razele soarelui, orbindu-mă o fracţiune de secundă, înainte să-i schimbe poziţia.

Ne-am luat câte o ceaşcă fiecare. Jimmy le cumpărase cu câţiva ani în urmă de la raionul de activităţi în aer liber din K-mart. Erau mici, verzi, genul vânătoresc şi pliabile, devenind plate. Rick şi cu mine am deschis ceştile concomitent şi i le-am întins lui Jimmy. Fără să spună vreun cuvânt, deschise termosul.

— Cafea proaspăt măcinată, spuse turnând cafeaua.

Eu am fost servit primul.

— Columbia. Neagră şi prăjită intens.

Din partea mea ar fi putut fi şi cafea instant. Tot cafea era, la urma urmei. Dar pentru Jimmy pregătirea cafelei reprezenta aproape o formă de artă. Cumpăra boabe de cafea de pe internet. Boabele trebuiau să fie proaspete, zicea el, deoarece cafeaua măcinată preambalată era lucrarea Satanei. Iar cafeaua trebuia preparată la o temperatură corectă a apei, care era, de fapt, „alfa şi omega”. De aceea investise într-o cafetieră europeană care fusese oprită la vamă săptămâni în şir, până ce, într-un final, îi fusese livrată acasă.

Am ciocnit cele trei ceşti. Plasticul moale se lovea de alt plastic moale, aproape silenţios. Apoi am sorbit fiecare din cafea.

Acum veni şi momentul în care trebuia să lăudăm cafeaua, spunând ceva inteligent. Făcea parte din ritual. De dragul aparenţelor, am mijit ochii, în timp ce plimbam cafeaua prin cavitatea bucală, aşa cum ar face un cunoscător de vinuri.

— …bogat… corp plin.

— Mm, făcu Rick. Simt gustul de cafea prăjită, da.

Jimmy dădu satisfăcut din cap şi ne privi, în expectativă, aşa cum aşteaptă un puşti în ziua de 4 Iulie. Aştepta mult mai multe complimente.

— Nici nu se compară cu cafeaua instant, am adăugat.

— E cea mai bună cafea din anul ăsta, zise Rick.

Jimmy încuviinţă din nou din cap.

— Ai nevoie doar de-o râşniţă şi de boabe de cafea ca lumea. Şi voi aţi putea să vă faceţi acasă.

Mereu vorbea aşa, deşi ştia foarte bine că noi n-aveam de gând să lăsăm o cafetieră să ne treacă pragul casei. Acasă, Emma era cea care făcea cafeaua. Şi cumpăra din aceea care se prepara instant. În ultima vreme încercase un fel de poşircă amestecată cu lapte praf şi zahăr, însă eu am rămas la cafeaua neagră.

— Ştiaţi că cea mai veche atestare documentară a cafelei este într-o poveste din Etiopia de acum o mie cinci sute de ani? ne întrebă Rick.

— Uau! Nu mai spune! zise Jimmy.

— Ba da. Ciobanul Kaldi a observat cum caprele lui nu mai aveau somn după ce mâncau un soi de fructe roşii. A povestit lucrul ăsta unui călugăr.

— Existau călugări în Etiopia acum o mie cinci sute de ani? am întrebat.

— Da.

Mă privi nedumerit, uşor şovăitor.

Jimmy gesticulă de pe margine.

— Evident că existau călugări.

— Prin urmare, existau călugări, dar nu erau creştini? Vreau să spun... Oare Etiopia, la vremea aceea, nu se afla în Africa...?

— Nu contează. Călugărul a părut interesat, căci el mereu se chinuia să nu adoarmă în timpul slujbei, aşa că şi-a turnat apa fierbinte peste fructe şi a băut-o. Şi gata! Aşa a apărut cafeaua.

Jimmy se arătă mulţumit. Rick îşi onorase cafeaua cu această cercetare istorică.

Am terminat de băut. Cafeaua se răcise rapid în bătaia vântului rece de primăvară. Ultimele picături de pe fundul ceştii erau acre şi neplăcute. Apoi ne-am suit în maşini ca să mergem la stupi.

Doar atunci când mi-am pus mâinile pe volan mi-am dat seama cât eram de transpirat. Mâinile mi se lipiseră de pielea cu care era acoperit volanul şi a trebuit să le şterg de pantaloni ca să nu-mi alunece. Puloverul mi se lipise şi el de spate. Nu ştiam ce avea să urmeze şi îmi era teamă.

Am parcurs doar câteva sute de metri de-a lungul unui drum prost, plin de gropi. Maşina se zgâlţâia în ritm cu mâinile mele, şi iată-ne ajunşi pe pajiştea mărginită de Alabast River.

Am coborât din maşină şi mi-am dus mâinile la spate, ca să-mi ascund tremurul.

Rick era deja acolo şi ţopăia uşor. Voia să se apuce de lucru.

Jimmy ieşi din maşina lui. Îşi îndreptă nasul spre soare şi strănută.

— Cât e de cald acum? Închise ochii, părând că nu avea de gând să se mişte nici măcar un milimetru sau, în orice caz, să se apuce de treabă.

— Suficient de cald. M-am îndreptat repede spre stupi. Trebuia să le dau un exemplu: Hai să-ncepem!

Am verificat întâi rampa de zbor şi intrarea la primul stup verde, cel de culoarea fisticului, în dizarmonie totală cu culoarea ierbii care răsărea din pământul de dedesubt. Era plin de albine, aşa cum trebuia să fie. Am ridicat acoperişul, am dat la o parte grilajul de sus. Mă aşteptam la ce era mai rău, dar am găsit totul în regulă aici. N-am văzut regina, însă era plin de ouă şi larve în toate stadiile. Şase rame pline. Stupul putea rămâne aşa, era suficient de animat încât să nu trebuiască să fie combinat cu un altul.

M-am întors spre Jimmy, care făcu semn cu capul spre stupul pe care tocmai îl deschisese.

— Totul în regulă aici.

— Şi-aici la mine, spuse Rick.

Am mers mai departe.

Pe măsură ce soarele începea să ardă, iar stupii erau inspectaţi unul după altul, începeam să simt cum corpul mi se zvânta, într-un sens bun. Mâinile nu mai erau ude, se încălziseră, iar hainele mi se dezlipiră de spate. Sigur că pe alocuri mai erau probleme. Unele colonii de albine trebuiau unite, iar în unele locuri nu găsiserăm regina. Dar nu era nimic neobişnuit. Se părea că iarna fusese bună cu ele. S-ar fi zis că duhoarea morţii în masă, de mai la sud, nu ajunsese până aici. Şi bine că era aşa. Albinele noastre erau îngrijite cum trebuie şi nu le lipsea nimic.

Ne-am adunat să luăm prânzul. Ne-am instalat în scaunele noastre pliante, care scârţâiau, şi am mâncat, la soare, sandviciurile transpirate. Dintr-un motiv sau altul tăceam mâlc. Până ce Rick nu se mai putu abţine.

— Aţi auzit povestea *Cupidon şi albinele*?

Niciunul din noi nu răspunse. Încă o poveste. Asta ne mai lipsea, am gândit eu.

— Aţi auzit-o? întrebă el din nou.

— Nu, am zis. Ştii prea bine că n-am auzit povestea *Cupidon şi albinele.*

Jimmy rânji.

— Cupidon era un fel de zeu al iubirii, zise Rick. Conform vechilor greci.

— Cel cu săgeţile, am adăugat.

— Da, el. Fiul lui Venus. Arăta ca un bebeluş mare şi avea un arc cu săgeţi. Când săgeţile nimereau oamenii, aveau darul să le trezească pasiunile.

— Greţos. Nu e puţin pervers ca zeul pasiunii să arate ca un bebeluş? spuse Jimmy.

Eu am râs, dar Rick se uită urât la mine.

— Dar ştiaţi că el îşi înmuia săgeţile în miere?

— Nu ştiam, nu.

— Eu nici măcar n-am auzit de Cupidon, spuse Jimmy. Până acum.

— Da, e-adevărat, îşi înmuia săgeţile în mierea pe care o fura, zise Rick şi se întinse cu tot corpul, încât scaunul trosni brusc.

N-am putut să nu râdem de zgomotul provocat. Dar nu şi Rick. El voia să continue povestea.

— Bebele ăsta se ocupa deci cu furatul mierii de la albine. Fura stupi întregi, luându-i cu el. Până-ntr-o zi... Făcu o pauză de artist: Până când albinele se săturară şi-l atacară. Lăsă cuvintele suspendate în aer. Iar Cupidon era gol puşcă, desigur, căci toţi zeii erau aşa pe vremea aia. A fost înţepat peste tot. Şi prin asta se-nţelege chiar PESTE TOT.

— Şi-a cam meritat-o, am spus.

— Probabil că da. Dar amintiţi-vă că era doar un copil. A fugit la mama lui, Venus, să caute alinare. Plângea, mirat că o insectă aşa de mică putea să-i provoace o durere aşa de mare. Dar ce, credeţi că mama l-a alinat? Nu. Ea doar a râs.

— A râs? am spus.

— Da. „Tu eşti mic”, i-a spus ea, „dar săgeţile tale pot să provoace mult mai multă durere decât o înţepătură de albină”.

— Uau! am exclamat. Şi apoi? Ce s-a întâmplat?

— Nu s-a mai întâmplat nimic, zise Rick.

Eu şi Jimmy l-am privit fix.

— Asta a fost toată povestea? întrebă Jimmy.

Rick dădu din umeri.

— Da. Dar s-au făcut o groază de picturi pe tema asta. Venus doar stă acolo. Frumoasă, desigur, cu pielea de porţelan şi forme desăvârşite. Şi goală, şi ea. Alături e bebeluşul ei care plânge, ţinând în mână faguri, în timp ce albinele îl înţeapă.

M-am cutremurat.

— Ce mamă! zise Jimmy.

— Ai dreptate, spuse Rick.

În cele din urmă, se făcu iar linişte. Am clipit, încercând să îndepărtez din minte imaginea bebeluşului, urlând, tumefiat de la înţepăturile de albine.

Soarele îmi încălzea ceafa. Ceea ce Emma ar fi numit o zi splendidă. Am încercat să simt cât era de splendidă. Şi cât de bine era că soarele strălucea astfel. Pentru că soarele însemna miere. Erau premise pentru un an bun. Un an bun aducea bani în cont. Iar banii din cont puteau fi investiţi în fermă. Aşa trebuiau să meargă lucrurile. Ce nevoie era de Florida? Aveam de gând să-i spun seara ce gândeam.

tao

Era seară, dar noi nu dormeam. Evident că nu dormeam.

Credeam că vom ajunge la spitalul municipal, dar am fost trimişi la spitalul cel mare din Shirong, care acoperea tot districtul. Nimeni nu ne-a spus de ce am fost trimişi aici. Ambulanţa pe autopilot şi-a schimbat pur şi simplu direcţia la un moment dat, iar noi doi, care fuseserăm plasaţi pe locurile din faţă, nici măcar n-aveam pe cine să-ntrebăm.

Am fost conduşi în camera destinată aparţinătorilor. Din când în când, auzeam voci pe coridor, dar nimeni nu venea la uşa noastră, ca şi cum camera ne-ar fi fost rezervată în exclusivitate.

Stăteam la fereastră. Dădea înspre zona de primire a urgenţelor, situată chiar în centru, împrejmuită de cinci clădiri, lungi şi scunde, de culoare albă. Câteva geamuri, ici-colo, erau luminate, dar nu toate. O aripă întreagă era cufundată în beznă. Spitalul fusese construit pe vremea când populaţia districtului era mult mai numeroasă decât acum. Din când în când, în zona de primire soseau maşini, şi, la un moment dat, ateriză inclusiv un elicopter. Nu-mi mai puteam aminti de când nu mai văzusem un elicopter. Trebuie să fi fost cu mulţi ani în urmă, pentru că nu se mai foloseau elicoptere, deoarece consumau prea mult combustibil. Palele puternice ale elicei mişcau aerul cu putere, ridicând halatele albe ale personalului, care părea a fi pe punctul de a-şi lua zborul. Uşa elicopterului se deschise şi din el coborî o femeie, însoţită de doi bărbaţi. Niciunul dintre ei nu părea bolnav, dar se precipitară spre intrarea principală a spitalului.

Uneori, o alarmă asurzitoare şi huruitoare se declanşa la sosirea unei maşini. Apăreau şi mai multe halate albe care se aliniau în faţa intrării, ca apoi, după oprirea maşinii, în doi timpi şi trei mişcări, să transporte pacientul în clădire, în timp ce asistentele şi medicii îl îngrijeau deja din mers. Aşa procedaseră şi cu noi. Dar noi n-am băgat de seamă,

pentru că totul se petrecuse atât de rapid. Pe când am ieşit noi din maşină, Wei-Wen fusese deja preluat de medici. Am mai reuşit să vedem doar din spate personalul medical în timp ce dispărea cu o targă pe care Wei-Wen era, desigur, întins. Dar nu l-am mai putut zări de aglomerarea de halate albe care înconjura targa. Am încercat să fug după ei, arzând de nerăbdare să-l văd, însă uşa se închise şi se blocă în faţa mea.

Am rămas în picioare acolo, în zona de primire. Am întins mâna spre Kuan, dar era prea departe. Nu ajungeam la el. Sau poate că nu voia să ajung la el.

Apoi uşa se deschise şi ieşiră doi bărbaţi în alb. Să fi fost medici? Sau asistenţi medicali?

Mâinile lor ne atinseră consolator şi ne invitară să-i însoţim.

I-am urmat, cu tot cu întrebările pe care le aveam în minte. Unde era Wei-Wen? Ce i se întâmplase? Era rănit? Vom putea să-l vedem curând? Dar ei n-aveau niciun răspuns. Spuseră doar că fiul nostru, numindu-l *fiu,* poate pentru că nici nu-i ştiau numele, e pe mâini bune şi avea să fie bine. După care ne plasară în această cameră, făcându-se nevăzuţi.

Am rămas aşa ore în şir, până ce, în sfârşit, o femeie deschise uşa şi intră. Se prezentă ca fiind doctoriţa Hio şi închise uşa în spatele ei, ocolindu-ne privirile.

— Unde-i? Unde e Wei-Wen? am întrebat.

Vocea mea venea parcă de undeva de departe.

— Medicii se ocupă în continuare de fiul dumneavoastră, spuse femeia şi făcu câţiva paşi înspre interiorul camerei.

Avea părul grizonant, iar faţa îi era imobilă, lipsită de expresie.

— Îl cheamă Wei-Wen, am spus. Îl pot vedea?

Am făcut câţiva paşi spre uşă. Trebuia să mă ducă la el. Trebuia să se poată. Nu chiar la el, dar poate în spatele unui geam, doar ca să-l văd.

— Se ocupă de… Ce vreţi să spuneţi cu asta? zise Kuan.

Ea îşi înălţă capul şi îl privi. La mine nu se uită.

— Facem tot ce putem.

— Va supravieţui, nu-i aşa? întrebă Kuan.

— Facem tot ce putem, reluă ea cu blândeţe.

Kuan îşi duse mâna la gură. Îşi muşcă un deget. Eu am simţit brusc cum mă scutură un fior de gheaţă.

— Trebuie să se poată să-l vedem, am spus, dar cuvintele mele erau atât de slabe, încât aproape că se volatilizară.

Nu-mi răspunse, dar dezaprobă uşor din cap.

Nu putea fi adevărat. Trebuia să fie o greşeală. Tot ce se întâmplase era o greşeală. Nu el era cel care zăcea acolo, înăuntru. Nu Wei-Wen. El era la şcoală sau acasă. Era un alt copil, o neînţelegere.

— Aveţi încredere în noi, spuse doctoriţa Hio încet şi se aşează. Între timp am nevoie să-mi răspundeţi la câteva întrebări.

Kuan încuviinţă şi se aşează pe un scaun.

Ea scoase un stilou şi hârtie, pregătindu-se să noteze.

— A mai fost vreodată bolnav fiul dumneavoastră?

— Nu, răspunse Kuan supus, întorcându-se spre mine: A mai fost? Ţi-aduci aminte cumva?

— Nu. Doar o otită, am spus. Şi viroză.

Scrise câteva cuvinte în carneţel.

— Nimic neobişnuit?

— Nu.

— Alte infecţii ale căilor respiratorii? Astm?

— Nimic, am spus apăsat.

Doctoriţa Hio se întoarse din nou spre Kuan.

— Era conştient în momentul în care l-aţi găsit?

Kuan se aplecă înainte, se chirci, ca şi cum ar fi vrut să se apere de întrebările ei.

— Era între copacii de la parcela 458 sau 457. Chiar lângă pădure.

— Şi ce făcea?

— Era prăbuşit. Era palid. Transpira.

— Deci, dumneavoastră l-aţi găsit?

— Da. Eu.

— Îi era frică, am adăugat. Era atât de îngrozit.

Ea aprobă din cap.

— Am mâncat nişte prune, am continuat eu. Am luat cu noi prune, iar el a mâncat toată conserva.

— Mulţumesc, spuse ea şi notă iarăşi în carneţel.

Apoi se întoarse din nou spre Kuan, ca şi cum el ar fi fost singurul care avea răspunsurile.

— Credeţi că venise dinspre pădure?

— Nu ştiu.

Ea ezită.

— Ce făceaţi acolo, pe câmp?

Kuan se aplecă din nou în faţă. Îmi aruncă o privire, opacă, ce nu-i trăda gândurile.

Simţeam apăsarea pe piept şi îmi era imposibil să respir. N-am fost în stare să dau un răspuns. Îl fixam cu privirea, încercam să-l implor să mă acopere. Să spună că fusese ideea amândurora să mergem acolo, poate chiar a lui, când, de fapt, fusese doar a mea.

Era vina mea c-am ajuns acolo, afară.

Kuan nu răspunse privirii mele, se întoarse doar spre medic şi inspiră adânc.

— Am fost într-o plimbare, spuse el. Voiam să ne folosim ziua liberă făcând ceva plăcut.

Poate că nu mă învinovăţea şi nu-mi reproşa nimic. Am continuat să-l cercetez cu privirea, dar nu se uita în direcţia mea. Nicio reacţie, niciun răspuns, nicio formă de reproş.

Şi poate că aşa şi era. Poate că acesta era adevărul, că luaserăm împreună această hotărâre să mergem acolo, afară. O alegere făcută împreună, de comun acord, un compromis, şi nu doar ideea mea.

Doctoriţa Hio nu remarcă, desigur, tensiunea dintre noi – se uita de la unul la altul, cu empatie, şi nu doar cu profesionalism.

— Promit să revin de îndată ce am mai multe informaţii.

Am făcut un pas înainte.

— Dar ce s-a întâmplat? Ce-i cu Wei-Wen? Vocea îmi tremura deja. Sigur că aveţi informaţii în plus…

Ea dezaprobă din cap încet, pentru că nu avea răspunsuri.

— Încercaţi să vă odihniţi. Să văd dacă pot să vă trimit ceva de mâncare.

Dispăru afară pe uşă, iar noi rămaserăm din nou acolo, în picioare.

Pe perete atârna un ceas. Timpul se scurgea în salturi haotice. Uneori, când mă uitam la ceasul de pe perete, părea că trecuseră douăzeci de minute, iar alteori doar douăzeci de secunde.

Kuan stătea, invariabil, în celălalt capăt al camerei. Indiferent unde mă aflam eu, el se găsea mereu în colţul opus. Şi nu era doar dorinţa lui, ci, în egală măsură, şi a mea. Imensitatea dintre noi era de nesurmontat. În confruntarea cu această încercare, parcă eram făcuţi dintr-o pojghiţă de gheaţă asemenea celei ce se aşternea, toamna, pe suprafaţa lacurilor, care se putea sparge la cea mai uşoară atingere.

Am luat o înghiţitură de apă. Era acră şi stătută. Băusem dintr-un recipient de plastic în care apa băltea mereu.

Se lăsase întunericul. Niciunul din noi nu aprinse lumina. La ce ne mai trebuia lumină? Trecuse o oră de când medicul fusese pe-aici.

Am verificat din nou coridorul. Nu era nimeni la recepţie.

Am mers mai departe, dar am dat doar de uşi, de uşi încuiate. Am apropiat urechea de una dintre ele, dar n-am auzit nimic. Uruitul intens al aparatului de aer condiţionat acoperea orice alt sunet.

M-am întors în încăpere. N-aveam altceva de făcut decât să stau şi să aştept.

GEORGE

Am ajuns la stupii de lângă ferma lui Satis. Eu i-am luat la verificat pe cei care erau mai aproape de drumul principal. Abia dacă-i zăream pe Jimmy şi pe Rick, care încă-şi croiau drum pe câmp. Eram obosit, dar fără să mă simt epuizat, aşa că seara aveam să adorm ca scos din priză.

Când mă pregăteam să ridic acoperişul ultimului stup, apăru Gareth. Gareth Green, cu vehiculele sale cu semiremorcă. Semiremorca lui, urmată de alte trei, făcea un zgomot infernal. Când mă observă, se opri. Iar celelalte vehicule din spate n-avură încotro, trebuind să aştepte frumos, cu motorul în ralanti şi cu soarele dogorind pe parbriz. Şi nici măcar nu era prima dată că le făcea figura asta.

Coborî din cabină, rânjind, bronzat, purtând ochelari de soare cu efect de oglindă. Avea o şapcă verde ţipător pe care scria „Clearwater Beach, Spring Break 2006”, probabil cumpărată de la solduri, în sud. Iubea chilipirurile, dar se ferea să arate, căci îi plăcea să facă impresie. Lăsă portiera cabinei deschisă, cu motorul pornit.

— Deci, toate bune pe-aici? făcu un semn din cap spre stupii mei amplasaţi la distanţe inegale pe pajişte. Nu erau mulţi, aşa că păreau cam răzleţi.

— Da, arată bine, am spus. Am pierdut puţine albine... iarnă uşoară.

— Bine. Bine. Mă bucur s-aud. Şi noi la fel. Puţine daune.

Gareth folosea întotdeauna cuvântul „daune” referindu-se la albine, ca şi cum ar fi fost doar plante, sau culturi.

Făcu un gest în direcţia câmpurilor.

— Ne instalăm aici o tură, la peri.

— Nu meri?

— Nu. Anul ăsta avem peri. Am extins ferma. Am mai multe albine acum, ştii? Ferma din Hudson e prea mică pentru noi.

N-am răspuns. Am încuviinţat iarăşi din cap.

Dădu şi el din cap.

Stăteam acolo, amândoi, aprobându-ne, în timp ce privirile noastre se evitau reciproc. Eram asemenea figurinelor cu care mă jucam în copilărie şi care, la cel mai uşor bobârnac, îşi mişcau capul la nesfârşit, dând mereu şi mereu din cap şi privind în neant.

Încheie cu o ultimă mişcare a capului, făcând semn spre vehicule:

— Suntem de-o groază de vreme pe drum, ne prinde bine să ne aşezăm în sfârşit tabăra.

I-am urmărit privirea. Metri întregi de stupi industriali, din polistiren gri, erau bine ancoraţi de platforme şi acoperiţi cu o plasă verde, fină. Zgomotul motorului acoperea zumzetul albinelor de dincolo de plasă.

— California… de-acolo veniţi? am spus. Câţi kilometri aţi făcut?

— Nu m-ai urmărit, spuse râzând. California a fost în februarie. Pentru migdali. Sezonul lor s-a terminat de mult. Acum venim din Florida, unde am fost pentru lămâi.

— A, da, lămâi.

— Şi portocali roşii.

— Sigur.

Portocali roşii. Sigur că portocalii obişnuiţi nu erau destul de buni pentru Gareth.

— Am făcut tot traseul într-o zi şi-o noapte. Un mizilic faţă de drumul de dinainte, din California până în Florida. Crede-mă, nu-i de glumă. Doar să traversezi Texasul îţi trebuie douăş’patru de ore. Ai idee cât de întins e statul ăsta?

— Nu. Nu pot zice că m-am gândit la asta până acum.

— Foarte întins. Cel mai mare pe care-l avem, cu excepţia Alaskăi, chiar aşa.

— Sigur.

Cei patru mii de stupi de albine ai lui Gareth erau pe drum, fără odihnă, tot timpul anului. Iarna, în statele din sud: pentru ardei în Florida, pentru migdali în California,

înapoi la portocali – sau, mai bine zis, portocali roşii, care erau, aparent, noutatea anului.

În Florida, apoi din nou în nord, pentru trei sau patru opriri în timpul verii. Meri, peri, afini şi dovlecei. Doar în iunie veneau din nou acasă. Atunci îşi făcea bilanţul, aşa cum zicea el, îşi calcula daunele, combina stupii sau făcea reparaţii.

— M-am întâlnit şi cu Rob şi Nellie apropo, zise.

— Da?

— Cum se cheamă locul ăla – Gulf Village?

Ia te uită. Deci a fost acolo. În aşa-zisul paradis.

— Gulf Harbors.

— Măi, să fie! Ai auzit şi tu de el! Gulf Harbors, da. Le-am văzut noua casă. Chiar lângă canal. Au şi scooter de apă. Tom m-a dus o tură cu el. Să nu-ţi vină să crezi, dar am văzut delfini!

— Delfini, zici?! Nu vaci de mare?

— Nu. Vaci de mare? Ce-s astea?

— Rob şi Nellie vorbeau despre ele. Că au vaci de mare chiar în faţa casei.

— Aoleu! Nu. N-am văzut nicio vacă. Oricum. S-au aranjat bine acolo. Frumos loc, nimic de zis.

— Aşa ştiu şi eu.

Unul dintre vehiculele din coloană tură motorul, nerăbdător. Dar Gareth dădu impresia că nu observă. Aşa era el. Mă furnicau picioarele. Dar el, plin de calm, nu se mai dădea dus.

— Şi tu? îşi scoase ochelarii şi mă privi. Te duci pe undeva?

— Da, sigur, am răspuns. Mai multe decât trebuie. Plec şi eu peste câteva săptămâni. În Maine.

— Afini, ca totdeauna?

— Da. Afini.

— Atunci poate ne mai vedem. Merg şi eu în Maine anul ăsta.

— Nu mai spune! Bine atunci, pe curând. Am încercat să forţez un zâmbet.

— White Hill Farm, dacă ştii unde e. Se scărpină sub şapcă şi mâna i se înverzi de la lumina soarelui care pătrundea prin material.

— Nu, am zis eu.

Era cea mai mare exploatare pe o suprafaţă de câţiva kilometri. Toată lumea, până şi cel mai mic copil sau cel mai amărât câine ştia unde se afla.

Rânji fără să răspundă, ştiind că minţeam. Apoi, în sfârşit, se întoarse la maşină, duse mâna la cozoroc, salută ştrengăreşte, făcându-mi cu ochiul, şi se aşeză la volan.

Un nor de praf se ridică, mascând soarele, în timp ce se pierdeau în zare.

Merseserăm la aceeaşi scoală, eu şi Gareth. Era dolofan. Mânca mult, făcea puţină mişcare şi suferea de eczemă. Fetele nu erau deloc interesate de el. Şi nici noi, băieţii. Dintr-un motiv sau altul, îşi revărsa afecţiunea asupra mea. Poate pentru că eu nu-i aruncam tot timpul în faţă vorbe vulgare. Vedeam prea bine că era şi el om. Iar mama mă pisălogea mereu: „Să fii bun cu toată lumea, mai ales cu cei care au puţini prieteni”. Gareth sigur făcea parte din categoria asta, cea a oamenilor cu puţini prieteni. Aşa era maică-mea. Cum să fii grosolan, când îţi răsuna tot timpul în cap vocea ei? Mama mă obligă chiar să-l invit de câteva ori la noi acasă. Lui Gareth aproape că nu-i veni să creadă că se afla la masă la fermă. Tata ne lua pe amândoi la albine. Gareth punea întrebări şi-l tot iscodea, fiind mult mai interesat decât mine, sau, cel puţin, lăsând această impresie. Iar tata explica, desigur, cu mare plăcere.

În liceu am pierdut, din fericire, legătura. Sau mi-a fost mai uşor să mă ţin departe de el. Am avut impresia că Gareth se cufundase în studiu şi muncă. Îşi luase o jumătate de normă într-un magazin universal şi începuse să pună bani deoparte, încă de pe atunci. Cu timpul, dispăruseră şi kilogramele, iar pentru eczemă îşi luase o lampă cu ultraviolete, care îi ameliorase aspectul, dând pielii o tentă aurie. Trebuia să admit că n-arăta rău deloc.

Agăţase o fată destul de drăguţă. După terminarea şcolii, reuşise să-şi cumpere o bucată de pământ şi, ce să vezi, se apucase de apicultură. Afacerea mergea ca unsă, Gareth avusese, desigur, simţ pentru asta. Se extinsese şi îşi luase mai mulţi stupi de albine. Tipa îi făcuse copii, mai frumoşi decât fusese Gareth vreodată, căci niciunul din ei n-avea eczemă. Şi aşa ajunsese el să fie o personalitate, şi încă una dintre cele mai mari din Autumn. Duminicile se plimba cu familia gătită într-un SUV german mare, şi, pe deasupra, devenise şi membru al Country Club-ului, în schimbul unei cotizaţii de opt sute cincizeci de dolari pe an, pentru ca întreaga familie să poată bate mingea pe pajişte, pe orice fel de vreme. Da, da, am verificat eu cât costa.

Ba mai mult, investise şi într-o nouă bibliotecă a oraşului. O plăcuţă lucioasă de cupru dezvăluia tuturor celor care-şi dădeau osteneala s-o citească – şi aceştia nu erau puţini – că localitatea îi este profund recunoscătoare Societăţii Green Apiaries pentru generozitate.

Era ceea ce se putea numi revanşa tocilarilor: pentru că noi, ceilalţi, care nu fuseserăm tocilari, dar destul de populari în timpul şcolii, eram forţaţi să stăm acum pe tuşă, ca să vedem cum Gareth se îmbogăţea şi mai mult cu fiecare an care trecea.

Noi, apicultorii, ştiam prea bine că nu mierea aducea profitul, ci polenizarea. În lipsa albinelor, agricultura nu avea nicio şansă. Kilometri întregi cu flori de migdali sau cu tufe de afin nu aveau nicio valoare în absenţa albinelor care să transporte polenul de la o floare la alta. Albinele puteau acoperi zilnic o suprafaţă de mai mulţi kilometri, respectiv mai multe mii de flori. Fără albine, florile erau la fel de inutile ca toate participantele la un concurs de frumuseţe. Plăcute la vedere, atâta timp cât ţineau, dar fără nicio valoare în perspectivă. Florile se ofileau şi mureau, fără să facă niciun fruct.

Gareth se concentrase pe polenizare chiar din prima zi. Albinele lui fuseseră întotdeauna foarte umblate. Mereu pe drum. Citisem că drumurile le stresau, că nu le făceau bine,

dar Gareth susţinea că albinele nici nu băgau de seamă şi că se simţeau la fel de bine ca ale mele.

Poate tocmai din cauză că nu era de meserie apicultor, Gareth investise în această branşă. El înţelesese în ce direcţie mergeau lucrurile, că micii apicultori, cum eram şi eu, făceau această meserie de generaţii, mai mult sau mai puţin în acelaşi mod, fără câştiguri spectaculoase în trecut, şi nu aveau cum să câştige nici acum. Orice investiţie măruntă însemna o promisiune făcută băncii. Iar noi trăiam la cheremul băncii locale, care mai închidea ochii la termenele de returnare a împrumuturilor, sperând că albinele aveau să-şi facă bine treaba şi de această dată, având încredere în mine când le spuneam că amestecul de doi bani din China, care era vândut cu titlu de miere şi care venea în cantităţi tot mai mari în fiecare an, nu avea nicio valoare, că preţul mierii avea să se menţină la acelaşi nivel ca acum şi că perspectivele unui profit constant erau bune, că vremea tot mai imprevizibilă nu ne afecta şi că noi puteam garanta o vânzare bună în toamnă, ca în fiecare an, când banii aveau, în sfârşit, să vină.

Doar minciuni. Din acest motiv a trebuit să schimb foaia şi să mă transform într-unul ca Gareth.

William

— Vrei să mă laşi pe mine? întrebă Thilda. Stătea în pragul uşii, cu instrumentele de bărbierit şi o oglindă în mâini.

— Te poţi tăia în lama de bărbierit, i-am zis.

Dădu din cap. Ştia, la fel de bine ca mine, că nu avusese niciodată o mână sigură.

După o vreme, reveni cu un vas cu apă, săpun şi o perie. Le puse pe noptiera pe care o împinse mai aproape de pat, astfel încât să am un unghi cât mai bun de lucru. La urmă, aşeză şi oglinda. Rămase în picioare, aşteptând s-o folosesc. Se temea oare de cum aveam să reacţionez?

Din oglindă mă privea fix un alt bărbat. Ar fi trebuit să mă sperii, dar n-a fost aşa. Pentru că bărbatul astenic şi puhav de altădată dispăruse. Negustorul jovial dispăruse cu totul. Bărbatul care îmi întorcea privirea acum era un altul, cineva care avusese o trăire specială, cea a unei idei paradoxale, chiar şi doar prin aceea că zăcuse luni de zile, fără nicio altă experienţă decât cea a propriilor gânduri negre. Dar imaginea din oglindă nu dezvăluia nimic din toate astea. Bărbatul pe care îl contemplam acum îmi amintea de un călător pe mare ce se reîntoarce după luni de zile petrecute în larg, sau poate de un miner care revine la suprafaţă după un schimb lung, ori de un cercetător în drum spre casă, după o expediţie lungă şi periculoasă în junglă. Era un bărbat cu trăsături marcante, zvelt, înzestrat cu eleganţă. Era o viaţă trăită.

— Ai o foarfecă?

Thilda mă privi nedumerită.

— E prea mult păr ca să încep cu briciul.

Făcu semn că înţelege. Nu trecu mult şi se întoarse cu o foarfecă mică de croitorie. Era nepractic de mică, făcută pentru degete îndemânatice de femeie, dar am reuşit să iau grosul din barbă.

Am înmuiat încet pământuful în apă, apoi l-am frecat de săpun, obţinând o spumă cu parfum proaspăt de ienupăr.

— Unde-i briciul? M-am uitat împrejur.

Ea rămase în picioare, cu mâinile împreunate pe şorţ şi cu ochii aţintiţi în pământ.

— Thilda?

Îmi întinse, în cele din urmă, un brici pe care îl avea în buzunar. Vibra uşor în mâna ei, ca şi cum n-ar fi dorit să renunţe la el. L-am luat şi am început să mă bărbieresc. Lama mă zgâria pe piele, fiindcă nu era proaspăt ascuţită.

Thilda se uita la mine.

— Mulţumesc, poţi pleca acum, i-am zis.

Dar ea rămase acolo, urmărind cu privirea mişcarea mâinii mele şi a briciului. Şi, deodată, am priceput ce era la mijloc şi de ce se temea de fapt. Am lăsat mâna să-mi cadă.

— Nu-i un semn de însănătoşire că am chef să mă bărbieresc?

Ca de obicei, îi trebui ceva vreme să gândească.

— Îţi sunt foarte recunoscătoare că ai energie pentru asta, răspunse în cele din urmă, dar tot stând locului.

Dacă aş fi avut astfel de proiecte, atunci aş fi găsit o metodă care să dea aparenţa unei morţi naturale. Doar aşa l-aş fi cruţat pe Edmund. Îmi treceau prin minte mai multe variante – că doar avusesem destul timp să mi le imaginez –, dar Thilda habar n-avea. Bănuia pur şi simplu că, dacă m-ar lăsa singur într-o cameră cu un obiect ascuţit, n-aş pierde ocazia, ca şi cum ar fi fost singura. Cât de naivă putea fi!

Dacă aş fi vrut să pun capăt, aş fi ieşit mai demult afară, în zăpadă, doar în cămaşă de noapte. Aş fi fost găsit îngheţat a doua zi, cu ţurţuri în barbă şi pe gene, iar cauza decesului ar fi fost aceasta: neguţătorul de seminţe s-a rătăcit în întuneric şi sărmanul de el a murit îngheţat.

Sau ciuperci otrăvite. Pădurea era plină de ele, iar toamna trecută am cules câteva, care au ajuns în sertarul de sus al scrinului de pe partea stângă, din fundul

magazinului, închise cu o cheie la care doar eu aveam acces. Efectul ciupercilor era rapid. În doar câteva ore, aş fi devenit apatic, apoi inconştient, după care ar fi urmat câteva zile în care funcţiile organismului s-ar fi deteriorat, înainte ca acesta să intre în colaps. Un doctor ar fi pus decesul pe seama insuficienţei unui organ oarecare. Nimeni n-ar fi bănuit că fusese un act intenţionat.

Sau înec. Râul din spatele proprietăţii avea curenţi puternici chiar şi iarna.

Sau poate ferma lui Blake, cu cei şapte câini fioroşi care încearcă să rupă gardul.

Sau râpa abruptă din pădure.

Existau o mulţime de metode. Dar acum nu voiam altceva decât să-mi rad barba, fără să-mi mai propun să mă folosesc vreodată de una dintre variante sau de briciul din mâna mea. M-am ridicat din pat şi mi-am scos din cap astfel de scenarii.

— N-aş vrea să te reţin, i-am spus. Sigur ai multă treabă.

I-am făcut semn înspre uşă, sugerând că e vorba de întreaga casă, cu interminabilele munci domestice: ştersul prafului, gătitul, spălatul rufelor, frecatul podelelor şi a tot ceea ce femeile consideră că trebuie curăţat.

Ea încuviinţă din cap şi, în cele din urmă, plecă.

Uneori aveam impresia că Thilda ar fi fost mai mult decât recunoscătoare dacă mi-aş fi băgat briciul sau, mai curând, un cuţit de tranşat în beregată, lăsând sângele să gâlgâie din carotidă, până ce n-ar mai fi rămas nimic altceva din mine decât pielea, ca un cocon abandonat pe podea. N-o spusese niciodată direct, însă atât ea, cât şi eu blestemam ziua în care, în sala parohială, soarele zăbovise asupra ei, luminându-i profilul, acum şaptesprezece ani. Ar fi putut fi oricare alt profil, dar nu al ei, sau mai bine zis, al nimănui.

Aveam douăzeci şi cinci de ani şi locuiam în sat de aproximativ un an. Nu ştiu dacă totul se datora vremii, poate vântului care suflase de ceva timp în zonă, uscându-i şi înroşindu-i buzele, pe care şi le umezea permanent cu salivă, sau dacă ea îşi muşca buzele în secret, aşa cum

procedau fetele de obicei, ca să le facă mai apetisante. Dar în ziua aceea nici n-am remarcat buzele. Îmi amintesc doar că eram în mijlocul discursului meu când am remarcat-o.

Datorită lui Rahm, eram extrem de bine pregătit. Nu voiam nimic altceva decât să-i fac lui o impresie excepţională. Ştiam că avusesem noroc, pentru că numeroşi colegi de-ai mei găsiseră slujbe mult mai puţin interesante decât a mea. Ca proaspăt licenţiat, nu puteai avea pretenţii prea mari, dar să fii luat sub aripa unui cercetător de renume era, de fapt, cea mai bună ocazie pentru a răzbi. În acel moment al vieţii mele, Rahm era singurul care însemna ceva pentru mine. În clipa în care am trecut pragul biroului său, am hotărât ca viaţa mea să fie legată de cea a profesorului, care să nu-mi fie doar mentor şi spirit înrudit, ci şi părinte. Cu propriul părinte nu mai avusesem legături şi nici nu doream să mai am vreodată. Dar, sub îndrumarea profesorului, puteam să cresc şi să mă dezvolt. El avea să mă transforme în cel care eram, de fapt.

Pentru că nu mai ţinusem o prelegere înainte, m-am pregătit extrem de bine. Când Rahm mă rugase să contribui la mica serată zoologică pentru locuitorii din Maryville, m-am gândit întâi că avea să fie o nimica toată. Dar, pe măsură ce zilele treceau, totul luă amploare în mine, până ce ajunse aproape de nestăpânit. Cum aveam să mă simt? Să stau acolo, în faţa atâtor oameni, toţi ascultându-mi vocea, cu atenţia aţintită asupra mea? Chiar dacă sătenii erau puţin mai simpli, ca să spun aşa, decât colegii mei de la universitate, era totuşi vorba de o prelegere ştiinţifică. Aş fi oare în stare să duc până la capăt o asemenea sarcină?

Nu doar faptul că ţineam o prelegere pentru prima oară în viaţă mă umplea de teamă, ci şi însemnătatea pe care aceasta o avea pentru alţii. Ştiinţele naturii erau un domeniu necunoscut oamenilor de la ţară, deoarece perspectiva lor asupra lumii se baza doar pe Biblie. Mi-am dat seama că aş putea să le dezvălui mai mult, să le prezint conexiunile dintre lucrurile mici şi cele mari, dintre forţa

creaţiei şi creaţia în sine, că aveam şansa de a le deschide ochii şi de a le schimba viziunea asupra lumii, ba chiar şi asupra existenţei.

Dar în ce manieră s-o fac? Alegerea temei a fost o mare încercare, care m-a făcut să tot bâjbâi. Pe scurt, orice temă ar fi fost interesantă din perspectiva ştiinţelor naturii. Rodul pământului, descoperirea Americii, anotimpurile. Câte opţiuni!

În cele din urmă, Rahm tranşă problema. Îşi puse mâna rece pe mâna mea transpirată, amuzat de entuziasmul meu confuz.

— Vorbeşte despre microscop, spuse el. Despre toate posibilităţile pe care ni le-a oferit. Marea lor majoritate nici nu ştiu ce e un microscop.

Era o idee genială, care nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte, aşa că totul fusese decis.

Veni şi ziua cea mare, cu vântul acela uscat şi soarele în înaltul cerului. Nu ştiam câţi săteni aveau să vină, mai ales că unii dintre bătrânii satului erau de părere că ceea ce făceam noi era împotriva lui Dumnezeu şi că ei n-aveau nevoie de nicio altă carte în afară de Sfânta Scriptură. Neîndoielnic, curiozitatea îi îndemnase pe cei mai mulţi să vină, iar sala parohială se umplu rapid, astfel că înăuntru atmosfera se încinsese ca vara, deşi eram doar în aprilie şi afară era rece. Găzduirea unor astfel de evenimente se număra printre ciudăţeniile micuţului Maryville.

Eu am luat cuvântul primul, pentru că aşa dorise Rahm. Poate că voia să se laude cu mine, ca şi cum aş fi fost pruncul lui nou-născut, poate că, pe atunci, mai era încă mândru de mine. După câteva minute interminabile, în care vocea mi-a tremurat în tandem cu genunchii, mi-am recăpătat siguranţa, bazându-mă pe cuvinte atât de minuţios pregătite şi descoperind că ele aveau acoperire, că nu-şi pierdeau deloc credibilitatea în momentul în care se desprindeau de hârtie, dispersate în aer între mine şi auditoriu, şi că, dimpotrivă, ajungeau exact la destinaţie.

Am început cu o punere în temă istorică, amintind, pe scurt, despre existenţa lentilei convexe începând din secolul al XVI-lea, apoi despre microscopul optic descris de Galileo Galilei în 1610. Pentru a ilustra importanţa microscopului, m-am decis să le vorbesc despre zoologul olandez Jan Swammerdam. Trăise în secolul al XVII-lea, singur şi sărac pe tot parcursul vieţii, nefiindu-i recunoscute meritele de către contemporanii săi. Devenise celebru abia după moarte, considerat un monument pentru ştiinţele naturii, poate tocmai pentru că descoperise o legătură evidentă între creaţie şi forţa creatoare.

— Swammerdam, am spus, lăsându-mi privirea să se plimbe peste auditoriu. Să nu uitaţi niciodată acest nume. Graţie microscopului pe care l-a pus la punct, acest om de ştiinţă fără pereche a demonstrat că oul, larva şi nimfa nu sunt altceva decât diferitele stadii din viaţa uneia şi aceleiaşi insecte. Swammerdam a dezvoltat el însuşi un microscop care i-a permis să studieze în detaliu insectele, iar în decursul acestor cercetări a făcut şi desene cu totul inedite.

Cu un gest teatral, bine studiat, am scos o planşă pe care o pusesem în spatele meu.

— Aici puteţi vedea reprezentată anatomia albinei, aşa cum a desenat-o în lucrarea sa *Biblia Naturae.*

Am făcut o pauză teatrală, urmărind cu privirea reacţia adunării, în timp ce aceasta studia detaliile extrem de minuţioase ale desenelor. În clipa aceea, soarele de primăvară care tocmai trecea peste acoperişul casei parohiale ajunse şi la fereastra din stânga mea. O rază de soare solitară pătrunse înăuntru, lăsând să se observe petele de grăsime de pe geamuri, firele de praf ce roiau în aer, întreaga încăpere care nu era curăţată cât de des ar fi trebuit, trecând mai departe peste şirurile de bănci, pentru a se aşeza pe o persoană care şedea în capătul din stânga, alături de două prietene: Thilda.

Ulterior, am înţeles că mai degrabă nu fusese o surpriză pentru ea, cât pentru mine, fiindcă mă aflam deja în gândul

multor fete din sat: eram un tânăr naturalist cu studii în capitală, îmbrăcat modern şi cu o exprimare frumoasă, poate cam scund şi nu prea atletic, deoarece, ca să spun drept, deja de pe-atunci mă luptam cu kilogramele în plus. Dar ce îmi lipsea fizic, compensam, fără îndoială, din punct de vedere intelectual. Ochelarii erau arma mea de seducţie. Obişnuiam să-i aşez mai jos pe nas, ca să pot privi inteligent peste rame. Când i-am luat, am stat o seară întreagă să le găsesc poziţia optimă pe nas, fără a risca să cadă, astfel încât să-mi pot privi interlocutorii direct în ochi, şi nu prin micile lentile ovale şi groase, ştiind mult prea bine că lentilele concave îmi făceau ochii mult mai mici decât în realitate. Ştiam, la fel de bine, că multe femei tinere se simţeau atrase de coama mea deasă de păr, a cărui lungime medie era perfectă pentru a-l scoate în evidenţă. Poate că Thilda mă reperase de mai demult, analizându-mă şi comparându-mă cu alţi bărbaţi tineri din sat, şi observase respectul de care mă bucuram, saluturile adânci şi privirile admirative. Probabil mă considera diferit de tinerii din anturajul ei, care erau, neîndoielnic, cu toţii grosolani, atât în ce priveşte comportamentul, cât şi ţinuta, şi care erau trataţi ca atare.

Thilda era îmbrăcată de duminică, în ceva albastru, o rochie sau poate o bluză care i se mula frumos pe bust. Faţa rotundă îi era încadrată de bucle stil tirbuşon, care îi cădeau până la umeri, coafură practic identică cu cea a prietenelor ei şi cu a multor femei măritate, chiar dacă acestea depăşiseră deja vârsta unor astfel de frivolităţi. Dar nici buclele şi nici ţinuta ei nu au fost cele care mi-au atras atenţia, ci nasul ei, pe care raza de soare solitară îl puse în lumină în aerul greu din sală, un nas cu totul drept şi bine proporţionat, ca o ilustraţie dintr-un manual de anatomie. Un nas cu totul clasic, pe care am simţit nevoia să-l desenez de îndată, să-l studiez, un nas în deplină armonie cu funcţia sa. Dar, din păcate, nasul Thildei nu era nicidecum în acord cu funcţia sa, după cum se dovedi mai târziu, deoarece îi curgea mereu, înroşindu-se de la

veşnicele strănuturi. Doar că în ziua aceea era fără cusur, nici roşu şi nici lucios, îndreptat doar spre mine, iar eu nu reuşeam să-mi dezlipesc ochii de la el.

Pauza mea teatrală se prelungi prea mult. Publicul începuse să se foiască neliniştit, în timp ce Rahm, care stătea în spatele meu, mă avertiză dregându-şi zgomotos vocea. Planşa se legăna, parcă abandonată.

M-am grăbit să arăt înspre ea.

— Cinci ani de zile i-au trebuit lui Swammerdam să studieze viaţa stupului. Totul cu ajutorul microscopului, care i-a oferit posibilitatea să studieze cele mai mici detalii… Aici, da… aici vedeţi ovarele reginei albinelor. Pe baza studiilor sale, Swammerdam a stabilit că, de fapt, doar o singură regină depune ouă din care ies cele trei tipuri de albine – trântorii, albinele lucrătoare şi noile regine.

Audienţa mă privea fix, câteva persoane se agitau puţin, se părea că nimeni nu înţelegea nimic.

— Această descoperire a fost deschizătoare de drumuri la epoca ei, când se credea că exista şi un rege al albinelor, care conducea stupul. Dar Swammerdam a început să studieze cu entuziasm şi fascinaţie organele „masculului albinei”. Iar aici vedeţi rezultatele.

Am prezentat o nouă planşă.

— Acestea sunt, deci, organele genitale ale masculilor.

Feţe palide în auditoriu.

Întreaga sală se foia neliniştită. Unele femei priveau în poală ca să studieze în amănunt vreun fir dus la rochie, iar altele începură să manifeste brusc interes pentru formaţiunile ciudate ale norilor, pe cerul ce se vedea pe fereastră.

Dintr-odată am avut revelaţia că nimeni din sală nu ştia ce înseamnă ovare sau organe genitale şi am simţit un imbold că trebuie să-i fac să înţeleagă. Şi acum urma acea parte din poveste care n-a devenit vreodată parte din povestea pe care Thilda o spunea copiilor noştri, dar nici n-a fost vreodată menţionată între mine şi ea. Doar gândul la

ce se întâmplase m-a făcut, ani la rând, să-mi fie o imensă ruşine.

— Ovarele sunt acelaşi lucru cu... vreau să spun, adică, organele de reproducere, unde se produc ouăle... care ulterior devin larve.

Pe măsură ce rosteam cuvintele, am înţeles imediat în ce mă băgasem, dar acum nu mă mai puteam opri.

— Organele genitale sunt asemenea... organelor de reproducere ale masculului albinei. Acestea sunt absolut necesare în procesul... de formare a noilor indivizi.

O rumoare traversă sala când înţeleseră ce reprezentau imaginile. Cum de nu mi-am dat seama ce efect ar putea avea această temă asupra lor? Pentru mine era o parte firească a ştiinţelor naturii, dar pentru ei era un păcat, ceva ce ţineai în tine, doar pentru tine, ceva despre care nu se vorbea. Pasiunea mea pentru această temă era, în ochii lor, ceva murdar.

Dar, din păcate, nimeni nu plecă, nimeni nu mă opri, în schimb se auzeau zgomote care nu anunţau nimic bun: îşi frecau fundurile pe băncile de lemn şi îşi hârşâiau bocancii de podele, sau îşi tot dregeau vocea încet. Thilda îşi lăsă capul în jos. Roşise? Prietenele ei schimbară priviri complice, perplexe, iar eu, prostul de mine, am continuat, în speranţa că ceea ce aveam să spun mai departe va deplasa atenţia publicului de la tot ce spusesem înainte către ceea ce era cu adevărat important.

— Trei pagini întregi a consacrat omul de ştiinţă albinelor în cartea sa de căpătâi, *Bibliae Naturae* sau *Biblia naturii,* dacă vreţi. Aici vedeţi câteva dintre planşele sale extraordinar de detaliate ale organelor geni... genitale ale mascu... lului albinei, ale trântorului. Cuvântul cântărea greu în gură. Diferitele stadii ale acestora, cum se deschid, se desfac şi, hm... se dilată, pentru a-şi atinge adevăratul lor potenţial.

Pronunţasem într-adevăr aceste cuvinte? O privire fugitivă peste adunare mi-a confirmat că exact asta făcusem. Mi-am forţat ochii din nou pe cuvântarea mea şi

am continuat să citesc, chiar dacă mergea din rău în mai rău.

— Swammerdam însuşi i-a descris pe trântori ca fiind… monştri marini exotici.

Prietenele Thildei chicoteau de zor.

Nu îndrăzneam să mă uit la ele, aşa c-am luat opera lui Swammerdam şi am citat cuvintele minunate pe care mă bazasem într-atât, agăţându-mă de carte, sperând că, poate, până la urmă, aveam să reuşesc să-i fac să înţeleagă adevărata mea pasiune.

— Dacă cititorul priveşte structura admirabilă a acestor organe va descoperi o artă desăvârşită, înţelegând că Dumnezeu ascunde, chiar şi în cea mai mică insectă, în cele mai mărunte organe ale sale, miracole uimitoare.

Mi-am făcut curaj să ridic ochii şi mi-a fost imediat limpede, cu totul limpede, că pierdusem, pentru că ochii lor mă priveau cu dezamăgire sau chiar cu furie. Abia atunci am înţeles şi mi-am asumat tot ce făcusem. Nu fusesem capabil să le povestesc despre miracolele naturii, ci le vorbisem despre cele mai degradante lucruri şi, în plus, îl mai şi amestecasem pe Dumnezeu în toate astea.

M-am decis să mă opresc aici. Nu le-am mai spus cum se curma cariera sărmanului Swammerdam, nefiind în stare să facă mai mult de-atât, că cercetările lui despre albină îl bulversaseră şi îl împinseseră într-un vârtej de meditaţii religioase, deoarece în faţa perfecţiunii acestor mici creaturi trebuia mereu să se forţeze să-şi aducă aminte că doar Dumnezeu era demn de cercetările sale, de iubire şi de atenţie. Confruntat cu albina, îi fusese greu să-şi imagineze c-ar mai fi existat altceva care să-i întreacă perfecţiunea, nici chiar Dumnezeu. Cei cinci ani trăiţi, aproape la propriu, cu nasul în stup, îl distruseseră pentru totdeauna.

Dar am înţeles, atunci şi acolo, că dacă aş fi vorbit despre toate astea, nu numai că m-ar fi ridiculizat, dar m-ar fi şi urât, pentru că de Cel Atotputernic nu te îndoieşti.

Mi-am împăturit foile, simţind cum mă făceam tot mai roşu la faţă, iar când am coborât de pe podium m-am împiedicat ca un puştan. Rahm, pe care voiam să-l impresionez mai mult ca pe oricine altcineva, făcea eforturi vizibile să-şi înăbuşe râsul, pentru că faţa lui îngheţase într-un zâmbet ciudat. Îmi amintea de tatăl meu, de tatăl meu natural.

După terminarea prelegerii, am dat mâna cu câţiva dintre cei prezenţi. Mulţi nu ştiau ce să spună; am remarcat şuşotelile din jurul meu, unii chicotind a neîncredere, alţii reacţionând enervaţi şi şocaţi. Roşeaţa din obraji mi se risipi de pe faţă, alunecând în jos, pe şira spinării, până în picioare, transformându-se într-un tremur de nestăpânit, pe care zadarnic încercam să-l ascund de ceilalţi. Rahm trebuie să fi observat ceva, pentru că îmi puse o mână pe umăr şi-mi şopti:

— Trebuie să înţelegi că ei sunt prizonierii banalităţii. Nu vor fi niciodată ca noi.

Consolarea lui nu mă ajută, pentru că nu făcea altceva decât să sublinieze deosebirea dintre el şi mine, pentru că el nu ar fi ales niciodată exemple care să oripileze audienţa. El ştia prea bine ce puteau ei tolera, menţinând balanţa dintre noi şi ei, înţelegând că lumea ştiinţei era diferită de cea profană. Pentru a sublinia ceea ce spusese deja, plus incapacitatea mea de a-mi înţelege publicul, izbucni în râs. Era prima oară când îl auzeam râzând, un hohot scurt şi adânc, dar am tresărit oricum. M-am întors în altă direcţie, nu mai suportam să mă uit la el, râsul acela îl simţeam ca pe o imensă povară ce anula importanţa consolării dinainte, aşa că m-am întors şi m-am îndepărtat un pas de el.

Şi acolo, iată, se afla ea.

Poate că însăşi această slăbiciune, vulnerabilitatea mea prost mascată din acea zi, o determină pe Thilda să facă primul pas. Nu mai eram doar vizitatorul misterios care lucra cu profesorul la un mare proiect incomprehensibil. Pentru că nu râdea. Îmi întinse o mână înmănuşată, făcu o

mică reverenţă şi-mi mulţumi pentru „hm… splendida” prelegere. În fundal, prietenele ei încă mai chicoteau. Dar eu nu le-am mai auzit, *ele* dispăruseră cu totul, ca şi Rahm, de altfel, nu vedeam altceva decât această mână, pe care am ţinut-o îndelung într-a mea, simţind cum căldura ei trecea prin mănuşă şi cum îmi recăpătăm toate forţele prin această mână. Nu mă ironiză, nu râse de mine, şi pentru asta îi eram infinit recunoscător. Ochii ei depărtaţi străluceau deasupra nasului frumos, curioşi şi plini de poftă de viaţă. Dar mai ales de mine: mă contempla cu poftă pe mine! Tocmai eu! Niciodată nu se mai uitase la mine o femeie tânără în felul acesta, cu o privire care lăsa să se înţeleagă că ar vrea să se ofere, total şi pentru totdeauna, să-mi ofere totul mie, doar mie, pentru că la nimeni altul din jurul nostru nu se uita aşa. La acest gând, genunchii începură să-mi tremure, şi am aplecat privirea, în cele din urmă. Parcă se rupsese o coardă care ne unea, simţeam chiar o durere fizică. Nu-mi mai doream altceva decât să mă uit iar în ochii ei, lăsând lumea din jur să dispară.

Abia după luni de zile sătenii încetară cu bârfele despre prestaţia mea. Dacă înainte mă trataseră exclusiv cu respect şi deferenţă, acum, bărbaţii mai ales, îmi strângeau viguros mâna, sau mă băteau pe umăr, încercând cu greu să-şi disimuleze zâmbetul din colţul gurii. Iar cuvintele „se dilată pentru a-şi atinge adevăratul lor potenţial”, „Biblia naturii” şi „monştrii marini exotici” m-au bântuit ani în şir. Nimeni nu uită vreodată de Swammerdam, iar numele lui reveni, ulterior, în multe şi variate împrejurări. Când caii se împerecheau pe câmp, se spunea că făceau o „activitate swammerdamiană”, când beţivii satului se uşurau serile pe crâşma din sat, ziceau că ies afară să „aerisească Swammerdam-ul”, iar specialitatea patiseriei locale, o turtă ovală cu carne, a fost brusc rebotezată „plăcinta Swammer”.

Surprinzător, dar nu mă deranja câtuşi de puţin. Într-un fel, declinul statutului de care mă bucurasem a meritat din plin. În orice caz, aşa gândeam când, câteva luni mai

târziu, mă cununam cu Mathilda Tucker. De atunci, de când am păşit împreună în biserică, am avut destulă vreme să-i observ buzele înguste şi tipic britanice. Pe timpul când o curtam, am îndrăznit s-o sărut şi am descoperit că, din păcate pentru mine, ele nu aveau acea forţă de a se deschide asemenea unei flori secrete şi jilave, sau a unui monstru swammerdamian, despre care fabulasem în nopţile târzii.

Erau exact la fel de uscate şi de rigide precum păreau. Iar nasul, ca să spun drept, era o idee prea mare. Şi cu toate acestea, obrajii îmi luară foc atunci când preotul binecuvântă unirea noastră. Mă căsătoream, iată, ca să fiu parte a vieţii adulte, fără să înţeleg atunci că aceasta avea particularităţi care făceau imposibilă împlinirea celor mai multe dintre visurile mele, îndepărtându-mă de lumea ştiinţei. Pentru că Rahm avea dreptate, chiar dacă eu am continuat cu unele cercetări de suflet, că renunţasem, de fapt, la pasiunea mea pentru ştiinţă.

Dar, pe vremea aceea, eram aşa de sigur, într-atât de convins că Thilda era cea potrivită pentru mine. Cumpătarea ei mă fascina cu totul, căci reflecta îndelung înainte să răspundă la o întrebare; mândria ei, felul în care îşi apăra opiniile, calitate greu de găsit la femeile tinere. Abia mai târziu, deşi nu mult mai târziu, ci doar la câteva luni de la căsătorie, am înţeles că reflecta atât de mult la întrebări pentru că nu era, în mod particular, inteligentă. Iar mândria ei nu era altceva decât o încăpăţânare de nezdruncinat. Nu se dădea niciodată bătută, după cum aveam să-mi dau seama mai târziu. Chiar niciodată.

Cel mai important motiv pentru care am dorit să mă căsătoresc cu ea era unul pe care nu avusesem curajul să-l admit, nici chiar în sinea mea. Abia acum, pe patul de boală, am avut curajul să recunosc că nu mă maturizasem deloc şi că fusesem la fel de primitiv şi de lacom ca un copil de zece ani. O voiam doar pentru faptul că ea era un trup viu şi supus, că era a mea, că voia să mi se dăruiască, şi că, foarte curând, eu aveam să strâng acest trup, să-l culc

sub mine, să-l apăs şi să mă afund în el ca în pământul reavăn, nelucrat.

Dar, din păcate, şi această parte se dovedi a fi la fel de departe de fantasmele mele, fiind mai curând o treabă rapidă şi alambicată, cu mult prea mulţi nasturi şi panglici, balene de corset, ciorapi de lână care te înţepau şi miros acru emanat de axile. Cu toate acestea, eram atras de ea şi condus de un instinct animalic: instinctul de trântor. Eram, mereu şi mereu, gata să procreez, deşi ultimul lucru pe care mi l-aş fi dorit ar fi fost să am urmaşi. Dar, asemenea trântorului, aveam să-mi jertfesc propria viaţă pentru a procrea.

tao

— Fac tot ce le stă în putinţă. Au spus că fac tot ce pot.

Kuan puse frunze de ceai într-un ceainic pe care o asistentă tocmai ni-l adusese. Cu gesturi calme, turnă ceai într-o ceaşcă. Ca şi cum am fi fost acasă, de parcă era o zi normală.

Trecuse o zi. Se înserase din nou. Mâncasem ceva oare? Nu mai ştiam. Ne aduceau mâncare şi băutură la intervale regulate. Şi totuşi reuşisem să înghit ceva, câteva linguri de orez şi puţină apă, ca să-mi liniştească golul din stomac. Resturile se întăriseră în bolul de aluminiu, într-un cocoloş sleit. Dar nu dormisem. Nici duş nu făcusem. Eram îmbrăcată cu aceleaşi haine de ieri, de dinaintea momentului fatidic. Mă îmbrăcasem cu ce aveam eu mai frumos, o bluză galbenă şi o fustă care îmi ajungea până la genunchi. Acum nu mai suportam materialul sintetic pe piele, bluza îmi era prea strâmtă la subsuoară, iar mânecile, mult prea scurte, trebuia să le trag mereu în jos.

— Dar de ce nu ne spun nimic?

Stăteam în picioare. Nu şedeam niciodată. Stăteam în picioare sau umblam, fugind, într-un maraton interior. Aveam mereu mâinile umede şi transpiraţii reci. Hainele se lipeau de mine. Plutea un iz neplăcut în jurul meu, un miros pe care nu-l mai simţisem vreodată.

— Ştiu mai bine ce au de făcut decât noi. Trebuie să avem încredere în ei.

Kuan sorbi din ceai. Mă enerva la culme. Modul în care bea, aburul de deasupra ceştii pe sub nasul lui, sunetul slab care se auzea când sorbea. Toate aceste lucruri le făcuse de sute de ori înainte, acasă. Dar acum nu mai avea dreptul să le facă.

Ar fi putut să strige, să urle, să mă umple de reproşuri. Dar să stea doar aşa, ţinând calm ceaşca de ceai în mâini ca să se încălzească…

— Tao? Puse ceaşca jos, ca şi cum înţelesese ce gândeam. Te rog…

— Ce vrei să spun? M-am uitat sever la el: Oricum n-ajută dacă bei ceai!

— Ce?!

— Era un exemplu.

— Am înţeles.

Ochii lui deveniseră strălucitori acum.

„E copilul nostru”, voiam să strig. „Wei-Wen!” Dar m-am întors cu spatele, nemaisuportând să mă uit la el.

Am auzit cum ia din nou ceainicul, umplându-şi ceaşca. Se ridică apoi şi veni spre mine.

M-am întors spre el şi l-am văzut în faţa mea, cu o ceaşcă de ceai aburindă pe care încerca să mi-o întindă, calm.

— Poate te-ajută, spuse el încet. Trebuie să înghiţi ceva.

De parcă o ceaşcă de ceai… ar putea ajuta… *Acesta* era planul lui? Să nu facă nimic, doar să stea aici, aşa? Atât de pasiv, fără nicio voinţă de schimbare, de control, de acţiune.

Mi-am întors faţa de la el. Nu puteam să-i spun toate astea, căci aveam şi eu conştiinţa mult prea încărcată.

Povara pe care o duceam fiecare din noi nu era egal distribuită. Totuşi, el nu mă acuza pe mine, nu arunca nicio vină asupra mea. Stătea doar acolo, oferindu-mi o ceaşcă de ceai, cu braţul întins drept, aproape rigid. Trase aer în piept, probabil dorind să spună ceva.

În acel moment, uşa se deschise. Doctoriţa Hio intră. Nu se putea citi nimic pe faţa ei. Regret? Respingere?

Fără să ne salute, făcu un semn cu capul înspre coridor.

— Ar fi bine să mă însoţiţi până în biroul meu, vă rog.

Am urmat-o imediat. Kuan rămase pe loc, cu ceaşca în mână, ca şi cum n-ar fi ştiut ce să facă cu ea.

În cele din urmă se adună, o puse brusc pe masă, dând câţiva stropi de ceai pe-afară. Când îi observă, păru că ezită dacă să-i şteargă. Dar nu. Se îndreptă repede şi alergă după noi.

O urmam, Kuan şi cu mine, fără să ne privim. Subiectul grav nu fusese încă spus. Ne ţineam ochii lipiţi de spatele ei drept, în halat alb. Se mişca rapid şi uşor. Părul prins în coadă de cal se legăna dintr-o parte în alta, dându-i alura unei fete tinere.

Deschise o uşă şi intrarăm într-o cameră gri, impersonală. Nicio imagine cu copii nu împodobea pereţii, doar un telefon pe birou.

— Luaţi loc, vă rog.

Arătă înspre două scaune, iar ea se aşeză pe scaunul rotativ de lângă birou, cu care se apropie de noi. Poate că era un truc pe care-l învăţau la studii? Că biroul le conferea autoritate, dar că atunci când trebuiau să abordeze subiecte grave era de dorit să pară, pe cât posibil, umani.

Un subiect grav. Avea ceva grav să ne comunice. Deodată, am simţit că aş fi vrut să stau altcumva, şi nu atât de aproape. M-am lăsat pe spate ca să fiu cât mai departe de ea.

— Îl putem vedea? am întrebat repede. Dintr-odată, mi-am pierdut orice curaj să continui cu restul întrebărilor: „Cum se simte, ce se întâmplă cu el, de ce suferă fiul nostru?”

Mă privi.

— Mă tem că încă nu-l puteţi vedea… şi, din păcate, mi-a fost retras cazul fiului dumneavoastră.

— V-a fost retras? De ce…

— Am avut mai multe ipoteze de diagnostic. Dar… ne este încă neclar. Privirea ei şovăia. Oricum, cazul este într-atât de complicat, încât depăşeşte domeniul meu de expertiză.

Am avut un vag sentiment de uşurare. Nu fuseseră rostite cele mai rele cuvinte: „plecat, mort, adormit”. Spusese că era complicat, că aveau ipoteze. Înseamnă că nu renunţaseră la el.

— În regulă. Bine. Cine l-a preluat?

— O echipă de medici de la Beijing a aterizat aici ieri seară. Vă voi da numele lor de îndată ce-mi vor fi comunicate.

— Beijing?!

— Cei mai buni.

— Şi între timp?

— …Am fost rugată să vă spun că trebuie să aşteptaţi. Că trebuie să mergeţi acasă.

— Ce? Nu! M-am întors spre Kuan. N-avea nimic de spus?

Doctoriţa Hio se foi în scaun.

— Se află în cele mai bune mâini.

— Nu plecăm de-aici. E copilul nostru.

— Am fost rugată să vă previn că va dura mai mult timp pentru ca medicii să se poată pronunţa. Şi că nu puteţi face nimic legat de asta. Cazul lui Wei-Wen a fost unul special.

Am îngheţat. „A fost.”

Cuvintele mele abia dacă se puteau desluşi când, în sfârşit, am deschis gura.

— Ce încercaţi să ne spuneţi?

Din nou m-am întors spre Kuan după ajutor, dar el stătea cu totul nemişcat. Îşi ţinea mâinile nemişcate în poală. Nu avea să pună nicio întrebare. M-am întors din nou spre ea.

Cuvintele veniră din adâncul meu:

— Trăieşte? Wei-Wen trăieşte?

Ea se aplecă puţin înainte şi îşi îndreptă capul spre noi, asemenea unei ţestoase care se uită de sub carapace. Ochii îi erau rotunzi, rugători, ca şi cum ne-ar fi implorat să n-o mai pisăm, nedând niciun semn că avea să răspundă.

— Trăieşte?

Ezită.

— Ultima dată când l-am văzut era… menţinut artificial în viaţă.

Kuan scoase un hohot pe plâns lângă mine. Îi vedeam obrajii uzi de lacrimi, dar nu eram afectată.

— Ce înseamnă asta? Că încă mai trăieşte, înseamnă că el mai trăieşte încă?

Ea încuviinţă încet din cap.

În viaţă. M-am agăţat de cele două cuvinte. „În viaţă.” Trăia.

— Dar nu neasistat, spuse ea slab.

Nu era important. Mă forţam să mă gândesc că nu asta era important. Cel mai important era că Wei-Wen trăia.

— Vreau să-l văd, am spus eu tare. Nu plec de-aici până nu-l văd.

— Mă tem că asta-i imposibil.

— E fiul meu.

— Cum vă spuneam, nu se mai află în responsabilitatea mea.

— Dar ştiţi unde e.

— Îmi pare atât de…

M-am ridicat brusc. Kuan înălţă capul, mă privi surprins. I-am întâlnit privirea, dar m-am adresat doctoriţei:

— Arătaţi-mi unde se află.

GEORGE

I-am trimis acasă pe Rick şi pe Jimmy pe la ora cinci. Mai rămăseseră cam o treime dintre stupi. Puteam să termin restul singur. Nu-mi permiteam să-i plătesc pentru ore care, de fapt, nu erau absolut necesare.

Pe la apusul soarelui eram aproape gata. Cam pe la ora aceea, câmpia începea să fie atacată de nişte muşte cu adevărat agasante. N-aveam idee unde se-ascundeau în timpul zilei, dar la lăsarea serii îşi făceau apariţia, în roiuri imense, imposibil de stăvilit. Părea că le plac oamenii, pentru că erau peste tot în jurul meu, urmărindu-mă la fiecare pas.

N-aveam de ales decât să merg acasă. Mă îndreptam spre maşină, când mă sună Tom. Nu-i memorasem numărul în telefon, nici nu ştiam, de altfel, cum se face, dar l-am recunoscut.

— Salut, tata.

— Salut.

— Unde eşti?

— De ce mă-ntrebi? am zis, râzând.

— Nu ştiu…

— Pe vremuri, oamenii începeau convorbirile cu „Ce mai faci”, iar acum, cu telefoanele astea mobile, te-ntreabă lumea unde eşti, am încercat eu să-i explic.

— Da…

— Sunt pe câmp. Inspectez stupii.

— Ah! Totul în regulă?

— Excepţional.

— Super. Sună bine. Sunt încântat.

„Sunt încântat?” Cuvintele sunau fals în gura lui. Era noua sa manieră de exprimare?

— Ce crezi că spune asta, de fapt? am întrebat.

— Spune?!

— Ce spune asta despre societate. Faptul că ne întrebăm unii pe alţii unde suntem, în loc să întrebăm ce mai facem?

— Tată…

— Glumesc, Tom.

Am încercat să râd. Ca de obicei, el nu-mi răspunse râzând. Am rămas tăcuţi amândoi câteva secunde. Am râs mai tare, sperând c-o s-ajute, dar, chiar atunci când stăteam cu gura deschisă ca poarta bisericii duminica, o muscă îmi zbură înăuntru, şi mă pot jura că ajunse la omuşor. Mă gâdila ceva de groază şi habar n-aveam ce-ar trebui să fac, dacă să-ncerc să tuşesc ca s-o scot afară sau s-o înghit, aşa c-am încercat ambele imediat. Dar degeaba.

— Tată, se auzi deodată vocea lui Tom. Ţi-aduci aminte ce-am vorbit când am fost ultima dată acasă?

Musca se agita şi mă gâdila în fundul gâtului.

— Mai eşti acolo?

Am tuşit iarăşi.

— Da, eram, ultima dată când am verificat.

Rămase tăcut câteva clipe.

— Acum am primit o bursă.

L-am auzit inspirând profund. Nu se mai auzea bine, de parcă semnalele telefonice se împotriveau discuţiei noastre.

— Nu te va costa niciun ban, tată. John a aranjat totul.

— John? Vocea mea era răguşită, căci musca se blocase în gâtlej.

— Da, profesorul Smith.

Mi-am dres vocea, am tuşit în forţă, dar n-a ieşit nimic, nicio muscă şi niciun cuvânt.

— Plângi, tată?

— Nu bocesc, la naiba!

Am tuşit din nou. În sfârşit, musca se eliberă şi alunecă pe limbă, dar era încă în gură.

— Nu, zise el.

O nouă pauză.

— Am vrut doar să ştii.

— Bine, acum ştiu.

Nu puteam să scuip musca în momentul acela, că m-ar fi auzit.

— Da.
— Da.
— Salut.
— Salut.

Cu un scuipat zdravăn, musca dispăru şi ea, fără să văd însă unde. Nici nu mă prea interesa, căci nu aveam de gând s-o analizez. Rămăsesem acolo, în picioare, ţinând în mână telefonul care înlesnea primirea veştilor proaste chiar şi în plin câmp. Aveam chef să dau cu el direct de pământ, să văd cum componentele lui ieftine se împrăştie în toate părţile. Dar ştiam prea bine prin ce tevatură ar fi trebuit să trec ca să-mi fac rost de altul nou. Plus că mai costa şi bani. De altfel, nici n-ar fi fost aşa de sigur că mobilul s-ar fi stricat; iarba crescuse destul de mare şi poate c-ar fi căzut pe moale, ca pe o plapumă. Aşa că am rămas acolo, doar strângând telefonul în mână şi simţind o gheară în piept.

William

Iată-mă ieşind la lumină, mâncam bine şi făceam exerciţii. Făceam baie în fiecare zi şi ceream des haine curate. După luni de zile în care trăisem precum un porc, acum ajunsesem să mă bărbieresc chiar şi de două ori pe zi şi să mă bucur că-mi simt obrazul neted şi aerul în contact direct cu pielea.

Mă usturau ochii de atâta lectură, împingând pragul de rezistenţă tot mai sus şi petrecând ore întregi la birou, înconjurat de cărţile mele, deschise pe masă, pe pat, pe podea.

Am reluat lecturile din Swammerdam, iar cercetările lui se dovedeau de actualitate. Am studiat cu atenţie stupul lui Huber, sistemul său practic de rame, şi am comandat toate revistele şi manualele despre apicultură pe care le-am găsit. Era plin de ele, deoarece această îndeletnicire devenise, în ultimii ani, una dintre cele mai populare preocupări ale burgheziei, în orele lungi dintre masa de prânz şi servirea ceaiului. Dar, în mare parte, erau cărţi de popularizare, într-un limbaj simplu, cu scheme rudimentare, iar unuia ca mine nu-i lua mult timp să le epuizeze. Unele dintre ele ilustrau experimente cu stupi de lemn – pretinzând chiar că descoperiseră un nou model standard –, însă nimeni nu reuşise până acum să fabrice un stup care să-i permită cu adevărat apicultorului să observe şi să conducă activitatea interioară a stupului. Nu ca acel stup pe care ştiam prea bine că-l voi crea eu însumi.

Acum Dorothea mă vizita zilnic. Îşi făcea apariţia cu obrajii îmbujoraţi, aducând gustări pe care ea însăşi le preparase. Probabil că Thilda o rugase, sperând să mănânc mai mult, dacă propria mea fiică îmi prepara mâncarea. Fusese o supoziţie corectă, pentru că preparatele ei aveau un gust neaşteptat de bun, iar Dorothea, în mod evident, avea să devină o gospodină desăvârşită. Uneori venea şi Georgiana, asemenea fluxului mării, măturând cu vocea ei

ascuţită, de copil, toate gândurile pe care le aveam în acele clipe, după care dispărea iar, pe neaşteptate. Charlotte mă deranja cel mai puţin, băgându-şi doar capul pe uşă şi cerându-mi, de regulă, o nouă carte împrumut, dintre cele care mie nu-mi trebuiau în acel moment. În ritmul rapid în care citea, împrumutând permanent cărţi noi, avea să le citească pe toate.

Edmund nu a venit niciodată. Uneori, după-amiaza, îi auzeam glasul răsunând de jos sau din grădină, sau chiar şi de pe culoarul din faţa camerei mele, dar niciodată nu-mi făcu bucuria să vină să mă vadă.

În cele din urmă, am intrat eu la el.

Era seara devreme. După ora ceaiului de după-amiază, casa era cufundată în liniştea ce nu întârzia să se disipeze odată cu pregătirea cinei. Dar acum era linişte.

Am bătut cu grijă la uşa lui. Niciun răspuns. Am apropiat mâna de clanţă, ezitând. Nu voiam să-l iau prin surprindere, în schimb, mi-am trecut mâna peste obrazul neted, proaspăt bărbierit. Mă pregătisem înainte, mă spălasem şi îmi luasem pantaloni curaţi. Îmi doream din suflet să vadă această nouă versiune a mea, ca s-o uite pe cea peste care dăduse ultima oară.

Nu veni la uşă, aşa că am bătut din nou.

Niciun răspuns.

Oare să intru? Era camera lui, intimitatea lui. Însă eu eram tatăl lui, iar casa şi, implicit, camera îmi aparţineau.

Sigur că puteam. Era dreptul meu.

Am apăsat cu grijă pe clanţă. Uşa se deschise larg, îmbiindu-mă.

Camera era cufundată în penumbră, dar apusul de soare o lumina, deşi încăperea era orientată spre est, iar razele soarelui nu aveau cum ajunge până aici.

Am intrat şi am observat o cheie în broască. Obişnuia să încuie uşa? Aerul era greu, un miros de mosc amestecat cu un iz de acru, pe care nu puteam să-l definesc. Peste tot erau haine împrăştiate, o jachetă pe un scaun, o pereche de pantaloni şi o cămaşă pe pat. De oglindă atârna un fular,

acelaşi fular verde ţipător pe care îl purtase când venise să mă vadă. Noptiera era plină de ceşti şi farfurii murdare, iar în mijlocul camerei trona o pereche de pantofi.

Am rămas nemişcat. M-a cuprins neliniştea. Era ceva în neregulă acolo. Ceva ce nu mergea.

Să fi fost dezordinea?

Nu. Era tânăr. Era bărbat. Nimic nefiresc în felul în care arăta camera lui. Ar fi trebuit să le pun pe fete să-l ajute să păstreze ordine în cameră.

Nu era dezordinea, ci altceva.

M-am uitat împrejur. Haine, farfurii, pantofi, o carafă.

Ceva lipsea.

Şi dintr-odată, am ştiut ce era.

Biroul lui. Era absolut gol. Raftul de pe perete. Gol.

Unde erau toate cărţile? Instrumentele de scris. Toate cele care îi erau necesare pentru pregătirea studiilor.

— Tată?

M-am întors repede. Din nou apăruse ca din senin, fără să-l aud.

— Edmund!

Am tresărit. Trebuia să ies din cameră? Nu. Pentru că aveam dreptul să fiu acolo. Tot dreptul.

— Am uitat ceva.

Sufla greu şi avea obrajii îmbujoraţi, venind cu siguranţă de-afară. Şi azi era frumos îmbrăcat, cu alura sa puţin neglijentă, cu o vestă de catifea roşie, cu pardesiul descheiat şi cu un fular în jurul gâtului. Ţinea un portmoneu în mână şi se grăbi spre masa de lângă capul patului. Acolo era un mic scrin, pe care îl deschise şi scotoci după ceva. Se auziră nişte monede zornăind. Deschise portmoneul şi aruncă monedele înăuntru. Apoi se întoarse, în sfârşit, spre mine.

— Voiaţi ceva?

Nu era câtuşi de puţin deranjat că intrasem în camera lui, desigur, fiindcă n-aveam nicio importanţă pentru el.

— Unde mergi? am întrebat.

Făcu semn cu capul în neant.

— Ies.

— Şi unde anume *ieşi?*

— Tată…

Zâmbi uşor exasperat şi pe deplin îndreptăţit. Oare când l-am văzut ultima oară zâmbind?

— Iartă-mă, i-am răspuns zâmbindu-i. Uit că nu mai eşti copil.

Se îndreptă spre uşă. Am făcut un pas înainte. Pleca deja?

Nu mai putea aştepta o clipă, ca să apuce să mă privească şi să observe cât eram de sănătos, de îngrijit şi de diferit faţă de ultima dată când stătuserăm de vorbă.

Ezită şi se opri. Eram fiecare de o parte şi de alta a pragului uşii, care se căsca sumbru între noi. Încă doi paşi şi avea să dispară.

— Vă pot întreba ceva? spuse el.

— Sigur. Poţi să mă întrebi orice te frământă.

I-am zâmbit binevoitor. Acesta era momentul să înnodăm legătura noastră, aceasta putea fi o nouă şansă, un început cu totul nou pentru noi.

Trase aer în piept.

— Aveţi ceva bani?

Am tresărit.

— Bani?

Flutură portmoneul şi făcu o grimasă.

— E-aproape gol.

— Eu… Nu eram în stare să răspund. Regret.

El ridică din umeri.

— Tre’ s-o întreb pe mama.

Şi se făcu nevăzut.

Am intrat la mine, foarte abătut. Eram oare doar o vacă de muls în ochii lui? Doar banii îl interesau?

M-am aşezat la birou. Nu, nu putea fi aşa. Dar banii… pentru el erau exact ceea ce nouă ne lipsea. Cu sărăcia în care trăise familia în ultimele luni… bineînţeles că era afectat. Pentru el, lipsa banilor reprezenta cel mai evident

indiciu că tatăl lui era bolnav. Faptul că reînviasem era, desigur, de bun augur, dar încă nu reuşeam să-i ofer ce-i lipsea. Era tânăr şi, în mod firesc, această necesitate simplă şi precară era esenţială pentru el. Dar trebuia să-mi acorde timp. Pentru că ideea care îmi încolţise în minte avea să-i ofere atât ceea ce el ştia că-i era imediat necesar, cât şi ceea ce urma să înţeleagă, într-o bună zi, ca fiind cu adevărat esenţial.

Am înmuiat tocul în călimara de cerneală şi am trasat o linie pe hârtie. Deşi desenul făcea parte din activitatea unui naturalist, eu nu fusesem niciodată un bun desenator, din păcate. De-a lungul anilor, am făcut permanent eforturi să-mi perfecţionez tehnica, iar acum eram capabil să ţin tocul în mână.

Aveam câteva idei vagi pe care trebuia să le notez înainte să dispară. Mi-am imaginat o cutie de lemn, cu acoperiş în pantă. Stupii de răchită aveau o formă organică, asemenea unui cuib, şi aproape că se confundau cu iarba ce se legăna pe câmpuri. Eu voiam să creez cu totul altceva, o construcţie ancorată în civilizaţie, o casă mică pentru albine, cu uşi, cu deschideri şi cu posibilitatea unei bune supravegheri. Trebuia să fie un stup creat de mâna omului, pentru că doar noi, oamenii, puteam să ridicăm construcţii solide care să confere omului, şi nu naturii, posibilitatea de control.

Am desenat mai multe zile în şir, măsurând totul la milimetru, având în vedere posibilitatea de a fabrica stupul pe scară largă, astfel că mi-am canalizat toate forţele pe detalii. Familia îşi trăia propria viaţă în casă sau în afara ei. Deşi nu-i prea vedeam, primeam zilnic vizitele Georgianei şi Thildei. Şi ale lui Charlotte.

Într-o dimineaţă, veni deosebit de devreme. Bătu uşor la uşă, aşa cum îi era obiceiul.

N-am răspuns la început, eram prea preocupat de detaliile acoperişului stupului.

Bătu din nou la uşă.

— Da, am răspuns suspinând.

Uşa se deschise. Ea rămase cu un picior înainte şi unul înapoi, de parcă ar fi vrut să-şi ia avânt.

— Bună ziua, tată.

— Bună ziua.

— Pot intra? Vocea ei era liniştită, dar îşi coborî privirea nesigură.

— Lucrez.

— Nu vă voi deranja. Vreau doar să vă returnez cartea aceasta.

Îmi întinse o carte, cu ambele mâini, ca şi cum ar fi fost de mare preţ. Făcu câţiva paşi spre mine şi îşi ridică privirea.

— Speram să putem vorbi puţin despre ea.

Ochii ei verzi cu umbre de gri erau cam apropiaţi. Dar nu ca ai Thildei. De fapt, nici nu prea semăna cu mama ei.

— Pune-o aici.

Am arătat spre raftul de bibliotecă, sperând că privirea mea fusese suficient de grăitoare încât să nu fiu nevoit s-o resping direct.

— Da.

Ea îşi lăsă iarăşi privirea în pământ şi se îndreptă spre raft, rămânând locului.

M-am răzgândit. Chiar dacă eram ocupat, n-aveam niciun motiv să fiu aspru.

— Acum lucrez la ceva, dar aş fi bucuros să stăm mai târziu de vorbă, i-am spus cu o voce care voiam să sune blând.

Nu răspunse, privi doar cartea pe care o ţinea încă în mână.

— Unde trebuie s-o pun?

— Pe raft, desigur.

— Da, dar… nu aveţi vreun sistem anume?

— Nu, pune-o doar acolo.

Ridică ochii, nerăbdătoare de data asta.

— Să vi le sortez, poate?

— Poftim?

— Cărţile. Pot să le sortez în ordine alfabetică, după autor, dacă doriţi.

Părea că nu se dă uşor bătută.

— Hm… da… de ce nu?

Schiţă un zâmbet, se aplecă peste raft şi se aşeză pe jos. Linia cefei era frumos arcuită, părul îi era strâns simplu, fără zulufi peste urechi. N-o preocupau acest gen de frivolităţi. Se foi, îşi schimbă poziţia, găsindu-şi, evident, una mai comodă, în care să stea un timp. Avea să rămână aici multă vreme.

Apoi se puse pe treabă. Era foarte rapidă, manevrând cărţile cu mişcări precise, şi, în acelaşi timp, le trata cu mare grijă… de parcă ar fi fost pui de vrabie pe care îi ajuta să se întoarcă înapoi în cuib.

M-am aplecat din nou peste desen, încercând să continui, dar nu mă puteam opri să o privesc: entuziasmul din mişcările ei, meticulozitatea, concentrarea, respectul cu care alinia volumele, trecându-şi apoi un deget de-a lungul cotoarelor, ca să verifice că niciuna dintre cărţi nu iese din rând. Aşa le tratasem şi eu pe vremuri. Probabil că remarcă privirea mea, pentru că se întoarse brusc şi îmi zâmbi. I-am zâmbit şi eu scurt, reîntorcându-mă rapid la munca mea, având straniul sentiment că fusesem deconspirat.

Nu trecu mult şi termină de sortat cărţile. Am auzit-o ridicându-se, dar m-am prefăcut că nu observasem, ca şi cum aş fi fost complet absorbit de ceea ce făceam. Dar nu părăsi încăperea şi rămase acolo în picioare.

Am ridicat capul.

— Mulţumesc!

Încuviinţă, în semn de răspuns. Dar tot n-avea de gând să plece? Cum mă puteam concentra cu arătarea asta în carne şi oase respirând în coasta mea?

— Poţi lua loc, am spus, în cele din urmă, şi i-am dat un scaun. Măcar atât îi datoram.

— Mulţumesc! se grăbi să se aşeze fie şi doar pe marginea scaunului.

M-am întors iar la munca mea.

— Ce-i *asta?* întrebă ea, arătând spre desen.

Am privit în sus.

— Ce crezi că e?

— Un stup, răspunse imediat.

Am privit-o surprins. Îmi veni apoi în minte că văzuse, cu siguranţă, toate materialele pe care le comandasem.

— Intenţionaţi să-l fabricaţi? întrebă ea.

— Îl voi *da* în lucru.

— Dar… aceasta e etapa cu care începeţi?

— Să-ncep? Nu vezi toate cărţile pe care le-am citit deja? i-am spus arătând în jurul meu.

— Da, spuse ea doar. Apoi îşi puse mâinile adunate cuminţi în poală.

Mă simţeam tot mai iritat.

— N-ai spus tu că nu vei face gălăgie?

— Iertaţi-mă. Acum tac.

— Aud până aici huruiala din creierul tău.

— Doar că…

— Că ce?

— Spuneaţi mereu că trebuie început cu ceea ce este fundamental.

— Ia te uită, aşa am spus?

Da, chiar aşa spusesem. De nenumărate ori. Doar că nu lui Charlotte, ci lui Edmund, atunci când îşi făcea temele şi voia să rezolve direct calculele dificile, în ciuda faptului că încă nici nu stăpânea tabla înmulţirii.

Ridică privirea.

— Şi ne-aţi repetat de-atâtea ori că zoologia se bazează, în primă instanţă, pe observaţie.

— Măi, să fie!

— Că fundamentul rezidă în observaţie. Şi că abia apoi vine gândirea.

Am simţit cum mi se strânge o coardă imaginară în jurul frunţii. Cuvintele mele în gura lui Charlotte. Şi să fiu al naibii dacă n-avea perfectă dreptate.

tao

Doctoriţa Hio ne luă cu ea. Am urcat cu un lift, apoi am străbătut un coridor lung. Şi apoi am coborât cu un alt lift. Mergea repede, se uita uneori peste umăr, poate că n-ar fi dorit să fie văzută. Avea instrucţiuni clare, după cum ne spusese, să nu-l viziteze nimeni. Era într-o secţie izolată, unde nimeni nu avea acces.

— Dar, continuă ea, mai mult pentru sine. Tu eşti mama. Se uită rapid la Kuan, ca şi cum abia atunci îl descoperi. Voi sunteţi părinţii. Voi trebuie să-l vedeţi. Vocea îi tremură în timp ce rosti aceste cuvinte, uitând de empatia profesională.

Ce ne aştepta? Wei-Wen pe patul de spital. Palid. Cu ochii închişi şi pleoapele tumefiate. Corpul lui mic, înainte plin de energie şi de încăpăţânare, acum inert, obrazul bucălat şi moale care se lipea apăsat de al meu, braţele lui, care altădată se încolăceau în jurul gâtului meu, acum întinse de-a lungul corpului şi perforate de un cateter legat de tuburi de plastic: toate înconjurate de aparate care scoteau zgomote şi de monitoare luminoase. Steril. Alb. Singur?

Era mult de mers, sau poate mergea ea pe un drum ocolit? De fiecare dată când treceam pe lângă cineva, doctoriţa saluta scurt şi imediat o lua la pas. Am fost înghiţiţi de măruntaiele clădirii. Ca şi cum ne-am fi îndreptat spre un loc de unde nu se mai afla cale de întoarcere.

În cele din urmă se opri. Ne aflam în faţa unei uşi de oţel. Se uită repede împrejur, parcă pentru a se asigura că nu era nimeni în apropiere, înainte să apese pe un buton. Uşa, cu garnitură etanşă de cauciuc, se deschise cu un sunet pregnant de aspiraţie. Încăperea vibra de la sistemul de ventilaţie care tura la maximum. Presiunea era diferită. Uşa se reînchise ermetic în urma noastră.

Mă aşteptasem să văd personal medical. Angajaţi în halate albe, sterile, să se adune în jurul nostru cu voci puternice, autoritare, spunându-ne „trebuie să plecaţi, ieşiţi de-aici, e secţie izolată”. Îmi pregătisem cu grijă vorbele pe care aveam să le spun. Eram pregătită să le ţin eu piept în locul lui Kuan, care, după cum înţelesesem din privirea lui, bătea în retragere, nemulţumit că se afla acolo, pe teren interzis.

Dar coridorul din faţa noastră era gol. Secţia era goală. Am înaintat, am dat colţul. Nu era niciun ghişeu de informaţii, niciun medic care să treacă grăbit pe lângă noi. Aici, de asemenea, nu era nimeni. În faţa noastră, doctoriţa Hio mergea cu paşi ezitanţi, din ce în ce mai încet.

Se opri în faţa unei uşi de oţel, la fel de strălucitoare ca precedenta, fără urme de amprente, fără nicio urmă de viaţă, lucioasă ca oglinda. În mijloc, un geam mic, un hublou, ca pe vechile vapoare. Am încercat să mă uit înăuntru, dar luminile de deasupra mea străluceau prea puternic, iar reflexia verzuie mă împiedica să văd ceva înăuntru.

— Aici e. Aici e locul în care se află, spuse ea.

Rămase în picioare, nesigură. Se retrase puţin.

— Puteţi intra singuri.

Am pus mâna pe uşă. Mi-am retras-o pentru o clipă de pe metalul surprinzător de rece. Palma mea lăsase o urmă umedă pe uşa sterilă. Apoi am deschis-o.

Am intrat într-o încăpere slab luminată. Nici nu l-am observat pe Kuan, care mă urma. Mi-a luat ceva timp să mă obişnuiesc cu obscuritatea. Aproape că m-am izbit de un paravan de sticlă aflat la un metru distanţă de uşa de la intrare. În spatele acestui paravan, de la podea până în tavan, se afla o cameră simplă de spital. Un dulap. Un pat. O noptieră de oţel. Doar pereţi. Un pat.

Gol.

Patul era gol.

Camera era goală. Nu era acolo.

Am ieşit valvârtej din nou. Dar m-am oprit brusc. Doctoriţa Hio stătea de vorbă cu un alt medic. Vorbeau repede şi în şoaptă. Celălalt medic se aplecă spre ea, rigid şi iritat. Punând-o la punct.

Kuan mă urmase şi se opri lângă mine.

— Unde-i? am spus tare.

Medicul se întoarse spre noi şi tăcu brusc. Înalt, slab, palid. Cu mâini neliniştite, pe care şi le îndesa în buzunarele halatului.

— Fiul dumneavoastră nu mai este aici, din păcate. A fost externat.

— Ce?

— Transferat.

— Transferat? Unde?

— La… îmi evita în continuare privirea. Beijing.

— Beijing?!

— După cum probabil vi s-a spus deja, nu ştim, în continuare, ce s-a întâmplat cu fiul dumneavoastră. De aceea s-a luat decizia de a-l transfera la o echipă de specialişti.

Kuan nu spuse nimic, încuviinţă doar.

— Nu, am spus.

— Ce? În sfârşit, medicul mă privi.

— Nu. Nu puteţi să-l trimiteţi departe de-aici.

— Noi nu l-am trimis „departe”. L-am trimis la cei mai buni specialişti. Trebuie să fiţi recunoscători…

— Dar de ce nu ne-a spus nimeni nimic! Puteam merge şi noi cu el.

Se relua povestea. Întâi mama. Acum el. Mi-au fost luaţi de lângă mine, fără nicio explicaţie.

— La ce spital e?

— Vi se va comunica.

— Aşa!

— Dacă mergeţi acasă, vă vom da mai multe informaţii.

Totul se opri în loc pentru mine, nu mai aveam resurse să mă controlez şi să fiu raţională. Am ridicat vocea, strigând tăios.

— Duceţi-mă la fiul meu în clipa asta! Duceţi-mă la el! În doi paşi am sărit la doctor şi l-am prins de umeri. Vreau să-mi văd băiatul, aţi priceput?

Sângele mi se urcă la cap, lacrimile îmi udau obrajii. Încercam să-l scutur pe medic, care se uita cu scepticism la mine.

Am simţit cum cineva mă prinde şi mă imobilizează cu mâinile la spate, mă paralizează, şi pe *mine*, aşa cum era şi Wei-Wen. Kuan. Obedient acum, ca întotdeauna.

Pe drumul de întoarcere cu trenul niciunul n-am scos vreun cuvânt. Drumul dură aproape trei ore. A trebuit să schimbăm trenul. Şi am trecut prin două controale, cu prelevare de amprente şi un adevărat interogatoriu. Cine eram? Unde locuiam? Unde mergeam? Unde fuseserăm? Kuan răspundea calm la toate întrebările, nu pricepeam cum de reuşea. Ca şi cum era el însuşi. Dar în acelaşi timp nu era. I-am întâlnit privirea o singură dată; mă fixau doi ochi necunoscuţi. A trebuit să întorc capul.

Am mers pe jos ultima bucată de drum. Mai aveam doar o sută de metri până la casa noastră când am auzit zgomotul puternic al elicopterelor care zburau în cerc, deasupra noastră. La început am crezut că zburau doar deasupra casei, dar, când ne-am apropiat, am văzut că survolau câmpurile, livezile de peri. Şi pădurea.

Am trecut de colţul străzii şi ne-am oprit. Acolo, în faţa casei noastre, unde începeau parcelele de pomi, stăteau toţi colegii noştri, cu toţii îmbrăcaţi în haine de lucru. Fuseseră opriţi din lucru şi aşteptau în linişte. Unii mai ţineau în mâini foarfeci de grădină şi coşuri pentru resturi. Erau tăcuţi, privind doar miraţi la zona din faţa noastră. În depărtare am văzut colina unde luaserăm micul dejun. În spate se afla pădurea sălbatică. Vehicule de zbor, de toate felurile, acopereau cerul deasupra copacilor, iar prin faţa noastră treceau şiruri de tancuri silenţioase. Formaseră un zid. Un zid între noi şi câmp. În spatele tancurilor munceau soldaţii. Construiau un gard înalt din prelată albă, lung de

câteva sute de metri. Munceau repede şi eficient, fără să spună nimic. Auzeam doar cum băteau stâlpii în pământ. În spatele soldaţilor şi în spatele gardului, am întrezărit siluete îmbrăcate în salopete şi cu căşti de protecţie. Protejaţi de ceva anume de acolo.

GEORGE

Nu puteam dormi. Gheara care mi se înfipsese în inimă după discuţia cu Tom nu slăbise, iar cuvintele lui îmi reveneau în minte, din nou şi din nou. „Am primit bursă. Nu te va costa niciun ban. John a aranjat totul.”

Întinsă lângă mine, Emma respira liniştit, aproape fără să se audă. Faţa ei era netedă şi părea mai tânără când dormea. Aproape că mi-era ciudă pe somnul ei liniştit, în timp ce eu zăceam doar alături, frământându-mă.

Lampa din curte pâlpâia. Probabil că avea să se ardă sau poate contactul era defect. Începu să arate ca nişte lumini de discotecă. Strălucirile stroboscopului disco mi se insinuau prin pleoape. Mi-am tras plapuma peste cap, dar fără niciun folos, fiindcă mi-era imposibil să trag aer în piept.

În cele din urmă, m-am ridicat din pat şi am încercat să aranjez draperia, acoperind acea parte a geamului pe unde intra lumina. Dar nici asta nu folosi la nimic. Pâlpâirile treceau şi prin draperie. Poate că Emma avea dreptate când spunea că ne-ar trebui un fel de jaluzele opace, dintre cele pe care mi le arătase într-o revistă. Dar nu erau o prioritate. Acum lampa trebuia reparată imediat, fără nicio întârziere, dacă aveam de gând să închid şi eu un ochi. O nimica toată, care nu putea lua prea mult timp.

Era o noapte caldă. Nu mi-am luat jacheta, am ieşit doar în tricoul în care mă culcasem. Oricum nu mă vedea nimeni.

Lampa era fixată la înălţime, pe zidul casei, aşa că mi-am ales cea mai lungă scară din magazie, după care am sprijinit-o de faţadă, verificând-o să fie stabilă, apoi m-am urcat. Globul de sticlă care, pe deasupra, se încinsese era înţepenit şi imposibil de mişcat din loc. Am încercat să-l prind cu tricoul ca să-l deşurubez, dar fără succes. În cele din urmă, mi-am scos tricoul şi am rămas la bustul gol.

Becul pâlpâia la intervale neregulate şi fără niciun ritm. Nu m-aş fi mirat să fi fost un contact defect. Emma protesta de fiecare dată când făceam reparaţiile electrice de unul singur, dar, pe bune, electricienii te taxau şi numai pentru vizită. Trebuie că făceau o groază de bani, şi poate că pe bună dreptate. Poate că şi Tom ar fi trebuit să se facă electrician. Ar fi fost mult mai bine, studii de scurtă durată şi bine plătit apoi.

„Bursă. Nu te va costa niciun ban. John a aranjat totul."

Ce dezamăgire! Dar nu reuşi să mă sperie pe mine.

Şi iată-mă acolo, în chiloţi, şi cu pieptul gol, cu şosete şi pantofi în picioare, încercând să deşurubez globul murdar. În cele din urmă cedă. Îl ţineam înfăşurat în tricoul din mâna stângă în timp ce acum încercam să atac becul.

— La naiba!

Frigea de-a dreptul. A trebuit să cobor cu globul, să-l pun pe pământ şi apoi din nou sus, pe scară. Noroc că becul se deşurubă uşor. Dar mi-am dat seama că, dacă de vină ar fi fost tensiunea electrică, atunci ar fi trebuit să dau jos toată lampa, inclusiv soclul, pentru că, altfel, ar fi existat risc de incendiu. Nici n-ar fi fost aşa de greu, până la urmă.

M-am întors în magazie să mai caut unelte, şi înapoi, pe scară în sus.

Uram şuruburile în formă de stea. N-a fost nevoie de prea multe manevre până ce steaua acestora să se transforme într-o gaură în care şurubelniţa se învârtea în gol, fără nicio priză. Şi toate cele patru şuruburi erau, în plus, ruginite şi extrem de căpoase. Dar eu eram şi mai căpos şi n-aveam de gând să mă dau bătut. Nu-mi stătea în fire, oricum.

Mi-am adunat toate puterile.

În sfârşit, cele patru şuruburi ieşiră. Lampa rămăsese acolo, lipită de zid, de vopseaua roşie. Dar nu mă impresionă. Aşa că am apucat-o şi am smuls-o.

Se desprinse. O mai ţineau legată doar cablurile, care ieşeau din perete asemenea unor viermi. Din neatenţie am atins un cablu cu degetul.

— La naiba!

Şocul, de unul singur, nu ar fi avut forţa necesară să mă dezechilibreze. Dar în cealaltă mână ţineam soclul şi şurubelniţa. Iar scara nu era nici ea fixată prea sigur.

Zăceam întins la pământ, neştiind dacă leşinasem din cauza căderii. Îmi aminteam vag scara care se legăna sus în aer, cu mine în vârf, ca un personaj dintr-un desen animat. Simţeam durere în tot corpul. Mă resimţeam al naibii de tare.

Deasupra mea, cablurile ce se legănau de-a lungul zidului, coborând ameninţătoare spre mine. Le-am urmărit atent până ce rămaseră imobile.

Din senin, apăru faţa Emmei. Ciufulită şi cu faţa trasă de la somn.

— George, ce-ai păţit?

— De la lampă.

Se uită în sus şi descoperi cablurile ieşite din gaura din zid.

Încet, m-am ridicat în şezut. Din fericire, corpul meu reacţiona la comenzi. Nu-mi rupsesem nimic. Iar lampa era jos. Reuşisem.

Făcu un semn spre scară.

— Chiar trebuia să faci asta în miez de noapte? Îmi întinse o mână şi mă ajută să mă ridic. Nu mai puteai aştepta?

Am făcut câţiva paşi. Piciorul funcţiona, dar încercam să ascund cât de tare mă durea. Ar fi trebuit să mă ruşinez de situaţie, însă mă simţeam uşurat că-mi reuşise. Eram un împieliţat îndărătnic. Nicidecum genul care se dă bătut în faţa greutăţilor.

Îmi întinse tricoul ca să mi-l trag pe cap.

— Opreşte-te!

Voia să-mi cureţe spatele de mizerii. Abia atunci mi-am dat seama cât eram de murdar, plin de praf şi pietricele, din cap până-n picioare, cu mâinile cleioase şi negre de jegul de pe lampă.

M-am eliberat din strânsoarea mâinii ei şi mi-am tras tricoul pe cap, ştiind prea bine că pietricelele care încă mai erau lipite de spate, captive între piele şi bumbacul decolorat al tricoului, urmau să mă deranjeze în timpul somnului, asemenea pietricelelor din pantofi în timpul mersului. Dar ce importanţă mai avea! Căci lampa fusese doborâtă, şi asta era tot ce conta.

Am adunat scara şi m-am dus din nou în magazie. Trebuia să duc la bun sfârşit ce începusem.

— Să aduc bandă izolieră pentru cabluri electrice, am spus. Nu pot lăsa cablurile să atârne aşa.

— Dar n-o poţi lăsa pe mâine?

N-am răspuns.

Ea oftă.

— Atunci dă-mi voie măcar să întrerup curentul.

Parcă ridicase vocea.

M-am întors spre ea. Îmi zâmbi precaută. Era ironică. Şi doar pentru că eu uitasem de prima poruncă a electricianului?

— Du-te şi culcă-te, i-am spus.

Dădu din umeri. Apoi se întoarse şi porni spre casă.

— Emma? am spus.

— Da?

Se opri şi se întoarse spre mine.

M-am îndreptat de spate şi am spus hotărât:

— Florida nu intră-n calcul! Doar ca să ştii. Cel puţin nu pentru mine. Va trebui să-ţi găseşti pe altul. Eu nu plec de aici. Nu există Gulf Harbors pentru mine.

William

Stupul de paie pe care îl comandasem sosi cu trei zile întârziere. L-am plasat în semiumbra unui plop, mai la vale pe pământul nostru, acolo unde lăsaserăm grădina să crească în voie. Aşa, nu avea cum să stea în calea nimănui, niciunul dintre copii nu mergea în zonă, deci puteam lucra în voie, observând organizarea socială a albinelor, notând şi desenând, fără să fiu deranjat. Un ţăran din sudul satului îmi vându stupul fără să clipească; probabil pentru că i-am oferit eu preţul, fără să mai aştept să-mi spună cât cerea pe el. Nici măcar nu încercă o primă tură de negociere, acceptând pe loc oferta mea, ceea ce-mi indică imediat că l-aş fi putut scoate la jumătate de preţ. Îmi tot explică despre recoltare, dar i-am făcut vânt. Că doar nu pentru miere îmi procurasem stupul.

Thilda îmi cusu un combinezon asemănător cu cel al unui spadasin, făcut dintr-un cearceaf vechi alb. Trebui să-l strâmteze de trei ori în timpul procesului, părând că nu înţelege, desigur, că măsurile mele nu mai erau de mult cele ştiute de ea. Purtam o pereche de mănuşi vechi, în care mi se umezeau palmele, dar absolut necesare pentru protecţie.

Iată-mă stând sub plop, doar eu şi el, eu şi albinele.

Am scos un carneţel. Observaţiile îmi luau nouă ore, dar mă încântau de obicei, pentru că acolo, în cursul observaţiilor mele, începuse totul, acolo se declanşase pasiunea mea. Cum de-am putut uita?

Când să notez ceva, îmi mai veni o idee: un scaun. Chiar şi după atâţia ani, îmi lipsea rutina.

Nu peste mult timp, m-am întors cu un taburet simplu; cu răsuflarea tăiată şi sudoarea care mi se prelingea pe piele pe sub salopeta croită mult prea strâmt, ţinându-mă la subsuori chiar şi atunci când păşeam.

M-am aşezat şi m-am liniştit treptat.

Nu prea aveam ce vedea. Albinele tot ieşeau şi se întorceau în stup. Nimic spectaculos. Adunau polen şi nectar, din ultimul făcând mierea, în timp ce polenul hrănea larvele. O muncă elegantă şi paşnică, sistematică şi transmisă genetic. Erau toate surori, pentru că regina era mama tuturor, toate fuseseră create de aceasta, fără să fie însă supuse ei. Erau supuse colectivităţii.

Ce n-aş fi dat să pot vedea regina, dar paiele înconjurau stupul şi toate mişcările lor din interior erau ascunse privirii.

Am ridicat cu grijă coşul şi m-am uitat de jos. Albinele deranjate şi-au luat zborul, împrăştiindu-se în aer.

Am examinat cu grijă fagurii, trântorii, m-am uitat la puiet, la larve, apropiindu-mă cât mai mult. Aşteptările pe care le aveam îmi dădeau fiori, pentru că acum, în sfârşit, mă apucasem de treabă!

— La masă!

Vocea Thildei întrerupse zumzăitul albinelor şi alungă păsările.

M-am aplecat din nou peste stup. Nu mă privea, mesele în familie nu făceau parte din viaţa mea, nu mai mâncasem cu ei de luni de zile. Copiii se buluceau spre casă în spatele meu, dispărând înăuntru unul după altul.

— Hai la mâncare!

I-am aruncat pe furiş o privire Thildei, pe sub braţ. Stătea în mijlocul grădinii şi se holba la mine, iar apoi o luă de-a dreptul în direcţia mea.

Furculiţa micuţei Georgiana scârţâia pe farfuria goală.

— Şşş! zise Thilda. Pune furculiţa deoparte!

— Mi-e foame!

Thilda, Charlotte şi Dorothea aduseră platouri la masă. Unul cu legume, unul cu cartofi şi un castron cu ceva ca aducea a supă străvezie.

— Asta-i tot? Am arătat spre felurile servite.

Thilda încuviinţă din cap.

— Unde-i carnea?

— Nu-i nicio carne.

— Dar plăcinta?

— N-avem nici unt şi nici fainã bunã. Se uită ţintă la mine: Doar dacă nu vrei să luăm din banii de şcoală.

— Nu. Nu, nu ne-atingem de banii lui Edmund.

Atunci am priceput imediat de ce insistase să iau parte la masa familiei. Era mult mai vicleană decât mi-o închipuisem.

M-am uitat în jurul meu. Toate feţele trase ale copiilor erau îndreptate spre cele trei feluri dubioase de mâncare de pe masă.

— Aşadar, am spus în cele din urmă. Să mulţumim pentru hrana pe care am primit-o. Mi-am plecat capul şi am început să mă rog. Rugăciunea era strâmbă în gura mea, m-am descotorosit rapid de ea ca de-un scuipat. Amin!

— Amin! repetă familia încet.

Prin geam întrezăream stupul în josul grădinii. Mi-am luat câte puţin, ca să mă pot întoarce mai repede la lucru.

Thilda luă platourile din mâna mea, apoi le dădu copiilor, în ordinea vârstei. Îmi făcea plăcere că Edmund era cel mai mare, ca să se poată servi imediat după Thilda, pentru că băieţii de vârsta lui aveau nevoie de mese consistente, de patru ori pe zi. Dar îţi puse doar puţin şi doar răscoli mâncarea în farfurie. Era neobişnuit de palid şi de slab, ca şi cum n-ar fi văzut niciodată lumina zilei. Parcă îi tremurau şi mâinile, şi avea broboane de sudoare pe faţă. Să fi fost oare bolnav?

În schimb, fetele se năpustiră asupra mâncării. Dar era mult prea puţină ca să le sature. Când, în sfârşit, micuţa Georgiana îşi primi, în cele din urmă, porţia, aceasta consta doar în resturile celorlalţi. Charlotte răsturnă un cartof în farfuria surorii ei.

Am mâncat în linişte. Mâncarea dispăru din farfuriile fetelor în câteva minute.

În timpul mesei am remarcat privirea Thildei fixată asupra mea. Nu era nevoie să rostească niciun cuvânt, ştiam prea bine ce voia.

GEORGE

Am plecat când se luminase de ziuă. Am luat câteva sandviciuri într-o pungă şi cafea în termos. Am condus tot drumul, fără oprire. Şase ore, nici o singură pauză. Nu m-am uitat deloc la Emma. Când am terminat cu lampa, m-am relaxat câteva ore pe canapea, în timp ce ea poate că dormea sau nu în dormitor. N-aveam chef să verific. N-aveam timp. Ba nu… nu îndrăzneam, ca să spun drept.

Ochii injectaţi mă iritau, dar nu eram în niciun pericol să adorm la volan. Nu aveam probleme să conduc pe o distanţă atât de mare. Am depăşit viteza pe tot parcursul drumului, având noroc că nu era trafic mare şi nici vreun control. Ce-ar fi fost dacă mi-aş fi pierdut carnetul!

Când ceasul de pe bord arăta 12:25, am făcut o oprire în faţa şcolii. Am parcat pe un loc rezervat unui oarecare profesor Stephenson, pe care l-am dat dracului. Stephenson, cine o mai fi fost şi ăsta, trebuia să-şi găsească alt loc de parcare.

Clădirea facultăţii era construită din cărămidă roşie, cam ca toate şcolile. Şi chiar dacă nu era prea veche, trebuia să aibă un aer venerabil. Era înaltă şi lată, cu lemnărie albă la geamurile în carouri, ca să aducă a Harvard, sau ceva de genul acela. Trebuia să inspire respect. Dar pe mine nu mă impresiona.

M-am năpustit înăuntru, am trecut prin faţa unui şir de tăbliţe de alamă pe care erau gravate numele donatorilor instituţiei. Din fericire, Green Apiaries nu se număra printre ei. Erau expuse în vitrine cupe câştigate de studenţi la diferite concursuri mai mult sau mai puţin stupide, portrete anoste ale rectorilor şcolii. Şi doar bărbaţi. Nu prea mulţi, de altfel, pentru că facultatea, înfiinţată în anii ’70, nu se prea putea lăuda cu o istorie foarte lungă.

Am ajuns într-o sală rotundă şi mare, cu dale de piatră pe jos, care făceau ca ecoul paşilor mei să reverbereze în pereţi. Am început să merg tiptil, după care m-am întrebat

de ce. N-aveam vreun motiv să mă scuz. Îi achitasem lui Tom taxa pentru facultate, aşa că nu era ca şi cum n-aş fi avut ce căuta aici. Într-un fel, eram chiar un fel de coproprietar al acestei instituţii.

Am întrebat de Tom. Tare şi răspicat. Fără nicio frază introductivă.

Tipul de la recepţie, un slăbănog cu dreadlocks, stătea cu capul cufundat în monitor. Verifică un registru, fără să se sinchisească să-mi arunce vreo privire.

— N-are cursuri acum, zise el.

Continuă să butoneze la computer, jucându-se, mai mult ca sigur, în timpul orelor de serviciu.

— E urgent, am spus.

Grohăi. Munca nu era, desigur, prioritatea lui.

— Încercaţi la bibliotecă.

Tom, aplecat peste un vraf de cărţi, vorbea încet cu alţi doi, o bruneţică şters îmbrăcată şi un ochelarist. Erau evident cufundaţi într-o lungă discuţie, mormăind intens, pentru că nu mă observase până ce nu m-am postat exact în faţa lui.

— Tata?! spuse el aproape în şoaptă. Probabil că aici, în împărăţia cunoaşterii, vocea era interzisă.

Ceilalţi doi îşi ridicară privirea spre mine, holbându-se de parcă aş fi fost o muscă rătăcită care zumzăia acolo, înăuntru.

Dintr-un motiv sau altul, îmi închipuiam că era singur, aşteptându-mă pe mine, când el, de fapt, îşi trăia propria viaţă împreună cu alţi oameni despre care nu ştiam nimic.

Am ridicat mâna într-un salut timid.

— Bună, freză!

Am regretat imediat. „Bună, freză.” Nimeni nu spune aşa ceva!

— Tu aici?! spuse el.

— Cum mă vezi şi cum te văd. Din rău în mai rău. „Cum mă vezi şi cum te văd?” Nu mai puteam gândi limpede. Cred că ce-mi propusesem să spun mai avea de aşteptat.

— S-a întâmplat ceva? izbucni el. Mama?

— Nu, nu. Mama e sănătoasă tun. Ha-ha.

Dumnezeule! Dacă mi-aş fi ţinut gura.

M-a condus afară, la soare. Ne-am aşezat pe o bancă. Primăvara era mai avansată aici decât acasă, aerul era greu şi cald. Peste tot în jurul nostru, doar oameni tineri. Studenţi cu ochelari şi genţi de piele.

Am observat că mă priveşte şi, dintr-odată, n-am mai ştiut de unde să încep.

— Ai făcut tot drumul ăsta cu maşina doar ca să vorbim?

— Aşa se pare.

— Cum mai merg lucrurile la fermă? Albinele?

— Nu mai pleacă… vreau să spun că nu-şi iau zborul, am spus încercând să râd, dar râsul se transformă într-un strigăt.

Am rămas tăcuţi mai multe clipe, m-am adunat şi mi-am găsit cuvintele.

— Plec la Hancock County săptămâna viitoare.

— Unde-i asta?

— Maine, la câteva minute de ocean. Ţi-aduci aminte că te-am luat odată cu mine acolo?

— Mda… Nu mai ţin minte.

— Când aveai cinci ani, înainte să mergi la şcoală. Am fost doar noi doi. Am dormit în cort.

— Ah, da. Excursia aia.

— Da, excursia aia.

Tăcu.

— Erau urşi în zonă, spuse în cele din urmă.

— Dar totul a mers bine, am zis cam tare.

— Mai sunt?

— Ce să fie?

— Urşi?

— Da de unde! Nu mai e nici urmă.

Mi-am amintit atunci brusc ochii lui, ca două bile în întuneric, în timp ce auzeam ursul prin pânza cortului.

— Ştiai că sunt în pericol de dispariţie? spuse el deodată. Îşi recăpătase aplombul.

— Ca multe alte specii, de altfel, am încercat să spun râzând. Inclusiv tatăl tău.

Nu râse.

Am tras aer în piept. Trebuia să spun ce aveam pe inimă, căci pentru asta venisem aici.

— Am venit să te rog să vii cu mine în Maine, am zis.

— Ce?

— Vrei să repet?

— Acum?

— Luni. Trei camioane, cu unul mai mult decât data trecută.

— E bine. Înseamnă că-ţi extinzi afacerea?

— *Noi* ne extindem.

— Tată, nu te pot însoţi. Ştii bine.

— E mai mult de lucru decât înainte. E timpul să te implici şi tu.

— Am examen curând.

— Nu avem nevoie de multe zile.

— Nu primesc învoire de la facult…

— Doar o săptămână.

— Tată…

Am înghiţit. Discursul se dusese pe apa sâmbetei. Discursul cu „D” mare, cel pe care-l pregătisem pe tot drumul încoace. Toate vorbele mari pe care le aliniasem ca pe nişte soldaţi de plumb, proaspăt turnaţi, se transformaseră în bucăţi de plumb în creierul meu. „Moştenirea”, ar fi trebuit să spun, „asta e moştenirea ta! Asta eşti tu, Tom.” Trebuia să fi spus: „albinele”, cu o pauză oratorică, „sunt viitorul tău. Dă-le o şansă. Mai dă-le o şansă”.

Dar niciun cuvânt nu-mi ieşi pe gură.

— Te învoiesc. Spui că afacerea de familie are nevoie de tine, am spus, făcând o încercare.

— Nimeni nu se poate învoi din astfel de motive.

— Câte scutiri medicale ai avut anul ăsta? Niciuna.

— Două… sau poate trei.

— Vezi? Aproape deloc.

— Nu cred că serveşte la ceva.

— Dar, pentru numele Domnului, spune şi tu că eşti bolnav. De citit poţi citi oriunde.

— Nu e doar o chestie de citit, tată. Avem de predat lucrări şi teme.

— Doar le poţi face şi acolo.

— Nu, am nevoie de cărţi.

— Îţi poţi lua cărţile cu tine.

— Cărţile sunt la bibliotecă. Aici.

— E vorba doar de o săptămână, Tom. Doar de *o singură* săptămână.

— Dar, tată, nu vreau!

Acum ridicase vocea. Două fete, tunse scurt, cu haine de băieţi, pantaloni suflecaţi şi bocanci butucănoşi ca de armată, trecură pe lângă noi, privindu-ne curioase.

— Nu vreau, spuse el mai încet de data aceasta. Se uită la mine, cu ochi de câine, destul de asemănători cu ai Emmei. O privire la care cedam de obicei.

M-am ridicat brusc. Nu mai puteam sta liniştit nicio secundă.

— E vina lui, nu-i aşa?

— Ce? A cui vină?

N-am aşteptat răspunsul şi, ca o vijelie, am făcut cale întoarsă prin iadul de cărămidă roşie.

Aripa profesorilor era în spatele recepţiei.

— Alo! Unde mergeţi?

Am trecut repede pe lângă tipul cu dreadlocks, fără să mă sinchisesc să-i răspund.

— Hei!

Tipul se ridică în picioare, dar eu eram deja departe pe coridor, perindându-mă pe lângă birourile profesorilor, unele dintre ele cu uşile larg deschise. Profesor Wilkinson, Clarke, Chang, Langsley. Întrezăream rafturile pline de cărţi, pervazurile adânci, draperiile grele. Nimic personal, totul duhnea a cunoaştere.

Şi, în sfârşit, Smith. O uşă închisă cu încă o tăbliţă de alamă. Parcă începeam să cred că industria alamei mai avea un viitor. „Profesor John Smith.”

Individul cu dreadlocks se apropie.

— Aici este, i-am strigat, simţind imediat că răsuflu greu. Am găsit.

Dădu din cap, se opri în loc, poate că nu avea permisiunea să dea drumul străinilor înăuntru. Apoi ridică din umeri şi se îndreptă spre recepţie.

Să bat oare la uşă? Ca orice alt student amărât cu manualul sub braţ.

Nu. Trebuie să intru direct.

Mi-am îndreptat spatele şi am înghiţit puternic. Am pus mâna pe clanţă şi am apăsat.

Era încuiată.

La naiba!

În aceeaşi clipă, un tânăr se apropia pe coridor. Bărbierit şi proaspăt tuns, cu hanorac cu glugă şi tenişi Converse. Student.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Zâmbi larg. Dinţi albi, fixaţi printr-o proteză. Toţi îşi îndreaptă dinţii mai nou, să arate la fel, ca să dispară şarmul dinţilor neregulaţi.

— Îl caut pe John Smith, am spus.

— Eu sunt.

— Dumneavoastră?

Am simţit că ceva se prăbuşeşte în mine. Nu mă aşteptasem la aşa ceva. Greu să fii indignat pe un tip de genul acesta. Avea un aer inocent, de copil.

— Dumneavoastră sunteţi…? spuse el zâmbind.

Mi-am îndreptat capul.

— Sunt tatăl lui Tom.

— Ah, da.

Continuă să zâmbească şi îmi întinse mâna.

— Încântat.

I-am dat mâna. N-aş fi putut să n-o fac.

— Încântat. Foarte încântat.

— Vă rog, poftiţi înăuntru. Presupun că vreţi să vorbim.

— Ba bine că nu! am răspuns eu prea dur.

— Poftim?

— Nu, scuze, am încercat s-o dreg cu un zâmbet.

— Nu?

— Ba da… Chiar vreau să stăm de vorbă.

Deschise uşa şi îmi dădu voie să intru. Soarele care răzbătea prin geamuri ne întâmpină desenând prin aer linii clare, luminând suprafaţa de sticlă a tablourilor înrămate. Erau afişe, în special afişe de film. *Back to the future*[9], *E. T.*, *Star Wars,* primul film *A long time ago in a galaxy far, far away…*[10] Dumnezeule!

— Poftiţi, spuse el, arătându-mi un fotoliu.

M-am aşezat. La fel şi el, pe scaunul de la birou. Eu eram mai jos decât el, ceea ce îmi displăcea profund.

— Ah! Scuze.

Se ridică de pe scaun şi se aşează în celălalt fotoliu. Acum eram amândoi la aceeaşi înălţime. Aşa, cufundaţi în fotoliile noastre adânci, nu ne mai lipsea decât să bem ceva.

— Aşa, reluă el zâmbind din nou. Cu ce vă pot fi de folos? Vă ascult.

Mă foiam în fotoliu, aruncându-mi privirea în altă direcţie.

— Ce afiş frumos! am spus arătând înspre *Star Wars* şi încercând să-mi stăpânesc vocea.

— Într-adevăr. E original.

— Nu mai spuneţi!

— L-am cumpărat de pe eBay când am început să lucrez aici.

— Cu scuzele de rigoare, dar mi se pare că eraţi prea mic atunci când a fost lansat filmul.

El râse.

— L-am văzut pe video.

— Aşa-mi închipuiam şi eu.

— Dar aveam toate figurinele. Inclusiv nava spaţială. Sunteţi fan?

[9] „Înapoi în viitor”, film american SF din anul 1985. (N. red.)

[10] „Cu mult timp în urmă, într-o galaxie tare, tare îndepărtată”. (N. red.)

— Ba bine că nu.

Iar scăpasem porumbelul. Trebuia să-mi păzesc gura.

Începu deodată să cânte. Melodia genericului filmului, în timp ce dirija cu un deget prin aer. Nu mi-am putut stăpâni un rânjet.

Se întrerupse de unul singur.

— Filme de-astea nu se mai fac în ziua de azi, am spus.

— Câtă dreptate aveţi!

Se aşternu tăcerea. Rămase aşa, privindu-mă. Aştepta.

William

Am făcut aşa cum îmi cerea Thilda, cu acea privire exigentă, deşi fiecare pas către magazin era dureros. Era Canossa[11] mea. Ieşisem devreme, înainte să crape de ziuă. Un cocoş cânta răguşit în grădina din spate. Se auzeau loviturile metalice dinspre atelierul de şei de cai, cu toate că nu vedeam ţipenie de om. Nu era încă nicio mişcare la atelierul de căruţe, la ceasornicar sau la băcănie. În celălalt capăt al drumului, cârciuma, puturoasă şi înghesuită, unde nu pusesem niciodată piciorul, era şi ea închisă. Un beţiv, pe care l-am recunoscut ca fiind cel mai fidel muşteriu, se pare că nu găsise încă drumul spre casă şi pat, şi adormise în picioare, sprijinit de peretele cârciumii. Mi-am întors capul, pentru că destinul lui îmi trezea scârbă. Cum să pierzi controlul în halul ăsta, lăsând alcoolul să-ţi conducă viaţa…

Doar din brutăria care se deschisese deja, veneau prin fiecare crăpătură valuri de miresme de pâine proaspăt coaptă, gogoşi şi plăcintă Swammer cu carne. Din fericire, brutarul şi cei doi fii ai săi lucrau în jurul cuptorului încins, înainte ca primii muşterii să vină şi să pună stăpânire pe magazin, când cei doi ieşeau afară pe stradă la o pauză de tabac. Riscam să dau nas în nas cu ei.

N-aveam niciun chef să fiu observat. De aceea mă hotărâsem să vin şi să deschid mai devreme. Nu mai suportam comentariile neobrăzaţilor: „Să nu-mi spui că-i tipu’ ăla! Deci mai sunteţi în viaţă? Am auzit c-aţi fost bolnav. V-aţi făcut bine? Gata, aţi revenit de-acum?”

Clădirea roşie şi joasă de cărămidă era întunecată şi ferecată, iar porţiunea de stradă din faţă era plină de frunze rămase de anul trecut. Am ridicat greoi braţul şi am băgat cheia în uşă. Sunetul metalului pe metal mă făcu să

[11] Regele Henric IV (1050–1106) a fost excomunicat de papă şi obligat să aştepte ridicarea excomunicării la Canossa, unde a stat timp de trei zile, fără încălţăminte, în zăpadă. (N. red.)

mă cutremur. Nu voiam să intru, căci ştiam ce mă aşteaptă. Magazinul prăfuit, murdar, şi zile în şir de curăţenie, ca să redevină prezentabil.

Am împins uşa. Se umflase de la umezeală. De obicei se deschidea greu, dar când am împins-o cu umărul se deschise uşor, ca unsă, nu cu acelaşi scârţâit vechi cu care mă obişnuisem de ani de zile. Mi-am amintit de fata pe care o angajasem într-un moment de slăbiciune, frumoasa, şi gălăgioasa, şi surâzătoarea nepoată a Thildei, care, probabil, unsese balamalele. Alberta nu se prea omora cu munca în casa care viermuia de copii, ea fiind numai bună de măritat, poate cam prea coaptă, asemenea unei pere mult prea pârguite, gata să cadă pe jos sub povara propriilor sucuri. Atât ea, cât şi părinţii ei erau conştienţi de situaţia ei precară, mai ales că nu fusese deloc uşor să-i tot caute un partener potrivit. Speraseră la ceva pe jumătate bun, dar ea nici măcar nu avea zestre sau orice altceva care s-o transforme într-o partidă avantajoasă. Merita însă o răsplată, după toate eforturile depuse, de parcă s-ar fi expus într-o vitrină. Era atât de pregătită să fie culeasă, încât se comporta ca şi cum oricare dintre bărbaţii care călcau în magazin ar fi fost alesul ei. Nu se ostenea ea prea mult, în afară de momentele când se expunea voluptuos în spatele tejghelei, arătându-şi nurii, cu sudoarea scânteindu-i în scobitura adâncă dintre sâni, tuturor celor dispuşi să privească şi să adulmece. Nici nu mi-aş fi închipuit ca ea să se fi ocupat de balamalele uşii de când am căzut la pat şi până când Thilda a fost nevoită să o concedieze. Orice întreprindea se termina printr-un dezastru, iar chicotelile ei neîncetate pe de-o parte mă zăpăceau de cap, şi pe de alta mă iritau la culme. Poftele ei nesăbuite şi faptul că le lăsa să se dezlănţuie…

Magazinul era cufundat în semiobscuritate. Am aprins câteva lumânări şi o lampă de cupru. Interiorul era surprinzător de curat şi foarte ordonat. Cu excepţia călimării, a chitanţierului şi a cântarului masiv din alamă, amplasat artistic într-o margine, toată tejgheaua era goală.

Candelabrul bogat din tavan era proaspăt lustruit, iar rezervorul fusese curăţat şi umplut cu ulei proaspăt, gata de folosinţă. De obicei, pardoseala era acoperită de un strat de sare şi de boabe de piper care se auzeau scârţâind la fiecare pas, dar acum podelele erau proaspăt spălate, încât se vedea fiecare crăpătură şi toate porţiunile mai decolorate, acolo unde lemnul devenise foarte uzat, desenând o cărăruie de la tejghea la peretele cu sertare, şi apoi de acolo la uşa de la intrare. Thilda povestise că o lăsase pe Alberta să închidă ea în ultima zi, dar nu-mi amintesc să-mi fi spus c-ar mai fi trecut şi altcineva pe la magazin de atunci. Şi totuşi?

M-am dus la una dintre ferestre. Pervazul era curat, nici urmă de muşte moarte, aşa cum te-ai fi aşteptat după atâta amar de vreme. Iar încăperea era proaspăt aerisită, aerul era uşor şi plăcut. Am tras un sertar, la întâmplare, şi m-am uitat înăuntru. Nici urmă de praf.

Am luat altul la rând. Nici acesta nu părea murdar.

Praful fusese şters. Să fi fost Alberta? Din câte ştiam, fusese promovată la raionul de haine din magazinul universal şi nu-mi puteam închipui că şi-ar fi rupt din timpul ei preţios de acolo doar ca să mă ajute pe mine.

Oricine ar fi fost persoana aceea, simţeam că mi s-a luat o piatră de pe inimă. Totul strălucea de curăţenie, magazinul putea fi deschis, fiind chiar mai curat şi mai ordonat ca niciodată.

Am făcut inventarul, care însă era descurajator. Deşertul Saharei. Nu mai era nici urmă de seminţe de grâu, în timp ce sarea, piperul şi condimentele scăzuseră la jumătate. În sertarele cu bulbi rămăseseră doar câteva coji şi câteva rădăcini albicioase răzleţe. Alberta închisese, cu siguranţă, magazinul când căzuse prima zăpadă, având deja timp să vândă toţi bulbii de toamnă, chiar şi câţiva bulbi uscaţi de narcise, pe care îi aveam de ani buni. Dar stăteam mai bine la cepele de primăvară şi câţiva bulbi pentru plantarea în sere, primăvara. Ca să fiu sincer, nici nu era prea rău. Ce senzaţie plăcută să le ţii în palmă, ca şi cum ai ţine mâna

unui prieten vechi în mâna ta. Dar, din păcate, era cam înaintat sezonul pentru ele acum, mult prea târziu să le plantezi în seră, iar dacă ar fi fost plantate afară nu ar mai fi apucat să înflorească înainte ca îngheţul să se furişeze din nou noaptea, pe pământ.

Şi, cu toate astea, trebuia să deschid magazinul şi să încerc să vând din puţinul pe care-l aveam, să-i arăt Thildei că, cel puţin, m-am străduit, domolind interminabila ei văicăreală, chiar şi numai pentru câteva zile.

La ora opt fix am deschis uşa magazinului şi am lăsat soarele să pătrundă înăuntru.

Afară, la intrare, am pasat două ghivece cu dalii pe care le scosesem din pământul de acasă. Se legănau uşor în vânt, luminând bucata de stradă în roşu, roz şi galben.

Am rămas aşa, în pragul uşii. În spatele meu, magazinul se deschidea luminos şi ospitalier. M-am îndreptat de spate. Mă aventurasem până aici, până în acest loc care mă apăsase înainte, care mă făcuse să-mi simt mereu umerii încordaţi şi ochii încercănaţi.

Parcă renăscuserăm, magazinul şi cu mine. Gata să facem faţă satului, să privim lumea în ochi. Acum puteau să tot vină!

Se făcu coadă. Tot satul aflase că am înviat din morţi şi deodată se treziră că vor să cumpere cu toţii mirodeniile mele prăfuite şi cepele uscate de plante. Am avut grijă să fac câteva comenzi încă de dimineaţă, dar până să urce soarele sus pe cer mi-a fost imposibil să mai fac altceva în afară de a servi clienţii. Probabil că n-a durat mai mult de câteva ore până să prindă cu toţii de veste. Nu era prima dată când rămâneam surprins de cât de repede circula bârfa într-un loc atât de mic, ca şi cum ar fi fost suflată de la spate de vânt, în orice caz, cel puţin atunci când se întâmpla ceva foarte important. Şi, în mod evident, aceasta era situaţia acum. În ochii mulţimii, revenirea mea semăna, desigur, cu învierea lui Isus.

Îi auzeam şuşotind pe la spate despre mine, dar nu-mi mai păsa. Pentru că, de data aceasta, nu-mi mai zâmbeau cu dispreţ şi nu mai făceau comentarii înţepătoare ca atunci, după discursul despre Swammerdam, ci mă salutau cu respect şi deferenţă. O privire aruncată într-unul din ochiurile de geam îmi reaminti de ce. Mă ajuta noua mea imagine, care nu mai avea nimic de-a face cu cea a precupeţului spălăcit de altădată. Aerul de bonom dispăruse odată cu rotunjimile. Noua mea figură, pregnant longilină, atât de diferită de a lor, le inspira respect. Prea puţini dintre ei ştiau, cu certitudine, ce boală avusesem, iar în caz că bănuiau ceva, nutreau mai degrabă un sentiment de profund respect decât de dispreţ. Pentru că, faţă în faţă cu moartea, nu m-am dat bătut, am luptat şi am înviat.

Eram în elementul meu. Mă scăldam în bani, îi număram şi îi calculam însufleţit, în timp ce vorbeam cu toată lumea, având grijă să întreb pe fiecare cum o duce. „Căsătoria fiicei tale, Victoria, nu-i aşa, a fost binecuvântată cu copii? Cum merge cu ferma? Câţi mânji zici că aveţi? Fantastic! Şi recolta? Ce părere ai, va fi un an îmbelşugat? Dar micuţul Benjamin, nu-mi spune, are zece ani deja, şi tot la fel de isteţ?! Băiatul ăsta sigur ajunge cineva în viaţă.”

Seara, am încuiat uşa magazinului cu inima uşoară, dintr-o mişcare precisă, ţinând în mână o pungă plină de bani. Şi, în ciuda picioarelor ostenite, nu mi s-a părut greu drumul de o jumătate de kilometru înspre casă, unde mă aşteptau cărţile, cu care să lucrez până la miezul nopţii. Nu mă simţeam deloc obosit, ba dimpotrivă, eram mult mai în putere. În cele din urmă, puteam să muncesc, dar şi să mă ocup de propria pasiune.

tao

Era noapte, iar eu eram din nou trează. Somnul nu avea niciun rost, cum de fapt nu avea rost nimic altceva. Stăteam în cameră cu spatele la perete, privindu-mi vârfurile degetelor lipite unele de altele. Unghiile mult prea lungi se presau unele în altele, până începură să mă doară. Mă întrebam cât ar mai fi trebuit să apăs înainte să ţâşnească sângele.

Am suportat dispariţia mamei. Era bolnavă şi bătrână. Mi se părea că ajunsese într-un loc bun, care părea frumos şi sigur pe film. Dar Wei-Wen… Nevoia de a plânge îmi ardea pieptul, strângându-mă de gât, transformându-se într-o durere care mă împiedica să respir. Cu toate acestea, mi-am înfrânt plânsul.

Nimeni nu ne cerea să lucrăm. Şeful echipei mele împreună cu şeful lui Kuan îşi făcură într-o zi apariţia, după ce noi sosiserăm acasă. Ambii fuseseră informaţi, dar nu-mi spuseseră cine îi informase, iar eu uitasem să întreb. Stăteau în faţa uşii, bâlbâindu-se, vrând să intre, spunându-ne să nu ne grăbim.

Nu aveam idee cât timp ne vor da pace.

Deja din primele zile vecinii ne lăsară daruri în prag. Mai ales mâncare în conserve. O sticlă de ketchup adevărat. Până şi kiwi. Nici nu ştiam că se mai cultiva kiwi pe undeva. Dar n-avea niciun gust. Cineva adunase lucrurile noastre şi ni le adusese. Până şi conserva cu prune, al căror miros îmi întorcea stomacul pe dos.

La început, Kuan rămase în dormitor. Plângea pentru noi amândoi. Suspinele lui se revărsau în valuri prin apartamentul strâmt. Dar n-am fost în stare să mă duc lai el.

După o vreme se ridică din pat. Treceam tăcuţi unul pe lângă celălalt. Zilele se scurgeau, iar noi trăiam ca într-un vid ermetic şi nemişcat, asemenea încăperii în care stătuse Wei-Wen. Kuan tăcea în continuare, iar eu nu reuşeam să

spun nimic, pentru că nu ştiam cum. Poate că nu mă acuza pe mine, poate că nici măcar nu-i trecea prin minte acel gând.

Ba da.

Privirea goală. Distanţa constantă pe care o păstra faţă de mine. Întotdeauna fusese fizic apropiat de mine, dar intimitatea dispăruse. Era mult prea apatic ca să spună ceva, sau poate că nu îndrăznea. Ori era o încercare de a mă proteja? Nu ştiam exact.

Dar toată prăpastia dintre noi se adâncise. El mă ţinea la distanţă, dar nici eu nu eram în stare să-l ating, să-i vorbesc. Era practic insuportabil să stăm în aceeaşi cameră. Îmi amintea de aceleaşi gânduri mereu şi îmi repetam aceleaşi cuvinte: „vina mea, vina mea, vina mea”. De aceea, tot ce avea de-a face cu el era respingător. Corpul lui îmi făcea rău, mi se făcea rău doar la gândul că mă va atinge, dar încercam să mă prefac cât puteam. Ne jucam de-a mama, tata şi copilul. Găteam, făceam curăţenie, spălam haine. În fiecare zi la fel.. Ne trezeam dimineaţa, ne îmbrăcam, mâncam ceva. Beam ceai. Acelaşi scenariu. Şi aşteptam.

Sunam zilnic la spital. Întotdeauna eu, lui nici măcar nu-i trecea prin minte. Nu reuşeam niciodată să vorbesc cu doctoriţa Hio; era de negăsit, iar după câteva săptămâni se dovedi că nu mai lucra acolo. Şi nimeni nu-mi spunea din ce motiv.

Răspunsurile erau aceleaşi, indiferent cu cine vorbeam: „Nu ştim mai mult. Aşteptaţi, vă rog. Sigur că vă vom da un nume. Desigur. Dar mai aşteptaţi, vă rugăm, câteva zile. Ne vom informa şi vom reveni. Vă rugăm aşteptaţi”.

În ciuda indulgenţei şefului, Kuan apăru, după duş, îmbrăcat în haine de lucru.

— E totuna, spuse el încet.

Am fost luată prin surprindere, aproape paralizată, şi nu pentru că urma se plece, ci pentru cât de uşurată mă simţeam. Să ajung să scap de el, să fiu în sfârşit cu mine

însămi mi se părea a fi cea mai mare realizare a acestor săptămâni.

— Eşti bine? întrebă el.

— Da, sigur.

— Dacă ţi-e greu să rămâi singură, pot să nu mai plec.

— E-n regulă.

Cu toate acestea, el rămase acolo, în picioare, cu hainele atârnând pe el, şi mai slab decât înainte. Stătea doar şi se uita la mine, aşteptându-se probabil să spun ceva. Să mă înfurii, să-l lovesc. Dar oare de ce se aştepta ca tocmai *eu* să-mi pierd cumpătul? Să fie şi responsabilitatea mea? Parcă mă implora din priviri, cu gura lui voluptuoasă întredeschisă. M-am întors, nereuşind să mă uit la el. Îmi doream doar ca bărbatul superb, care mă făcuse să uit de mine însămi, să dispară cât mai repede din faţa ochilor mei.

— Tao?

— Ar trebui să pleci, dacă nu vrei să pierzi apelul.

Evitam să-l privesc. L-am auzit doar trăgând aer în piept de mai multe ori, probabil pregătindu-se să spună ceva, dar fără să-şi găsească cuvintele.

Apoi dispăru – zgomotul paşilor lui pe podea, al uşii care se trânti –, lăsându-mă, în sfârşit, singură în apartamentul gol.

Am intrat în dormitor, am luat pijamaua aşezată pe patul lui Wei-Wen şi am rămas aşa, cu ea în braţe. Nu voiam s-o spăl. Dormise doar două nopţi în ea şi rămăsese pregătită pentru el când avea să se întoarcă. Simţeam materialul subţire între degete, imprimat cu luni zâmbitoare pe fond albastru. Mirosea încă uşor a transpiraţie de copil.

Am rămas aşa, stând pe pat, tot timpul zilei.

Apoi am început să schimb ritmul. În timp ce Kuan dormea, obosit după munca fizică, eu stăteam trează în camera de zi, mergând de colo-colo sau stând, pur şi simplu, şi abia când se crăpa de ziuă mă băgam în pat. Nu mă puteam odihni, aveam senzaţia că, dacă mă întindeam, dacă mă relaxam, dacă dormeam, atunci Wei-Wen ar dispărea pentru totdeauna.

M-am întors spre fereastra de unde se vedea gardul alb ce înconjura parcelele. La distanţă de aproximativ o sută de metri era postat câte un paznic. Distingeam silueta celui care era cel mai apropiat. Nu se mişca şi privea în neant. Aş fi dat orice să ştiu ce păzea.

Gardul era atât de înalt, încât nu puteam vedea peste el, nici chiar de pe acoperişul casei. Mă urcasem până acolo ca să încerc să văd mai bine. Peste garduri era întinsă o plasă, care se ridica sub rafalele de vânt. În primele săptămâni, am văzut de mai multe ori cum muncitorii încercau s-o fixeze mai bine. Grupurile de curioşi care se adunau acolo în fiecare zi erau imediat dispersate. Zona era strict supravegheată. Mersesem de-a lungul gardului să caut o gaură mică, sau locuri pe unde să pot să mă târăsc înăuntru, dar erau gărzi peste tot.

Kuan spunea că oamenii vorbesc. Echipa lui trebuia să se prezinte la muncă pe o altă parcelă, cam la vreo zece kilometri distanţă, aşa că oamenii aveau timp berechet să discute. Îi asculta cum vorbeau, iar speculaţiile erau nenumărate. Totul avea ceva de-a face cu Wei-Wen: gardul, împrejmuirea, armata. Şi asta pentru că noi eram ultimii care fuseserăm acolo. Iar Wei-Wen era internat în spital. Dar tăceau de îndată ce-l observau pe Kuan că trage cu urechea. Însă, în clipa în care observau că el nu mai era atent la ce vorbeau, îşi reluau discuţia. Deveniserăm toţi trei subiectul lor de senzaţie. Ne aflam în centrul atenţiei, iar eu eram neputincioasă.

Ştiam tot atât cât ştiau şi ei. Speculaţiile noastre nu se bazau decât pe ale lor. Lui Wei-Wen i se întâmplase ceva acolo, iar acum nu mai era cu noi. Doar atât ştiam.

Deodată, am observat că paznicul îşi schimbase poziţia. Se lăsase să alunece până la baza gardului şi rămăsese cu picioarele adunate sub el şi cu capul uşor aplecat înainte. Adormise.

William

Ouăle nu depăşesc un milimetru şi jumătate lungime. Câte unul în fiecare celulă, o pată gri în contrast cu ceara gălbuie. După doar trei zile are loc ecloziunea, iar larva, pentru că de obicei este o ea, e hrănită, ca un copil răsfăţat, zile în şir, înainte ca celulele să fie acoperite de un dop de ceară. Acolo, înăuntru, larva formează un cocon, ţesând în juru-i un înveliş protector care s-o apere de tot şi de toate. Aici, şi doar aici, se află de una singură.

După douăzeci şi una de zile, din celulă iese albina lucrătoare, ca să se alăture semenelor ei, dar, precum un nou-născut, este încă nepregătită să se confrunte cu lumea, neputând să zboare, să mănânce singură, abia reuşind să se ţină de rame, târându-se pe picioruşe şi cercetând împrejur.

În primele zile îndeplineşte doar sarcini uşoare, pe o rază mică de acţiune în interiorul stupului. Face curat pentru puiet, mai întâi în propria celulă, apoi în ale altora. Şi, de acum, nu va mai fi niciodată singură, mereu înconjurată de sute de alte albine aflate în acelaşi stadiu de dezvoltare cu al său.

Apoi urmează stadiul de albină-doică. Deşi ea însăşi este doar un copil, devine responsabilă de hrănirea larvelor. În acelaşi timp, în după-amiezile cu vreme frumoasă, se lansează în primele sale tentative de zbor, testându-şi aripile, nesigură şi prudentă. Găseşte calea afară din stup spre planşa de zbor, ca să se lanseze mai întâi în cercuri în faţa stupului, pentru ca, treptat, să mărească distanţa faţă de casă. Dar nici atunci nu va fi pe deplin pregătită.

Încă mai are de îndeplinit sarcini în stup, unde preia polenul, produce ceară şi mai contribuie ca albină-gardian. Între timp, tentativele de zbor în jurul stupului devin tot mai lungi. Se pregăteşte. Va fi curând pregătită. Foarte curând.

Şi, în sfârşit, ajunge să fie albină-culegătoare. Se face nevăzută, de una singură, e în sfârşit liberă, lăsându-se în

voia aripilor să zboare din plantă în plantă, să culeagă dulcele nectar al florilor, polenul şi apa, pe distanţe de kilometri. E pe cont propriu în văzduh, dar cu toate acestea, o parte din comunitate. De una singură nu înseamnă nimic, fiind atât de mică şi de neînsemnată, dar împreună cu toate celelalte, ea este totul. Pentru că ele toate, împreună, formează stupul.

Ideea îmi veni din senin, dar prinse forme asemenea etapelor dezvoltării albinei înseşi. Am început să fac schiţe, trasând pe hârtie linii uşoare în cărbune, de dimensiuni imprecise şi forme nedefinite. Apoi am devenit mai îndrăzneţ, măsurând şi calculând, iar liniile erau tot mai conturate pe hârtia pe care o întinsesem pe podea, în toată mărimea ei. În cele din urmă, am trecut la peniţă şi cerneală, totul conturându-se în faţa ochilor mei în linii ferme şi cu măsurători exacte. Şi, în cea de-a douăzeci şi una zi, stupul era gata.

— Puteţi construi stupul?

Am pus schiţele pe masa uzată a lui Conolly. Masa era plină de crăpături şi zgârieturi vechi şi, în plus, mai era şi cam şubredă. Te-ai fi aşteptat din partea unuia ca el să aibă o mobilă în stare bună, dar poate că, în cazul lui, era valabilă zicala cu cizmarul care umblă cu cizmele găurite. Totul părea întors pe dos în încăperea înghesuită… Probabil că nu mai avea energie să-şi repare şi propria locuinţă: în colţ, patul nefăcut, iar lângă cămin, un scaun stricat, pe care urma să-l arunce direct în foc când se strica de tot. Peste tot, pe podea, era împrăştiat rumeguş, ca şi cum şi-ar fi luat de lucru acasă, în ciuda faptului că avea atelierul într-o încăpere alăturată.

Luă unul dintre desene, care păreau vulnerabile în mâna lui puternică. Îl ridică spre lumina care pătrundea în încăperea strâmtă, apropiindu-se şi mai mult de lucarna ce avea un ochi de geam spart, peste care bătuse în cuie o scândură plină de noduri. Deşi îmi fusese recomandat ca

fiind cel mai iscusit tâmplar din zonă, locuinţa lui nu mă convinse.

— Cutia este potrivită, dar de ce e nevoie de-un acoperiş în pantă?

— Păi, e, până la urmă, o casă… o construcţie… un cămin.

— Un cămin? Ezită. Vorbiţi despre albine, nu-i aşa?

Nu puteam să-i explic toate astea acum, trebuia să găsesc un argument logic ca să mă fac înţeles de el.

— Datorită apei. Atunci când plouă pe stup, apa se poate scurge uşor.

Încuviinţă din cap. Argumentul meu i se păru satisfăcător, pentru că nu implica sentinţe, ci doar construcţia în sine.

— Asta îngreunează lucrurile. Dar se poate face.

Apoi alese schiţa cu interiorul stupului.

— Dar astea… Rame?

— Vor fi prinse vertical de acoperiş. Preferabil zece pe fiecare stup, dar ne putem descurca şi cu şapte sau opt. Iar deasupra se fixează o bucată de ceară de albine.

Mă privi nedumerit.

— Da, ceară de albine, ca să le incite să construiască mai departe.

— Serios?

— În mod natural, albinele construiesc fagurii în diagonală, dar nu vreau să le las să construiască la întâmplare şi de aceea le pregătesc terenul de lucru.

— Sigur, spuse el, scărpinându-se în ureche, cu totul neinteresat.

— În acest gen de stup, ramele le vor ajuta să-şi producă faguri pe verticală. Iar eu mă voi uita pe uşa de închidere a stupului, ca să verific condiţiile lor de lucru, ba mai mult, ca să pot scoate şi introduce fagurii în stup, uşurând astfel întreţinerea, supravegherea, dar şi recoltarea mierii, fără să vatăm albinele.

Mă privi inexpresiv pentru o clipă, apoi se apucă din nou să examineze desenul.

— Şipci am o grămadă, spuse. Dar pereţii şi tavanul lăzii… Nu prea ştiu din ce să fie.

— Asta rămâne la latitudinea dumneavoastră, am spus cât mai amabil cu putinţă. Domeniul, până la urmă, vă aparţine.

— Aici aveţi dreptate, spuse el. Iar de… hm… fagurii paraleli vă puteţi îngriji dumneavoastră.

Zâmbi pentru prima dată, un rânjet larg şi franc, în timp ce-mi întinse mâna lui puternică. I-am întors zâmbetul şi i-am dat mâna. Vedeam trecându-mi prin faţa ochilor cum, unul după altul, stupii standard Savage erau transportaţi de la atelierul tâmplarului pentru a fi vânduţi cu profit bun, atât pentru el, cât şi pentru mine. Se întrevedea o colaborare fructuoasă.

GEORGE

Vehiculele lui Kenny intrau în curte, gripându-se şi scoţând gaze de eşapament. Praful răscolit de pneurile roţilor se aşeza în strat gros pe platformele lor, în timp ce uruitul motoarelor acoperea cu totul ciripitul păsărilor în amurg. Închiriasem trei camioane standard. Din păcate, camioane simple, nu cu semiremorcă, de tipul celor pe care le folosea Gareth. Erau trei epave ruginite, mai nimic de capul lor, în care intrau trei stupi pe verticală şi patru în lăţime. Însă capota adăpostea caii-putere loiali, iar motorul era atât de rudimentar, încât îl puteai repara de unul singur când se defecta ceva, lucru care se întâmpla mai tot timpul.

Ne-am apucat să încărcăm odată cu apusul soarelui. Trebuia să aşteptăm ca albinele să se întoarcă de la muncă.

Cum se întunecă, am lăsat motoarele în ralanti, cu farurile aprinse, ca să ne facă lumină în timp ce lucram. În haloul de lumină al farurilor, în combinezoanele noastre albe, cu pălăriile cu plasă de protecţie, semănam cu nişte extratereştri veniţi de pe o planetă străină ca să colecteze material biologic în cutii. Nu m-am putut abţine să nu zâmbesc în sinea mea. De ne-ar fi văzut acum Profesoru' Glugă.

Sudoarea se prelingea pe sub combinezon din cauza efortului. Fiecare stup cântărea o groază de kilograme.

Dar anul viitor… Anul viitor urma să avem un camion cu lift, poate chiar cu semiremorcă. Economisisem bani, în speranţa să-mi ajungă pentru un nou împrumut la bancă. Emmei nu-i spusesem nimic, pentru că ştiam prea bine ce părere avea. Dar, dacă vrei să câştigi bani, este nevoie să şi cheltuieşti. Cam aşa stau lucrurile.

De îndată ce stupii au fost încărcaţi, am pornit la drum. Călătoria era lungă, aşa că nu avea sens să mai zăbovim.

Câte doi în maşină, urmând să conducem cu rândul. Eu şi cu Tom ne-am urcat în maşina mea.

Nu ştiu care să fi fost motivul, poate *Star Wars,* sau poate îi promisese că va scrie despre călătoria care avea să-i stimuleze inspiraţia, însă Tom se întoarse acasă cu mine chiar în aceeaşi după-amiază, având deplinul consimţământ al lui John, profesorul. O îmbrăţişă pe Emma, se schimbă în salopetă şi ieşi la treabă. Şi de-atunci era mereu la albine. Nu prea spunea mare lucru. Nici nu puteam să-i văd faţa, care era ascunsă în spatele plasei de protecţie. Dar lucra şi făcea tot ce i se cerea. Tăcut şi rapid, chiar mult mai rapid decât Jimmy şi Rick. Doream să i-o spun şi lui, să-l laud, dar niciodată nu găseam momentul potrivit.

N-am avut prilejul să-i spun nici măcar în maşină, pentru că îşi făcuse puloverul sul şi şi-l pusese sub cap, sprijinindu-se de geam, cu ochii închişi.

Era frumos băiatul meu. Puţin cam slab, dar frumos. Oare avea trecere la fete? Oare avea vreo iubită? Nu ştiam.

Motorul torcea monoton. Şi respiraţia lui Tom părea la fel de liniştită. Erau puţine maşini afară, doar rareori treceam pe lângă vreuna. Drumul era uscat şi mergeam, în continuare, cu viteză mare, dar nu iresponsabil.

Totul se petrecea conform planului.

Am condus cu rândul, ca fiecare să se poată odihni, schimbând doar câteva vorbe între noi. Se făcu ziuă. Dealurile rotunjite se conturau împrejur. Mai departe, pe câmp, un vehicul imens, cu o cuvă mare şi cilindrică, asemenea unei insecte gigant, cu corpul mare şi rotund în care încăpeau mii de litri de otravă, îşi împrăştia conţinutul într-un nor de picuri minusculi.

Mereu mi-am ţinut albinele departe de otrăvuri, pentru că deveneau apatice, ceea ce ducea, inevitabil, la pierderi. Dar, în ultimii ani, mulţi apicultori adoptaseră metode noi. Pesticidele nu mai erau pulverizate pe ele, ci erau răspândite pe sol, sub forma unor granule. Cică ar fi fost

mult mai bine şi mult mai sigur. Dar granulele se infiltrau în sol, fiind absorbite de rădăcinile plantelor, astfel că efectul devenea mult mai intens şi mai îndelungat. Era, oricum, o porcărie. Mi-ar fi plăcut ca fermierii să continue să folosească metodele de altădată, când recoltele supravieţuiau de la sine, fără ajutorul insecticidelor. Dar se pare că nu mai era posibil. Dăunătorii puteau distruge o recoltă întreagă într-o singură noapte. Eram deja mult prea numeroşi, iar preţul alimentelor, mic, în timp ce costul vieţii era prea ridicat pentru ca cineva să îndrăznească să-şi asume vreun risc.

Tom se trezi la viaţă. Deschise termosul şi turnă ultimii stropi de cafea, amintindu-şi brusc de mine.

— Scuze, vrei?

— Bea tu.

Bău ultimele două înghiţituri fără să mai adauge ceva.

— Da, da, am spus, mai mult ca să umplu tăcerea.

Nu răspunse. Nu prea avea ce să răspundă.

— Aşa, deci, am zis, dregându-mi glasul. Cum e cu fetele?… La şcoală.

— Nu prea, zise el.

— Nu sunt drăguţe?

— Niciuna care să mi se pară mie drăguţă, spuse râzând.

Am remarcat că avea chef de vorbă de data aceasta.

— O s-apară ea, i-am spus.

— Sper că nu va fi cazul s-aştept la fel de mult cum aţi aşteptat tu şi mama.

Emma şi cu mine ne-am căsătorit la treizeci de ani, când tata îşi pierduse deja speranţa să mă mai vadă la casa mea.

— Ar trebui să fii recunoscător, să ştii, am zis. Te-am scutit de larma fraţilor şi surorilor mai mici. Nici nu bănuieşti cât de bine ţi-a fost aşa, de unul singur.

— Ar fi fost bine şi dacă n-aş fi fost singur, spuse Tom.

— Pe hârtie, am adăugat. În realitate e iadul pe pământ. Şi ştiu despre ce vorbesc.

Noi eram patru fraţi. Scandal şi bătăi de dimineaţă până seara. Fiind cel mai mare, eram un fel de tată mai mic, chiar de la vârsta de şase ani. Mereu am fost mulţumit că Tom era singur la părinţi.

— Oricum. Să te preocupi să-ţi faci rost de o fată. Şi apoi să faci copii, câte unul pe rând. Ştii cum funcţionează. Ca la albine şi flori. Oare-am purtat vreodată discuţia asta?

— Nu. O fi venit momentul? râse. Hai, dă-i drumul, tată! Cum e cu albinele şi florile?

Am izbucnit în râs.

Şi el la fel.

O clipă de apropiere.

William

— Edmund? Am bătut la uşa camerei lui.

În ultimele zile, pe când aşteptam să-mi sosească noul stup, mi-am petrecut mai mult timp cu albinele, ca să mă cunoască mai bine, la început cu mâinile uşor tremurânde, iar după aceea, tot mai sigure pe ele. Găsisem regina, care era mult mai mare decât albinele lucrătoare şi decât trântorii, şi am marcat-o cu vopsea albă pe torace. Am stat să observ celulele regale care fuseseră construite, dar le-am distrus imediat, pentru că nu puteam să risc o roire, când regina bătrână părăseşte stupul, luând cu ea o parte din colonie, ca să-i cedeze locul unei regine mai tinere şi descendenţilor acesteia. În ciuda îndelungilor mele ore de observare, nu înţelegeam prea mult stupul pe care-l deschideam cu mult efort şi grijă, căci albinele deveneau agitate de fiecare dată când făceam această operaţie. Şi nici condiţiile pentru observarea stupului nu erau dintre cele mai bune. Speram că, din momentul în care urma să instalez noul stup, lucrurile aveau să se limpezească în studiul meu.

Un lucru era oricum sigur: aveam de-a face cu o populaţie de albine care lucra din greu. Stupul era din ce în ce mai greu, albinele aduceau nectar şi polen, iar mierea începuse deja să strălucească în stup, aurie, de culoarea chihlimbarului, dulce şi apetisantă.

Charlotte îmi ţinea adesea companie. Mă însoţea peste tot, urmărind albinele cu mare entuziasm; ţinea stupul în braţe, îl cântărea, estimând cantitatea de miere din interior. Îl ridica cu mare uşurinţă, de profesionist, verifica celulele regale, găsea regina, pe care o scotea afară din stup, cu mâinile goale, chiar şi fără mănuşi, privind liniştită cum albinele roiau în jurul ei, căutându-şi regina, aşa cum le era obiceiul. Charlotte crescuse mult în timpul verii, corpul ei căpătase forme rotunjite, iar obrajii palizi i se îmbujorară, în timp ce fustele îi rămaseră aproape indecent

de scurte, până la jumătatea coapselor. Mă gândeam că ar fi avut mare nevoie de o rochie nouă, pe care o merita din plin, dar, pentru moment, noi aveam alte priorităţi. Uneori trebuia să merg şi la magazin. Iar ea mă însoţea, ajutându-mă din nou: făcea ordine, spăla, controla stocurile şi făcea socoteli, încât puteam auzi peniţa scârţâind pe hârtie, adunând, scăzând, calculând profitul.

Edmund însă nu era niciodată prezent. Pregătirile pentru studiile pe care urma să le înceapă în toamnă nu mergeau cum ar fi trebuit, lucru evident chiar şi pentru mine, care nu prea eram prezent în sânul familiei. Cărţile pe care le abandonase într-un colţ întunecat al camerei de zi erau la fel de prăfuite ca ale mele, pe vremuri. Mereu obosit şi suferind, se închidea deseori în cameră, iar neastâmpărul lui fusese înlocuit de o lentoare rar întâlnită la tinerii de vârsta lui.

Dar acum speram, totuşi, că avea să mă însoţească pentru a-i arăta vechii stupi de paie, căci doar aşa putea să înţeleagă cât de revoluţionară era invenţia mea. Voiam să-i arăt ceea ce el şi cartea lui declanşaseră în mine, sperând că, la rându-mi, aveam să-i insuflu aceeaşi pasiune.

— Edmund?

Am bătut la uşă din nou. N-a răspuns.

— Edmund?

Nimic.

Am ezitat, apoi am apăsat uşor pe clanţă.

Încuiat. Desigur.

M-am aplecat şi m-am uitat pe gaura cheii, întrezărind cheia de pe partea cealaltă a uşii. Deci nu era plecat şi se închisese înăuntru.

Am izbit uşa.

— Edmund!

În cele din urmă se auziră paşi înăuntru, iar uşa se întredeschise uşor. Clipi când dădu cu ochii de mine şi de lumina de pe coridor. Avea bretonul mai lung, îşi lăsase o mustaţă care îi acoperea buza de sus şi era îmbrăcat doar

într-o cămaşă şifonată. Umbla desculţ pe podeaua de lemn, iar picioarele îi erau uimitor de păroase.

— Tată?

— Îmi pare rău că te-am trezit.

Dădu din umeri şi căscă forţat.

— Speram să poţi veni şi tu cu mine, am zis. Vreau să-ţi arăt ceva.

Se holba la mine cu ochii mici şi adormiţi. Îşi lipi talpa de piciorul celălalt, ca şi cum ar fi vrut să se încălzească, fără să-mi răspundă.

— Aş vrea tare mult să înţelegi cum funcţionează stupul de paie, am continuat eu, în timp ce încercam să-mi controlez entuziasmul.

— Stupul de paie? Mereu acelaşi ton inconsistent şi moale.

— Da. L-ai văzut doar, acolo, în fundul grădinii.

— Ah! Acela! zise clătinându-se şi forţându-se să înghită.

— Doar ca să înţelegi care este diferenţa dintre stupul vechi şi cel nou, care va veni.

— Bine, spuse el cu buzele strânse şi înghiţind iarăşi, ca şi cum îşi împingea înapoi propria vomă.

— Ca să vezi doar că cel nou este net superior celui vechi.

— Da.

Ochii lui erau în continuare somnoroşi, fără urmă de interes.

— Poate că vrei să te îmbraci?

— Am putea face asta altă dată?

— Acum e un moment bun. M-am surprins deodată stând cu capul plecat, de parcă aş fi cerşit. Probabil că el nu sesizase.

— Sunt atât de obosit, spuse. Poate mai târziu?

Atunci mi-am îndreptat spatele, încercând să abordez un ton autoritar.

— Ca tată, pretind să mă însoţeşti imediat…

În sfârşit, mă privi în ochi. Avea ochii foarte roşii, dar, în mod straniu, extrem de limpezi. Îşi dădu bretonul într-o parte şi ridică privirea.

— Sau ce?

„Sau ce?” Nu i-am putut răspunde, dându-mi seama că începusem să clipesc rapid.

— Sau voi simţi gustul curelei? continuă el. La asta te gândeai, tată? Că îţi vei scoate cureaua ca să mi-o lipeşti de spate până-mi dă sângele pe-afară şi nu-mi mai rămâne decât să spun da?

Lucrurile luaseră o întorsătură nedorită, în niciun caz nu mergeau în direcţia speratã.

Ne uitam fix unul la altul. Tăceam amândoi.

Thilda apăru din senin, grăbindu-se spre mine şi măturând podelele cu fusta.

— William?

— E aproape ora două, am spus.

Ea ridică glasul.

— Are nevoie de somn. Nu e-n formă… Du-te şi te culcă, Edmund! Se opri lângă mine şi puse o mână pe cotul meu.

— Tu nu faci nimic altceva decât să dormi, i-am spus lui Edmund. Ridicasem tonul, şi suna a disperare.

Dădu din umeri, fără să-mi răspundă. Thilda încercă să mă îndepărteze, în timp ce se uita cu blândeţe la Edmund.

— Culcă-te, comoara mea. Ai nevoie de odihnă.

— Odihnă? De la ce? am întrebat.

— Tu nu eşti cel mai îndreptăţit să vorbeşti, spuse Edmund deodată.

— Poftim?!

— Tu, care ai stat luni de zile la pat.

— Edmund, spuse Thilda. Nu atingem *acest* subiect.

— De ce? întrebă el.

Simţeam cum disperarea mă paraliza.

— Îmi pare rău, Edmund. Voi corecta. Mă voi corecta. Chiar acum sunt pe cale să corectez lucrurile. De aceea doream atât de mult să-ţi arăt…

Dar Thilda mă împinse într-o parte.

— Săracul Edmund, spuse oftând. E mult prea mult pentru el. Are mare nevoie de odihnă.

Edmund se uită la mine cu ochi lipsiţi de orice expresie. Apoi ne închise uşa în nas.

Thilda mă ţinea de braţ, de parcă ar fi vrut să mă pironească locului, iar privirea ei era, în continuare, insistentă. Eram pe punctul să protestez, când am înţeles. Era bolnav? Edmund era bolnav?

— Îmi ascunzi ceva? am întrebat-o.

Privirea ei îngheţată aproape că-mi dădea fiori.

— Sunt mama lui şi văd bine că are nevoie de odihnă, spuse ea rar şi limpede, fără să lase impresia că ar avea cea mai mică intenţie să-mi dea vreo explicaţie.

— Iar eu sunt tatăl lui, şi mi se pare evident că are nevoie de aer curat, am spus, dându-mi imediat seama cât de jalnic sunau cuvintele mele.

Colţurile gurii i se ridicară într-un surâs sarcastic. Am rămas tăcuţi amândoi, unul lângă celălalt. Nu-mi dădu niciun răspuns, nu arătă vreun semn de bunăvoinţă. Nu era bolnav, sigur că nu era bolnav, ci doar sub protecţia ei, protejat de şcoală sau de orice ar fi putut să-l pună la încercare. Doar că ea nici nu avea idee de legătura dintre noi, de ceea ce vizita lui reuşise să declanşeze în mine, acel impuls pe care mi-l dăduse şi pe care voiam acum să-l împărtăşesc cu el.

Dar nu eram în stare să-i explic, pentru că ştiam că nu avea niciun sens să-i ţin piept cu argumente logice, de parcă aş fi înfruntat o veritabilă moară de vânt.

Poate c-aş fi reuşit să-l prind înainte de lăsarea serii, înainte să plece de-acasă, aşa cum îi era obiceiul, sub îndoielnicul pretext: „eu ies”… De-ar fi făcut ca mine, când eram de vârsta lui, de-ar fi ieşit în pădure ca să observe natura. Şi totuşi, poate că aşa stăteau lucrurile.

M-am decis să mai aştept până la sosirea noului stup, când puteam să-i arăt ceva concret. Aşteptam cu tot mai multă nerăbdare să-l pot face mândru de mine.

tao

Am trecut de colţul casei. În faţa mea se ridica, în penumbra întunericului, gardul înalt şi alb care reflecta razele lunii în creştere. Pământul era înmiresmat, cald şi umed, iar iarba se întindea în smocuri pe marginea drumului.

M-am strecurat prin faţa paznicului cu capul plecat şi faţa ascunsă în umbră. Îi auzeam răsuflarea grea şi liniştită.

Se auzi un zumzet în aer, discret, poate la vreo zece metri deasupra mea. O insectă? Nu, era mult prea mare. Dar sunetul dispăru imediat, lăsându-se din nou tăcerea.

Cu grijă, am întins o mână, atingând gardul. Am rămas aşa, nemişcată. Mă aşteptasem să sune o alarmă, un zgomot infernal. Dar nu se întâmplă nimic.

M-am îndepărtat câţiva metri, lăsându-mi mâna să alunece peste ţesătura deasă. Şi acolo, între degete, am simţit deodată o înnăditură. Pânza era bine întinsă, dar am reuşit, totuşi, să-mi strecor degetele între cele două straturi. Am tras uşor şi, cu un sunet slab, se desprinseră unul de celălalt. Nu peste mult timp, am reuşit să fac o gaură suficient de mare, prin care să încap.

Am aruncat o ultimă privire spre soldatul care încă mai era cufundat în somn. Aşa că m-am strecurat prin gaură.

De partea cealaltă era mai întuneric. Ştiam că aveau reflectoare de căutare şi, în plus, văzusem uneori luminile lor, dar acum erau toate stinse.

Oare aveau paznici şi aici, înăuntru? Nu ştiam. Am rămas aşa, în picioare, încercând să-mi acomodez ochii cu întunericul. Treptat, am început să disting pomii din faţa mea. Nu mai erau înfloriţi, dar erau încărcaţi de frunziş.

Domnea o linişte absolută, doar vântul uşor se mai strecura printre frunze şi iarbă, şi, cu toate acestea, tremuram de frică. Era interzis ce făceam. Ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi fost prinsă?

Încet, am început să mă deplasez înainte. Puţin mai departe, am întrezărit urmele de roţi pe care le-am urmat până la colină. M-am dus într-acolo.

Niciodată nu mai simţisem teamă aici, pe câmp, ci doar tot felul de alte sentimente: resemnare, plictiseală şi, de asemenea, bucurie, dar niciodată teamă. Acum mă străduiam să nu scot un zgomot, în timp ce bătăile inimii îmi sunau în urechi, iar spatele îmi era ud de transpiraţie.

Urmele roţilor mă conduseră înainte, printre copaci. Dintr-odată, am văzut că se mişcă ceva la marginea câmpului meu vizual, o umbră. Era cineva acolo? M-am întors repede, dar n-am distins nimic. Nimic. Lumea de aici era pustie şi tăcută. Doar frica îmi juca feste.

Am mai făcut câţiva paşi înainte.

„Unu, doi, trei şi hop! Unu, doi, trei şi hop!”

Pe aici trecuserăm împreună.

Cu Wei-Wen între noi. Sănătos, hotărât, cald, zglobiu. Copilul meu.

Copilul meu.

A trebuit să mă opresc, să mă aplec înainte, pentru că am simţit cum mă loveşte o durere atroce în diafragmă, împiedicându-mă să mă mişc.

Să respir calm. Să îndepărtez gândurile şi să mă ridic. Să fiu raţională. Să mă uit împrejur. Cât mai aveam de mers? Până la colina unde luaserăm o gustare.

Să continui.

Nu peste mult timp, am descoperit-o. Lumina. O sclipire aurie de lumină în aer, în depărtare.

Mă apropiam, păşind tot mai lent şi punând, pe rând, cu grijă, un picior în faţa celuilalt, cu imensă precauţie.

Deodată, am observat cortul amplasat la liziera pădurii, mare, rotund, confecţionat din acelaşi material alb, steril, folosit la gardul de împrejmuire. Aducea cu o casă micuţă cu acoperiş ascuţit, luminată din toate direcţiile. În jurul cortului, puteam distinge siluetele mai multor soldaţi care făceau de gardă. Cortul era mult mai strict supravegheat, comparativ cu gardul de protecţie. Patrulau liniştit dintr-o

parte în alta, aruncând umbre precise pe pânza cortului, asemenea unui spectacol de umbre proiectat pe un cort de circ lipsit de culoare. Erau acolo ca să ne protejeze sau să ne amenințe?

N-am văzut nicio intrare. Şi nici ferestre. Nu îndrăzneam să mă apropii, aşa că am continuat să merg, păstrând o distanţă de aproape o sută de metri, în paralel cu cortul, ca să-l pot observa din partea opusă. Am traversat colina. Cortul era amplasat cam în acelaşi loc în care Kuan îl găsise pe Wei-Wen. În acel moment am simţit cum frica punea stăpânire pe mine. Picioarele începură să-mi tremure atât de tare, încât cu greu mai reuşeam să-mi menţin echilibrul. Şi cât de mult sperasem ca soldaţii şi gardul de protecţie să nu fi avut vreo legătură cu Wei-Wen.

Dar acum toate speranţele mele se spulberaseră. Nu aveam să mai fiu anunţată că Wei-Wen căzuse, lovindu-se la cap, că se simţea mai bine şi că urma să-şi revină, că puteam merge să-l vizităm şi că, în curând, puteam să-l luăm cu noi acasă. Mă ascundeam în spatele unei adevărate himere.

Între mine şi cort am întrezărit un morman de cutii de carton. M-am strecurat în spatele lor, adăpostindu-mă de privirile gărzilor. Unele cutii erau închise, altele, deschise. M-am uitat într-una din ele, am băgat mâna până la fund şi am scos un pumn de pământ şi resturi de rădăcini. Pe lateralul cutiei era tipărit un nume, un cod poştal şi o localitate. Beijing. Am pus cutia jos şi mi-am continuat drumul. Mi-era teamă că neîndemânarea mea proverbială avea să mă dea de gol, că aveam să calc peste crengi, făcând zgomot, aşa că mi-am mobilizat toţi muşchii ca să pot să mă deplasez cât mai în linişte.

Din acest unghi vedeam faţada cortului, la fel de albă şi de impenetrabilă ca şi spatele, dar care avea, totuşi, o intrare în lateral, prevăzută cu fermoar mare şi etanş. M-am ghemuit, aşteptând. Mai devreme sau mai târziu tot avea să apară cineva.

Am rămas pe vine până când acidul lactic mi s-a urcat în muşchii picioarelor şi am fost nevoită să-mi schimb poziţia. M-am aşezat direct pe pământ, simţind cum umezeala îmi trece prin haine. Abia atunci am observat grămezile de crengi de lângă cort. Tăiaseră zeci de pomi fructiferi ca să facă loc cortului. Crengile uscate se zăreau pe fundalul luminat al pânzei de cort.

Nu se întâmpla nimic. Din când în când, voci joase răzbăteau dinăuntru, fără să pot distinge însă ce spuneau.

Multă vreme am rămas aşa, cufundată în întuneric. Minutele care treceau alcătuiră o oră. Aerul nemişcat mă toropise, când am auzit sunetul fermoarului tras. Cortul se deschise şi ieşiră două siluete, ambele îmbrăcate cu haine de protecţie, aplecându-şi capetele, discutând cu voce scăzută şi cu intensitate. M-am întins înainte, mijind ochii ca să văd mai bine.

Cortul rămăsese deschis doar câteva secunde, suficient, totuşi, cât să disting ce se ascundea înăuntru. Un alt cort transparent, plin de plante. Pereţi de sticlă. Flori. Să fie o seră? Frunze verzi şi luminoase, flori roşii, portocalii, albe şi roşii, învăluite de o lumină aurie. Asemenea unui peisaj de vis dintr-o ilustraţie, plină de culori calde, o altă lume, plante vii, plante în floare, plante nemaivăzute de mine înainte, care nu creşteau printre şirurile monotone de pomi fructiferi.

Dintr-odată, una dintre siluetele îmbrăcate în salopetă începu să meargă în direcţia mea. Am rămas aşezată. Dar silueta se apropia de mine.

M-am ridicat şi-am început să bat încet în retragere.

Silueta se opri brusc. Asculta, de parcă ar fi ştiut că eram acolo. N-am îndrăznit să mă mai mişc, am rămas încremenită, ţinându-mi răsuflarea, în speranţa că mă voi putea confunda cu trunchiurile copacilor.

Silueta rămase nemişcată pentru o clipă. Apoi se întoarse şi se îndreptă spre cort. Imediat am început să fug şi eu, în linişte, înspre gard. Văzusem ceva. Dar nu ştiam exact ce. Gardul, cutiile, cortul. Nu înţelegeam nimic.

Nici aici şi nici la spital nu primeam vreo explicaţie. Nimeni nu-mi răspundea la întrebări. Şi nu voiau să-mi înapoieze copilul.

Am ajuns, în cele din urmă, la gard, m-am furişat de partea cealaltă exact prin acelaşi loc, strecurându-mă pe lângă paznicul care încă mai sforăia în scaunul lui.

Stăteam singură în noaptea blândă. Gardul se înălţa deasupra mea. Dar Wei-Wen nu se afla în spatele gardului. Nu se afla nici măcar în această parte a ţării. El ajunsese în locul de provenienţă al plantelor. La Beijing.

GEORGE

Cât de frumoase erau tufele înflorite de afin! Uitam de ele în timpul iernii, dar de fiecare dată când mă întorceam în Maine în luna mai, trebuia să mă opresc să admir colinele albe şi roz care mă întâmpinau.

Într-adevăr, s-ar fi putut scrie cărţi întregi despre atâta frumuseţe! Dar, fără albine, florile n-ar mai fi făcut doi bani, ar fi rămas doar simple flori, lăsându-l pe sărmanul Lee fără pâinea de zi cu zi. Nici nu era de mirare că răsufla uşurat de fiecare dată când ne făceam noi apariţia. Se plimba de colo-colo supraveghindu-şi tufele, admirând florile şi întrebându-se de ce oare nu se polenizau ele însele, ca să nu mai fie atât de al naibii de dependent de un albinar năduşit şi de oamenii săi cel puţin la fel de năduşiţi ca el.

Plănuisem să stăm trei săptămâni acolo. Lee ne dădea optzeci de dolari pe stup. Bani siguri, garantat, dar ştiam o grămadă care cereau mai mult. Cum ar fi Gareth. Eu eram ieftin în comparaţie cu Gareth.

Dar Lee câştiga din plin de pe urma banilor ăstora. În fiecare stup, 50.000 de albine munceau din zori şi până-n noapte. Erau albine vesele, judecând după zumzetul lor sănătos. Niciodată n-avusese de ce să se plângă. De îndată ce-şi luase ferma, am început să vin în fiecare an cu albinele mele, care îi aduseseră recolte bogate ani în şir.

Nici nu m-am dat bine jos din maşină, că Lee, slăbănog de felul lui, cu încălţări enorme, pantaloni puţin cam prea scurţi şi o şapcă murdară pe cap, aproape că se năpusti asupra mea şi îmi întinse mâna lui subţire, scuturând-o îndelung pe a mea, fără să dea semne că ar vrea să-i dea drumul, ca şi cum ar fi dorit să mă reţină, ca să fie sigur că nu aveam să plec înainte ca eu şi albinele mele să ne fi încheiat treaba.

Mâna lui era şi mai subţire decât mi-o aminteam. La fel şi părul, care i se rărise.

Am zâmbit spre chipul lui de cal.

— Ia te uită la tine! Şi mai multe riduri.

Îmi întoarse zâmbetul.

— Nu şi în cazul tău.

Maine era, de fapt, din cale-afară de departe pentru noi; poate că trebuia să găsesc ceva mai aproape de casă. Dar Lee îmi devenise oarecum prieten în toţi anii care trecuseră, aşa că făceam drumul în egală măsură şi pentru el. Vorbeam multe cât stăteam acolo. El întreba şi scotocea mereu. Despre albine, despre stupărit. Nu se plictisea niciodată. Făceam glume pe seama lui, că ar fi ţăran universitar. Cu mulţi ani de studii şi mult entuziasm, îşi cumpărase o fermă dărăpănată prin anii ’90. Pornise la drum cu convingeri ferme despre tot ce funcţionează în teorie. Şi, pe deasupra, să mai fie şi ecologic.

Ba bine că nu. De atunci făcuse, desigur, toate greşelile din carte, şi altele în plus. Pentru că practica e cu totul altă poveste.

În ultimii ani schimbase însă macazul. Trecuse la ferma de tip standard, în care se împrăştiau pesticide pe câmp. Şi eu aş fi făcut la fel, dacă aş fi fost în locul lui.

I-am făcut semn lui Tom, care stătea la câţiva metri în spatele meu.

— Îl mai ţii minte pe fiul meu, Tom?

Tom se apropie şi îi întinse docil mâna.

— Ia te uită! spuse Lee. Te-ai făcut de două ori mai mare, de când nu te-am mai văzut.

Tom râse politicos.

— Ai venit şi tu anul ăsta.

— Aşa se pare.

— Dar şcoala?

— M-am învoit.

— Şi asta e un fel de şcoală, am spus.

Vehiculele lui Kenny plecară mai departe. Se făcu linişte. Am terminat de amplasat stupii afară. Acum mai rămăseserăm doar noi trei, Lee, Tom şi cu mine. Tom stătea în maşină. Citea sau poate dormea. Nu scosesem

mai nimic de la el în ultimele ore. Dar, trebuia să recunosc, lucrase şi azi din greu, dacă i se ceruse.

Lee îşi scoase mănuşile, ridică masca de protecţie şi îşi aprinse o ţigară.

— Aşa. Acum n-avem altceva de făcut decât să aşteptăm. M-am uitat la prognoza meteo. Arată bine, spuse el.

— Bravo.

— Puţină ploaie la prognoza pe termen lung, oricum nu multă.

— Câţiva stropi putem suporta.

— Şi am făcut garduri noi.

— Excelent.

— Ar trebui să-i ţină la distantă.

— Să sperăm.

Am rămas tăcuţi din nou. Nu reuşeam să alung imaginea labelor imense de urs care sfărâmau stupii în bucăţi.

— Oricum, totul e pe socoteala ta, am spus.

— Mersi. Ştiu asta. Trase cu putere din ţigară. Deci, o să preia afacerea? Arătă în direcţia lui Tom, care stătea în maşină.

— Cam asta ar fi ideea.

— Vrea?

— Va ajunge el şi-acolo.

— În cazul ăsta, la ce-i mai trebuie studii? N-ar fi mai bine să se apuce de treabă?

— Dar şi tu ai făcut studii.

— Exact de-asta spun.

Mă privi şi-mi zâmbi strâmb.

Când albinele ajung într-un loc nou, sunt mereu liniştite în primele zile. Stau mai mult în interiorul stupului, la ele acasă. Apoi se aventurează în afara stupului şi fac mici zboruri de recunoaştere, inspectează noile împrejurimi şi se acomodează cu locul. Şi, încet, zborurile lor devin tot mai lungi. Din a treia zi, îşi reiau activitatea normală, astfel că în jurul tuturor tufelor de afin se aude zumzetul lor

inconfundabil. La vreo cincizeci sau şaizeci de metri distanţă de stupi, Lee, cu capul plecat, în mijlocul tufelor, încerca să le numere, fără să ştie că-l privesc.

M-am furişat în spatele lui.

— Stai!

Sări în sus de la sperietură.

— La naiba!

Am izbucnit în râs.

Schiţă un gest de descurajare cu braţul.

— M-ai întrerupt!

— Calmează-te, am să te-ajut eu.

— N-am încredere în calculele tale. Tu nu eşti obiectiv.

M-am aşezat pe vine, lângă el.

— Le pui pe fugă, spuse zâmbind. Nu mai e loc pentru albine aici.

— Bine, bine. M-am ridicat şi m-am dus la vreo zece metri distanţă, căutând din privire o zonă de aproximativ un metru pătrat.

Sigur, aici erau.

O albină zbură dintr-o floare şi se făcu nevăzută. În aceeaşi clipă, veni o alta şi, imediat, o a treia.

— Cum merge treaba?

Am ridicat privirea.

— Destul de bine. Două aici. Dar la tine?

— Trei.

— Eşti sigur? întrebă el. Trişezi.

— Tu nu ştii să numeri, am spus.

Lee mai rămase pe vine un timp.

— În regulă. Uite că vin mai multe.

M-am îndreptat, zâmbindu-i. La două albine şi jumătate pe metru pătrat, polenizarea era bună. Adesea, Lee stătea aşa, numărând albinele, ca un obsedat. Şi doar pentru că numărul albinelor pe metru pătrat era hotărâtor pentru numărul de kilograme de afine pe care avea să le culeagă în toamnă.

Două albine la el, trei la mine. Avea să fie bine.

Dar apoi începu să plouă.

William

În cele din urmă sosi. Conolly o zbughi de pe capră şi se duse în spatele faetonului, acolo unde stupul nou-nouţ strălucea de pe fundul murdar şi scorojit. M-am dus la el şi am întins mâna spre acea bijuterie – stupul meu. Simţeam cu degetele lemnăria netedă şi şlefuită ca la carte. Acoperişul era aproape perfect asamblat din trei scânduri separate, ca şi cum ar fi fost una singură, uşile erau prevăzute cu mânere mici, pe care, de asemenea, le-am atins; nu-i găseam niciun defect. Am deschis una dintre uşi, care s-a deschis silenţios, şi m-am uitat înăuntru. Ramele erau atârnate în şiruri drepte, gata să fie umplute. Mirosul de lemn proaspăt mă învălui şi aproape că mă ameţi. L-am înconjurat. Detaliile erau impresionante, fiecare colţ era perfect rotunjit, ba mai mult, una dintre laturi era frumos cioplită. Într-adevăr, toate vorbele de laudă despre Conolly care îmi trecuseră pe la ureche erau reale. Îmi livrase cu adevărat o capodoperă.

— Ei? Conolly zâmbi ca un băiat mândru. Mulţumit?

Eram prea emoţionat ca să fiu în stare să-i răspund, aşa că am dat doar din cap, sperând că va observa zâmbetul meu larg.

Am ridicat amândoi stupul şi l-am pus pe jos, în praf. Era atât de curat şi de luminos, încât mi s-a părut un adevărat sacrilegiu să-l aşezăm pe pământ.

— Unde vreţi să-l punem? întrebă Conolly.

— Acolo.

Am arătat înspre plop.

— Aveţi deja albine? întrebă Conolly.

— Acolo.

Am făcut din nou semn înspre plop.

— Le vom transfera în stupul ăsta. Când vom face şi alţi stupi, vom creşte familii noi.

Conolly mă măsură din priviri.

— Când *dumneavoastră* veţi fi fabricat mai mulţi stupi, m-am corectat eu, încercând să schiţez şi un zâmbet.

— Dar, în toată afacerea asta, e singurul lucru cu care să mă pot mândri, rânji el.

Apoi se întoarse în direcţia stupului de paie de mai la vale. Era mare agitaţie în juru-i, mii de albine zumzăiau, ocupate cu munca lor. În aceeaşi clipă, una dintre ele se precipită spre noi. Conolly se feri într-o parte.

— Mai bine să-l căraţi dumneavoastră de unu’ singur.

— Nu-s periculoase.

— Nu mai spuneţi!

Făcu încă un pas înapoi, de parcă ar fi vrut să-şi întărească spusele.

— Trec cu vederea, de data asta, i-am spus, zâmbind înţelegător şi autoritar deopotrivă.

Am ridicat împreună stupul şi l-am pus într-o roabă, luându-ne rămas-bun, de această dată, dar amândoi ştiam prea bine că aveam să ne revedem în curând.

Iar stupul mă aştepta. Era pregătit.

Mai ceremonios ca oricând, asemenea unei mirese, azi mi-am pus costumul alb, pălăria, mănuşile, vălul de protecţie; mi-am aranjat vălul peste faţă înainte de a împinge roaba la vale, prin grădină. Înaintam pe o cărare îngustă care se formase, în timp, prin iarbă, până la stupul de paie, şi care îmi sugeră deodată un culoar de biserică. Vesel, în sinea mea, la gândul că mă-ndreptam spre altar, cu obrajii îmbujoraţi de emoţie. Venise ziua cea mare pentru mine, care avea să-mi pecetluiască destinul.

Am dat uşor la o parte vechiul stup şi l-am amplasat pe cel nou în acelaşi loc. Apoi am rămas aşa, privindu-l. Lemnul auriu strălucea în lumina soarelui. Prin comparaţie, stupul vechi părea şters şi neîngrijit.

Cu grijă şi cu mişcări lente, am început să mut albinele. Am prins regina şi am plasat-o în noul stup, unde se simţi imediat în largul său. Iar toate celelalte albine o urmară.

Calmul meu era contagios. Mă simţeam în deplină siguranţă, aşa încât mi-am dat jos mănuşile şi am început să lucrez cu mâinile goale. Ascultătoare, albinele se lăsară dirijate, îmblânzite.

Mă bucuram deja de orele pe care aveam să le petrec cu ele de-acum încolo, aici afară, doar ele şi cu mine, într-o linişte netulburată, într-o contemplaţie comună, timp în care încrederea mutuală avea să crească pe zi ce trecea.

Dar ceva neprevăzut interveni. Am simţit ceva de-a lungul piciorului, era zbaterea rapidă a unor aripi, urmată de o durere usturătoare. Am tresărit, şi un ţipăt ascuţit de femeie îmi scăpă din gură. Din fericire nu mă auzise nimeni. Am dus instinctiv mâna spre gambă ca s-o omor.

Am scuturat cracul pantalonului, şi albina căzu, rămânând pe spate, în iarbă, cu torsul păros, abdomenul lucios şi picioarele subţiri întinse, neajutorat, în aer.

Piciorul mă ustura îngrozitor. Cum de un animal atât de mic putea provoca o durere atât de mare? Doream să o calc în picioare, să o strivesc, chiar dacă era deja moartă. Dar am renunţat, la vederea stupului şi a suratelor ei. Nu se ştia niciodată!

M-am grăbit să-mi îndes cracul pantalonilor în cizmă, mi-am pus repede mănuşile, având grijă să astup toate orificiile, iar apoi, cu mâini grăbite şi umeri crispaţi, mi-am continuat lucrul. Poate că era mult prea devreme să am încredere în ele, chiar şi pentru că eu însumi nu le dădusem suficiente motive să se încreadă în mine. Dar nu mă îndoiam că, în timp, aveam să le-o câştig pe deplin.

În cele din urmă, după multe minute laborioase, albinele erau instalate în noul lor lăcaş.

Am făcut un pas înapoi pentru a le contempla. În ultimă instanţă, ele erau cele care aveau să judece dacă această cutie de lemn le va deveni casă. Multe dintre albinele lucrătoare mai roiau încă în jurul vechiului stup de paie, în căutarea unei case, în căutarea reginei. Am pus stupul de paie în roabă, ca să fie dus şi ars. Abia atunci aveam să aflu dacă izbândisem.

tao

Pulovere, pantaloni, lenjerie. Câte zile? O săptămână? Două?

Am pus tot ce a încăput în bagaj. Am dat de o geantă veche ce-i aparţinuse tatălui meu, iar acum aruncam hainele în ea. Cu graba unuia care aşteptase deja mult prea mult.

Când am revenit acasă după escapada mea în spatele gardului alb, n-a mai fost chip să adorm. M-am agitat de colo-colo prin cameră. Dar nu pentru că eram neliniştită, ci pentru că ştiam în sfârşit ce să fac. Nu mai era nevoie să rămân aici şi să aştept, să aştept şi să sper că voi fi sunată ca să mi se explice totul, să aştept şi să rumeg acel cuvânt neînsemnat pe care nu i-l spusesem niciodată lui Kuan. Acel cuvânt neînsemnat: iartă-mă. Nu puteam. Pentru că dacă aş fi spus „iartă-mă”, atunci totul ar fi devenit real. Vina mi-ar fi revenit mie.

Era singurul lucru pe care îl mai puteam face.

Am închis geanta. Fermoarul scoase un zgomot puternic, care trebuie să fi acoperit paşii lui, pentru că atunci când m-am întors, era acolo. Clipea, cu părul ciufulit, proaspăt trezit din somn.

— Eu plec la Beijing.

— Ce?

Mă privea stupefiat. Poate din cauza spuselor mele, sau poate pentru că nu-i propusesem să mă însoţească. În aceeaşi clipă, mi-am dat seama c-ar fi trebuit să spun „noi”. *Noi* plecăm. Dar nu-mi trecuse nicio clipă prin minte că el ar putea să mă însoţească.

— Dar cum…

— Trebuie să-l găsesc.

— Dar nici n-ai habar unde e. La ce spital e internat.

— Trebuie să plec.

— Dar Beijing… Şi de unde vei începe să cauţi?

Cât era de slab! Umbre adânci. Mai slab ca niciodată. Mult prea marcat.

— Am găsit adrese. Trebuie să-l caut la spitalele de acolo.

Ridică vocea:

— Singură? Poţi fi în siguranţă… în oraş?

— Dar e copilul nostru.

Cuvintele sunau nejustificat de dur. Am ridicat geanta de pe jos fără să mă uit la el. Am observat doar cum stătea nesigur acolo, în picioare, în spatele meu, ca şi cum cuvintele mele se înfipseseră în el. Se gândea, poate, să mă însoţească?

— Dar cum vei plăti? Biletul, hotelul…?

Mâinile mele se opriră în mijlocul unui gest. Ştiam că se va pune şi problema banilor.

— Iau doar puţini bani, am spus încet.

Se îndreptă rapid spre dulapul din bucătărie, îl deschise şi îl cercetă cu privirea. Figura i se înăspri când se întoarse spre mine. Era ceva îngheţat în privirea lui. Îmi smulse geanta din mână cu o mişcare bruscă, o deschise şi privi fix la cutia de tablă de deasupra.

— Nu. Vocea îi răsună tare, cu o forţă pe care rareori o sesizasem la el. Dădu drumul genţii cu o bufnitură în podea şi făcu un pas spre mine. Nu-l vei găsi, Tao, spuse el. Cheltuieşti toate economiile noastre, fără niciun rezultat.

— Ţi-am spus că voi cheltui doar puţin.

Am găsit încă un pulover, deşi nu mai aveam nevoie de altele. Am început să-l împăturesc. Încercam să o fac cu calm. Materialul sintetic foşnea între degetele mele.

— Trebuie să încerc.

Am plecat privirea în podea. Am încercat să nu mă uit la geantă, când, de fapt, nu aveam altă dorinţă decât să o apuc. Mi-am concentrat atenţia asupra unei crăpături din parchet; astă-iarnă, Wei-Wen scăpase acolo o jucărie, un cal galben de lemn, şi mă înfuriasem, pentru că nu aveam multe jucării. Iar el ţipa, deoarece unul din picioarele calului se rupsese şi jucăria se stricase.

— Dar dacă banii se duc… am economisit timp de trei ani… vom fi prea bătrâni… dacă banii se duc, atunci noi…

Nu-şi termină fraza. Rămase aşa, în picioare. Între noi era geanta, cu cutia de tablă deasupra.

— N-ajută la nimic, spuse el în cele din urmă. N-ajută la nimic să te duci acolo.

— Ar ajuta la ceva dacă aş rămâne aici?

Nu răspunse, poate că nu dorea să respingă acuzaţia mea. Stătea doar aşa, fără să reuşească să spună ce gândea, ce îl frământa – nu doar că Wei-Wen dispăruse, pierdut cu totul pentru noi, ci şi că totul era din vina mea. Iar acum îi răpeam şi şansa de a mai avea un alt copil.

M-am uitat în altă direcţie, nu mă puteam uita la el, trebuia să nu mă gândesc la asta. La vina mea. Vina mea. Nu. Ştiam doar că nu era aşa. Vina era în egală măsură şi a lui. Am fi putut rămâne acasă în ziua aceea. Să fi rămas acasă, cu cifrele şi cu cărţile. El a fost cel care a vrut să ieşim. Vina era în egală măsură şi a lui. Eram amândoi la fel de vinovaţi.

— Vino cu mine!

Nu răspunse.

— Poţi veni cu mine, putem pleca împreună.

Mi-am luat inima-n dinţi şi l-am privit. Era furios? Îmi întâlni privirea. Nu. Era nesfârşit de trist.

Apoi scuturã uşor din cap.

— Mai bine să rămân aici. Să fiu disponibil. De altfel… Ar fi mai scump dac-am merge împreună.

— N-am să cheltuiesc tot, am spus încet. Promit că nu voi folosi toţi banii.

Am tras rapid geanta spre mine. Am aruncat puloverul deasupra, iar acesta acoperi şi cutia de tablă. Apoi am mai tras o dată fermoarul. De data asta, el nu se opuse.

Am cărat geanta cu mine în hol şi mi-am luat jacheta. El m-a urmat.

— Trebuie să pleci imediat?

— Trenul e doar o dată pe zi.

Am rămas aşa, în picioare. Privirea lui se agăţa de mine. Se aştepta să recunosc acum? Ar fi fost totul mult mai simplu? Dacă aş fi recunoscut strigând? Sau urlând?

Nu eram în stare. Pentru că, în momentul în care mi-aş fi cerut iertare, ar fi trebuit să accept exact asta: că, dacă l-aş fi ascultat, atunci n-am mai fi fost acum aici. N-am fi ieşit din casă în acea zi, iar Wei-Wen ar fi fost încă…

Mi-am luat haina pe mine. Pantofii. Apoi am apucat geanta şi m-am îndreptat spre uşă.

— La revedere.

El făcu un pas înainte. Avea să-mi smulgă geanta din mână? Nu. Voia să mă îmbrăţişeze. M-am întors într-o parte, am pus mâna pe clanţă, nesuportând ca trupul lui să se atingă de al meu. Nici chiar obrazul lui lipit de al meu, nici buzele lui pe gâtul meu, pentru că puteau trezi sentimente de altădată, chiar împotriva voinţei mele. Sau poate că ar fi putut declanşa greaţa din mine. Şi mai mult… ar fi putut trezi acelaşi sentiment şi în el? Mă voia în continuare? Nu ştiam şi nici nu doream să ştiu.

Nu mi-am recăpătat respiraţia calmă decât atunci când mi-am găsit locul, m-am aşezat şi am simţit scaunul sub mine. Mi-am rezemat coloana de plasticul uzat al spetezei scaunului. Mi-am lăsat capul pe spate şi mi l-am sprijinit de suportul pentru cap. Am rămas aşa, lăsând să-mi defileze prin faţa ochilor case, oameni, copaci, câmpii. Toată această lume exterioară nu mă preocupa. Trenul traversa peisajul atât de repede, încât copacii pe lângă care treceam păreau nişte umbre. Dacă numărul de controale de pe drum nu avea să fie prea mare, trebuia, conform orarului, să parcurgem cei 1.800 de kilometri până la lăsarea serii.

Propria lume dispărea în urma mea. Natura se schimba treptat, pe măsură ce ne îndreptam spre nord şi la altitudini tot mai mari. De la livezile blânde cu fructe de pe meleagurile mele natale, de la dealurile domoale împădurite, grădinile etajate, la câmpurile nesfârşite cu

plantaţii de orez şi mai departe, pe măsură ce trenul începuse să urce munţii, până la zone mai aride şi necultivate. Când, în sfârşit, am început să coborâm din nou, am fost întâmpinaţi de un peisaj pustiu, uscat, golaş, aproape fără copaci. Kilometri în şir de monotonie. Mi-am întors faţa de la fereastră, pentru că nu era nimic de văzut.

Mai fusesem doar o dată la Beijing, pe vremea când eram copil. Părinţii mei aveau prieteni acolo. Ne-am dus să-i vizităm.

Mi-au rămas doar câteva imagini în minte. O stradă mare şi plină de viaţă, prăfuită şi aglomerată. Gălăgie asurzitoare, peste tot oameni, mult mai mulţi decât văzusem vreodată. Şi drumul cu trenul, pe care mi-l aminteam bine, exact acelaşi cu cel de-acum. Trenul, de asemenea. Tehnologia nu se schimbase deloc de-a lungul vieţii mele, pentru că nimeni nu mai avea timp de inovaţii.

Am aţipit. Mă cufundam şi ieşeam din vise care semănau unele cu altele. Se făcea că ajunsesem la Beijing şi căutam, că găsisem pe cineva care avea să mă ducă la el. De data aceasta, era un angajat al unui hotel. Ştia unde se afla Wei-Wen, zicea el, şi mă târa după el pe alei înguste şi străzi aglomerate. Fugeam, el înainte şi eu în spatele lui. Mă ciocneam mereu de alţi oameni, fiind pe punctul de a-l pierde din priviri. L-am prins de braţ, dar el se desprinse de mine. M-am trezit cu răsuflarea tăiată. Când am aţipit din nou, mi-a apărut, în schimb, o femeie angajată într-un magazin. Şi totul se reluă la fel. Ea îmi spuse că avea să mă ducă la el. Mă conduse afară în furnicarul de străzi, unde zgârie-norii blocau soarele, iar vânzătorii ambulanţi încercau permanent să ne oprească. Fugea atât de repede, încât am pierdut-o din priviri, şi, din cauză că gâfâiam, am fost forţată să mă opresc şi să admit că singura mea şansă de a-l revedea se risipise.

Apoi, dintr-odată, mă găseam într-un alt loc. O petrecere într-o grădină. Să fi fost un vis, o amintire? Eram îmbrăcată într-o rochie de vară, era cald. Eram copil şi participam la sărbătorirea terminării anului şcolar. Mâncam prăjituri,

fursecuri degresate, cu înlocuitor de ou. Dar şi un fel de îngheţată apoasă, ciudată, dar totuşi bună. Eram transpirată şi simţeam cum îngheţata rece mi se prelingea pe gât în jos.

Câteva fete dansau în cerc, iar cântecul lor se înălţa, tot mai tare, în grădină. Unele voci erau clare şi curate, altele, mai puţin ritmice şi îmbufnate. Stăteam liniştită la umbră şi le observam.

La asaltul micilor gurmanzi, prăjiturile de pe masă dispăreau în ritm alert. O colegă de clasă, Daiyu, cu ochii puţin înfundaţi şi îmbrăcată într-o salopetă albastră, cu părul prins în agrafe şi cu pantofi strălucitori în lumina soarelui se servi cu o bucată mare de prăjitură, după care luă o furculiţă şi se duse să se aşeze lângă părinţi.

Un alt copil se apropie şi el de masa cu prăjituri. Un băiat.

Wei-Wen. Wei-Wen al meu. Ce făcea el aici? Luă şi el o bucată de prăjitură. O bucată mare, chiar mai mare decât Daiyu.

Apoi plecă.

Nu, m-am gândit eu, nu prăjitură! Nu lua din tort!

Dar el dispăru, cu prăjitura în mână, pierzându-se printre oameni, apoi apăru din nou. Trebuia să ajung la el înainte să ia o înghiţitură. Nu trebuia să mănânce din prăjitură. Nu trebuia, pur şi simplu. Devenisem adult între timp, eram eu însămi în vis, cea de acum, fugeam după el, îmi croiam drum printre oameni, îl zăream câte o fracţiune de secundă, dar apoi dispărea din nou, apărea ca să dispară imediat după aceea. În tot acest timp, invitaţii la petrecere se înmulţeau din ce în ce mai tare, tot mai mulţi oameni, un număr enorm.

Cravata lui roşie, în mulţime, o pată în depărtare.

Şi din nou dispăru.

M-am trezit pe când trenul intra într-o gară mare, întunecată şi dărăpănată. Beijing.

GEORGE

Ne-am cazat la motel, într-o cameră cu pereţi gălbui şi cu mochetă pătată, care duhnea a naftalină şi mucegai.

De la geam, vedeam cum un zid de apă se prăvălea pe pământ, o ploaie de proporţii biblice, şi nu o ploaie uşoară, în urma căreia mirosul reavăn al pământului şi ciripitul păsărelelor te-ar fi învăluit. Nu încetase de cinci zile şi începusem să mă întreb dacă nu mi se pusese gând rău şi dacă n-ar fi cazul să construiesc, probabil, o arcă.

Tom trebuia să plece a doua zi. Stătea cufundat cu nasul într-o carte pe care făcea sublinieri cu o cariocă galben neon. Se auzea, aproape permanent, doar scârţâitul cariocii pe hârtie. Poate că simţea nevoia să sublinieze fiecare cuvânt.

N-aveam unde merge. Camera ni se păruse mare atunci când o luaserăm. Dar spaţiul intrase parcă la apă în ultimele zile. Singura fereastră pe care o aveam dădea spre o alee lăturalnică. Iar cele două paturi duble ocupau prea mult din spaţiu. Stăteam pe patul de lângă perete, pe cuvertura înflorată, mototolită sub mine.

Mi se urâse deja de cele două tablouri de pe perete, primul reprezentând femei pe un câmp de flori, şi cel de-al doilea, o barcă. Sticla era murdară, plină de urme de degete în dreptul feţei femeii. Tom ocupase spaţiul de şezut de lângă geam. Cărţile lui erau răsfirate pe toată masa, iar alături era geanta lui, de asemenea plină de rechizite.

Dacă mă gândeam mai bine, el stătuse aşa în cea mai mare parte a timpului. Nu că ar fi fost altceva mai bun de făcut, dar totuşi. Nu se simţea nici urmă de implicare. Nici în ceea ce priveşte albinele şi nici în privinţa ploii. Ar fi putut să se ambaleze, să se enerveze, să protesteze, dar nu făcea altceva decât să citească. Citea şi sublinia cu cariocile lui neon. Roz, galben, verde. Părea să aibă o

logică, pentru că instrumentele de scris erau plasate într-un şir… în faţa lui, pe masă, şi le alterna.

Am tresărit la sunetul telefonului. M-am ridicat. Numărul lui Lee lumina pe ecran.

— Da?

— Ceva nou?

— Nu în ultima jumătate de oră.

— M-am uitat şi la alt buletin meteo, spuse Lee. Nu va mai ploua începând de după-amiază.

— Dar celelalte cinci buletine meteo pe care le-ai urmărit?

— Ploaie în continuare, răspunse el monoton.

— Sunt lucruri pe care nu le putem controla, am spus.

— S-ar mai putea… Ezită. Oare ar fi posibil să mai rămâi câteva zile?

Mai atinsese subiectul pe ocolite, dar acum era prima dată că mă întreba direct.

— Am programat deja maşinile de întoarcere. Şi oamenii.

— Înţeleg.

Nu mai spuse nimic, ştiind că n-avea ce să facă.

— Se va potoli curând, l-am consolat, încercând să adopt tonul pe care-l folosea mama.

— Da.

— Câteva zile în plus sau în minus oricum nu mai contează.

— Aşa-i.

Am tăcut. Auzeam doar sunetul ploii care cădea în şiroaie şi cel al roţilor de maşini stropind apa din bălţoace.

— Cred că mă duc acolo, spuse brusc.

— Da?

— Doar să verific.

— Am trecut eu de dimineaţă. Stau înăuntru. Nu se întâmplă nimic.

— Nu, dar totuşi.

— Faci cum vrei, sunt albinele tale, ca să spun aşa.

Râse uşor, dar nu era nici urmă de veselie în râsetul lui.

Apoi am întrerupt amândoi convorbirea.

Tom ridică ochii din carte.

— De ce nu i-o spui pe şleau?

— Adică?

— Evident că-i afectează recolta.

— Sigur că da.

— E om în toată firea şi poate suporta un adevăr.

Puse capacul cariocii, cu un zgomot hotărât. Sunetul acesta şi gestul în sine mă agasară profund. Iar vorbele lui şi felul în care mi le aruncă parcă ieşeau din gura unui profesor de vreo cincizeci de ani.

— Credeam că citeşti, i-am spus.

— Am terminat acum.

— Sper că nu stai să tragi cu urechea la convorbirile mele!

— Ce Dumnezeu, tată! Suntem la doar trei metri distanţă unul de altul.

— Şi de ce, mă rog, ţi-a venit, aşa, deodată, să vii cu tot felul de păreri?

— Poftim?

Gheara lăuntrică mă scotea din minţi. Nu reuşeam să stau liniştit.

— Poftim? am spus, imitându-l. După ce te-ai tot fofilat de la treabă timp de o săptămână, domnul vrea să se implice?

Se ridică în picioare. Era mai înalt decât mine.

— Nu m-am fofilat. Am muncit. De fiecare dată când mi s-a dat ocazia, am trudit ca un animal, chiar mai mult decât tine. Ştii prea bine.

— Dar fără chef.

Am făcut un pas spre el. Se retrase instinctiv, dar probabil conştientizându-şi gestul reflex, scoase pieptul înainte, ridicând capul, şi îşi înfipse picioarele în podea.

— N-am pretins niciodată c-aş fi interesat. Tu ai fost cel care m-ai rugat să te însoţesc, dacă-ţi mai aminteşti.

— Mi-ar fi şi greu să uit aşa ceva.

Rămase tăcut. Mă privea doar. Ce n-aş fi dat să-i cunosc gândurile.

Apoi spuse brusc:

— N-ai putea să mi-i descrii pe Jimmy şi pe Rick, tată?

— Ce spui?

— Cum sunt? Descrie-mi-i.

— Jimmy şi Rick? Dar de când ai început să fii interesat de persoana lor?

— Nu ei mă interesează în mod deosebit. Dar dacă te rog să mi-i descrii, ai avea, cu siguranţă, multe de zis, nu-i aşa?

Îl priveam pur şi simplu, fără să înţeleg prea multe.

— Ştiu şi eu o mulţime de lucruri despre ei, normal, continuă el. Şi asta doar pentru că te-am auzit pe tine vorbind despre ei. Şi despre Lee, bineînţeles. Ştiu ce le place, ce fac în timpul liber, chiar şi ce-i înspăimântă. Din poveştile tale. Vocea lui era mai blândă acum şi mai caldă. Că Rick n-are iubită, de exemplu. Iar despre Jimmy… am auzit destul cât să-mi dau seama că te-ntrebi dacă nu cumva joacă în tabăra adversă.

Când să-i răspund, să spun şi eu ceva despre Jimmy, n-am mai ştiut exact ce. Pentru că toată tărăşenia asta n-avea nimic de-a face nici cu Jimmy şi nici cu Rick. Am priceput că Tom bătea un apropo, dar nu ştiam în ce direcţie. Ca şi cum mi-ar fi aruncat creierul într-o cutie pe care o zgâlţâia cu putere.

— Dar pe mine, pe mine cum m-ai putea descrie oare? întrebă el.

— Pe tine?

— Da. Ce-mi place? La ce sunt bun? De ce mi-e teamă?

— Tu eşti fiul meu, am spus.

Oftă. Zâmbi vag, aproape dispreţuitor.

Am rămas aşa, privindu-ne. Gheara era tot mai intensă.

Apoi cedă privirii mele. Se îndreptă spre sacoşa cu cărţi.

— Dacă oricum n-avem nimic de făcut acum, o să m-apuc de istorie.

Scoase o carte groasă, albastru închis, pe coperta căreia am observat că scria Big Ben.

Se aşeză, întorcând scaunul cu spateaza la mine.

Mi-aş fi dorit să am şi eu o carte extrem de groasă în care să mă refugiez. Şi un scaun pe care să-l întorc cu spatele. Sau, mai mult ca orice, să am o remarcă extrem de inteligentă la îndemână. Dar mă prinsese de data asta. Am rămas mut. Pradă ghearei intense.

Nu trecu mai mult de o oră şi jumătate şi ploaia încetă. Norii se risipiră, şi chiar dacă cerul nu se înseninã complet, era, oricum, mai puţin întunecat decât în ultimele zile. Evident că cea de-a şasea prognoză meteo a lui Lee fusese mai aproape de realitate.

Tom lăsă, în sfârşit, cartea deoparte. Se ridică şi îşi puse o jachetă.

— Mă duc să mă plimb.

— Nu poţi lua maşina.

— E-n regulă.

— S-ar putea să am nevoie de ea.

— Bine.

Când să deschidă uşa, sună telefonul din nou. Era Lee. Ne ruga să ne ducem la el de îndată.

tao

Am găsit un hotel deschis chiar lângă gară. Era degradat şi pustiu, dar ieftin. Peste drum se afla un restaurant unde se servea mâncare simplă şi pentru buzunarul oricui. Îmi puteam permite o masă caldă azi, dar nu în fiecare zi, dacă voiam ca banii să-mi ajungă mai mult de o săptămână. Şi nici nu ştiam de câtă vreme aveam nevoie ca să-l găsesc. Nu mă gândeam să mă întorc până nu-l găseam.

Un tânăr îmi puse o farfurie în faţă. Orez prăjit. Era singurul fel de mâncare pe care îl puteau oferi în acest restaurant de familie. Tatăl era bucătarul, după cum îmi spuse tânărul în timp ce mă servea. Nu mai lucra nimeni acolo în afară de ei.

Eram singurul client în sala de mese încăpătoare a restaurantului. Şi nici pe stradă nu văzusem prea mulţi oameni. Totul era diferit faţă de ce-mi aminteam. Oraşul zgomotos şi dinamic din memoria mea parcă dispăruse. Acum locuinţele, în marea lor majoritate, fuseseră abandonate, iar străzile erau pustii. De multă vreme nu se mai găseau mijloace de subzistentă în zonă. Ştiam că mulţi fuseseră relocaţi cu forţa în alte zone ale ţării, unde era mai mare nevoie de mână de lucru în agricultură, însă, cu toate acestea, liniştea totală mă surprinse. Oraşul crescuse şi se dezvoltase până într-un punct în care totul se opri, iar acum începea să decadă. Asemenea unui bătrân care se apropia de moarte. Tot mai singur, tot mai liniştit, în ritm tot mai monoton, cu fiecare zi. Singurul loc luminos era micul restaurant de peste drum de hotel, căci altfel strada era pustie.

Mi-am apropiat scaunul de masă. Zgomotul picioarelor scaunului care se frecau de pardoseală suna gol şi puternic în localul pustiu. Chelnerul rămase acolo, în picioare, aşteptând în timp ce eu mâncam. Să fi avut aproape optsprezece ani şi era slab. Părul crescut până la umeri nu mai văzuse de multă vreme foarfeca. Purta uniforma de

chelner cu neglijenţă tinerească, mişcându-se uşor şi familiar. În curtea şcolii ar fi fost extrem de popular printre elevi, ca unul care n-are nevoie să se pună în evidenţă, având pur şi simplu ceva în plus. În vremuri normale, ar fi fost genul de tânăr care ar fi atras oricând în jur o gaşcă de prieteni.

Observă că îl analizam şi, dintr-odată, nu mai ştiu ce să facă cu mâinile, aşa că şi le ascunse imediat la spate.

— E bun? întrebă el.

— Da. Mulţumesc.

— Regret că nu mai avem niciun fel de mâncare din meniu.

— E-n regulă. Oricum nu mi-aş fi putut permite, i-am răspuns eu zâmbind.

Îmi întoarse zâmbetul, aparent uşurat, înţelegând probabil că ne aflam în aceeaşi situaţie.

— Restaurantul e mereu la fel de gol? am adăugat.

Încuviinţă cu capul.

— În ultimii ani a fost tot aşa.

— Din ce trăiţi?

Ridică din umeri.

— Din când în când mai intră câte cineva. Plus c-am mai vândut unele din echipamente, spuse el făcând semn înspre bucătărie, unde tatăl lui se apuca să spele vasele. Toate cuţitele bune, o maşină de tocat, câteva oale şi cuptorul cel mare. E suficient deocamdată. Ne-am făcut un calcul şi avem destui bani să ne descurcăm… până prin noiembrie.

Rămase tăcut, gândindu-se, poate, la acelaşi lucru ca mine. Ce aveau să facă apoi?

— Dar de ce aţi rămas aici? am spus.

Începu să şteargă praful inexistent de pe una din mese.

— Atunci când toţi cunoscuţii noştri au fost nevoiţi să plece, noi am primit autorizaţie să rămânem, pentru că aveam un restaurant cu o lungă tradiţie în spate. Luni în şir s-a luptat tata s-o obţină. Mototoli cârpa de praf, strângând-o în pumn. Mi-amintesc bucuria tatei când a

venit acasă cu vestea că a primit, în cele din urmă, autorizaţia, ca să nu ne mutăm. Şi n-am mai fost nevoiţi să ne părăsim locuinţa.

— Dar acum?

Privi în altă direcţie.

— Acum e prea târziu. Acum suntem aici.

Trase uşor de părul aspru. Îmi aminti brusc de Wei-Wen. Ce tânăr era băiatul, poate chiar mai mic decât crezusem iniţial, poate de paisprezece-cincisprezece ani. Încă în formare.

Am împins farfuria către el.

— Ia tu restul. Eu sunt sătulă.

— Nu. Mă privi nedumerit. Aţi plătit pentru asta.

— Sunt sătulă. I-am întins beţele. Hai, stai jos.

Aruncă o privire fugară înspre bucătăria tatălui, care însă nu era atent la noi. Apoi băiatul trase rapid scaunul, se aşeză şi luă beţele. În grabă, asemenea unui câine, devoră orezul, aşa cum făcuse şi Wei-Wen când îngurgitase prunele. Dar se opri imediat, ridică privirea, ca şi cum s-ar fi ruşinat din cauza atenţiei pe care o primea din partea mea. I-am zâmbit încurajator. Reîncepu să mănânce, străduindu-se în mod vădit să se calmeze.

M-am ridicat să plec, ca să-l las în pace.

Dar atunci se ridică şi el.

— Aşezaţi-vă, i-am spus şi m-am îndreptat înspre uşă.

— Da. Rămase în picioare, ezitând. Nu.

Veni spre mine.

Am pus mâna pe clanţă ca să deschid uşa. L-am privit, fără să înţeleg prea bine.

— Unde locuiţi? mă întrebă.

— Acolo. Am făcut semn peste drum, către hotel.

Veni direct la mine şi se uită afară pe stradă. Niciun vehicul, nici ţipenie de om, nici urmă de viaţă.

— Stau aici până intraţi în hotel.

— Ce?

— Rămân aici până atunci.

Mi se adresă cu o gravitate responsabilă pe figura lui tânără.

— Mulţumesc.

Am ieşit pe uşă. Strada era pustie, cu miros de cărămidă umedă, de praf şi un iz slab de putregai. Un oraş în descompunere. Cu faţade degradate. Pe un zid atârna un panou electronic stricat. Primele zece secunde ale unui film se reluau încontinuu. Li Xiara, liderul Comitetului, vorbea probabil despre comunitate şi cumpătare. Dar mesajul era mut, deoarece sunetul încetase de mult să mai funcţioneze. De jur-împrejur erau magazine închise, cu grilaje la uşi, geamuri sparte, doar umbre în maro şi gri. Culorile dispăruseră, de parcă totul ar fi fost acoperit de ceaţă. Iar liniştea era profundă şi apăsătoare.

M-am întors când am ajuns pe celălalt trotuar. Da, el era încă acolo. Făcu semn cu capul înspre hotel, ca şi cum ar fi dorit să mă grăbesc să intru.

GEORGE

Lee stătea aplecat peste stupi, încercând să facă ordine. Chiar dacă era acoperit de salopetă, pălărie şi masca de protecţie, mi-am dat seama că era disperat. Patru stupi, întorşi cu fundul în sus, zăceau împrăştiaţi pe jos. Albinele zburau nedumerite şi nervoase într-un roi mare, căutându-şi adăpost în aerul umed de după ploaie.

— Au!, strigă brusc şi îşi duse mâna la ceafă.

— Trebuie să ai grijă la orificii, i-am spus şi i-am aranjat mai bine vălul de protecţie. Albina moartă avea s-o scoată mai târziu.

Înjură, şi am observat că avea lacrimi în ochi. Poate din cauza înţepăturii, sau poate lacrimile erau acolo de dinainte.

— Am crezut că gardul le va proteja destul de bine; spuse încet.

— Dacă prind gustul mierii, mai nimic nu-i poate opri.

Abia în clipa aceea am simţit privirea lui Tom.

— Parcă ziceai că nu mai sunt urşi pe-aici, spuse el.

Nu eram în stare să-l privesc în ochi, aşa că mai bine nu răspundeam la întrebare. Am ridicat un stup. L-am inspectat. Era întreg.

— Dă-mi chestia aia de colo, am spus arătând înspre o ramă de pe jos.

El se duse până la ea, continuând să mă privească. Ridică rama de pe jos şi mi-o dădu. Am observat că-i tremurau mâinile. Am privit în sus. Ochii lui erau la fel de mari ca atunci, demult. Nu mai avea nimic din aerul de profesor, pentru că în faţa mea era un băieţel.

— E prin apropiere? întrebă încet.

Am luat rama şi i-am înfruntat privirea.

— Nu, pentru că o ia la picior imediat după.

Rămase locului, privindu-mă cu îndoială.

Am pus mâna pe el. Rareori o făceam.

— Tom. Acum nu e ca atunci. Se întâmplă în fiecare an, iar eu nu i-am văzut niciodată, nici măcar o dată, de fapt. Mai rău e pentru Lee, care trebuie să mă despăgubească.

Dădu din cap, fără să-mi respingă atingerea.

— De aceea locuim la motel, nu-i aşa? Şi nu în cort, am spus eu.

Dădu din nou din cap. I-am strâns umărul. Tare îmi venea să-l strâng la piept, văzând că are nevoie de mine. Încă mai avea nevoie de mine. Dar, în aceeaşi clipă, Lee veni la noi.

— Trei stupi, spuse el. Asta face… 240 de dolari?

L-am lăsat pe Tom şi am făcut un semn aprobator spre Lee. Dar m-am oprit când am văzut privirea lui deznădăjduită din spatele plasei de protecţie.

— 240? Nu. Să fie 200.

— Dar George…

— Nu mai avem ce discuta. Poţi s-o iei ca pe-un împrumut.

Lee se întoarse cu spatele şi înghiţi greu. Tom continua să mă privească. Nu spunea nimic, dar ochii spuneau totul. Şi-şi aminteau totul.

Se întâmplase prima oară când veniserăm la Lee, prima oară când am plecat cu albinele. Nu aveam mulţi stupi cu noi, doar cei care încăpuseră în camionetă.

Era un soi de experiment, iar dacă treaba mergea bine, puteam să-mi extind activitatea şi să fac polenizare la scară mică, ocazie pentru câte o vacanţă, iar Tom, care atunci avea cinci ani, urma să mă însoţească. Doar noi doi, în mijlocul naturii. Departe de oameni. Să pescuim, să bem apă de izvor, să facem foc de tabără. Ne-am tot făcut planuri săptămâni în şir.

Am găsit un loc pe o colină, la oarecare distanţă de stupi. De acolo aveam o vedere bună, de jur-împrejur, terenul era drept şi frumos. Am ridicat cortul pe îndelete, având grijă să-l ancorez bine de pământ, iar pânza să fie bine întinsă. Avea să fie casa noastră timp de trei săptămâni, aşa că era important să fie trainică.

Tom avea sarcina să întindă sacii de dormit. Îşi dădu silinţa să-i alinieze ca la carte, aşa cum o văzuse pe Emma făcând paturile acasă. Era entuziast, vorbea neîncetat, ca o moară stricată, nedându-şi încă seama că-i era dor de mama. Iar eu mă gândeam că avea, totuşi, să meargă bine. Că aveam să ne simţim extraordinar, noi doi, aici sus, pe un deal, şi că cele trei săptămâni urmau să treacă într-o clipită, lăsându-i o amintire de neuitat pentru tot restul vieţii.

Am aprins un foc. Ne-am cuibărit unul lângă altul şi am început să prăjim dovleac. Tremura uşor, aşa că l-am luat de după umeri, care dispărură parcă sub braţul meu. Ne-am uitat la stele şi i-am arătat toate constelaţiile pe care le cunoşteam. Nu erau multe. Carul Mare şi Centura Orion, după care am inventat alte câteva.

— Uite, acolo-i Şarpele.

— Unde?

— Acolo.

Ochii lui urmăreau degetul meu în timp ce arătam înspre stelele care se aliniau într-o linie şerpuitoare.

— Dar de ce se numeşte Şarpele?

— Nu se *numeşte* şarpele. *Este* un şarpe.

Şi-apoi i-am povestit despre şarpe. Nu prea mă pricepeam eu să inventez poveşti, dar atunci am fost inspirat. Poate pentru că Tom se adăpostise la încheietura braţului meu, sau poate pentru că eram la mare distanţă de tot ce se numea televiziune şi divertisment, făcând loc omului primitiv din mine, ori poate că mi-am descoperit puteri nebănuite, ştiind că aceasta avea să fie viaţa noastră în următoarele trei săptămâni.

— Şarpele locuia într-o crăpătură din muntele aflat în apropierea unui mic sătuc, am început eu să povestesc, şi era diavolul însuşi, mai afurisit decât cei mai afurisiţi, şi mai înfometat decât cei mai înfometaţi. Mânca tot, absolut tot ce-i ieşea în cale. Mai întâi înfulecă pădurea, şi mai apoi toate recoltele. Apoi, după ce îngurgită toate astea, se puse să mănânce grădinile oamenilor, devorând fructe, legume,

fructe de pădure, iar pe măsură ce mânca, creştea văzând cu ochii. Şi după ce înfulecă tot, până la cea mai mică tufă, până la cel mai mic cartof, da, da, chiar şi până la cel mai zbârlit fir de iarbă din luncă, începu să mănânce şi oameni. La început, se mulţumi cu copii la micul dejun şi bunicuţe la prânz. Crescu şi tot crescu până când se făcu atât de puhav şi de lung, încât se încolăci de două ori împrejurul satului. Şi rămase aşa, acolo, mâncând cu lăcomie când una, când alta. Oamenii se adăpostiră în casele lor, ascunzându-se prin dulapuri, pe sub paturi şi în pivniţe. Dar şarpele tot dădea de ei, strecurându-se înăuntru în casele lor, până în cel mai ascuns ungher, mâncându-i pe toţi, unul după altul.

Simţeam cum Tom tremura în curbura braţului meu, dar nu de frig. L-am strâns şi mai tare lângă mine, iar el se lipi de mine, ca şi cum ar fi vrut să între în mine, să se adăpostească de groază şi de bucurie.

— Oamenii erau neajutoraţi şi nu ştiau ce să mai facă. „O să murim cu toţii”, se gândeau ei, „o să fim mâncaţi de vii”. Şi se ascunseră cu mic, cu mare, cât de bine reuşi fiecare. Toţi, cu excepţia unui singur băiat.

— Cine era? se auzi slab vocea lui surescitată.

— Era… nu era orice fel de băieţandru.

— Nu?

— Era apicultor.

— A! spuse Tom repede, de parcă nu îndrăznea să continue, de teamă să nu mă-ntrerup din poveste.

— El avea un stup mare şi frumos. Cu cea mai bună colonie de albine care s-a văzut vreodată, fidelă, muncind din greu şi care nu roia niciodată. De trei ani de zile regina era aceeaşi şi depunea ouă ca niciodată înainte. Băiatul se hotărî să iasă din casă şi să se ducă la stup. Îl deschise şi ceru în şoaptă ajutorul albinelor.

M-am oprit pentru a spori suspansul. Aveam deja sfârşitul poveştii şi eram destul de mulţumit de el.

Tom aştepta. L-am lăsat să aştepte. I-am observat ochii rotunzi aţintiţi asupra mea, în expectativă. Doream să-i prelungesc cu încă puţin starea în care se afla.

În cele din urmă nu mai putu suporta.

— Şi-apoi?

Am reluat firul încet.

— Albinele îl ascultară şi se gândiră, în timp ce şarpele se apropia tot mai mult de băiat, sâsâind.

Tom rămase cu gura deschisă, privindu-mă.

— Şi chiar în clipa când şarpele vru să-l înşface pe băieţandru, îşi făcură apariţia albinele! Un roi gigantic se năpusti asupra şarpelui. Îl înţepară şi-l înţepară, iar şi iar, în cap, în gât, în coadă, în ochi, peste tot locul, până ce şarpele nu mai suportă şi plecă, târându-se cât putu de repede.

Toţi muşchii lui Tom erau, în continuare, tensionaţi. Stătea nemişcat pe braţul meu.

— Şi toţi au fost salvaţi? spuse el, aproape imperceptibil, temându-se poate de răspunsul ce avea să vină.

Am aşteptat din nou, simţeam cum vibrează lângă mine.

— …Da, am spus.

Tom răsuflă uşurat.

— Dar albinele nu se mulţumiră cu atât, am continuat.

— Nu se mulţumiră? râse puţin.

— Îl alungară pe şarpe tot mai departe.

— Departe?

— Da, departe de tot.

În sfârşit, Tom se destinse. Îi simţeam corpul relaxat, lipit de al meu.

— L-au alungat până-n înaltul cerului, am continuat. Şi-acolo poţi vedea Şarpele. Chiar şi-n ziua de astăzi.

Tom dădu din cap. Simţeam cum capul lui se mişca în sus şi în jos în scobitura braţului meu.

— Uite-l, acolo! am spus. Şi acolo, am adăugat, arătându-i în depărtare. Iar în partea aia sunt stupii.

— Acolo?

— Da, vezi? Uite, acolo, şi acolo, şi acolo. Am desenat trei pătrate în aer.

— Şi albinele?

M-am gândit puţin, după care a venit şi răspunsul, simţindu-mă aproape genial.

— Ele sunt tot restul stelelor.

Şi-atunci m-am gândit că aşa avea să fie. Că aşa avea să fie în cele trei săptămâni cât urma să stăm acolo.

Ne-am culcat, iar Tom aţipi imediat. Eu am mai rămas nemişcat, ascultându-i respiraţia în întuneric, sforăitul uşor, pentru că avea nasul înfundat. Înainte să adoarmă, se mai răsuci de câteva ori în sacul de dormit. Şi-apoi am adormit şi eu.

Dar veni ursul. Primul zgomot care ne trezi a fost sunetul ascuţit al gamelei care căzuse de pe foc, cu mare zarvă, pe pământ. O umbră ameninţătoare acoperea albinele care străluceau pe cer. Sunetul labelor lui printre tufe, într-atât de aproape, încât îi puteai auzi fâsâitul blănii.

Îl ţineam în braţe pe Tom, dar braţul meu nu-i mai oferea alinare. Ochii lui erau larg deschişi şi se holbau în întuneric.

Auzeam cum ursul devasta tabăra. Punga de plastic cu bezele a fost făcută ferfeniţă. Grămada de lemne de foc, pe care-o clădisem cu aşa mare grijă, a fost dărâmată, iar un sunet surd şi cavernos se auzi când labele lui masive se abătură asupra cutiei frigorifice din polistiren.

Apoi se lăsă liniştea.

Am rămas aşa, nemişcaţi, mult timp. Apoi mi-am trecut mâna prin părul lui Tom, ciufulindu-l, în speranţa că va întoarce capul spre mine, că se va uita la mine, dar el continua doar să se uite la nimic, în gol. Ce puteam spune? Ce-ar fi spus Emma? N-aveam idee, aşa că am renunţat să mai deschid gura. L-am tras mai aproape de mine, dar corpul lui era rigid.

În cele din urmă, m-am aventurat afară din cort.

Locul fusese devastat. Bezelele fuseseră mâncate, iar ursul, dus de-acolo.

Abia atunci am fost în stare să respir normal.

M-am uitat înăuntru în cort.

— Suntem în siguranţă.

Dar Tom nu răspunse. Rămăsese în aceeaşi poziţie, cu privirea aceea întunecată a lui, cu gura închisă şi cu întreg corpul imobil. L-am ridicat şi l-am dus la maşină. A doua zi l-am urcat în autobuzul spre casă. Nu mai aveam ce face altceva. Emma avea să-l aştepte în staţie. Nu bodogăni că trebuie să se întoarcă de unul singur pe drumul lung. Înainte de această întâmplare, nici n-ar fi fost posibil.

Vocea ei deveni brusc severă când i-am povestit ce se întâmplase. Ştiam ce gândea, chiar dacă nu lăsă să-i scape mai nimic. „Tu ar fi trebuit să verifici mai bine”, gândea ea, desigur, „trebuia să fi ştiut că sunt urşi în zonă. Doar o pânză de cort între voi şi moarte, ai avut noroc, mai mult decât ai fi meritat”.

La plecarea autobuzului din staţie, i-am văzut figura palidă, care mă privea pe geamul din spate. Sentimentul de uşurare i se întipărise pe chip şi în ochii lui mari şi speriaţi.

Nu m-a mai însorit niciodată în Maine.

Până acum.

Când ne-am aşezat în maşină, nu mai ploua. Lee se duse la maşina lui, ca să meargă acasă să facă o reclamaţie în care să se plângă de gardurile electrice.

Tom nu scoase nicio vorbă pe drumul de întoarcere. Poate că stătea aşa, cu ochii după urs, aşteptând să ne aţină calea, să sară în faţa maşinii cu labele lui masive, pe capotă, sfâşiind caroseria în două, să ne scoată afară ca pe doi şoareci dintr-o gaură.

Ajunşi în camera de motel, Tom se apucă să-şi împacheteze rapid lucrurile, strânse cariocile şi aruncă cartea mare cu Big Ben în geantă. Am rămas în picioare, privindu-l.

— Nu întârzii.

— E bine să fii pregătit, mormăi el, din nou cu spatele la mine.

Abia când închidea geanta mă privi. Mă aşezasem şi mă prefăceam că citesc ziarul.

Stătea în picioare în faţa mea, cu braţele relaxate pe lângă corp. Îşi băgă mâinile în buzunarele pantalonilor, dar le scoase imediat afară. Era ceva anume în ochii lui ce nu puteam descifra.

— Da? am spus în cele din urmă.

Nu răspunse. Stătea acolo şi era evident că-l frământa ceva.

— Prea bine. M-am aplecat din nou asupra ziarului, cu capul puţin înclinat, făcând o grimasă, ca şi cum aş fi citit ceva deosebit de interesant.

— De ce faci asta? întrebă el deodată.

M-am uitat în sus.

— Ce? Ce anume?

— De ce le iei aşa cu tine peste tot?

— Cum?

— Albinele. Inspiră adânc. Acum ai pierdut trei stupi. Trei colonii de albine şi-au pierdut casa. Vocea răsuna tot mai tare, ochii erau tot mai mari, îşi încrucişă braţele pe piept, ca şi cum ar fi trebuit să se adune. Chiar şi numai faptul că trebuie să le cari cu maşinile de colo-colo. Ai idee ce se întâmplă cu ele?

Câtă gravitate într-un corp atât de tânăr. Era mult prea mult. Mă făcea să râd. Şi exact asta am făcut. Un rânjet îmi traversă buzele, din gâtlej îmi scăpă un sunet, însă râsetul n-a fost la fel de autentic pe cât calculasem.

— Nu-ţi plac afinele? am întrebat.

Tom păru nesigur.

— Afine?

Am încercat să ţin capul la suprafaţă, să-mi păstrez rânjetul, să mă apăr în spatele lui.

— Nu s-ar prea face afine în Maine fără albine.

Înghiţi.

— Ştiu, tată. Dar de ce faci parte din tot… sistemul ăsta? Agricultura… aşa cum se face ea astăzi…

Mi-am împăturit ziarul cu mişcări ample. L-am pus pe masă. Încercam să-mi calmez vocea şi să nu răcnesc.

— Dacă ai fi fost fiul lui Gareth, atunci aş fi înţeles despre ce vorbeşti. Dar eu nu fac agricultură aşa ca *el.*

— Credeam că vrei să ajungi ca el.

— Să ajung ca Gareth?

— Ştiu că vrei să-ţi extinzi afacerea.

O spuse simplu, fără să pară o întrebare. Nicio învinuire, chiar dacă despre asta era vorba.

Am râs iarăşi. Un râs găunos.

— Şi ne-am înscris, pe tine şi pe mine, în clubul de golf. Şi am investit în fabrica piese de alamă.

— Ce spui?

— Nu. Nimic.

Oftă. Apoi îşi luă privirea de la mine, îndreptând-o spre fereastră. Nu mai ploua deocamdată.

— Cred că o să fac plimbarea acum, spuse el, fără să se mai uite la mine. Apoi plecă.

Fiul meu ieşi pe uşă, iar cu el odată, toate planurile mele, care se transformară în fum.

William

— Dar unde e?

Thilda şi fetele stăteau aliniate în faţa mea în bucătărie. Acum, în sfârşit, aveau să vadă la ce lucrasem în ultima vreme. Mi-am propus să le conduc până jos, la stup, dar să le ţin, totuşi, la distanţă, ca să le feresc de înţepături, iar apoi aveam să deschid cu grijă stupul şi să le explic totul, pe îndelete. Astfel ca ele, astfel ca Edmund să înţeleagă cum această invenţie urma să ne schimbe tuturor viaţa. Să ne confere onoare, să aşeze numele nostru în cărţile de istorie.

Soarele apusese deja la capătul pământurilor din spatele grădinii, luptându-se cu orizontul şi cu norii sumbri care se adunaseră spre vest. Nu peste multă vreme, avea, inevitabil, să dispară, şi poate că avea să şi plouă. Doream să arăt stupul familiei exact la apusul soarelui, când albinele ar fi fost deja adunate înăuntru.

— M-a anunţat că nu vine la cină, spuse Thilda.

— Nu? Dar de ce?

— Nu l-am întrebat.

— Dar i-ai spus că aveam de gând să vă arăt tuturor ceva?

— E tânăr şi are viaţa lui. Cine ştie pe unde e acum.

— Era cazul să fie aici!

— E surmenat, spuse Thilda.

Chiar şi în lipsa lui, vorbea despre el cu o voce tandră şi miorlăită, de parcă ar fi fost un nou-născut.

— Ce crezi tu că va dovedi la toamnă, dacă nu-şi poate îndeplini sarcinile?

Aşteptă o vreme până să-mi răspundă. Se gândi, fornăi.

— Trebuie să dovedească neapărat ceva?

— Poftim?

— Cred c-ar fi înţelept să mai aştepte un an. Să locuiască acasă, ca să se poată odihni cum trebuie.

Nările i se dilatară în timp ce vorbea. Mi se făcu greaţă şi mi-am întors capul.

— Găseşte-l, am spus, fără s-o privesc.

Opt perechi de ochi mă fixau, dar niciun membru al familiei mele nu dădu vreun semn că ar mişca un deget.

— Daţi de el imediat!

În cele din urmă, una dintre ele înţelese cine era capul familiei. Făcu un pas înapoi spre uşă şi îşi luă boneta din cui.

— Mă duc acum.

Charlotte.

Am rămas nemişcaţi în bucătărie, în timp ce întunericul de prin unghere se răspândea şi ne împresura. N-am aprins nicio lampă. De fiecare dată când vreuna din fetele mici deschidea gura, Thilda îi cerea să tacă. Întrezăream cerul printr-una din ferestre. Norii acoperiseră de mult soarele, şi, în curând, nici norii nu se mai văzură din cauza întunericului care înghiţea toate contururile. Curând, aveam să fim orbiţi de noapte, făcându-se prea târziu ca să le mai pot arăta ceva.

Dar unde era Edmund?

Am ieşit afară şi am rămas aşa, în capul treptelor.

Atmosfera era înăbuşitoare. Aerul era umed şi apăsător, fără nicio urmă de adiere. Totul era nemişcat. Albinele se retrăseseră în stup şi nu le mai puteam auzi.

Unde stătea tot timpul? Ce putea fi mai important pentru el decât ceea ce voiam eu să-i arăt?

M-am întors în casă. Thilda încerca să-şi înăbuşe un căscat. Georgiana adormise cu capul în poala Dorotheei, gemenele se sprijineau una de cealaltă, amândouă somnoroase, cu ochii aproape închişi.

Era mult prea târziu pentru ele. Trebuiau să fi fost deja de mult în pat.

Brusc, n-am mai ştiut cu ce să-mi umplu timpul şi am făcut doi paşi în lateral. Pe masă se afla o carafă, pe care am luat-o ca să-mi torn un pahar de apă. Simţeam un gol în

stomac, un huruit slab care creştea în intensitate. Ca să le distrag atenţia de la stomacul meu, am tras în grabă scaunul de sub masă. Apoi m-am aşezat, cu ambele mâini deasupra diafragmei, m-am aplecat uşor în faţă, iar huruitul rămase în interiorul meu.

Brusc, uşa se dădu în lături.

M-am ridicat dintr-un salt.

Charlotte intră prima. Privea în podea.

Şi, în spatele ei, o siluetă întunecată. Edmund. Îl găsise.

— Vai, dragule!

Thilda se ridică repede.

Avea părul şi hainele ude. Pantalonii erau uscaţi, ca şi cum cineva îi aruncase apă în faţă. Înaintă cu paşi nesiguri.

— Charlotte? spuse Thilda.

— Edmund… el…

— Am căzut în pârâu, spuse Edmund lent.

Trecu clătinându-se pe lângă noi.

Am făcut un pas înainte şi am pus o mână pe umărul lui, dorind să-l conduc, poate pentru că încă nu era prea târziu ca să-l iau cu mine afară, să-i arăt şi să-l fac să înţeleagă.

Dar mi-am dat imediat seama că tremura în hainele ude şi-i clănţăneau dinţii în gură.

— Edmund?

— Eu… trebuie să dorm, spuse încet fără să se întoarcă.

Apoi se desprinse din prinsoarea mea şi, cu paşi târşâiţi, urcă scara la etaj.

Thilda îl urmă, şi paşii ei sunau asemenea ghearelor de găină pe podea, iar vorbele parcă erau un cotcodăcit nervos:

— Dragul meu băiat… hai, să te ajut… uite, mergi cu grijă… patul e făcut… ia-mă de braţ… aşa, da… aşa.

Spatele lui lat dispăru pe scări în sus. Am privit în jos, la mâna mea, era încă udă după ce-l atinsesem, aşa că mi-am şters-o repede de cracul pantalonilor.

Melancolia, cea care mă afectase atât de puternic, să fi pus stăpânire şi pe fiul meu? Din sângele meu în sângele

lui? Moştenită? Oare din această cauză nu mă lăsa să ajung la el?

Am simţit o strângere de inimă. Nu, nu el. Nu Edmund.

Imediat le-am văzut pe fete, care formaseră un cerc în jurul meu. Tăcute, se clătinau de oboseală. Mă priveau, aşteptând următoarea mea mişcare. Toate, cu excepţia lui Charlotte, care îmi înfrunta privirea, şi ea la fel de palidă din cauza lipsei de somn.

Am tras aer în piept.

— Mâine, le-am spus încet. Trebuie să aşteptăm până mâine.

tao

— Îmi puteţi spune cum se-ajunge acolo?

Eram în holul ponosit şi fără personalitate al hotelului şi arătam cu degetul pe harta pe care o despăturisem. Spitalul pe care nu-l cercetasem încă era unul dintre ultimele de pe listă.

— Înainte era o linie de metrou de aici şi până acolo, spuse recepţionera şi-mi arătă cu degetul, locul unde „trebuie să schimbaţi metroul”, nu departe de marginea uzată a hărţii.

Era o femeie elegantă, înaltă, care râdea neaşteptat de tare şi de mult, de fiecare dată când se ivea ocazia. Era tot timpul la serviciu. Ceilalţi fuseseră relocaţi, zicea ea. Ţinea cu dinţii de hotelul care o plătea din ce în ce mai prost, doar ca să facă rost de alimente pentru ea şi fiica ei. Fetiţa de zece ani venea pe la hotel în fiecare zi şi îşi făcea lecţiile acolo. Era singura modalitate pentru mamă şi fiică să se vadă.

— Dar acesta e segmentul reţelei de metrou pe care comitetul orăşenesc nu ne recomandă să-l mai folosim, continuă ea.

Am privit-o nedumerită.

— Zonele acelea sunt dure. Ocupate. Nu… „Ocupate” nu este cuvântul potrivit. Dar celor care încă mai locuiesc acolo le lipseşte totul. Şi nu mai pot fi ţinuţi sub control, spuse ea.

— Cine sunt oamenii aceia?

— Sunt cei care n-au vrut să se mute. Cei care au fost abandonaţi. Cei care s-au ascuns. Totul a mers atât de repede, încât, dacă întârziai, se întâmpla să regreţi, şi ţi se spunea că era deja prea târziu.

Înghiţi şi se uită în altă parte. Poate că acelaşi lucru era valabil şi pentru ea, şi pentru tânărul care lucra în restaurant cu tatăl lui. Dar n-am fost în stare s-o întreb, pentru că n-aş mai fi suportat încă o istorie ca aceasta.

Nu mai voiam să zăbovesc, voiam să caut, aşa cum făcusem în fiecare zi de când ajunsesem aici, la Beijing. Undeva tot trebuia să fie. În fiecare dimineaţă, plecam când se crăpa de ziuă, cu bani în geantă şi câţiva biscuiţi uscaţi împachetaţi în hârtie, înspre o nouă zonă a oraşului, un nou spital. Contactasem mai multe dintre ele în avans, sunând fie de acasă, fie de la hotel. Aveam nume de secţii de spital, de medici. Acum căutam din nou aceiaşi oameni, gândindu-mă că poate aflaseră ceva, că le-ar fi fost mai dificil să mă trimită la plimbare văzându-mă acolo, în carne şi oase, pe mine, Mama. Unii dintre ei îşi aminteau, probabil, de mine şi mă compătimeau. Alţii chiar aveau curajul să mă privească în ochi şi să-mi spună că-mi înţelegeau disperarea.

Dar, din păcate, răspunsul era mereu acelaşi, peste tot. Nu-l găsiseră în nicio arhivă. N-auziseră niciodată de Wei-Wen. Şi eram mereu trimisă mai departe, la alte spitale, „aţi încercat în Fengtai, aţi încercat la spitalul central din Chaoyang, aţi fost la Centrul Haidian pentru căile respiratorii?”.

Ceream întotdeauna să vorbesc cu superiorii şi niciodată nu mă mulţumeam cu primul cu care eram pusă în legătură. Şi apoi aşteptam. Zile în şir. Şezând, stând, cutreierând, la fereastră, în camere întunecate, pe pardoseli reci, de piatră, în săli cu lumină rece, cu un pahar de apă în mână, o ceaşcă de ceai de la automat, cel mai adesea de una singură şi, uneori, în săli de aşteptare slinoase. Nu era niciodată aglomerat, niciodată ocupat, dar, cu toate acestea, aveam senzaţia că eram mereu împinsă mai jos, pe o altă listă, şi, deseori, nu eram trimisă la persoana cu care ar fi trebuit să vorbesc decât în ultima clipă, înainte de închidere. Alteori vedeam cum îşi dădeau ochii peste cap; „nu se poate da bătută, sunt mulţi oameni disperaţi, mulţi bolnavi, subnutriţi, un singur copil, ar trebui să renunţe, să înţeleagă că nu avem timp”.

De câteva ori, aşteptarea m-a dus chiar în biroul directorului. Camere mari cu mobile impozante, care

fuseseră odată frumoase, înainte să cadă în decrepitudine. După ce îmi lămuream scopul vizitei şi îmi adresau câteva cuvinte, bucurându-mă de simpatia lor, unii dintre ei făceau o dublă verificare şi îşi sunau colegii. Cel puţin îşi dădeau silinţa. Dar nimeni nu mă putea ajuta. Wei-Wen dispăruse.

La început îl sunam în fiecare seară pe Kuan. Dar eram zgârciţi la vorbă. Îl anunţam că nu făcusem progrese. El mă informa că nici el nu aflase nimic. Tonul era tot mai neutru şi convorbirile tot mai scurte, cu fiecare seară. Şi apoi mă întrebă de bani, câţi am folosit şi câţi mai rămăseseră. Am minţit, pentru că nu puteam să-i spun că doar biletul de tren până aici costase 5.500 de yuani. Într-o seară n-am sunat. Şi nici el nu m-a sunat. Ştiam amândoi că niciunul n-avea nimic de spus. O înţelegere tacită că acela care află primul ceva îl contactează pe celălalt.

Noaptea aveam un somn greu şi fără vise, ca şi cum cineva ar fi aşezat un covor negru peste conştiinţa mea în momentul când puneam capul pe pernă. Faptul că ştiam că făcusem tot ce îmi stătuse în putinţă îmi reda echilibrul. Eram sigură că-l voi găsi, în cele din urmă. Trebuia doar să nu mă dau bătută. Dar, pe măsură ce zilele treceau, îmi venea tot mai greu să mă conving. Cu cât mă apropiam mai mult de finalul listei cu spitale, cu atât mă simţeam mai neliniştită. Pentru că încă nu-l găsisem pe Wei-Wen, pentru că nu dădusem de urma lui. Iar banii se epuizaseră mai repede decât prevăzusem, cutia de metal se făcuse mult prea uşoară. Nu mai aveam decât 7.000 de yuani. Puteau să ne-ajungă, dacă am fi dus o viaţă modestă în anii care ne mai rămăseseră până la atingerea vârstei limită. Dar încă nu-mi cumpărasem biletul de întoarcere spre casă.

— De fapt, nici nu mai am vreo veste din zona aceea, spuse recepţionera calm şi împături harta pentru mine. Poate că e părăsită acum. Suntem, oricum, sfătuiţi să ne ţinem departe de zonă.

— Dar spitalul?

— Se află chiar la graniţă. Zonele necontrolate încep aici, arătă ea. Mai la sud se poate călători. Dar... sunteţi sigură că trebuie să ajungeţi acolo?

Am încuviinţat.

Îmi fixă privirea şi înţelese. Ştia că-mi caut fiul, dar nu i-am mai dat niciun detaliu în plus. Chiar şi aşa era destul. Ştiam că pentru oricine avea copii era destul, destul ca să nu conteze pericolul la care te-ai putea expune când viaţa copilului tău era în pericol.

Mi-am dat capul pe spate ca să văd acoperişul. Ţiglele roşii, care fuseseră lucioase, lăcuite, erau uzate de vânt şi vreme, asemenea acoperişului unui templu. Pereţii se făcuseră gri, iar zugrăveala era scorojită. Un bâzâit neplăcut şi slab îmi trezi atenţia, căci era ceva ce se mişca prin aer. Am mijit ochii să văd mai bine, dar acel ceva dispăru după acoperiş, pe fundalul unui cer gri, de nepătruns. Era soare când am plecat de la hotel, dar aici era ceaţă. Ca şi cum deja se întuneca.

Drumul mi-a luat patru ore, cu două schimburi şi un ocol mare, dar am parcurs acele zone pe care recepţionera le numea „sigure”. Şi, cu toate astea, totul în jur era atât de silenţios şi de degradat, încât i-am privit cu mare neîncredere pe puţinii călători pe care i-am întâlnit, aruncându-le priviri neliniştite peste umăr.

Încercasem să intru în legătură cu acest spital de multe ori, dar răspunsul era acelaşi ca peste tot. Nu auziseră de numele lui Wei-Wen şi nu mă puteau ajuta. Iar ultimele dăţi când i-am sunat, nici n-au mai răspuns. La celălalt capăt al firului era doar vocea unui robot care mă saluta şi un sistem automat care nu ducea nicăieri.

Primul lucru care m-a întâmpinat acolo a fost o jardinieră plină cu plante moarte. Lumina difuză a unei lămpi era un indiciu că spitalul încă mai avea curent electric. Holul mare de la intrare era pustiu. Un ghişeu din lemn întunecat se căsca spre mine. Am găsit un aparat de înregistrare a

aparţinătorilor, probabil dinaintea Colapsului. Ecranul se luminează sub degetele mele, dar imediat se şi întunecă.

Am început să merg la întâmplare. Am luat-o întâi la dreapta, dar am dat de o uşă închisă.

La stânga am găsit un lift. Am încercat toate butoanele, dar nu se întâmpla nimic. Am continuat să merg. Coridoare nesfârşite şi întunecate se desfăşurau în faţa ochilor mei.

Am încercat mai multe uşi, dar toate erau încuiate.

Până la urmă, am găsit o uşă care ducea spre o casă a scărilor întunecată. Am urcat un etaj. Acolo, uşa era încuiată. Am mai încercat una, dar şi aceasta era încuiată. Abia la etajul doi am găsit o uşă deschisă, care dădea într-un coridor la fel de pustiu ca şi celelalte. Am mers câţiva metri. Paşii mei sunau ca nişte izbituri goale în pardoseala de piatră.

M-am oprit la o fereastră. Atunci am făcut descoperirea. Una din aripile spitalului era luminată. Am continuat în direcţia aceea. Speram că gangul prin care mergeam lega aripile clădirii, ca să pot ajunge direct acolo.

Dintr-odată, am auzit un sunet în faţa mea, zgomotul de metal care este tras pe linoleum.

— Alo? am spus încet.

O uşă era deschisă, o uşă dublă de sticlă. Nu vedeam interiorul camerei.

Brusc, am devenit conştientă de inima mea, pentru că bătea tare. Ceva nu era în regulă. Poate mai bine plecam de-acolo, pentru a ajunge în aripa luminată. Dar trebuia să trec pe lângă toate uşile. Am mărit pasul.

Încă un sunet. Paşi nesiguri.

O siluetă îmi apăru pe neaşteptate în faţă. Prima dată am observat picioarele goale, cu unghiile netăiate la degetele ridate. Ea, pentru că trebuia să fie o femeie, abia dacă reuşea să înainteze, sprijinită de un stativ cu o pungă de perfuzie, care făcea zgomotul. Dar punga era goală. Părul alb îi creştea în smocuri, iar scalpul i se descuama în foiţe mari. Purta doar o cămaşă de spital, care era murdară, iar

prin cămaşă am observat conturul unui scutec, şi abia în clipa aceea am recunoscut mirosul.

Se holbă la mine de parcă ar fi uitat să vorbească.

M-am dat înapoi, voiam să fug de-acolo.

Scoase un soi de şuier din gură, încercând din nou să spună ceva.

Mi-am luat inima-n piept, mi-am tras răsuflarea, simţind că n-o pot părăsi.

Am făcut câţiva paşi spre ea. Se clătina puţin, avea aerul că urma să cadă grămadă.

— Ui… uite, spuse ea cu voce joasă. Uite.

Se clătină. Am prins-o de cot pentru a o sprijini. Putoarea îmi luă nasul din loc, braţul ei era subţire ca al unui copil. Voia să mă ducă înapoi, în camera de unde ieşise.

Am împins uşa. Se întredeschise fără zgomot. Am intrat în încăpere, susţinând-o în continuare. Mi-a venit să vomit. Duhoarea mă izbi ca o masă de nepătruns, care aspira tot aerul din mine.

O sală mare. De-a lungul pereţilor erau paturi strălucitoare de spital, din ţevi de oţel, aliniate unul lângă altul, cu lenjerii de pat care cândva fuseseră albe. Mi se păru că erau mai mult de o sută.

În paturi erau oameni. Unii mai în vârstă, mulţi erau cu adevărat bătrâni, iar câţiva, de-a dreptul matusalemici. Cei care erau treji gemeau, implorau şi îşi agitau mâinile prin aer. Ceilalţi, cu ochii închişi, păreau că dorm.

Când am intrat, mai mulţi dintre ei s-au ridicat din pat. Erau atât de slabi, doar piele şi os, şi la fel de neîngrijiţi ca femeia pe care o însoţeam. Abia ţinându-se pe picioare, se îndreptară spre mine.

Vreo douăzeci de bătrâni se luptau cu propriile lor corpuri, cu greutatea lor, înaintând anevoios, iar cei pe care nu-i mai ţineau picioarele începură să se târască. Şi cu toţii repetau în cor aceleaşi cuvinte: „Ajutor. Ajută-mă. Ajutaţi-ne”. Iarăşi şi iarăşi.

Cei care dormeau rămaseră întinşi în pat, în ciuda zarvei şi a strigătelor celorlalţi. Abia în clipa aceea am înţeles însă că nu somnul îi ţinea ţintuiţi de paturi. Ci moartea.

Atunci m-am întors şi-am fugit.

Strigam. Strigam fără cuvinte. Încercam să atrag atenţia cuiva, dar nu răspundea nimeni.

Am continuat aşa prin întuneric. Până în aripa cealaltă a clădirii, de unde venea lumină.

În afara paşilor mei pe linoleum şi a propriei respiraţii nu se mai auzea nimic.

Am trecut de un colţ şi, în sfârşit, am văzut camere luminate. Am fugit spre uşă. Am deschis-o, trântind-o de perete. O femeie în alb, medic sau asistentă, mă privi înmărmurită. Tocmai împacheta aşternutul de pat într-o cutie.

— Cine sunteţi?

Abia atunci mi-am dat seama că plângeam.

Mi-am şters ochii şi am încercat să-i explic, dar vorbeam incoerent.

— Hai, aşază-te, a spus vrând să mă ajute să stau jos pe un scaun.

— Nu, nu… bătrânii… au nevoie de ajutor.

Privi în altă direcţie. Şi reîncepu să împăturească aşternutul.

Am tras-o de mână.

— Trebuie să-ţi arăt… Hai!

Se smulse cu grijă din prinsoare, fără să se uite la mine.

— Ştim de ei, spuse calm.

Am pus din nou mâna pe ea.

— Dar sunt bolnavi. Unii dintre ei… cred că sunt morţi.

Se feri de mâna mea.

— Nu-i putem lua cu noi.

— Să-i luaţi?

— Evacuăm spitalul. Nu mai suntem în siguranţă aici. Relocării pacienţii într-un spital din sud, în Fangshan. Suntem atât de puţini, că nu mai facem faţă. Nu mai

suntem aprovizionaţi cu nimic şi nimeni nu mai vrea să lucreze aici, în aceste condiţii!

— Dar bătrânii?

— Sunt morţi.

— Nu! I-am văzut. Sunt în viaţă.

— Vor muri curând. Îmi întâlni privirea şi îşi îndreptă capul ca şi cum ar fi vrut să pară mai dură.

Am rămas în picioare.

— Nu!

Îmi puse o mână pe braţ.

— Aşezaţi-vă.

Se duse până la chiuvetă ca să umple un pahar cu apă, dar robinetul se blocă. Renunţă şi ieşi pe coridor.

— Aşteptaţi aici.

Nu peste mult timp reveni cu un pahar de apă.

L-am luat. Paharul era ceva de care să mă ţin. M-am agăţat de el.

Se aşeză lângă mine.

— Sunteţi aparţinător? întrebă ea cu blândeţe.

— Da. Nu. Nu ştiu. Vreau să spun că nu aici.

Mă privi surprinsă.

— Îmi caut fiul, i-am spus.

Încuviinţă dând din cap.

— Ai dreptate. El nu este aici. Ultimii pacienţi au fost relocaţi azi, mai devreme. A mai rămas doar aparatura.

— Şi bătrânii?! am spus din nou.

— Pe ei nu-i putem ajuta. Vocea îi era liniară; puse mâna pe cărucior, fără să mă privească. Trebuie să vă rog să plecaţi.

Mă cuprinse o senzaţie de greaţă.

— Veţi rămâne aici?

Îşi întoarse capul.

— Hai, du-te, acum.

— Nu.

În sfârşit, ridică privirea. Ochii ei implorau.

— Du-te. Uită tot ce-ai văzut.

Am vrut să opresc căruciorul, am vrut s-o reţin, dar îl trase spre ea cu un gest repezit. Nu nimeri uşa, şi căruciorul se izbi de tocul acesteia cu o bufnitură, astfel că încercă din nou. În sfârşit, reuşi să iasă. Roţile scârţâiau în timp ce se îndepărtau pe coridor în jos. Zgomotul te zgâria la urechi.

Eram pe stradă. Nici nu-mi mai aminteam cum ajunsesem acolo. Îi părăsisem, îi lăsasem de izbelişte, aşa cum toţi ceilalţi o făcuseră înainte; eram una dintre ei. Aceasta era lumea mea. Ne sacrificam bătrânii. Oare acelaşi lucru i se întâmplase mamei mele? Şi ea fusese relocată. Totul se petrecuse atât de rapid. Dispăruse dintr-odată. Iar eu n-am ridicat un deget ca s-o ajut. Am permis, pur şi simplu, să se întâmple.

Mama.

M-am aplecat înainte, m-am lăsat în genunchi, diafragma s-a încordat, iar stomacul a cedat.

Am vomat până ce nu mai aveam ce scoate din mine. Apoi m-am ridicat în picioare. Trebuia să mă întorc. Să le dau mâncare, apă. Trebuia să-i scot de-acolo. Sau să găsesc pe cineva să-i ajute. Trebuia să mă comport ca o fiinţă umană. Cineva trebuia să poată face ceva. Poate că eu eram acea persoană. Poate că nici conducerea n-avea cunoştinţă de această hotărâre de a-i abandona. Poate că nu ştiau.

Dar nu pentru asta mă aflam aici.

Wei-Wen.

Nu era vina mea că se aflau acolo. Era vina spitalului şi a rudelor care îi abandonaseră. Şi nu a mea, de această dată.

Mama. O dezamăgisem. Dar pe Wei-Wen nu-l voi dezamăgi. Dar cei dinăuntru… Nu puteam face nimic. Trebuia să mă gândesc la copilul meu.

Am vomat din nou, ca şi cum corpul se răzvrătea împotriva gândurilor mele, în timp ce dâre de salivă mi se lipiră de buze, iar gustul de fiere mă ardea pe gât şi în nas. Aşa îmi trebuia.

Am rămas aşa o vreme. Eram ameţită şi slăbită. M-am pus încet pe picioare şi am început să păşesc. N-aveam idee încotro să merg, ştiam doar că trebuia să plec cât mai departe posibil.

Aveam gura uscată, am încercat să respir pe nas, mi-am umezit buzele cu salivă, însă fără succes. Am băgat mâna în geantă, unde aveam o sticlă cu apă. Am scos-o, era pe jumătate plină, şi am golit-o cu înghiţituri mari.

Am continuat să merg. Am pierdut noţiunea timpului. Cerul se luminase puţin. Paşii mă duceau într-acolo. Poate că acolo era soare, poate că reuşeam să ies din această zonă gri. Dar punctul luminos de pe cer se făcea tot mai mic, iar vălul subţire care acoperea soarele se îndesi tot mai tare.

Când mi-am dat seama că mă rătăcisem, era deja prea târziu.

GEORGE

Stupii erau din nou în luncă, în dumbravă şi pe linia şanţului, unde evident că Tom îi voia amplasaţi. Şi asta doar pentru că, de fapt, nu dorea să aibă nimic de-a face cu stupii, nici aici şi nici altundeva.

Dimineaţa devreme eram în lunca râului Alabast. Soarele îmi încingea combinezonul, pălăria albă şi plasa care-mi acoperea faţa. Nu aveam nimic pe dedesubt. Stropi de sudoare mi se prelingeau pe spate, gâdilându-mă, înainte să ajungă la marginea boxerilor. Nici nu îndrăzneam să-mi închipui ce iad era acum acolo. Dumnezeule, cât de bucuros eram că nu figurase pe lista noastră de opţiuni.

Pentru că vara, aici, era mai mult decât caldă. Vremea fusese fenomenală în ultimele săptămâni. Câţiva stropi de ploaie doar. Albinele nu mai încetau să facă un du-te-vino, în căutare de nectar. Culegeau nectar de la răsăritul soarelui şi până apunea în luncă, chiar în spatele fermei lui Gareth.

Era cea mai bună perioadă. Acum îmi găseam timp să stau mai mult în preajma albinelor. Uneori rămâneam să mă uit la ele cum dansează. Priveam mişcările lor continue fără să le înţeleg, dar ştiam că era un mod de a se anunţa reciproc unde sunt cele mai bune locuri cu polen: „Acum bat puţin din aripi, mă deplasez spre dreapta, apoi doi paşi la stânga, şi apoi în cerc, iar asta înseamnă că va trebui să treceţi de stejarul mare, în sus pe panta aceea mică, peste pârâu, iar acolo, fraţilor, acolo se află cel mai minunat zmeuriş pe care vi l-aţi putea imagina vreodată!”

Şi tot aşa, fără întrerupere. Intrau şi ieşeau din stup, dansau pentru celelalte, căutau, găseau şi aduceau. Iar stupii se făceau tot mai grei, pe zi ce trecea. Uneori îi ridicam, îi cântăream, ca să estimez câtă miere se afla înăuntrul lor. Bani lichizi şi aurii. Bani pentru contribuţia personală la împrumutul de la bancă.

Stupii fuseseră deja de mult extinşi cu cutiile de colectare a mierii. Iar acum sarcina mea era să împiedic roirea, să evit ca bătrâna regină să ia cu ea o parte din albine şi să cedeze locul noii regine şi urmaşilor acesteia.

Pajiştea râului Alabast era departe de lume, însă, cu toate acestea, am fost chemat, nu o dată, să îndepărtez o colonie de albine dintr-un pom fructifer, de către nişte cumetre îmbufnate cu copii speriaţi, care tremurau în casă, cu feţele turtite de geamuri, în timp ce eu scuturam şi ademeneam roiul într-un nou stup. Renumele pe care mi-l câştigasem nu era bun, aşa că mi-am dat silinţa să evit astfel de ocazii. Iar albinele aveau o înclinaţie stranie de a se aciua în pomii din grădinile oamenilor, şi nu doar în natura sălbatică binecuvântată de Dumnezeu, atunci când îşi luau o pauză, în vreme ce cercetaşii erau în căutarea unui nou adăpost definitiv.

De aceea stăteam mereu cu capul în stupi, căutând botcile. De îndată ce descopeream vreuna, o distrugeam. Iar dacă descopeream puiet, atunci nu mai aveam altă soluţie decât să împart colonia.

În unele colonii de albine nevoia de roire era puternică. N-am descoperit niciodată motivul. Atunci trebuia neapărat să schimb regina, să o cresc pe cea mai bună dintre regine. Şi, mai ales, să rezist tentaţiei de a continua să exploatez larvele albinelor avide să se înmulţească.

Înlocuisem deja majoritatea reginelor în anul acesta, însă doar unele supravieţuiră. Le păstrasem pe cele fidele, care aveau să continue să depună ouă încă trei ani de zile. Regine-model. Privilegiam mereu puietul lor.

Stupul roz, în preajma căruia mă aflam, era guvernat de o asemenea regină. Colonia era extrem de conştiincioasă şi colectase cea mai mare cantitate de nectar. Erau albine pe care mă puteam baza, care produceau neobosite, iar stupul fusese deja extins, în anul acesta, cu încă două cutii. Două cutii grele, încărcate cu miere într-o săptămână în care mă ocupasem de alţi stupi, în alte locuri.

Cum ultima discuţie cu Tom nu-mi mai dădea pace, am uitat să verific rampa de zbor înainte să ridic acoperişul stupului. Nu mai aveam nicio veste de la el. Nimic despre bursă, nimic despre ce avea de gând mai departe. Sau poate că sunase şi vorbise cu Emma atunci când eu fusesem plecat, fără ca ea să mă anunţe după aceea. Aşteptam. Poate că mai cântărea diferite posibilităţi. *No news good news.* Iar el ştia prea bine unde să mă găsească, plus că ferma nu se volatilizase între timp.

Îl pierdusem?

Am pus acoperişul pe jos şi abia atunci mi-am adunat gândurile. Deoarece sunetul stupului nu era cel obişnuit, cel care se auzea în mod normal. Era mult prea mare linişte.

Am îndepărtat acoperişul, convins că le voi auzi zumzetul.

Am aruncat o privire pe rampa de zbor, la orificiu.

Nicio albină.

Apoi m-am uitat înăuntru în cutia superioară. Depozitele de mâncare erau în ordine. Era multă miere.

Dar unde se aflau ele?

Poate în următoarea cutie. Da. Cu siguranţă că acolo trebuiau să fie.

Am ridicat-o pe cea de sus şi am simţit o durere în spate. „Aminteşte-ţi să ridici cu genunchii îndoiţi.” Încercam să-mi păstrez cumpătul. Am aşezat cutia uşor pe iarbă. M-am îndreptat de spate şi apoi m-am uitat în cealaltă cutie.

Nu. Ramele cu puiet. Ar fi trebuit să fie pe ramele cu puiet.

Am îndepărtat în grabă grilajul reginei.

Soarele mă bătea exact în creştet, luminând interiorul stupului.

Gol. Era gol.

Era destul puiet acolo, dar atâta tot. Doar câteva albine răzleţe, recent ieşite din ou, se târau împrejur, fără ca nimeni să se ocupe de ele. Tinere orfane.

Jos de tot am găsit regina, care era marcată pe spate, asemenea tuturor reginelor, cu vopsea turcoaz. În jurul ei se adunaseră mai multe albine tinere, copile toate. Nu dansau, ci erau apatice. Singure. Părăsite. Mama şi copilele ei, părăsite de albinele lucrătoare. Părăsite de cele care ar fi trebuit să le aibă în grijă. Condamnate la moarte.

Am cercetat cu privirea iarba din jurul stupului. Dar nu era niciuna nici acolo. Plecaseră.

Am pus înapoi, cu grijă, grilajul şi cutiile. Am remarcat că începusem să clipesc des. Îmi tremurau mâinile, care se răciseră brusc, ca într-o zi friguroasă de toamnă.

M-am întors spre stupul de alături. Rampa de zbor, care este intrarea în stup, era întoarsă invers, aşa că n-o puteam vedea, dar nici n-aveam nevoie să văd ca să ştiu exact la ce să mă aştept, deoarece era mult prea linişte.

Nici urmă de paraziţi. Nici urmă de boală. Nici un cimitir, nici un masacru, nici un cadavru.

Doar un stup părăsit.

Şi aici, regina era lăsată aproape de una singură.

Mi s-a zbătut inima în piept, şi m-am grăbit să pun capacul la loc.

L-am deschis pe următorul.

Speranţa se cuibărise în mâinile mele, care ridicară rapid capacul.

Dar nu. Acelaşi lucru.

L-am deschis pe următorul.

La fel.

Următorul.

Următorul.

Următorul.

Am ridicat privirea.

Mă uitam la toţi stupii, aşa cum stăteau răsfiraţi la distanţe inegale. Stupii mei. Albinele mele.

Douăzeci şi şase de stupi. Douăzeci şi şase de colonii de albine.

William

În timp ce Edmund dormea ca să se facă bine, m-am apucat să lucrez la stup. Soarele strălucea din nou, iar aici, în aer liber, starea mea de spirit se amelioră. Evident că nu era bolnav, ci doar epuizat, iar Thilda avea, desigur, dreptate. O zi în plus sau în minus nu însemna nimic, iar când va vedea ce-am realizat, atunci i se vor deschide ochii cu adevărat.

Condiţiile de observare erau excelente. Am amplasat stupul sus, astfel încât să nu fie nevoie să mă aplec ca să văd înăuntru. Albinele se instalaseră surprinzător de rapid, iar acum aduceau neobosit polen şi nectar, depunând ouă fără încetare. Totul mergea strună. Dar un singur lucru mă surprindea: nevoia lor permanentă de a fixa ramele de ceva, cu ceară. Încercasem diferite strategii, dar dacă ramele stăteau prea aproape de laturile stupului, albinele produceau un amestec de ceară cu propolis, un material vâscos pe care îl făceau din răşină, iar dacă ramele erau prea departe, atunci construiau faguri transversal, ca în sălbăticie. Nevoia lor de a fixa fagurele de ceva avea să creeze dificultăţi de recoltare. Trebuia să mai lucrez pentru a rezolva acest aspect.

În timp ce stăteam aşa, apăru şi el. L-am zărit înainte să mă observe. Vederea lui mă emoţionă; pălăria, care se balansa uşor, îi umbrea faţa, o cămaşă largă îi acoperea corpul viguros, iar traista veche de iută, plină de recipiente de sticlă, pensete, bisturie şi vietăţi îi atârna, ca de obicei, de umăr.

M-am aplecat spre stup. Poate că aceasta era ocazia pe care o aşteptasem, dar nu trebuia să-i arăt cât de mult însemna pentru mine opinia lui. Mă prefăceam că sunt în plină activitate, cu spatele la drum, dând impresia că sunt cu totul absorbit, absorbit de această mare operă a mea, care era doar a mea, prima mea operă, care îmi aparţinea mie şi numai mie.

Paşii lui se apropiară, încetiniră. Se opriră.

Apoi îşi drese glasul.

— Ce să vezi!

M-am întors. Am arborat o figură surprinsă.

— Rahm!

Zâmbi scurt.

— Deci e adevărat ce se zvoneşte?

— Ce anume?

— Că eşti din nou pe picioare.

M-am îndreptat de spate.

— Nu doar pe picioare. Mă simt mai bine ca niciodată. „Ce remarcă puerilă!”, mi-am zis.

— Mă bucur, spuse, fără să zâmbească.

Speram că continue să mă întrebe, să dorească să afle de ce am ales să folosesc vorbe mari, dar nu spuse nimic, stătea pe jumătate întors în altă direcţie, ca şi cum avea să mă părăsească în curând.

M-am dus la gard, mi-am scos pălăria şi plasa de protecţie. Voiam să-l reţin aici, să-i întind mâna să-l salut, să-i simt palma în palma mea. În acelaşi timp, mi-am dat seama că am faţa transpirată, probabil roşie şi lucioasă. Mi-am şters discret fruntea, dar el înregistrase deja gestul.

— E cald acolo, înăuntru, spuse.

Am încuviinţat.

— Dar e precaut să te acoperi.

— Da, am răspuns, neînţelegând unde bătea.

— Dacă nu te-acoperi, poate să iasă chiar prost.

Abordă din nou binecunoscutul său ton pontifical, ca şi cum ar fi fost o noutate pentru mine.

— Îmi dau seama, atât am spus, dorind să-i fi răspuns inteligent şi maliţios, ca să-l fac să zâmbească din nou, dar tot ce puteam oferi erau doar banalităţi.

— De aceea n-am fost niciodată încântat de albine. Nu poţi intra în contact direct cu ele, spuse.

— Nu. Depinde, bineînţeles, cât de sigur eşti pe tine.

Nefiind atent, îşi reluă ideea.

— Doar dacă nu eşti un Wildman. Zâmbetul lui scurt îi flutură parcă pe buze.

— Wildman?

Ca în multe alte dăţi înainte, îmi servi un nume necunoscut. Cunoştinţele lui păreau inepuizabile.

— N-ai idee cine e Wildman?

— Nu… Nu ştiu… Numele îmi sună cunoscut.

— Un saltimbanc, un şarlatan. Şi un apucat care, fără nicio protecţie, lăsa albinele să se caţăre pe el, fiind renumit pentru barba lui de albine. Îşi trecu mâna peste faţă ca să mimeze barba: Avea albine peste tot, pe obraji, pe bărbie şi pe gât. Ba mai mult, a făcut un spectacol pentru George III. Să fi fost în… 1772?

Mă privi ca şi cum s-ar fi aşteptat la un răspuns din partea mea.

— Oricum, numele de Wildman i se potrivea de minune. Juca la ruleta rusească, cu toate albinele pe el, pretinzând că are control deplin asupra lor, ca printr-o magie, când, de fapt, nu făcea decât să provoace o roire artificială. Le îndopa cu sirop şi scotea regina, ştiind că acolo unde-i regina vor veni şi albinele.

N-aveam ce-nvăţa de la el, cu toate că luase un ton didactic.

— Tatăl lui se ocupa tot de astfel de jocuri. Thomas Wildman. Dar el a devenit ulterior un apicultor respectabil, mai ales în ochii a numeroşi nobili. I-a venit mintea la cap, în cele din urmă. În schimb, fiul a continuat cu giumbuşlucurile tot restul vieţii. Mă-ntreb, oare ce voia să demonstreze în cele din urmă?

— Da, mă-ntreb şi eu, am spus.

— Aşadar, spuse el şi salută cu mâna la pălărie. Nu eşti niciun Wildman, domnule Savage[12]. Şi asta o ştim prea bine amândoi. Da’ ia-o totuşi mai uşor. Alungă o albină cu mâna. Înţeapă. Şi se îndepărtă.

— Rahm.

[12] *Wildman, savage* – sălbatic, în engl., în orig. (N. red.)

Am făcut un pas înspre el.

— Da? Se întoarse.

— Dacă aveţi timp… aş vrea să v-arăt ceva.

Nu scoase o vorbă cât timp i-am prezentat stupul. Sub pălăria şi masca de protecţie a lui Charlotte, nu-i puteam zări deloc ochii. Vorbeam din ce în ce mai repede, entuziasmat, deoarece acum, pentru prima oară, îi prezentam ceva ce îmi aparţinea. Şi erau atâtea de spus, atâtea de povestit. I-am arătat cu câtă uşurinţă puteai recolta mierea, îndepărta ramele şi curăţa stupul. I-am explicat de unde-mi venise ideea, mărturisindu-i că fusesem inspirat de stupul cu rame mobile al lui Huber, dar că modelul acesta era infinit mai simplu din punct de vedere funcţional, asigurându-le albinelor şi o temperatură mult mai bună. Dar avantajul stupului meu rezida în special în posibilitatea de observare, fiind şi un instrument foarte bun pentru cercetarea albinelor.

Când am încheiat, mi-am dat seama că rămăsesem fără suflu din cauza acestui flux neîntrerupt de cuvinte.

În sfârşit.

Aşteptam reacţia lui, care întârzia să apară.

În timp ce tăcerea se adâncea între noi, simţeam cum mă cuprinde teama.

— M-aş bucura să aud impresiile dumneavoastră, i-am spus în cele din urmă.

Dădu un ocol stupului. Îl studie pe toate părţile. Îl deschise şi apoi îl închise.

Mi-am pus mâinile la spate. Mănuşile erau mai lipicioase ca niciodată.

Şi-apoi veni răspunsul

— Ai construit un STUP DZIERZON.

— Poftim?

— Johan Dzierzon. Pastor şi apicultor. De origine poloneză, momentan stabilit în Germania. Ai construit stupul lui.

— Nu. Este al meu... vreau să spun... că n-am auzit niciodată de... Tzi...

— Dzierzon.

Rahm se întoarse cu spatele la stup. Se dădu câţiva paşi înapoi, îşi scoase pălăria. Avea faţa roşie. Era furios?

— Despre stupul lui am citit acum zece ani. A publicat o serie de articole despre el în publicaţia *Bienenzeitung.*

Mă măsură cu privirea-i inexpresivă.

— Ştiu că nu citeşti această revistă ale cărei articole sunt cunoscute doar în mediile ştiinţifice. Prin urmare, înţeleg că nu ai avut acces la ele. Tonul lui era sarcastic. Dar stupul pe care l-ai construit îţi oferă o perspectivă bună, după cum, atât de corect, ai arătat înainte. Îţi va fi mai uşor să studiezi albinele *in vivo.* Poate că totuşi va ieşi ceva din această muncă.

Acum îmi zâmbea. Am înţeles atunci că nu datorită furiei era roşu la faţă, ci mai curând datorită amuzamentului; pufni într-un hohot scurt, controlându-şi dorinţa de a râde cu bucurie, căci îl dezamăgisem din nou. Îşi înăbuşi râsul, stând aşa şi privindu-mă, evident în aşteptarea unui răspuns. N-am reuşit să spun nimic. Nu era adevărat! Se putea ca toată munca mea să fi fost în zadar? Simţeam cum mă strânge ceva de gât şi sângele îmi urcă în obraji. Dar cum eu nu eram în stare să scot o vorbă, continuă el:

— Aş vrea să-ţi recomand să te informezi înainte să purcezi la următorul proiect. S-au făcut multe progrese în domeniu în ultimii ani. Dzierzon susţine, de exemplu, că reginele şi albinele lucrătoare sunt, toate, produse ale fertilizării, în timp ce trântorii se dezvoltă din ouă nefecundate. O teorie controversată, dar actuală şi extrem de mult discutată. El a fost o inspiraţie pentru un tânăr călugăr pe nume Gregor Mendel, care a făcut cercetări fără precedent asupra eredităţii. După cum îţi poţi da seama, apar elemente care ar trebui avute în vedere.

Îmi întinse pălăria.

— Oricum, mă bucur să te văd din nou pe picioare. Şi mulţumesc pentru c-ai dorit să-mi arăţi mica dumitale îndeletnicire.

Am rămas în picioare, cu pălăria în mână, aşa că ar fi fost deplasat să-i mai întind mâna. Şi nici n-am fost în stare să spun ceva, mă temeam să-mi iau rămas bun şi pentru că, probabil, ar fi fost însoţit de un icnet.

Rahm îşi puse pălăria pe cap cu o mişcare de rutină, salută milităreşte, ducând mâna la borul pălăriei, apoi se întoarse şi plecă.

Mă lăsă singur, ca pe un băieţandru cu mica lui îndeletnicire.

GEORGE

Am traversat rapid lunca, îndreptându-mă spre râu. Apucasem să trec de stejar, când am simţit nodul în stomac. Trebuiau să fie pe undeva.

Mi-am scos mobilul să văd dacă mă sunase careva, poate reclama cineva că roiseră într-o grădină? Dar nu. Aş fi auzit telefonul.

Pentru că nu fusese niciun fel de roire. N-avea cum. Ştiam prea bine. Pentru că niciun roi nu şi-ar fi abandonat vechea regină.

Am cercetat cu mare atenţie împrejurimile.

Nimic.

Am scos din nou mobilul. Trebuia să-mi recapăt controlul. Aveam nevoie de ajutor.

L-am sunat pe Rick. Nu răspunse imediat. Auzeam gălăgie în fundal, pentru că era la bar.

— Rick, la dispoziţia dumneavoastră! se auzi vocea lui Rick însoţită de un hohot de râs.

N-am reuşit să răspund; cuvintele mi se opriseră în piept.

— Alo? George?

— Da. Salut. Scuze.

— S-a întâmplat ceva? Aşteaptă.

Gălăgia încetase, pentru că probabil ieşise afară din local.

— Salut. Acum te-aud.

— Da. Rick… mă întrebam dacă ai putea veni în lunca de la râu.

Veselia din glasul lui se stinse. Înţelesese din tonul vocii mele că situaţia era gravă.

— Cum adică? În clipa asta?

— Da. Da…

— George? Ce s-a întâmplat?

Vocea mi se frânse.

— Sunt… Sunt atât de multe, multe de refăcut.

Emma plângea. Şedea sub un copac din mijlocul luncii şi plângea. Frunzele îşi proiectau umbrele, jucându-se pe obrajii ei strălucitori. Poate că se refugiase aici, sub copac, ca să dea frâu liber tristeţii. Dar am găsit-o, mi-am pus braţele în jurul ei, strângând-o tare, aşa cum făceam mereu când îi venea să plângă. Se calmă, ca şi mine de altfel.

În jurul nostru zăceau stupii răsturnaţi, iar culorile lor tari, de acadele, ţipau în lumina soarelui. Semănau cu nişte case mici, distruse de un uriaş. Iar uriaşul eram chiar eu. N-aş fi avut forţa să-i aranjez de unul singur. Căci m-aş fi apucat să-i cercetez pe rând, în timp ce mi-ar fi fiert sângele în vene şi urechile mi-ar fi ţiuit.

Nu-i pierdusem totuşi pe toţi. Câţiva erau la fel ca înainte, albinele zumzăiau şi lucrau în jurul stupului, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, dar stupii sănătoşi erau mult prea puţini. Nu mai aveam energia să-i număr. Am continuat doar. Mai departe.

Rick şi Jimmy au venit amândoi să-mi dea o mână de ajutor. În depărtare, îl vedeam mergând încet, de colo-colo, legănându-şi uşor corpul, de parcă n-ar fi ştiut de unde s-o apuce. Şi, pentru prima oară, nu mai vocifera ca în alte dăţi. Jimmy se pusese deja pe treabă. Ridica stupii goi şi îi clădea laolaltă în ordine.

— Cum e cu putinţă? suspină Emma, cu faţa îngropată în bluza mea.

Nu aveam niciun răspuns.

— Sigur a fost vreo… greşeală.

I-am dat drumul.

— Crezi că s-a-ntâmplat din cauza unei erori de mânuire?

— Da’ de unde! Nu mai plângea. Dar cum e cu… hrana?

Se îndreptă de spate, însă faţa îi era în continuare în umbră, iar ochii ei nu se încrucişară cu ai mei.

— Sunt bine hrănite – ce Dumnezeu, uită-te la calendar. Ştii prea bine că nu asta e perioada când li se termină proviziile!

— Da, sigur.

Se şterse la ochi. Nu ştiam ce să fac cu mâinile, aşa cum stăteam acolo.

— E foarte cald. Multe dintre ele stau la soare toată ziua, reluă ea privind din umbră înspre lunca însorită.

— Doar asta fac în fiecare toamnă, de generaţii.

— Da, scuză-mă… dar nu reuşesc nici în ruptul capului să mă obişnuiesc cu ideea că pot dispărea aşa, din senin. Fără niciun motiv.

Mi-am încleştat dinţii şi i-am întors spatele.

— Nu. Tu nu eşti în stare să crezi. Dar nu contează acum, nu-i aşa?

O albină solitară zumzăi când trecu pe lângă noi.

— Scuză-mă, spuse încet. Hai, vino aici.

Ridică iarăşi braţele spre mine, dulce şi liniştitoare. Am lăsat-o să mă ţină în braţe. Mi-am ascuns faţa în bluza ei. Cât aş fi vrut să pot plânge ca ea, dar ochii îmi erau complet uscaţi. Abia reuşeam să trag aer în piept. Eram prea înghesuit cu nasul acolo, în bluza ei care mă sufoca, în pielea caldă care iradia prin material.

M-am dat înapoi. M-am apucat să clădesc nişte rame de stup, dar, cum nu aveam unde să le depozitez, le-am îngrămădit pe jos, fără niciun rost.

Se întoarse spre mine, întinzându-mi mâinile din nou.

— Tu…

Fusesem trădat, asemenea lui Cupidon de mama lui. Dar eu n-am avut mamă căreia să mă plâng, neştiind cine mă trădase…

Şi nici nu mă puteam văicări ca un prunc umflat de înţepături de albine.

Am refuzat braţele deschise ale Emmei.

— Am de lucru.

Am mai luat câteva rame, clădindu-le peste celelalte într-un turn şubred.

— Bine. Îşi lăsă braţele în jos.

— Mă duc să pregătesc ceva de mâncare.

Se întoarse şi plecă.

În amurg, soarele se transformă într-o gaură roşie incandescentă pe cer. Raze necruţătoare şi umbre prelungi.

Mă durea tot corpul, dar nu mă dădeam bătut. Aveam stupi în şapte locuri diferite şi de fiecare dată mă întâmpina acelaşi spectacol.

Am ajuns acum şi la ultimul loc unde aveam stupi de inspectat, chiar în păduricea din spatele fermei lui McKenzie. O dumbravă între mai multe câmpuri, care de obicei fremăta de viaţă, cu păsări în copaci şi insecte care se agitau în toate direcţiile prin aer. Dar acum totul era cufundat în tăcere. Stupii se aflau în semiumbră.

Dintr-odată, apăru Jimmy cu trei scaune pliante.

— Trebuie să stăm jos acum, spuse.

Găsi un loc mai departe de stupi. Rick şi cu mine l-am urmat. Rick nu rostise niciun cuvânt toată după-amiaza, şi îmi lipseau poveştile lui. De fiecare dată când mă uitam la el, întorcea capul, poate pentru a-şi ascunde ochii lucioşi.

Jimmy scoase un termos şi un pachet de biscuiţi. Îl avea la el sau i-l dăduse Emma? Nu puteam şti. Deschise pachetul de biscuiţi şi îl puse între noi, după care turnă cafeaua. Ne-am luat fiecare câte-o ceaşcă. Nu am ciocnit de noroc de data asta.

Scaunul pliant scârţâi. Am încercat să stau liniştit, fără să mă mişc, căci sunetul părea nelalocul lui, venind dintr-un alt timp. Jimmy sorbi zgomotos din cafea, iar zgomotul păru din nou aiurea. Era un sunet obişnuit, de fiecare zi. Ţinea bine ceaşca în mână, şi îmi veni deodată poftă să-i arunc cafeaua în faţă, ca să se facă iar linişte. Nu, ce m-a apucat să gândesc aşa…? Sărmanul Jimmy. Nu era vina lui.

Puteam vorbi despre vrute şi nevrute, noi trei. Despre apicultură. Despre agricultură, despre unelte, atelier, tâmplărie. Şi despre sat, bârfe şi oameni. Despre Gareth, despre el am fi putut vorbi mult şi bine. Şi despre femei, în orice caz, Rick şi cu mine. De obicei conversaţia curgea liber, nestingherită. Mereu aveam despre ce să vorbim sau să râdem. Jimmy şi cu mine conduceam discuţia,

aruncându-ne vorbele ca nişte mingi de ping-pong, în timp ce Rick ţinea cele mai lungi discursuri.

Dar astăzi ne lipseau cuvintele. De fiecare dată când încercam să spun ceva, mă blocam. Şi cred că şi ceilalţi păţeau la fel. Pentru că Jimmy îşi tot dregea glasul, iar Rick ne privea când pe unul, când pe celălalt, şi apoi ofta, la intervale regulate, fără să spună însă ceva.

Aşa că nu ne rămăsese decât să ne bem cafeaua şi să mâncăm biscuiţi. Iar eu încercam să stau nemişcat, ca să evit ca scârţâitul scaunelor să ne atenţioneze că liniştea dintre noi era mult prea adâncă. Cafeaua era slabă şi n-avea niciun gust. Biscuiţii lunecau pe gât şi abia atunci mi-am dat seama că golul din stomac era provocat de foame.

Şi am rămas aşa, în timp ce întunericul se aşternea peste noi, învăluindu-ne şi pătrunzându-ne în oase.

tao

N-am găsit niciun indicator, iar harta n-avea nicio noimă. Şi nu dădeam de nimeni care să mă poată ajuta. Dar ideea că mă aflam într-un loc unde n-ar fi trebuit să fiu prinse tot mai mult contur. Ajunsesem în zona despre care recepţionera spunea că nu mai era sub controlul autorităţilor. Aici rămăseseră doar cei care refuzaseră să se relocheze. Cei care fuseseră abandonaţi. Cei care se ascundeau.

Am trecut de colţul unei clădiri, şi în faţa mea se deschidea încă o stradă pustie. Se întuneca tot mai tare, umbrele se făceau tot mai lungi, şi era cu adevărat mult prea linişte. O mişcare pe care am surprins-o cu coada ochiului mi-a atras imediat atenţia. M-am întors brusc. O poartă larg deschisă dădea într-o curte interioară. Să fi fost cineva acolo înăuntru?

Am continuat să merg şi am trecut de poartă. Până în acel moment, nu mă gândisem la frică, ci doar să plec de-acolo. Dar, dintr-odată, am simţit cum toţi muşchii corpului mi se încordează. Ar fi fost mai bine să fac cale-ntoarsă?

Am mai făcut câţiva paşi. Puţin mai lenţi acum. Cu siguranţă nu fusese nimic. Poate doar închipuirea mea. Sau poate fusese un animal. O pisică sau un şobolan. Ceva ce în zadar încerca să supravieţuiască în acest colţ de lume abandonat, unde nu se găsea nici urmă de mâncare, abia dacă erau nişte buruieni, doar câteva plante amărâte care-şi făceau loc printre crăpăturile din asfalt.

Am ridicat capul. În capătul străzii mi-a atras atenţia un panou albastru cu alb care clipea, probabil din cauza unui contact electric defect. Am grăbit pasul şi, pe măsură ce mă apropiam, puteam distinge un desen alb pe un fundal albastru. Nu mai aveam nicio îndoială că acolo era staţia de metrou.

Am început să alerg uşor. Puţin probabil ca staţia să mai fie funcţională, dar sigur găseam o hartă. Şi poate că

reuşeam să urmez linia de metrou de acolo şi să găsesc calea spre zonele locuite. Aici, metroul era direct sub cerul liber, fără tunel, cum era în centru.

Dar n-am fost destul de rapidă. Pentru că cineva ieşi pe sub poartă şi ajunse în spatele meu. Am reuşit să văd un corp lung şi stângaci îndreptându-se spre mine. Un semnal scurt – un fluierat străbătu aerul. Deodată, mai apărură încă doi oameni în spatele meu, flancându-mă, fără să-mi fi putut da seama unde stătuseră ascunşi.

Poate că se aflau la vreo douăzeci de metri distanţă, dar erau rapizi. Fugeau spre mine, apropiindu-se în viteză. O fată slabă, împreună cu doi băieţi. Nu erau nici copii şi nici adulţi. Cu pielea netedă şi ochi îmbătrâniţi. Toţi erau slabi, aproape scheletici. Dar se pare că apariţia mea le sporise forţa fizică, depăşindu-le cu mult capacitatea firească.

N-am stat pe gânduri, căci ştiam prea bine ce-aveau de gând. Privirile lor trădau că ar fi fost în stare de orice, doar să-şi potolească foamea. Ca şi cum toată disperarea adunată de bătrânii din spital se concentrase în ei, aveau energia şi forţa să acţioneze în numele disperării lor.

Acum fugeam din alt motiv. Când i-am părăsit pe bătrâni, am fugit de propriul dezgust, dar de data aceasta fugeam ca să-mi salvez viaţa.

Şi aveau să mă prindă. Nici nu îndrăzneam să mă-ntorc spre ei, dar îi puteam auzi. Paşii lor pe asfalt. Cele trei perechi de picioare care atingeau solul în ritm diferit. Zgomotul se intensifica.

În faţa mea panoul albastru se făcea tot mai mare. De-aş fi ajuns acolo, de-aş fi ajuns la staţie, dac-ar veni un tren…

Dar am priceput că mă amăgeam. Nu avea să vină niciun tren, nu aici. Aici eram doar eu şi ei. Trei tineri disperaţi şi înfometaţi, fără speranţă de viaţă. Şi, cu toate acestea, conduşi de instinctul firesc de conservare ce zace în fiecare om. Şi *ei* erau parte din lumea noastră.

Ajunseseră la câţiva metri de mine. Le auzeam răsuflarea. Curând, aveau să tabere pe mine. Trântindu-mă la pământ.

N-aveam de-ales.

Fără niciun cuvânt, m-am întors brusc şi mi-am ridicat mâinile în semn că mă predau.

Toţi trei se opriră. O tresărire de uimire le traversă feţele, înlocuindu-le, dintr-odată, sălbăticia. Am fixat-o pe fată cu privirea. Dar de ce pe ea? Poate pentru că era femeie, ca şi mine. Poate că era mai uşor de convins. M-am străduit să-mi exprim cu ochii toate gândurile de compasiune. Încercam să-i imobilizez privirea într-a mea. Dacă aş fi întârziat s-o fac, nu s-ar mai fi uitat în ochii mei. Dar, din două clipiri, mi-am dat seama că am luat-o prin surprindere. Pentru că se opri, mă privi, şi apoi se uită la ceilalţi. Am rămas aşa, toţi patru. Am prins curaj să-mi mut privirea de la unul la celălalt, lăsând-o să zăbovească pe fiecare, pe rând, pentru că voiam să mă vadă, să mă vadă aşa cum eram cu adevărat, şi să poată avea timp să gândească. Să mă privească, nu ca pe o pradă hăituită, ci să vadă fiinţa umană din mine.

— Sunteţi singuri aici? am întrebat cu voce joasă.

Niciun răspuns.

Am făcut un pas în faţă.

— Aveţi nevoie de ajutor?

Fetei îi scăpă un sunet slab, asemenea unui geamăt, un „da”. Se uită în grabă la băiatul mai înalt. Probabil era şeful.

Mi-am încercat norocul şi m-am adresat celui înalt.

— Vă pot ajuta. Putem pleca de-aici. Împreună.

Un rânjet strâmb îi traversă chipul.

— Vă e frică. Vocea era ascuţită, dar mai aprinsă decât m-aş fi aşteptat.

Am încuviinţat încet, fixându-i privirea.

— Ai dreptate. Mi-e frică.

— La frică, omul ar spune orice, zise el.

Am renunţat să-i răspund.

— Funcţionează metroul? l-am întrebat în schimb.

— Ce vă-nchipuiţi?

— Aţi încercat să mergeţi în altă parte a oraşului?

Râse. Era un râs tăios.

— Am încercat aproape orice.

Am făcut un pas spre el.

— Acolo unde locuiesc eu, este mâncare. Vă pot cumpăra.

— Ce fel de mâncare?

— Ce fel? întrebarea mă făcu să ezit. Mâncare obişnuită. Orez.

— Mâncare obişnuită, mă îngână el. Ai vrea tu să ne părăsim casele pentru o gură de orez?

Am inspectat strada din spatele lui. Pustie. Prăfuită. Nimic care să aducă a case locuite.

Făcu un semn cu capul spre băiat şi fată, care înaintară către mine. Se pregăteau să pună mâna pe mine?

— Nu. Aşteaptă. Am băgat mâna în geantă. Am bani!

Am răscolit printre lucruri. Degetele mele foşniră hârtia.

— Şi mâncare. Biscuiţi. Am scos un pachet şi i l-am întins.

Într-o clipă, fata se repezi la mine, smulgându-mi pachetul din mână, gata să rupă ambalajul. M-am retras rapid în spate câţiva metri.

— Hei!

Băiatul înalt se îndreptă spre ea. Fata îşi încleştă pumnul, şi am putut auzi cum biscuiţii se sfărâmau în pachet.

Când s-o ia la fugă, băiatul se aruncă asupra ei. Îi desfăcu pumnul cu forţa şi îi smulse pachetul. Ea nu spuse nimic, dar avea lacrimi în ochi.

Băiatul rămase în picioare cu pachetul în mână. Ambalajul era simplu, în alb şi negru, puţin şters, poate din cauza mâinilor umede ale fetei.

— Trebuie să împărţim, spuse băiatul, cu ochii pe fată. Trebuie să împărţim.

Acum toţi trei erau mult prea preocupaţi de ei înşişi.

Să încerc să fug? Nu. N-ar fi fost mai bine să le dau tot ce aveam, să fiu generoasă? Şi să nu fug. Dar atunci s-ar năpusti asupra mea. N-aveam de-ales.

Am băgat din nou mâna în geantă. Am înghiţit în sec, am ezitat, dar nu aveam ce face.

— Uitaţi aici. Bani.

Neîndrăznind să mă apropii mai mult de ei, am pus câteva bancnote pe jos. Erau ultimele. În cutia de metal pe care o lăsasem în camera de hotel nu mai erau decât monede.

Băiatul se uita fix la ele.

Am făcut un pas înapoi. Îmi venea să plâng.

— V-am dat tot ce mai aveam.

El continua să se uite la bani.

— Şi-acum plec. Am mai făcut un pas înapoi. Apoi m-am întors.

Am pornit încet în direcţia staţiei de metrou.

Un pas.

Doi. Trei.

Picioarele mele voiau să fugă, dar m-am forţat să merg încet. Să continui să fiu o fiinţă umană pentru ei, să nu incit vânătoarea, să nu ajung din nou prada lor. Să ţin capul sus, fără să mă uit înapoi.

I-am auzit mişcându-se uşor în spatele meu. Foşnetul unei haine de stofă, o tuse scurtă. Chiar şi cel mai mic sunet se auzea limpede în tăcerea asta. Dar nu se auzeau paşi pe asfalt.

Şapte. Opt, Nouă. Zece.

Era tot linişte.

Unsprezece. Doisprezece. Treisprezece.

Am prins curaj să grăbesc pasul. M-am apropiat de staţie, care era închisă cu un lanţ prins cu lacăt. Abia atunci m-am uitat înapoi. Erau tot acolo, în acelaşi loc, urmărindu-mă cu privirea. Toţi trei cu feţe opace. Dar nicio mişcare.

Am cotit, cu ochii aţintiţi asupra lor în tot acest timp.

După ce am dispărut din raza lor vizuală, nu i-am mai putut auzi. În faţă îmi apăru încă o stradă pustie. În dreapta erau şinele metroului, iar în partea stângă, un şir de case lipsite de viaţă. Nici ţipenie de om aici.

Şi am luat-o la fugă.

William

Pachetul sosi după zece zile cu poşta. Scrierile lui Dzierzon. L-am luat cu mine la etaj şi am încuiat uşa camerei, care acum era cu totul şi cu totul a mea. Thilda nu mai dormea cu mine, în ciuda faptului că mă făcusem bine. Poate că dorea s-o rog să revină în patul conjugal, sau poate chiar s-o implor, ceea ce nu avea să se întâmple vreodată. Patul mare şi moale mă îmbie reconfortant. Ce simplu ar fi fost să mă întind, să las păturile să mă învăluie în întuneric şi căldură.

Nu.

M-am aşezat la fereastră, cu pachetul în poală. În fundul grădinii am întrezărit spatele lui Charlotte, în alb, aplecat deasupra stupului. Petrecea ore întregi acolo, unde îşi cărase un scaun şi o masă la care şedea printre hârtii şi călimări. O vedeam permanent observând şi notând în carnetul ei cu coperte de piele, cu entuziasm şi uşurinţă în mişcări. Îmi semăna, muncea aşa cum muncisem *eu* înainte, deşi îmi părea că trecuse mult prea mult timp de-atunci. După discuţia cu Rahm, nici nu m-am mai dus la stup. I-am întors spatele, aş fi preferat să-l fac ţăndări, să-l calc în picioare, să-l văd împrăştiindu-se în toate părţile, zdrobit, distrus. Dar n-am fost în stare – albinele m-au oprit; doar gândul la miile de albine disperate şi lipsite de casă, care s-ar fi năpustit asupra mea, atacându-mă.

Am desfăcut sfoara, am rupt peceţile şi am pus deoparte hârtia. Cu un dicţionar german alături, am început să citesc. Sperasem, până în ultima clipă, ca afirmaţiile lui Rahm să fie eronate, să fi înţeles ceva greşit, ca Dzierzon să nu fi inventat un stup atât de avansat. Dar, cu toate că germana mea era deficitară şi înţelegeam doar frânturi din textele lui, un lucru era evident. Stupul lui semăna foarte mult cu al meu, deşi uşile erau poziţionate diferit, înclinaţia acoperişului, mai mică, însă principiile erau identice, iar modul de folosinţă, acelaşi. De altfel, munca lui nu se

încheia aici. El desfăşurase studii extrem de aprofundate de observare a albinelor în interiorul stupului, iar o mare parte a cercetărilor lui se ocupau mai exact de acest aspect. Principiul de bază era extrem de solid şi făcea dovada unei infinite răbdări, totul fiind atent documentat, iar argumentaţia, exemplară. Munca lui Dzierzon era, fără îndoială, de o înaltă ţinută ştiinţifică.

Am pus lucrarea deoparte şi mi-am îndreptat atenţia spre fereastră. Charlotte tocmai punea capacul pe stupul de afară, se depărtă câţiva paşi şi îşi dădu jos pălăria. Zâmbi parcă pentru sine, înainte să pornească spre casă.

Am deschis uşa. Îi auzeam paşii jos, la intrare. M-am dus până la trepte. De acolo o puteam vedea. Intră în hol. Se aşeză în dreptul consolei, scoase carnetul şi-l puse în faţă. Se gândea, privirea ei rămase o clipă suspendată în aer, înainte să-şi plece capul şi să scrie. Am coborât, şi când mă observă îşi ridică privirea şi îmi zâmbi.

— Tată! Ce bine că veniţi, spuse ea. Haideţi să vedeţi – aici.

Vru să-mi arate carnetul şi mi-l întinse.

Dar nu m-am uitat la el, am mers mai departe la cuier, mi-am luat pălăria şi jacheta, îmbrăcându-mă în grabă.

— Tată?

Radia. M-am întors în altă direcţie.

— Nu acum, am spus.

Entuziasmul plin de pasiune din ochii ei! Nu suportam să fiu în aceeaşi încăpere cu ea, aşa că m-am îndreptat repede spre ieşire.

— Dar nu durează mult. Trebuie să vedeţi la ce m-am gândit.

— Mai târziu.

Nu mai spuse nimic. Avea doar privirea aceea, hotărâtă şi stăruitoare, ca şi cum nu accepta să fie respinsă.

Nici măcar nu aveam energie să fiu curios. Ea nu descoperise sau nu gândise ceva ce nu fusese deja cunoscut, iar eu n-aveam chef să-i explic lucrul ăsta, s-o dezamăgesc, să-i povestesc că tot timpul pe care îl

petrecuse acolo, la stup, avea drept rezultat doar nişte banalităţi şi că toate gândurile ei mai fuseseră gândite deja de mii de ori înainte. Am deschis încet uşa, simţind cum acea senzaţie de apatie îmi cuprindea iarăşi corpul, şi un oftat greu îmi ieşi din piept. Trebuia să mă pregătesc pentru multe astfel de momente în timpul ce avea să vină. În mână strângeam cheile magazinului, ale micului meu magazin rural de seminţe. Acolo mi-era locul.

Plăcinta Swammer îmi lăsă o dâră grasă pe cerul gurii, dar n-am reuşit să rezist tentaţiei. Mă îndopasem deja cu două de dimineaţă. Aroma de plăcintă învăluia brutăria şi invadase chiar şi magazinul meu. Pătrundea prin toate crăpăturile, chiar şi atunci când închideam uşa de la intrare, amintindu-mi permanent cât era de simplu să mai cumpăr una sau chiar mai multe. Brutarul îmi făcea şi o reducere, întrucât era de părere că eram prea slab, ceea ce însă nu avea să dureze prea mult. Parcă simţeam deja cum corpul meu începuse să dospească, fiind pe cale să-şi redobândească vechea sa formă fleşcăită.

Cum vântul rece nu mai şuiera pe străzi, aducându-mi clienţi în magazin, iar noutatea ştirii apariţiei mele se epuizase, trecu aproape jumătate de zi fără ca nimeni să-mi calce pragul. De altfel, perioada marilor comenzi de grâu de semănat se încheiase de mult, iar acum se vindeau mai mult mirodenii şi seminţe pentru plante care cresc rapid, precum salata şi ridichile.

Am mai luat câteva înghiţituri, deşi plăcinta era mult prea sărată, şi apoi am încercat, fără succes, să-mi dreg setea bând nişte apă.

Apoi m-am dus la uşă. Diligenţa de după-amiază, care venea din capitală, tocmai trecea pe drum. Se opri apoi la capătul străzii, iar oamenii coborâri fără ca niciunul din ei să vină în direcţia mea.

L-am salutat din cap pe şelar, care stătea la soare în faţa atelierului şi ungea o şa cu grăsime, i-am zâmbit politicos rotarului, care tocmai învârtea o roată afară din atelier, am

salutat-o scurt pe fosta mea angajată, Alberta, care căra două baloturi mari de pânză la magazinul de coloniale unde fusese angajată de curând, cu toţii având mâinile pline, asemenea unor furnicuţe neobosite. Chiar şi Alberta reuşise să se facă utilă, cu şoldurile ei rotunde şi iute de picior, salutând în stânga şi-n dreapta, în timp ce urca sprinten scările.

— Domnule Savage. Zâmbi în direcţia mea. Apoi ezită o secundă, cu siguranţă că-i veni ceva în minte. Am ceva ce trebuie neapărat să gustaţi. Aşteptaţi o secundă.

Dispăru rapid înăuntru, în magazin, împreună cu baloturile. Nu trecu mult şi apăru din nou cu un pachet într-una din mâini.

Se postă în faţa mea. Îi simţeam mirosul. Îmi dădea o stare de rău.

— Despre ce e vorba? Am o groază de treabă de făcut.

— Am auzit c-aţi început să vă ocupaţi cu albinele, spuse ea şi zâmbi cu dinţii ei strâmbi din spatele buzelor mult prea umede.

Mi-am amintit brusc de monstrul marin al lui Swammerdam, dar am îndepărtat imediat gândul.

— Şi tatăl meu se ocupă cu creşterea albinelor. Are cinci stupi. Poftiţi. Îmi arătă pachetul. Puteţi să gustaţi. E din cea mai bună miere.

Fără să fi fost invitată, intră în magazin. Puse pachetul pe tejghea şi desfăcu nodul. Înăuntru era o felie de pâine şi un borcan mic cu miere. Îmi arătă conţinutul, uitându-se la el şi plescăind zgomotos din buze.

— Haideţi. Îmi făcu semn cu mâna să mă apropii.

Pielea ei era aspră, neîngrijită, iar pe bărbie stăteau să-i iasă două coşuri. Câţi ani să fi avut acum? Probabil se apropia de treizeci. Atât mâinile, cât şi faţa trădau că petrecuse mult prea multe ore de muncă în soare.

Îmi dădu o înghiţitură de pâine. Mierea, opacă, de o culoare incertă, curgea în rotocoale peste felie, lunecând încet pe deasupra şi înăuntrul pâinii.

— Haideţi, gustaţi odată! Ea însăşi luă o înghiţitură mare.

Mirosul de miere, al ei şi al plăcintei pe jumătate mâncate de pe tejghea mi-au întors stomacul pe dos. Cu toate acestea, forţat fiind de buna mea creştere şi dintr-o politeţe nebunească, am luat o înghiţitură.

Am dat din cap, în timp ce aveam gura plină.

— Foarte bun.

Mestecam, încercând să nu mă mai gândesc la puietul şi la larvele care se găseau în mierea recoltată prin presare din stupul de paie.

Mă fixă permanent cu privirea cât timp mâncă. La urmă, linse mierea rămasă pe degete cu ostentaţie, cu o siguranţă de sine aproape ridicolă.

— Minunat. Şi-acum să mai lucrăm puţin.

În sfârşit ieşi, mai bine zis... şoldurile ei se unduiră pe uşă afară, iar eu n-am putut să nu le privesc, rămânând în picioare acolo, în mijlocul încăperii.

Plecase. M-am învârtit în jur, răsuflând rapid. Un strop de miere rămăsese pe tejghea. L-am şters repede, încercând să mi-l şterg şi din minte, odată cu ea, cu buzele ei umede, cu coşurile de pe bărbie, cu mişcările aproape obscene ale şoldurilor ei la cea mai mică mişcare pe care o făcea. Şolduri în care mă puteam afunda ca în pământ. Dar m-am stăpânit. Am preluat controlul. Cu toate puterile pe care le aveam.

Singurul scaun din încăpere mă atrase spre el. M-am poticnit până acolo, aşezându-mi şezutul care se tot mărea. Mi-am încrucişat mâinile pe abdomen, ca să-mi astâmpăr neastâmpărul.

Am rămas aşa, respirând adânc. Mi-au trebuit câteva minute să mă răcoresc, iar greaţa slăbi în intensitate. Puteam să mă stăpânesc.

Era cald. O rază de soare lăsa să se vadă particulele de praf dansând chiar în faţa mea. Se mişcau lent, plutind uşoare prin aer. Mi-am rotunjit buzele şi le-am suflat, au dispărut, dar apoi au reapărut şi s-au stabilizat surprinzător de repede.

Am suflat din nou, mult mai puternic de data asta. Acum dispărură înainte să se regăsească în vechea lor existenţă, lipsită de formă, atât de uşoare, încât nimeni nu le putea lega.

Am încercat să mă concentrez asupra câte unei singure particule de praf, pe rând. Dar mă usturau ochii. Erau prea multe.

Apoi mi-am concentrat atenţia asupra întregului. Dar nu era nicio unitate, doar cantităţi infinite de particule de praf, incontrolabile.

La ce bun? Nici chiar în acest caz. Mă învinseseră. Nici măcar pe ele nu le puteam controla.

Şi am rămas aşa, acolo, complet învins. Iarăşi, ca un copil neajutorat.

Aveam zece ani. Razele soarelui scăldau frunzişul pădurii într-o lumină galben-aurie. Şedeam pe pământ. Simţeam prin pantaloni pământul cald şi umed sub mine. Nemişcat, într-o concentrare extremă, priveam un muşuroi: un adevărat haos la prima vedere. Luate individual, fiecare fiinţă era atât de mică şi de neînsemnată. Era de neînţeles cum putuseră construi un muşuroi care aproape că mă depăşea în înălţime. Dar, cu timpul, am priceput mai multe. Pentru că niciodată nu mă săturam să stau să le privesc ore în şir. Se deplasau în tipare clare. Cărau poveri, le descărcau şi plecau după altele. Era o muncă minuţioasă, calmă, sistematică, atavică. Iar munca nu era a individului, ci a comunităţii. Individual, nu contau, ci doar împreună, ele erau furnicarul, ca şi cum acesta ar fi fost o unică fiinţă vie.

Înţelegerea acestui fapt a trezit atunci în mine o neasemuită fervoare. De-atunci, am încercat în fiecare zi să-l conving pe tata să mă însoţească până aici, în pădurea aurie. Voiam atât de mult să-i arăt ce întreprinseseră ele, să-i arăt cum astfel de fiinţe puteau reuşi orice împreună. Însă el doar râdea. „Un muşuroi? Lasă-l în pace. Fă ceva util, dă o mână de ajutor, să vedem ce zace în tine.”

Şi în ziua aceea, ca şi în celelalte zile, m-a umilit, făcându-mă să mă simt din nou la fel de singur ca în alte dăţi, aici, în timp ce priveam muşuroiul.

Deodată am descoperit ceva. O breşă în sistem. Un gândac a escaladat partea însorită a muşuroiului, orientată spre est. Comparativ cu furnicile, dimensiunile lui erau ciclopice. Razele soarelui se strecurau printre copaci, luminând spatele gândacului. Rămase cu totul imobil. Se făcu loc în jurul lui, furnicile ocolindu-l şi lăsându-l în pace, continuându-şi munca nestingherite. Nu se mai întâmplă nimic deosebit.

Totuşi, mi-a sărit în ochi o furnică ce se îndrepta spre gândac, încălcând tiparul creat, încălcând comportamentul grupului.

Ea căra ceva.

Am mijit ochii. Ce-ar fi putut să fie?

Larve. Larve de furnici.

Mai apărură şi altele, mai multe furnici care se desolidarizau de grup. Îşi duceau propriii copii.

M-am aplecat şi mai tare, ca să pot vedea. Furnicile lăsau larvele să cadă în faţa gândacului, care rămase o clipă nemişcat, frecându-şi picioarele din faţă unul de altul. Apoi începu să mănânce.

Fălcile gândacului munceau din greu. M-am aplecat până aproape de el. Larvele dispăreau în neant, una după alta. Furnicile se aliniaseră într-un lung şir, gata să-l servească pe gândac cu propriile progenituri. Mi-aş fi dorit să renunţ, dar n-am fost în stare de altceva decât să continui să privesc.

O nouă larvă dispăru în hăul dintre fălcile lui. Iar furnicile aşteptau la rând, încălcând tiparele deja existente, lepădându-se de grupul lor pentru a comite această atrocitate.

Începură să se urce pe mine, pe corpul meu. Mi se încinseră obrajii, iar fierbinţeala se răspândi în tot corpul, sângele năvăli până în cel mai îndepărtat punct al corpului meu. Nu voiam să mă uit, pentru că spectacolul îmi

repugna, şi totuşi, nu mă puteam abţine. Spre marea mea surprindere, am simţit sângele pompând sub şliţul pantalonilor. O senzaţie pe care abia o sesizasem mai demult, dar care acum era atotcuprinzătoare. Mi-am strâns coapsele una de cealaltă în jurul organului care se întărise. O nouă larvă fu strivită între fălcile gândacului. Ochii lui depărtaţi luceau, iar antenele se mişcau. M-am întins pe burtă, înfundându-mă ritmic în pământ şi gândindu-mă că-mi voi murdări şi strica pantalonii, fără să mă pot însă opri. Greaţa venea în valuri odată cu vederea fiecărei larve nimicite care dispărea în măruntaiele gândacului. Nu mai văzusem nimic asemănător înainte. Mă excita.

În timp ce mă tot împingeam ritmic în pământ, am auzit paşi în spatele meu. Erau paşii tatei. Venise, în cele din urmă. Se opri şi observă scena, însă nu văzu nimic din ceea ce dorisem eu atât de mult să-i arăt. Mă văzu doar pe mine, copilul care eram, şi ruşinea mea nesfârşită.

Acel moment... eu la pământ. Întâi stupefacţia lui, apoi hohotul de râs, scurt şi rece, lipsit de bucurie, dar plin de dezgust şi dispreţ.

„Uită-te la tine. Cât eşti de patetic. Ruşinos. Primitiv.”

A fost mai rău decât orice altceva, chiar mai rău decât cureaua pe care aveam s-o gust la lăsatul serii şi durerea usturătoare de peste noapte. Dorisem să-i arăt şi să-i împărtăşesc entuziasmul meu, dar tot ce a văzut a fost doar ruşinea mea.

GEORGE

Am condus până în centrul oraşului. Chiar dacă „centru” e prea mult spus, deoarece Autumn nu avea decât o singură intersecţie. O şosea naţională care venea dinspre nord se intersecta cu o alta care venea din sud, iar în jurul intersecţiei se adunaseră câteva case. Aveam puţină benzină, dar mi-am refuzat un plin. De curând îmi impusesem regula rezervorului pe jumătate plin, pe care îl goleam întâi, şi apoi îl umpleam doar pe jumătate. De parcă ar fi costat mai puţin să umpli pe jumătate un rezervor gol decât să completezi un rezervor pe jumătate plin.

Dispariţiile aveau acum un nume. Colony Collapse Disorder era pe buzele tuturor, dar nu pe ale mele. Deşi am încercat şi eu. Sindromul dispariţiei coloniei. Cuvintele mi se învârteau în cap. Aveau un ritm al lor, cu aceleaşi litere. C-urile şi O-urile şi L-urile şi S-urile. O rimă micuţă, Colony Collapse Disorder. Dilony Collapse Collorder, Cillono Dollips Cylarder. Întreaga expresie avea şi o tentă medicală, ca şi cum ar fi fost proprie unei încăperi pline cu halate albe şi aparate de supraveghere, şi nu potrivită pentru pajiştea mea şi albine. N-am folosit niciodată cuvintele acelea. Nu-mi aparţineau. Preferam cuvântul „Dispariţiile”, sau „Problemele”, sau – dacă eram prost dispus, ceea ce se întâmpla adesea – „Al naibii necaz”.

Am găsit un loc îngust de parcare, între o camionetă verde şi o dubă neagră din faţa băncii. M-am uitat împrejur, nu era niciun alt loc pe toată strada. Am poziţionat maşina în faţa camionetei verzi şi am încercat să intru. Eram un ageamiu la parcarea în lateral, aşa că o evitam pe cât puteam. Cred că nici Emma n-avea habar cât sunt de neîndemânatic la parcarea laterală. Dar trebuia să merg la bancă. Amânasem deja mult prea mult. Pierdeam bani cu fiecare zi care trecea fără stupi printre flori însorite.

Am tras puternic de volan într-o parte, am dat înapoi până ce maşina a trecut de jumătate din camionetă. Apoi am îndreptat din nou volanul şi am continuat să dau cu spatele.

Cu totul strâmb. Am ajuns pe trotuar. Am ieşit din nou din parcare. Trecu o doamnă care mă privi. Dintr-odată, m-am simţit ca un adolescent începător la volan. Am mai făcut o încercare, am tras aer în piept. Am luat-o încet, am rotit volanul la maximum, am dat încet înapoi, pe jumătate, şi apoi am îndreptat volanul.

La dracu!

Spaţiul era prea mic, asta era problema. Am ieşit iar şi m-am îndreptat spre mijlocul străzii, conducând mai departe spre parcarea care se afla la mică distanţă. Câtă comoditate din partea mea, să vreau să parchez exact în faţa băncii, când sunt în stare să merg pe jos. Ce leneşi am devenit în ţara asta!

În oglinda retrovizoare am zărit apropiindu-se un Chevrolet, care se strecură uşor în locul mult prea strâmt, dintr-o singură mişcare.

Când am intrat în bancă, aerul condiţionat mă izbi ca un zid pe care a trebuit să-l străpung. Tremuram încă din cauza parcării, dar mi-am ascuns mâinile în buzunarele pantalonilor.

Allison stătea la ghişeu, butonând, ca de obicei, la computer. Ştia să se îmbrace ca o adevărată doamnă, cu o bluză înfloratã, proaspăt călcată, care-i punea în valoare ochii verzi şi pielea tânără, stropită cu pistrui. Avea un aspect şi un miros curat. Ridică privirea şi îmi zâmbi cu o dantură demnă de o reclamă la pastă de dinţi.

— Bună ziua, George. Ce mai faci?

Allison îmi dădea totdeauna impresia că aş fi fost clientul ei preferat. Cu alte cuvinte, îşi făcea bine treaba.

M-am aşezat pe scaunul din faţa mesei ei. Mi-am pus palmele sub coapse, pentru că doream să-mi ascund tremurul, dar stofa de lână de provenienţă turcească îmi

provocă mâncărimi în palme. Mi-am tras mâinile şi mi le-am aşezat în poală, unde reuşeam să le ţin locului.

— Nu ne-am văzut de mult timp.

Dinţii îi străluceau.

— Da, aşa-i.

— Toate bune la voi?

— Nu aşa cum ar trebui.

— Ah! Îmi pare rău. Am aflat şi eu câte ceva.

Şirul de perle sclipitoare dispăru brusc în spatele buzelor tinere şi cărnoase.

— Dar sper că tu ne-ai putea ajuta să ieşim din impas, i-am spus zâmbind.

Nu dădu niciun semn că avea de gând să-şi descopere dinţii, din păcate. Mă privi doar, grav.

— Sigur că voi face tot ce pot.

— Tot ce poţi. Nici nu îndrăznesc să-ţi cer mai mult. Am râs. Mi-am dat seama că începusem să fac pe nebunul, şi mi-am ascuns din nou mâinile sub coapse.

— OK, spuse întorcându-se spre monitor. Să vedem. Aici eşti tu.

Tăcu şi examină contul. Dar nu sări în sus de entuziasm la vederea lui.

— Cam ce-ai avea de gând? întrebă ea.

— Ei bine, cred că un împrumut.

— Da. Cât anume?

I-am spus suma.

Nasul ei pistruiat tresări.

Răspunsul veni pe loc, fără nicio analiză.

— Nu pot asta, George.

— Haide! N-ai putea măcar să faci nişte calcule?

— Nu. Îţi spun din start că asta nu pot s-o fac.

— OK. Poţi să vorbeşti cu Martin, atunci?

Martin era şeful ei. Un tip care evita conflictele, nu era genul care să se bage într-o bătaie, mai bine zis. Se ţinea departe de toate şi stătea mai mult în birou. Rareori îşi făcea apariţia, şi doar atunci când trebuiau aprobate sume mari, după cum aflasem de la Jimmy, care tocmai luase un

împrumut pentru o casă. De fiecare dată când îl întâlneam, avea tot mai puţin păr pe cap. Am aruncat o privire spre biroul lui, în spatele geamului de sticlă. Chelia îi strălucea în lumina lustrei.

Am simţit cum mi se pune un nod în gât. Ce se aştepta, să cerşesc? Era cu aproape douăzeci de ani mai tânără decât mine. Emma îi fusese bonă pe vremuri. Cine ar fi crezut că fetiţa delicată ca o zână avea să se transforme într-o japiţă?

— Să fim serioşi, Allison.

— Dar George, chiar ai nevoie de aşa de mult?

N-am fost în stare să mă uit în ochii verzi de partea cealaltă a mesei.

— Întreaga afacere e la pământ, am spus privind în podea.

— Dar… A rămas tăcută puţin, gândindu-se. Hai să vedem cum am putea s-o punem din nou pe picioare, fără să fie nevoie să faci investiţii atât de mari.

Îmi venea să urlu, dar n-am răspuns. N-avea habar de apicultură.

— Ce categorii de cheltuieli ai?

— Cu forţa de muncă, desigur. Am doi angajaţi cărora le plătesc salariul, înţelegi?

— Da, da.

— Şi apoi cheltuieli curente. Hrană. Benzină şi chestii de-astea.

— Dar acum? Ce investiţii *trebuie* să faci acum?

— Stupi noi. A trebuit să incinerăm mulţi stupi.

Rodea pixul în gură.

— Bine. Şi cât costă un stup?

— Materialul. Greu de spus. Plus manopera.

— Manopera?

— Da. Îi construiesc cu mâna mea de la zero. Fiecare stup în parte. Cu excepţia grilajului de excludere a reginei.

— Grilajul pentru regină?

— Ce se pune între… las-o baltă.

Scoase pixul din gură. Urmele dinţilor rămăseseră imprimate pe el. Dacă l-ar fi strâns mai tare, ar fi spart plasticul şi şi-ar fi pătat dinţii cu pastă albastră. Ar fi fost o chestie. Pastă albastră întinsă pe dinţii albi, pe bluza proaspăt călcată, pe buzele moi, precum un machiaj stângaci de Halloween.

— Stai… Se gândi puţin. Dar l-am văzut pe Gareth, Gareth Green, transportând stupi. Adică, l-am văzut aducându-i cu camionul. Stupi fabricaţi.

— Din cauză că Gareth îi comandă la magazin, am precizat eu, ca pentru un copil mic.

— E mai costisitor să-i comanzi decât să-i construieşti?

Puse pixul deoparte. Nu voia să-mi satisfacă plăcerea de a-şi mânji ţinuta îngrijită.

Nodul din gât urca tot mai sus, până când ajunse în punctul în care nu mai era posibil să-l disimulez.

— Vreau să spun doar, continuă ea dezvelindu-şi în acelaşi timp dinţii albi, ca şi cum ar fi fost ceva amuzant, că poate reuşeşti să economiseşti nişte bani dacă i-ai cumpăra, la fel cum face Gareth. Şi timp. Timpul costă bani. Şi să nu mai confecţionezi tu stupii.

— Am priceput, am spus eu încet. Am înţeles ce voiai să spui.

William

Când, în sfârşit, îmi trecuse toropeala, se făcuse deja întuneric. Peste tot era linişte, exceptând urletele care răzbăteau de la taverna din josul străzii. Un loc deplorabil, înghesuit şi sufocant, unde se adunau, seară de seară, beţivanii satului să bea până cădeau sub masă. Când plecau de acolo, unii treceau în fugă prin faţa uşii mele, nişte umbre grăbite profilate pe fereastră, ţipând, cântând sau râzând vulgar, din ce în ce mai slab, pe măsură ce se îndepărtau.

Mi se făcuse frig. Camera se răcise, iar aerul serii pătrunse pe uşa pe care nu reuşisem s-o închid înainte să aţipesc. Îmi înţepenise ceafa, fiindcă adormisem cu capul în piept, iar plastronul îmi era impregnat de salivă.

M-am ridicat ţeapăn şi m-am grăbit către uşă s-o închid.

Şi dacă mă văzuse cineva aşa, clienţi care băgaseră capul în magazin şi mă văzuseră dormind, chiar în orele de program? Atunci vor bârfi şi mai mult, riscam să ajung din nou bufonul satului. Sau poate că şi după-amiaza fusese la fel de blestemat, sau, mai bine zis, binecuvântat de liniştită.

Stomacul striga după mâncare. Mai rămăsese o ultimă bucată de plăcintă împachetată într-o hârtie. Uscată şi rece, cu grăsimea întărită pe margini. Totuşi am mâncat-o, jurându-mi, în acelaşi timp, că nu mă voi mai lăsa tentat de acest fel de mâncare. Poate că, în fond, nici măcar nu era o plăcintă. Deşi, ce importanţă avea?

Am încuiat după mine şi m-am îndreptat spre casă.

Vocile din tavernă creşteau în intensitate, pe măsură ce mă apropiam.

Ferestrele desenau careuri de lumină caldă în întunericul de afară. Acum, pentru prima dată în viaţa mea, mă simţeam atras de ele. O ulcea de vin ieftin, doar. N-avea ce să strice. M-am oprit şi am rămas aşa, în picioare. Că urma

să fiu văzut acolo sau că ajungeam să fiu unul dintre ei n-avea cum să schimbe, în fapt, ceva.

Spectacolul din faţa tavernei era cel obişnuit. Şi în seara aceasta, ca în toate serile, se jucau aceleaşi scene; doi muncitori se certau zgomotos, unul îl împinse pe celălalt, se îmbrânciră, pe punctul să se bată, când un derbedeu ieşi pe uşă, clătinându-se, precipitându-se spre colţul clădirii, unde vomă de două ori, ascuns de privirile celor din jur, însă sunetele serii şi excesul de alcool îngurgitat, care îşi găsea inevitabil calea înapoi în natură, nu erau de neglijat.

Nu. Am pornit spre casă. Nu decăzusem încă în aşa hal.

Când am trecut pe lângă clădire, am remarcat că erau şi mai mulţi clienţi afară, în această luminoasă seară de vară.

Se auzi guiţatul vulgar al unei tinere:

— Termină odată, încetează!

Era un „nu” care însemna de fapt „da”, urmat de chicoteli energice.

Abia atunci i-am recunoscut vocea. Era Alberta. Nici măcar nu aveam nevoie s-o văd ca să ştiu deja, cu absolută siguranţă, cum sânii ei mari îi ieşeau din decolteu şi să simt mirosul pătrunzător al adânciturii dintre ei ajungând până la mine.

Cineva se îndesa în ea, săpând cu mâinile în toate curburile corpului ei, bolborosind, ameţit, cuvinte incoerente, spre gâtul ei, subjugat fiind de propria dorinţă, de propria intoxicaţie, de propria poftă, adâncindu-se în acest fruct căzut, acest fruct care avea să putrezească şi care, curând, avea să expandeze timp de nouă luni în ceva de nerecunoscut. Părea un băiat tânăr, judecând după silueta deşirată, să fi avut vreo cincisprezece-şaisprezece ani, cu vocea încă răguşită şi proaspătă. Era mult mai tânăr decât ea, iar la ora asta ar fi trebuit să fie acasă, în pat, să doarmă sau poate să citească, să studieze, să facă planuri de viitor, ca să-i facă pe alţii mândri de el, să-şi facă un nume. O uşă se deschise, iar lumina dezvălui identitatea tânărului cu care Alberta făcea sex în picioare şi care începuse mult prea devreme procesul de putrefacţie,

absorbit de ceea ce îşi imagina el că ar fi pasiunea, tânărul care chiar în acest moment era pe cale să-şi pericliteze întreaga existenţă, dar nu mă vedea pe mine, tatăl lui, care crezusem că viaţa mea atinsese de mult punctul cel mai de jos, dar simţeam, în această clipă, cum îmi fuge pământul de sub picioare.

Edmund.

tao

Am continuat să merg pe linia şinelor de metrou, trecând prin mai multe staţii, fără să văd ţipenie de om sau vreun semn de viaţă de orice fel. Am fugit kilometri întregi, iar plămânii mă ardeau şi simţeam gust de sânge în gură. Fiecare staţie de care mă apropiam îmi trezea un licăr de speranţă. Dar cu fiecare încercare de a deschide o uşă ca să ajung pe peron, mă lovea aceeaşi dezamăgire. Staţia nu funcţiona, iar eu eram, în continuare, în ţara nimănui.

Nu mi-am imaginat vreodată că picioarele mă pot duce atâta amar de drum sau că mă pot forţa într-atât. Dar acum nu-mi mai rămăsese nicio soluţie.

M-am lăsat să alunec în jos, de-a lungul zidului unei clădiri. Simţeam o durere sfâşietoare în plămânii afectaţi de deficitul de oxigen. Întunericul se lăsă asupra mea, asupra oraşului, asupra a ceea ce fusese odată un oraş. Drept în faţa mea era o clădire în ruină, de nerecunoscut după ce fusese vandalizată. Probabil ultimul act comis de locatarii acesteia înainte de a o abandona, ca şi cum ar fi vrut să nu lase nimic în urma lor. Însă peste tot în jur vedeam urme lăsate de oameni. Vechi panouri publicitare, o bicicletă defectă, o perdea, uzată de vreme şi vânt, la o fereastră spartă, plăcuţe cu numele locatarilor în dreptul porţilor de intrare, unele jucăuşe, scrise de mână, altele formale sau fabricate. Unde se aflau acum cei care îşi trăiseră viaţa aici?

Am observat că gunoiul fusese îndepărtat, iar tomberoanele erau goale, înşiruite de-a lungul trotuarului. Îmi închipuiam că maşinile fuseseră ultimele care trecuseră pe străzile părăsite, ca să cureţe resturile şi să prevină înmulţirea şobolanilor. Sau poate ca să adune ultimele resturi de hrană, deşeurile organice care puteau fi reciclate pentru uzul animalelor, sau poate chiar date oamenilor, camuflate în crenvurşti sau conserve, cu aditivi de gust şi chimicale care să facă mâncarea comestibilă.

Mi se făcu gura apă. Îmi păstrasem pachetul de biscuiţi pentru întoarcerea acasă, iar acum nu mai aveam nimic.

Am încercat să mă ridic în picioare, dar nu mă ascultau. Mă ardeau muşchii. Am mai făcut o încercare, sprijinindu-mă de zid, iar de data aceasta am reuşit.

M-am îndreptat, pas cu pas, până la cea mai apropiată poartă, pe care am împins-o uşor. Uşa se deschise cu un sunet metalic strident înspre o curte interioară goală, în care vântul clădise mici grămezi de frunze pe la colţuri. Pe ambele laturi ale curţii se afla câte o uşă.

Am încercat una din ele. Ducea către o intrare cu scări înghesuite, cu trepte înguste. Lumina nu mai ajungea acolo, doar câteva orificii din zid lăsau să pătrundă lumina difuză a înserării pe trepte.

Am urcat şchiopătând. Fiecare pas era dureros, dar respiraţia n-o mai simţeam într-atât de grea. Am ajuns la etajul unu. O uşă de fiecare parte. Am încercat-o pe cea mai apropiată. Era încuiată. Am traversat cei doi metri ai palierului şi m-am oprit. Şi am încercat din nou, apăsând clanţa celeilalte uşi. Mă aşteptam să opună aceeaşi rezistenţă în mâna mea, dar am tresărit când uşa se deschise uşor.

Am rămas locului. Mirosul apartamentului pătrunse pe casa scărilor, învăluindu-mă. Nu era nimic special, pentru că fiecare casă are mirosul propriu. Mirosul oamenilor care locuiesc acolo. Mâncarea pe care o consumă, hainele pe care le spală, încălţămintea pe care o poartă, sudoarea pe care o produc, aerul pe care îl expiră noaptea, când dorm – mirosul stătut pe care îl emană gurile oamenilor în timpul somnului –, aşternuturile care ar fi trebuit schimbate, o tigaie care ar fi trebuit spălată, dar care a rămas nespălată până în ziua următoare, cu resturi de mâncare întărite, ce intrau în putrefacţie.

Dar acum se mai simţea doar o umbră estompată a acestor mirosuri, aproape ascunse în damful pregnant de aer închis.

Am trecut pragul uşii. Era un apartament mic de doar două camere. Asemănător cu cel al lui Kuan şi al meu. Poate că aici locuise o familie mică, de trei persoane. Un dormitor care dădea spre curtea interioară, o bucătărie combinată cu cameră de zi, cu faţa spre stradă.

Am închis după mine şi am intrat în camera de zi. Era ca şi goală, chiar dacă mobilele masive rămăseseră, evident, la locul lor. Canapeaua uzată din colţ, tapisată cu stofă gri şi mult prea masivă, ocupa aproape jumătate din spaţiu. Pe peretele opus era o comodă veche şi butucănoasă, vopsită în negru.

Am căutat rapid în dulapurile din bucătărie, fără să mă pot abţine, deşi ştiam că aveau să fie goale. Am găsit doar o oală, puţin uzată, lăsată pe raftul de jos al unui dulap. Altfel nimic.

Şi comoda era goală, în afară de câteva cabluri vechi şi un telefon cu un cadran defect, în ultimul sertar.

Apoi am trecut în dormitor. Dulapurile erau larg deschise, ca şi cum n-ar mai fi avut timp să le închidă la plecare. Pe pereţi rămăseseră câteva cuie răzleţe şi urmele lăsate de tablourile care atârnaseră acolo cândva.

Un pat dublu îngust era lipit de unul din pereţii dormitorului. Rămăsese doar salteaua, pentru că plapuma şi pernele fuseseră luate. Acolo dormiseră, citiseră, se certaseră, râseseră, iubiseră. Unde erau acum? Mai erau împreună?

Lipit de celălalt perete, se afla un pat de copil. Ar fi putut aparţine unui preşcolar, pentru că era mai lung decât un pătuţ cu grilaj, dar mai scurt decât un pat de adult. Ar fi putut fi al lui Wei-Wen. O pernă mică, uitată acolo, păstra încă o mică adâncitură la mijloc, în dreptul capului.

Deodată mă lăsară picioarele. M-am prăbuşit pe patul copilului, şi am rămas acolo câteva secunde. Eram singura fiinţă umană pe o suprafaţă de zeci de kilometri. Totul fusese abandonat. Pustiu. Iar eu eram la fel de abandonată ca acest apartament.

Nu.

Am simţit o strângere de inimă. Mi-era dor? Nici nu mă mai gândisem la Kuan, evitând s-o fac, în schimb, îl ţineam la distanţă, de fiecare dată când figura lui îmi apărea în minte, mă forţam să-l îndepărtez. Mă forţam să mă gândesc doar la Wei-Wen, doar să-mi găsesc copilul.

M-am ridicat de pe pat, m-am întors în camera de zi, am scos telefonul din dulap şi m-am uitat repede în jur. Acolo, lângă canapea, era un comutator. N-avea cum să fie semnal aici, atât de departe de tot.

M-am grăbit să ajung la contact şi l-am apăsat. Apoi am ridicat receptorul.

Se auzea un ton slab.

Am format repede numărul de acasă pe cadranul spart al telefonului.

La început se auzeau doar pârâieli, semnale mute trimise kilometri întregi prin cablurile vechi, aproape răscoapte.

Dar totuşi a început să sune.

O dată.

Curând mă voi umple de o voce. Vocea lui Kuan. N-aveam niciun plan legat de ce aş fi putut să-i spun, trebuia doar să-i aud vocea.

De două ori.

Pentru că poate mai putea fi vorba despre noi, poate că da, acum, când distanţa dintre noi era atât de mare.

De trei ori.

Nu era acolo?

Secundele treceau.

De patru ori.

Şi totuşi.

— Alo?

Vocea lui îmi umplea urechea.

Am suspinat uşurată.

— Salut…

— Tao!

N-am reuşit să răspund, am încercat să-mi înăbuş suspinele, fără să le pot însă stăpâni.

— Ce este? S-a întâmplat ceva?

— Sunt… nu ştiu unde sunt…

— Ce vrei să spui?

— Eu… nu e nimeni aici…

Sunetul se întrerupea, semnalul dispăru.

— Kuan? Nu!

Telefonul bâzâia încet. Apoi muri.

Am încercat din nou, am format numărul lui. Am aşteptat.

Nimic.

Am scos cablul din priză şi apoi l-am pus înapoi.

Telefonul rămase mut.

Am pus receptorul la loc şi apoi l-am aşezat pe jos. M-am ridicat şi l-am privit.

Dintr-odată, piciorul meu îi trase un şut cu toată puterea. Iarăşi şi iarăşi. Vechiul dispozitiv electronic se împrăştie în toate părţile şi în toate componentele sale de plastic.

Apoi am intrat în dormitor şi din doi paşi am fost la patul de copil.

Am rămas acolo şezând, în timp ce camera se întunecă. Sentimentul de singurătate care mă cuprinsese era atât de acut, încât am căscat. Clipa era totul, clipa devenea eternitate. Eu, singură într-un apartament abandonat. Nu mai exista nimic altceva. Pierdusem totul. Chiar şi banii.

Copilul pe care am fi putut să-l avem… ce ar fi putut să fie? Tot un băiat? O fată? Asemenea mie? Un copil mai izolat printre ceilalţi din grup… Nu-l vom cunoaşte niciodată pe acest copil. L-am jertfit şi nu ne mai rămăsese nimic. Viaţa se oprea aici.

M-am culcat pe o parte şi mi-am tras picioarele sub mine. În întuneric, am dat de perna cea mică pe care am luat-o şi am îmbrăţişat-o, strângând-o la piept.

Şi apoi am adormit.

Părul lui Wei-Wen mirosea a transpiraţie de copil şi a ceva uscat, parcă a nisip. Mi-am apăsat buzele pe părul lui, lăsând câteva fire de păr să-mi între printre ele, trăgându-le uşor.

— Au, mama. Îmi mănânci părul!

Le-am dat drumul, şi el râse. Am găsit obrazul lui şi mi-am lipit gura pe locul găsit. Atât de moale, atât de surprinzător de moale, cât de moi pot fi obrajii copiilor. Şi oricât mi-aş fi apăsat buzele pe obraji, oricât de tare aş fi apăsat, nu întâmpinam nicio rezistenţă. Să stau culcată aşa şi să am tot timpul din lume la dispoziţie.

— Scumpul meu. Tu eşti aşa de bun.

Îşi trase tare nasul în loc de răspuns. Se uita ţintă la tavan, unde nişte abţibilduri fluorescente desenau sistemul solar. Le aveam din copilărie, când m-am ţinut de capul părinţilor să mi le cumpere, deşi ei, de fapt, voiau să-mi ia o păpuşă. Când am crescut şi m-am mutat la casa mea, le-am dezlipit cu grijă de pe tavan, le-am pus într-o pungă pe care am aşezat-o pe fundul unei valize în care mi-am adunat amintirile din copilărie. Iar când Wei-Wen în sfârşit s-a născut, le-am lipit pe toate din nou pe tavan, de parcă aş fi creat o legătură între copilăria mea şi a lui, o legătură între noi şi lume, între lume şi univers.

Îl învăţasem planetele pe de rost, dorind să-l fac să înţeleagă cât de mici eram noi, oamenii, şi că eram o parte din ceva mult mai mare. Chiar dacă el era încă prea mic ca să priceapă. În ochii lui, stelele şi planetele erau simple abţibilduri lipite sus, pe tavan. Soarele şi Luna erau singurele elemente a căror existenţă o putea concepe, deoarece le văzuse cu ochii lui, pe cer. Însă i se părea cu totul nedrept că Luna nu avea propriul ei abţibild, că nu se făcuse vrednică de acesta acolo sus, pe tavan. Doar era aproape la fel de mare ca Soarele.

— Acolo e Jupiter, zise arătând în sus.

— Hm.

N-am putut să mă abţin şi mi-am băgat nasul în părul lui. Dar el rămânea imperturbabil.

— E cea mai mare.

— Da. E cea mai mare.

— Şi Saturn. Cu inelele.

— Saturn, am spus.

— Saturn.

— Da. Cu inelele.

— E cea mai frumoasă.

Se gândi puţin.

— De ce Pământul nu are inele?

— Nu… asta nu ştiu.

— Cred că ar trebui să-şi facă rost. Cu inele e cel mai frumos.

Mi-am băgat nasul în obrazul lui.

Se răsuci puţin şi îşi întoarse faţa în altă direcţie.

— Acuma poţi să pleci, mama.

— Pot să mai stau puţin culcată lângă tine?

— Nu.

— Până adormi.

— Nu. Acum poţi să pleci.

Era clar, îmi spusese noapte bună. Sarcina mea de mamă fusese îndeplinită.

L-am sărutat pe obraz o ultimă dată. Nu mai avea răbdare să aştepte şi îşi trase plapuma cu forţă ca să se acopere.

— Du-te odată. Vreau să dorm.

— Da, bine. Plec. Somn uşor. Ne vedem mâine dimineaţă.

— Somn uşor, pe mâine.

Aş fi dorit să rămân acolo, sub sistemul solar, sub inelele lui Saturn din plastic luminos, de un verde electric, dar m-am trezit la prima licărire a dimineţii. Fereastra nu avea perdele, iar lumina gri intră încet în cameră. M-am trezit în aceeaşi poziţie. Am încercat să găsesc un drum înapoi spre cealaltă cameră, cea cu celălalt pat de copil, dar n-am reuşit.

De dimineaţă, primul lucru la care m-am gândit în acest pat străin, ca de altfel şi în celelalte dimineţi, a fost numele lui.

Wei-Wen. Wei-Wen.

Copilul meu.

Dulceaţa lui. Figura lui.

Nu voiam nimic altceva decât să-l iau în braţe. Dar o altă faţă se interpuse. O faţă din această lume. Băiatul, băiatul deşirat, cu pachetul de biscuiţi în mâini. Modul în care mă privea, gata de atac.

Şi bătrânii. Mulţi dintre ei nu erau în stare să înţeleagă situaţia, nu erau în stare să priceapă că fuseseră lăsaţi să moară. Dar femeia care venise spre mine, pentru că trebuie să fi fost o femeie, ea ştia. Venirea mea o trezise. Îi trezise speranţa.

Ce se va întâmpla cu ea?

Dar cu băiatul deşirat?

Ori cu chelnerul de la cafenea?

Sau cu tatăl lui?

Ce se întâmplase cu Wei-Wen?

Ce se întâmplase cu el?

Era ceva ce-i privea pe toţi.

Interzicerea accesului în pădure, armata, gardul, secretizarea.

Era ceva ce ne privea pe noi toţi.

M-am ridicat rapid în şezut.

Înţelegeam acum.

O luasem de la celălalt capăt. Începusem prin a dori să-l găsesc pe el. Dar nu aveam nicio şansă să-l găsesc, atâta timp cât nu aveam să aflu ce i se întâmplase. Şi ce însemnătate avea aceasta.

Din nou, îmi răsări în minte faţa lui Wei-Wen. Dar nu faţa lui obişnuită, cu obrajii bucălaţi, ci faţa lui din ziua aceea. Wei-Wen în braţele lui Kuan. Pielea i se albea cu fiecare secundă care trecea. Respiraţia lui era tot mai grea. Iar imaginile îmi păreau mult mai clare acum. Aceste imagini de care încercasem să fug, neavând forţa să le înfrunt. Am alunecat până pe podea, mi-am tras picioarele sub mine, fixând un punct în faţa ochilor.

El. Faţa palidă şi umedă, cu broboane de sudoare pe nas. Ochii lui. Era conştient în braţele lui Kuan, care îl aducea în fugă. Se lupta cu tot corpul lui plăpând după o gură de aer,

care apoi îi sfredelea pieptul, hârşâindu-l. Ochii lui înspăimântaţi, fixându-mă, incapabili să ceară ajutor.

Apoi, la jumătatea drumului dintre colină şi case, îşi dăduse capul pe spate. Devenise inconştient. Am văzut cum se întâmplase, privirea îi dispăruse, îl văzusem dispărând.

Când am ajuns lângă el, respiraţia lui nu mai era decât un fir subţire care îl mai lega de lume.

Mi-am sprijinit capul de genunchii ridicaţi. M-am forţat să retrăiesc minutele de atunci. Să-i văd faţa, să o privesc. De ce a încetat să mai respire? Ce se întâmplase?

Paloarea, faţa umedă şi rece. Îmi trezi o vagă amintire. Brusc, îmi apăru o altă imagine în minte. Încă o faţă. Daiyu. Petrecerea din grădină. Daiyu întinsă pe jos în salopeta albastru deschis. Pantofii negri care luceau în soare. Şi ea avea fruntea transpirată şi rece. Şi ea încerca să-şi umple plămânii cu aer, scoţând aceeaşi horcăială şi afişând aceiaşi ochi rugători. „Ajută-mă”, striga privirea ei. Stăteam adunaţi în jurul ei, ne jucaserăm mai la vale, în grădină, adulţii şedeau la masă, la ceva distanţă. Mâna lui Daiyu era aşezată pe lângă corp. Avea ceva în mână. O bucată din prăjitura din care se servise cu câteva clipe înainte. Tocmai mâncase din ea, luase bucata de prăjitură de pe farfurie, şi mânca din ea în timp ce ne jucam.

— Daiyu n-are aer. Nu respiră!

Mama ei apăru într-o clipă. Am lăsat-o cu toţii să treacă, iar mama striga:

— Geanta mea, repede, aduceţi-o. Geanta mea!

Apoi deschise mâna lui Daiyu şi îi luă bucata de prăjitură, înainte să se întoarcă spre noi.

— Are nuci?

Nuci? Niciunul din noi nu ştia. Expresia feţei ei era ai. Îi de insistentă, încât m-am simţit responsabilă. Ca şi cum *eu* ar fi trebuit să ştiu dacă prăjitura conţinea nuci.

Cineva sosi în fugă cu geanta. Mama lui Daiyu cotrobăi înăuntru, nu găsi ceea ce căuta şi o întoarse cu fundul în sus. Conţinutul se risipi pe pământ. Am văzut un ruj,

şerveţele de unică folosinţă, o perie de păr. Puse mâna pe ceva, un pachet mic şi alb, cu litere verzi. Îl rupse şi scoase de acolo o seringă.

Mama mea era şi ea prezentă. Îmi ascunse capul în poala ei, ca să nu văd restul. Apoi mă luă cu grijă de acolo.

— Ce se întâmplă? Ce-are Daiyu? am întrebat. Ce are?

William

Se făcuse dimineaţă. Frunzele filtrau lumina. Totul se mişca în jurul meu, copacii în bătaia vântului, norii care alunecau pe cer, nimic nu stătea locului. Am ameţit şi am închis ochii. Am rămas aşa întins o vreme, lăsând lumina galbenă să mă împresoare, zăcând doar, nemişcat, cu spatele pe pământul reavăn. Pentru că nu era nimic altceva, nu mai era nimic altceva ce ar fi putut să mă ţină departe. Nici cercetarea – pasiunea mea. Nici Edmund, pentru că era dat pierzaniei, nu doar de acum, ci dintotdeauna. Nici chiar dorinţa. Dispăruse. Nu mai voiam să mă îndes în pământ, euforic, până la climax. Voiam ca pământul să mă absoarbă, să devin eu însumi pământ.

Nu mâncasem, dar nu conta, simţeam încă plăcinta care-mi întorcea stomacul pe dos, îmi stătea pe cerul gurii, dându-mi o senzaţie de uscăciune.

Satul, munca mea din sat şi din jurul lui, căminul meu ar fi putut fi la mii de kilometri distanţă, pentru că mersesem prin întuneric până n-am mai auzit niciun sunet şi până când n-am mai putut să păşesc din cauza durerii de picioare. Pădurea era umblată prin unele locuri, am urmat o cărare, după care am renunţat, dorind să fug de tot ce mi-ar fi amintit de oameni. Până la urmă m-am prăbuşit în iarbă.

Îmi simţeau lipsa? Mă căutau oare? Poate că nu peste mult aveam să le aud chemările, vocile lor, pe tonuri diferite, de la vocea subţire, piţigăiată şi extrem de înaltă a Georgianei şi până la cea mai adâncă dintre toate, dar stânjenitor de falsă, care aparţinea Thildei.

Sau poate că nimeni nu-mi simţea lipsa. Poate că se obişnuiseră să plec şi să dispar aşa, poate că nici măcar nu se mai gândeau că eram plecat.

Sau poate că le preocupa Edmund? Era bolnav azi, nici n-ar fi putut să fie altfel, azi, ca în toate celelalte zile. Dormea până la prânz, mereu palid din cauză că nu ieşea niciodată

la lumina zilei. Dar nu era niciun fel de boală. Cum de nu pricepusem până acum... Şi eu, care îl crezusem bolnav! Era, cu siguranţă, o zi ca oricare alta pentru ele, căci el nu se afla pentru prima dată în starea aceasta. Toate zilele pe care le pierduse aşa, dormind în camera lui, până ce ultimii aburi de alcool dispăreau. Nicio melancolie ereditară, doar letargie şi autodistrugere. Nu era cu nimic mai bun decât zilierii grosolani care îşi înecau zilele în alcool. Un beţivan.

Urmăream mersul soarelui pe cer. Curând, avea să fie chiar deasupra mea, uscând şi ultimul strop de lichid pe care-l mai aveam în mine. Transpiraţia se întindea pe piele. Respiram cu gura deschisă. Limba îmi era uscată. Am vrut să ridic mâna ca să-mi şterg stropii de sudoare, dar braţul îmi era mult prea greu.

Ziua trecea. Soarele dispărea iarăşi în spatele copacilor, umbrele se alungeau tot mai mult şi se răcorea. Aveam cam aceeaşi temperatură ca pământul de sub mine. În spatele pleoapelor aştepta întunericul. Eram deja absorbit de pământ.

— Tată?

Încă un strigăt. Totul corect. La mijlocul scalei.

— Tată?

Vocea era mult mai puternică acum şi, în clipa următoare, am auzit paşi apropiindu-se prin iarbă.

Am deschis ochii şi am văzut privirea ei limpede. Era Charlotte.

— Bună seara, spuse.

Nici urmă de mirare în glasul ei. Poate că nici măcar nu mă căutaseră, nici măcar nu observaseră că dispărusem.

Stătea pur şi simplu privindu-mă, studiindu-mă, ca şi cum aş fi fost o insectă, după felul în care zăceam acolo, cât eram de lung.

— Da. Iată-mă!

M-am ridicat rapid în şezut, scuturându-mi murdăria de pe cămaşă, apoi mi-am trecut mâna prin păr, ca să mă scutur de acele de brad şi mizerie.

— Am fost greu de găsit?

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— M-ai căutat multă vreme?

— Nu chiar. Cărarea trece exact pe-aici. Făcu un semn în spatele ei şi abia atunci am văzut cărarea spre casă şi câţiva copaci care îmi erau extrem de familiari. Nici măcar nu mă rătăcisem adânc în pădure. În dezorientarea mea, nici nu ajunsesem destul de departe. Eram totuşi chiar în apropierea casei.

Se aşeză lângă mine şi abia atunci mi-am dat seama că ţinea ceva în mână. Era carnetul de notiţe, cel pe care-l avea mereu la ea şi ale cărui pagini le umplea cu multă sârguinţă.

— Aş vrea să vă arăt ceva. Pot?

Îl deschise fără să mai aştepte răspunsul.

— De mult timp tot lucrez la asta.

Am încercat să mă concentrez, dar liniile de cerneală semănau cu nişte viermi pe hârtie.

— Aşteaptă. Îmi scoase ochelarii de pe nas, îi curăţă repede cu poala rochiei, după care mi-i puse înapoi pe nas.

Erau mult mai curaţi, dar nu din cauza lor mi-am îndreptat spatele încercând să pricep ce dorea să-mi arate. Am simţit un nod în gât din pricina gestului ei neînsemnat. Îi eram atât de recunoscător că venise chiar ea, şi nu altcineva care să mă vadă în situaţia aceasta. Am înghiţit şi mi-am îndreptat atenţia asupra desenului pe care voia să mi-l arate.

Un desen. Un stup. Dar cu totul diferit de al meu.

— M-am gândit că, dacă l-am întoarce invers, asta ar schimba totul, spuse ea. Am putea supraveghea mult mai uşor activitatea din interiorul stupului, l-am deschide de sus, şi nu din lateral. Tot aşa şi cu ramele, să le scoatem mai curând pe sus şi să renunţăm să le mai fixăm de acoperiş.

Priveam fix la desenele pe care mi le arăta. Începuseră să se materializeze sub ochii mei.

— Nu, am spus şi mi-am dres vocea. Nu… N-ar funcţiona. Îmi căutam cuvintele. Ramele ar rămâne înţepenite în

laturile stupului. M-am îndreptat de spate, căci, în cele din urmă, eu eram autoritatea acolo. Albinele ar încerca să le lipească într-un fel cu propolis şi ceară, făcând imposibilă îndepărtarea lor.

În clipa aceea ea zâmbi.

— Dacă ar fi prea aproape una de alta, sigur că da. Să zicem, la o distanţă de cinci milimetri sau mai mică.

— Dar dacă distanţele dintre rame sunt mult prea mari, atunci albinele ar construi necontrolat, am spus. Oricum ar fi, tot n-ar funcţiona pe sus. Luasem şi eu în considerare această posibilitate, am continuat cu un zâmbet condescendent.

— Ştiu asta, dar nu aţi încercat să variaţi distanţele. Trebuie doar să găsiţi distanţa ideală între rame.

— Cum adică?

Îmi arătă din nou desenele.

— Dar trebuie să existe un punct intermediar, tată, de la care albinele să înceteze să mai producă ceară şi propolis, şi să nu mai construiască faguri transversali. Ce-ar fi să găsim acel punct zero? Dacă am putea stabili distanţa milimetrică ideală între marginea exterioară a ramei şi peretele interior al stupului, atunci n-ar mai produce nici ceară şi nici n-ar mai construi faguri transversali.

Nu mă mai săturam privindu-i chipul. O observam cu atenţie. Era calmă, dar ochii îi străluceau de entuziasm. Ce spusese? Ceară. Faguri transversali. Exista o distanţă intermediară?

Am simţit că-mi recapăt forţele şi m-am ridicat în picioare.

Punctul zero!

GEORGE

După întâlnirea din banca aia de rahat, m-am dus până în lunca râului Alabast. Era pustie. Mai rămăseseră doar câţiva stupi într-un ungher, în capătul văii. Mai era ceva viaţă în ei, dar nu ştiam pentru cât timp. Nimic nu-i deosebea de ceilalţi stupi. Nu vedeam cum ar mai fi putut supravieţui.

Mă tot foiam pe-acolo. Peste tot prin iarbă erau urme lăsate de stupi. Iarba era călcată şi moartă. Dar, printre firele de iarbă uscate, începeau să răsară altele noi. Curând, toate acestea aveau să dispară, ştergând orice urmă a coloniilor de albine care trăiseră aici.

M-am dus în direcţia zumzetului. Parcă mi se făcuse dor de o înţepătură. Durerea usturătoare. Umflătura. O bună scuză ca să înjur tare şi sănătos.

O dată, doar o dată, am fost cu adevărat înţepat. Aveam opt ani. Mi-amintesc că stăteam în bucătărie. Mama fusese la cumpărături. Nu ştiu din ce motiv, dar exact în ziua aceea mi-a adus şi mie ceva. Ba da, voia de fapt să mă îmbuneze. Urma să mai vină un frate sau o soră, pentru a treia oară, şi ştia prea bine că nu avea să mă bucure deloc vestea. În afară de ziua mea de naştere şi de Crăciun, nu primeam niciodată jucării, dar de data asta îmi luase şi mie ceva. Era o maşină de jucărie. Dar nu de orice fel. Era exact maşina pe care mi-o dorisem dintotdeauna. O maşină de competiţie Hot Wheels. Îmi venea să strig de bucurie. Aşa că am luat-o la fugă, cu maşină cu tot, până pe luncă, înainte ca mama să apuce să-mi spună că era însărcinată.

Acolo l-am întâlnit pe tata. Cu capul vârât într-un stup. N-am stat să mă gândesc. Am fugit într-un suflet la el. „Uite! Uite ce-am primit! Uite, tata!” Atunci abia i-am descoperit privirea din spatele plasei de protecţie. „Nu veni aici! Întoarce-te înapoi!” Dar era deja mult prea târziu.

Am zăcut la pat mai multe zile în şir. Nu le-a numărat nimeni, dar trebuie să fi fost peste o sută de înţepături. Am

avut febră foarte mare, iar doctorul care venise mi-a dat nişte tablete care ar fi doborât şi un urs, atâta erau de puternice. Iar despre copilul din burtă nu aveam să aflu decât mult mai târziu.

După experienţa aceea, am evitat cu orice preţ să mă las înţepat.

Obişnuiam să mă gândesc la înţepături ca la o pedeapsă. Ca la un semn că nu mi-am făcut datoria aşa cum trebuia. Că nu m-am protejat, nefiind suficient de precaut. De fiecare dată, îmi propuneam un sezon fără înţepături, dar întotdeauna eram înţepat de câteva ori, pentru că niciun apicultor nu scapă fără măcar o înţepătură peste vară. Exceptând anul acesta. Până acum n-aveam niciuna, dar din cu totul alte motive decât cele la care mă gândisem.

M-am apropiat de un stup în cercuri concentrice, mai aproape şi mai aproape. Roiau cam anemic. M-am oprit. Am măsurat densitatea. Nu erau suficient de multe. Oricum, nu două albine şi jumătate pe metru pătrat.

Călcam energic pe pământ. O albină singuratică zbură de una singură în sus.

„Înţeapă-mă. Înţeapă-mă!”

Se pierdu prin aer, îndepărtându-se de mine. Nu voia să-mi facă acest serviciu.

M-am întors şi m-am dus spre magazie.

N-aveam nevoie de materiale noi, pentru că ultima comandă din primăvara aceasta stătea încă stivuită într-un colţ, mirosind a proaspăt şi terorizându-mă, cu gândul la orele de lucru care mă aşteptau ca să-i construiesc cu mâna mea. Acum şi dintotdeauna. Pentru că atât timp cât mă ocupam cu creşterea albinelor, aveam să-mi construiesc stupii cu mâna mea.

Am luat o scândură şi am cântărit-o în mână. Simţeam textura lemnului lipindu-se de pielea mea goală. Era în continuare umed. Suficient de umed. Viu.

Mi-am pus mănuşi. Prin mănuşi lemnul nu mai era nimic altceva decât un material mort. Am luat căştile antifonice şi am pornit ferăstrăul electric.

Apoi, un fascicul de lumină pătrunse în magazie şi o siluetă se contură în pragul uşii care se deschise. Nu după mult timp, dispăru.

M-am întors.

În uşă era Emma.

Îşi muta privirea de la mormanul de scânduri la mine, clătinând uşor din cap.

— Ce-ai de gând?

Întreba, cu toate că ştia prea bine răspunsul.

Făcu câţiva paşi spre mine.

— E o nebunie, zise arătând spre scânduri. Trebuie să construieşti mulţi. Avem nevoie de foarte mulţi.

Ca şi cum n-aş fi ştiut. Ca şi cum n-ar fi fost evident.

Am ridicat din umeri, vrând să-mi pun căştile, când ceva în ochii ei mă opri.

— Am putea vinde, spuse ea.

Am pus deoparte căştile, care căzură însă pe jos, cu zgomot.

— Am fi putut vinde în iarnă. Să ne fi mutat. Să fim deja acolo.

Tăcu, fără să mai spună ce gândea de fapt: „Cât timp mai avem o şansă. Cât timp ferma mai valorează ceva”.

M-am aplecat, am luat căştile de protecţie, le-am ridicat cu ambele mâini, ca şi cum una singură n-ar fi fost de ajuns, de parcă aş fi fost un copil.

Apoi mi le-am fixat pe cap şi m-am întors cu spatele.

N-am auzit când a plecat. Am văzut doar fasciculul de lumină întinzându-se şi mai mult pe podea, umbra ei care o umplea, micşorându-se apoi şi, în cele din urmă, dispărând cu totul.

N-am mai reluat subiectul. Ea n-a mai amintit nimic. Zilele treceau. Am meşterit atât de mult la stupi, încât am făcut băşici, a început să mă doară spatele, iar degetele îmi

sângerau din cauza rănilor. Nu ştiam ce făcea Emma în timpul acesta. Dar cel puţin nu mai aducea vorba despre acel subiect. Doar din când în când se uita la mine cu ochi înlăcrimaţi şi o privire care îmi spunea: „E vina ta”.

Încercam să menţinem rutina. Să facem aceleaşi lucruri în fiecare zi. Să luăm zilnic masa împreună. Să ne uităm seara la televizor. Urmărea multe seriale. Râdea şi plângea în faţa ecranului. Îşi ţinea răsuflarea, interpelându-mă: „Ah, ai văzut? Nu, nu se poate aşa ceva. Dar nu merita aşa ceva. Da, ce dulce-i fata. Cerule, vai, nu!”

Stăteam amândoi pe canapea. Niciodată pe scaune separate, îi plăcea atunci când o mângâiam pe păr, iar uneori o ciufuleam puţin. Dar acum îmi ţineam mâinile mai mult în poală. Mă dureau prea tare, erau mult prea sensibile.

Într-o seară, în timp ce stăteam aşa, sună telefonul. Nu dădu niciun semn că ar vrea să răspundă. Şi nici eu.

— Răspunde tu, spuse ea. Era cu ochii împlântaţi în televizor, aşteptând un vot. Tensiunea creştea. Cine urma să fie eliminată, blonda sau bruneta? Foarte palpitant, evident.

— Poate că e Tom, am spus.

— Da. Şi?

— Ar fi mai bine să vorbeşti tu cu el.

Se uită surprinsă la mine.

— Fii serios, George.

— Da?

— Nu se poate să nu-i mai vorbeşti.

Nu i-am răspuns.

Telefonul continua să sune.

— Nu răspund, spuse ea, ridicând nasul.

— În regulă. Atunci nu răspundem, am spus.

Dar ea câştigă, desigur, pentru că am ieşit pe coridor şi am ridicat receptorul.

Era Lee. Suna ca să mă anunţe cum mergea cu recolta.

— Sunt afară pe câmp în fiecare zi, spuse el bucuros. Şi totul creşte. S-au făcut o mulţime de fructe încă necoapte.

— Extraordinar. În ciuda ploii?

— Au rezistat până ce-a venit soarele. Se pare că totuşi va fi un an bun. Mai bun decât ne-am fi aşteptat.

— Destul de bun.

— Da. Voiam doar să te anunţ. Ai albine iscusite.

— Am avut, am zis.

— Ce?

— Am avut. Am avut albine iscusite.

Se lăsă tăcerea la capătul celălalt. Probabil că digera informaţia.

— Nu. S-a întâmplat şi la voi? Au dispărut?

— Da.

— Dar nu mi-am închipuit că va afecta şi nordul îndepărtat. Credeam că era doar cazul Floridei şi Californiei.

— Evident că nu. În ciuda eforturilor mele, vocea îmi cedă.

— Ah, George! Doamne! Ce să spun?

— N-ai ce spune.

— Nu… Cel puţin, eşti asigurat?

— Nu pentru astfel de fenomene.

— Dar… Ce-ai să faci? Ce-ai să faci acum?

Îmi răsuceam firul telefonului în jurul degetului arătător. Strânsoarea punea presiune pe o tăietură pe care mi-o făcusem în timpul lucrului, mai devreme. Nu ştiam ce să-i răspund.

— Păi…

— George, spune-mi dacă te pot ajuta cu ceva.

— Mulţumesc.

— Sunt sincer.

— Ştiu.

— Aş fi vrut să-ţi pot împrumuta banii, dar…

— Ai fi vrut tu! am glumit.

Râse drept răspuns, gândindu-se că ar putea detensiona situaţia.

— Problema e că nici eu nu prea mai am. Recolta n-a fost chiar atât de bună.

— Nici chiar cu reducerea pe care ţi-am făcut-o?

— Nici.

Apoi tăcu.

— N-ar fi trebuit să accept.

— Ce vrei să spui?

— N-ar fi trebuit să accept reducerea ta.

— Lee…

— Măcar de-aş fi ştiut…

— Lee. Las-o baltă.

Mi-am desfăşurat firul telefonului de pe arătător. Un desen în formă de spirală îmi rămase imprimat pe deget până la palmă.

— Ştii ceva? spuse el pe un ton jovial. Ca să spun drept, te sunasem ca să te anunţ contrariul. Recolta e de rahat. Albinele tale n-au făcut nicio treabă.

Nu m-am putut abţine să nu râd.

— Ce veste bună!

— Bine-au făcut c-au dispărut, spuse el.

— Da. Bine c-au dispărut.

Se lăsă tăcerea.

— Dar George, pe bune. Ce-o să faci acum?

— Nu ştiu. Poate că va trebui să comand nişte stupi.

— Să comanzi? Nu. Asta e moştenirea ta. Stupii sunt patrimoniul familiei tale.

— Nu prea mai valorează nimic în zilele astea.

— Nu…

L-am auzit înghiţind în sec.

— Dar tu, totuşi, hai… nu te da bătut.

— Da… nu.

N-am mai fost în stare să spun nimic. Căldura vocii lui făcea conversaţia imposibilă.

— George? Eşti acolo?

— Da…

Am inspirat profund, m-am îndreptat de spate.

— Da. Sunt aici. Şi n-am de gând să plec nicăieri.

tao

La câţiva kilometri distanţă de apartamentul în care înnoptasem am găsit, în sfârşit, o staţie de metrou deschisă. În seara precedentă ajunsesem, fără să ştiu însă, în apropierea ei, în timp ce mă îndreptam spre partea locuită a oraşului. Alţi doi oameni aşteptau şi ei pe peron, o femeie bătrână şi atât de slabă, încât părea descărnată, care se târa spre o bancă, şi un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu ochi vigilenţi, care căra plase grele şi diforme din aţă. Poate fusese la furat în casele abandonate.

În cele din urmă, abia după o jumătate de oră apăru un metrou în staţie. Durase prea mult timp. Trebuia să mă întorc imediat, trebuia să găsesc o bibliotecă, să găsesc răspunsuri. M-am strecurat înăuntru, fără bilet, şi abia dacă am remarcat-o pe femeia bătrână care se chinuia să urce în metrou. Abia în ultima clipă i-am prins privirea şi m-am dus s-o ajut. Îmi mulţumi de mai multe ori, dorind evident să pornească o discuţie, dar eu nu aveam niciun chef.

În vagon am stat de una singură. Aş fi preferat să rămân în picioare, fiindcă nu aveam astâmpăr, dar metroul se zgâlţâia atât de tare, încât n-am îndrăznit. Nu fusese amenajat şi nici curăţat de o groază de vreme, poate de decenii. Mirosea a putregai, geamurile erau acoperite de un strat gros de grăsime, rezultatul a mii de degete ce le deschiseseră atunci când soarele dogorea sau le închiseseră în zilele friguroase. În exterior erau îmbâcsite de praf şi murdărie. Gălăgia asurzitoare a trenului care se zguduia traversând peisajul urban făcea aproape imposibilă orice tentativă de a gândi. Cu toate acestea, mă simţeam asemenea unui animal urmărind o pradă şi având un scop. Aceleaşi chipuri mi se roteau în minte. Wei-Wen şi Daiyu. Aceeaşi paloare. Aceeaşi respiraţie şuierătoare.

A trebuit să schimb metroul. O dată. Apoi încă de două ori. Panoul cu orarul fusese distrus, iar instalaţia electronică încetase de multă vreme să mai funcţioneze. Trebuia doar

să aştept, întâi exact douăzeci şi trei de minute, apoi paisprezece şi, în sfârşit, douăzeci şi şase. Am cronometrat de fiecare dată.

După ce am schimbat de trei ori metroul, am ajuns, în cele din urmă, la destinaţie. Aproape că aveam senzaţia că m-am întors acasă. Ce uşurare să mă văd din nou într-un loc familiar, ca şi cum aş fi fost plecată mult mai mult timp, nu doar o zi şi-o noapte. Foamea vocifera în corpul meu, dar nu aveam vreme să mă aşez să mănânc, aşa că am înfulecat ultimul pachet de biscuiţi, înainte să întreb recepţionerul unde se afla cea mai apropiată bibliotecă.

Exista una singură. Mai era o singură bibliotecă deschisă în întreg Beijingul. Se afla în Xicheng, pe linia directă de la hotel. Pe drum am trecut pe lângă vechea grădină zoologică. Inscripţiile de la intrare erau aproape şterse de ploaie şi vânt. Vegetaţia din interior ameninţa să pună stăpânire pe tot, chiar să rupă gardul. Ce s-o fi întâmplat cu toate animalele? Speciile pe cale de dispariţie? Ultimul urs koala? Poate că se refugiaseră în casele părăsite şi acum se plimbau în libertate pe străzi. Îmi plăcea ideea că ar putea continua să trăiască pe pământ, chiar dacă nu mai rămăseseră decât puţini oameni.

Piaţa din faţa bibliotecii era pustie. Am traversat-o în grabă, neavând timp să mă tem. Uşa de la intrare era atât de grea, încât m-am temut că putea fi încuiată. Însă când mi-am folosit toate puterile, aceasta se deschise.

Spaţiul era enorm, împărţit pe nivele asemenea unor trepte. Pereţii erau acoperiţi cu mii şi mii de cărţi. Pe podea, în şiruri drepte, se aflau ordonate mese de scris şi scaune, mai multe decât aş fi putut eu număra. Era semiobscuritate în sală, lumina venea doar de la geamurile de pe tavan, toate lămpile erau stinse, şi nu era nici ţipenie de om, ca şi cum biblioteca ar fi fost închisă.

Am făcut câţiva paşi înăuntru.

— E cineva?

Niciun răspuns.

Am ridicat vocea.

— E cineva!

În cele din urmă, se auziră paşi în celălalt capăt al sălii. O femeie tânără, îmbrăcată într-o uniformă ponosită de paznic, îşi făcu apariţia.

— Bună ziua!?

Probabil că uniforma fusese neagră la vremea ei, dar acum era gri şters, după atâtea spălări succesive. Mă privi surprinsă. Poate că eram primul ei vizitator după multă vreme.

Apoi se adună şi îmi arătă cu mâna marea de cărţi.

— Presupun că vreţi să împrumutaţi? Vă rog să vă alegeţi.

— Nu trebuie să mă înregistrez? Să vă dau numele meu?

Se uită iar surprinsă la mine, ca şi cum ar fi fost ceva la care nu se gândise. Apoi zâmbi.

— Este în regulă, desigur.

Apoi am fost lăsată în pace.

Pentru prima dată, de mulţi ani de zile, m-am lăsat înghiţită de cărţi, de cuvinte. Aş fi putut să-mi petrec toată viaţa aici. Tao, cea cu cravata roşie, care se făcea remarcată. Dar *aceea* a fost o altă epocă.

Am început cu secţia de ştiinţe naturale. Wei-Wen fusese afectat de ceva ce nu putea tolera, făcuse probabil un şoc anafilactic acolo, pe câmp. Să fi fost o muşcătură de şarpe? Am găsit o carte veche despre şerpii din China. Era o carte mare şi grea pe care am pus-o pe masă în faţa mea şi am început s-o răsfoiesc. Ştiam că existaseră cobre în zonă înainte, dar dispăruseră, sau, mai bine zis, asta ni se spusese nouă. Şerpii mâncaseră broaştele, care la rândul lor mâncaseră insectele – şi, când multe dintre insecte dispăruseră, dispăru şi fundamentul vieţii cobrei. Am frunzărit până ce am ajuns la o imagine – un şarpe întunecat, cu pielea cefei dilatată, asemenea unui guler, atent, gata de atac, cu un model caracteristic sub cap. Să mai fi existat şerpi din aceştia acolo, în pădure?

Am citit despre muşcătura şarpelui şi despre simptome. Amorţeală, băşici, dureri, dureri în piept, febră, durere de

gât, probleme de respiraţie. Aducea cu reacţiile lui Wei-Wen.

Necroză, am citit mai departe, un atac al unei cobre chinezeşti va duce la necroză, moartea celulelor, semănând cu o cangrenă chiar în jurul rănii.

Dar nu văzuserăm niciun fel de muşcătură. Ar fi trebuit s-o vedem.

Şi chiar dacă n-am fi văzut-o, chiar dacă un şarpe l-ar fi atacat pe Wei-Wen, acesta nu era un motiv suficient pentru a ţine totul ascuns, în spatele unui cort şi al unui gard, mergându-se chiar până la a-l lua de lângă noi.

Am continuat căutările la secţiunea medicină. Dacă nu fusese o muşcătură, atunci ce-ar fi putut să fie? În timp ce frunzăream dicţionarul medical şi alte cărţi de medicină, mi-am dat seama de ceva. Poate că am fost tot timpul conştientă de asta, dar nu am avut puterea să-mi asum, pentru că era mult prea mare şi mult prea semnificativ.

Telefonul sună doar o singură dată şi iată-l, deodată, la capătul firului.

— Tao, ce s-a întâmplat? S-a întrerupt. Unde eşti?

Cerusem pazniculuipermisiunea să folosesc telefonul. Se afla într-un birou în interiorul clădirii. Receptorul era prăfuit şi nu fusese folosit de luni de zile.

— Nimic grav, am spus, reamintindu-mi atunci convorbirea din apartament, cu o seară în urmă. Merge bine.

— Dar… ce era? Păreai atât de… Vocea lui trăda o solicitudine ce îi era, de obicei, destinată lui Wei-Wen.

— Mă rătăcisem, dar am găsit apoi drumul, am răspuns în grabă. Trebuia să-i dau o explicaţie, ca să pot reveni la ale mele.

— Am fost toată ziua cu gândul la tine.

Îngrijorarea lui era mai mult decât puteam eu suporta. Pentru că nu din acest motiv îl sunasem. Ieri m-aş fi agăţat de ea, dar azi mă stânjenea.

— Stai liniştit, totul e bine, am spus. Cred că ştiu ce s-a întâmplat cu Wei-Wen.

— Poftim?

— Şoc anafilactic.

— Anaf…

— Adică o reacţie alergică, am reluat eu pe un ton didactic. Apoi am încercat să-mi schimb tonul, nedorind să-i ţin o lecţie. Wei-Wen a intrat în şoc anafilactic de la ceva de acolo, de-afară.

— De ce… ce te face să crezi asta? întrebă.

— Ascultă, am spus. Apoi i-am citit rapid un text despre simptome şi tratament. Am enumerat rapid şi dificultăţi de respiraţie, scăderea tensiunii, pierderea cunoştinţei, adrenalină.

— Totul se potriveşte, am spus. Exact aşa a reacţionat şi el.

— I s-a administrat adrenalină?

— De ce întrebi?

— Atunci când au venit, i-au administrat adrenalină? Spuneai că în situaţii de-astea se dă adrenalină, atunci când viaţa este pusă în pericol.

— Nu ştiu. N-am văzut să i se fi administrat ceva.

— Nici eu.

— Poate… cât a fost în ambulanţă.

Tăcu. Îi auzeam doar respiraţia slabă.

— Aşa cred c-a fost, spuse în cele din urmă.

— Corect. Aşa cred şi eu, am spus.

Nu răspunse. Se gândea. Ştiam la ce. La acelaşi lucru la care mă gândisem şi eu după ce m-am trezit în apartamentul părăsit. În cele din urmă spuse.

— Dar la ce? La ce era alergic?

— Poate la ceva ce-a mâncat, i-am zis.

— Da… La ce? Alergic la prune? Sau la ceva din pădure?

— Cred că la ceva din pădure, dar nu la ceva ce ar fi putut mânca.

Tăcu, poate că nu înţelegea.

— Nu cred că era ceva comestibil, am continuat. Cred c-a fost altceva.

— Adică?

— La început m-am gândit la o muşcătură de şarpe. Dar nu, simptomele nu se potrivesc...

Nu răspunse, aştepta doar, respiraţia i se acceleră în receptor.

— Nu cred c-a fost o muşcătură, ci o înţepătură.

William

Hertfordshire, 4 august 1852

Onorabile domn Dzierzon,

Va scriu în calitate de confrate, chiar dacă, probabil, nu-mi cunoaşteţi numele. Cu toate acestea, avem multe în comun şi de aceea mi se pare absolut necesar să intrăm în contact. Eu, subsemnatul, urmăresc de mult timp activitatea dumneavoastră, iar noul tip de stup pe care l-aţi elaborat mi-a atras în mod special atenţia. Nu pot decât să-mi exprim infinita admiraţie faţă de munca dumneavoastră excepţională, faţă de analizele pe care le-aţi formulat şi faţă de stupul în sine, aşa cum a fost el descris în *Eichstadt Bienenzeitung.*

Eu, subsemnatul, am conceput, de asemenea, un stup, în parte bazat pe principii similare cu cele ale stupului dumneavoastră şi pe care acum, cu toată modestia, aş dori să vi le împărtăşesc, în speranţa că le veţi acorda o parte din preţiosul dumneavoastră timp, în speranţa că vom putea schimba păreri legate de munca mea.

Stupul Huber m-a convins, de la bun început, că s-ar putea concepe un stup care să permită îndepărtarea ramelor fără a sacrifica viaţa albinelor, fără a le produce nici cel mai mic disconfort. După ce am citit însemnările lui Huber, am înţeles că îmblânzirea acestor minunate creaturi ar fi posibilă într-o mult mai mare măsură decât ne-am fi putut imagina vreodată. Această concluzie la care am ajuns a fost esenţială pentru munca mea ulterioară.

Am conceput mai întâi un stup asemănător celui construit de dumneavoastră, cu intrare din lateral şi cu stinghii mobile fixate de acoperiş. Această concepţie nu mi-a oferit însă soluţii la obiectivele pe care mi le propusesem. Aşa cum şi dumneavoastră aţi observat, desigur, îndepărtarea fagurilor nu este o operaţiune simplă la acest model de stup, ci mai curând anevoioasă şi consumatoare

de timp, operaţiune care, din păcate, nu se poate face decât cu sacrificarea albinelor şi a puietului.

Dar o revelaţie, în puţine cazuri, poate să schimbe radical totul. În ceea ce mă priveşte, miracolul s-a petrecut într-o după-amiază târzie de vară, în timp ce m-am lăsat cuprins de o reverie academică, zăcând pe pământ sub arborii din pădure. Mereu mi-am imaginat stupul asemenea unei case, cu uşi şi ferestre, exact aşa cum este stupul dumneavoastră. Un cămin. Dar de ce să nu gândim altfel? Pentru că albinele nu trebuie să trăiască după chipul şi asemănarea noastră, a oamenilor. Căci noi trebuie să le îmblânzim şi să ni le supunem nouă. Şi-atunci am înţeles că trebuie să le privim de sus şi să le dominăm, tot aşa cum, în acele clipe, cerul mă domina şi mă privea de sus, tot aşa ca şi Tatăl nostru care, cred cu toată convingerea, nu a fost străin de această iluminare a mea.

Totul s-a schimbat atunci când am început să mă gândesc la o deschidere a stupului din partea superioară. Atunci mi-a venit ideea de a mă adresa dumneavoastră în legătură cu *ramele mobile* pe cale de a fi brevetate. Astfel că în interiorul acestora vor fi fixaţi fagurii, care nu vor intra în contact direct cu corpul stupului, nici în partea superioară, nici în cea inferioară şi nici în lateral. Prin această soluţie sunt în măsură să manipulez fagurii după voia mea fără să rănesc albinele. Astfel am libertatea de a strămuta albinele în alţi stupi, având control asupra lor într-o mult mai mare măsură decât înainte. Mă veţi întreba desigur cum pot împiedica albinele să construiască transversal sau să ataşeze fagurele de pereţii stupului sau de alte rame folosind ceară şi propolis, sau pur şi simplu să construiască necontrolat. Vă voi explica imediat! Prin calcule şi experimente îndelungate am ajuns la o anumită cifră hotărâtoare. Iar aceasta, prietene, dacă îmi permiteţi să vă numesc aşa, este cifra NOUĂ. Nouă milimetri trebuie să fie distanţa dintre faguri. Nouă milimetri trebuie să fie distanţa necesară între fagure şi tavan, între fagure şi

peretele lateral al stupului, între fagure şi baza stupului. Nouă milimetri, nici mai mult, nici mai puţin.

Sper şi cred că „stupul standard Savage” va fi curând disponibil în toată Europa, da, poate chiar şi în afara continentului. În timpul cercetărilor mele, am avut ca principiu de bază simplitatea şi aspectul practic, ca stupul să poată fi folosit de toţi apicultorii, de la cei începători şi până la cei experimentaţi. În plus, sper ca acest stup să contribuie la ameliorarea condiţiilor de observare de către noi, naturaliştii, astfel încât să ne continuăm cercetările şi să facem noi descoperiri legate de această fascinantă creatură, atât de importantă pentru omenire.

Am solicitat de ceva timp brevetarea descoperirii mele, dar, după cum bine ştiţi, această procedură ar putea dura mai mult. Între timp, aş fi foarte interesat să vă aflu părerea despre rezultatele muncii mele. Da, poate chiar dumneavoastră veţi încerca să construiţi un stup conform principiilor mele. În acest caz m-aş simţi onorat, mai mult decât v-aţi putea închipui.

Umilul dumneavoastră confrate,
William Atticus Savage

Prima căruţă intră în curte. Inima îmi tresăltă în piept, pentru că acesta era începutul. M-am îmbrăcat cu cele mai bune haine, eram proaspăt spălat, primenit şi bărbierit. Mi-am scuturat până şi praful de pe joben. Iată-i că veneau, iar eu eram pregătit.

Stupii stăteau aliniaţi pe două şiruri, pe proprietate. Da, erau mulţi acum, Conolly avusese ceva de lucru. Zumzetul miilor de albine laolaltă era atât de puternic, încât se putea auzi şi din casă. Albinele mele, îmblânzite de mine, supusele mele, care, la cel mai mic semn al meu, zi de zi, fiecare cu modestul ei aport, contribuiau la umplerea stupului cu mierea strălucitoare şi galbenă, făcând totul pentru dezvoltarea stupului şi pentru apariţia unor noi generaţii de supuse.

În ultimele săptămâni, trimisesem o serie de invitaţii la prima mea prezentare a stupului standard Savage. Invitaţiile au fost transmise tuturor ţăranilor, dar au fost trimise şi naturaliştilor din capitală. Şi lui Rahm. Mulţi mi-au răspuns, dar el nu. De venit, totuşi, trebuia să vină.

Edmund era şi el pregătit. Aveam impresia că înţelesese importanţa situaţiei. Da, Thilda probabil vorbise ea însăşi cu el. Nu-mi pierdusem speranţa, pentru că era încă tânăr, aflându-se în acea perioadă a vieţii când puteai uşor să fii atras pe căi lăturalnice, sedus de plăcerile uşoare. Trebuia să-şi urmeze pasiunea, după cum spunea el, argument pentru care aveam tot respectul, dar acum rămăsese doar să-şi găsească o pasiune de calitate. Speranţa mea era că avea să se simtă inspirat de contactul direct cu natura şi cu cercetarea. Că avea să regăsească calea cea bună atunci când se va simţi mândru de mine, nutrind sentimente de mândrie că face parte din această familie şi că avea să ducă numele nostru mai departe.

Femeile din familie au cărat la stupi scaune şi bănci pentru publicul în faţa căruia aveam să-mi ţin prezentarea. Fetele şi Thilda au tot tăiat, prăjit şi fiert în bucătărie mai multe zile în şir. Urma o trataţie, desigur, chiar dacă am folosit şi ultimii bani pe care-i mai aveam, inclusiv banii de şcoală. Erau pentru o investiţie pe termen scurt doar, având în vedere că, după această zi, totul avea să se rezolve, fără îndoială.

Charlotte fusese mereu alături de mine din momentul acela din pădure. Calmul ei mă molipsea, iar entuziasmul ei devenea al meu. Era, în egală măsură, şi ziua ei, dar, cu toate acestea, tacit, costumul ei de apicultor avea să rămână în dulapul din camera fetelor. Ea făcea parte din anturajul femeilor, părând că-şi găsise locul între ele, cu un platou în mână şi cu obrajii îmbujoraţi ca doi trandafiri. Dar, din când în când, îmi arunca zâmbete vesele şi emoţionate, care îmi spuneau cât de mult aşteptase acest moment, de fapt, la fel de mult ca mine.

Prima trăsură se opri în faţa mea. Mă pregăteam să salut. Dar abia atunci am văzut cine era. Conolly, doar Conolly.

I-am întins mâna, însă el doar m-a bătut pe umăr.

— De-o săptămână tot aştept momentul, spuse zâmbind. N-am mai participat la aşa ceva.

I-am întors zâmbetul, încercând să fiu condescendent. Nu voiam să-i spun că şi eu, dar el mă înghionti.

— Vad că te bucuri. Îmi dau seama.

Aşa că am stat aşa acolo, ca doi băieţi neastâmpăraţi în prima zi de şcoală.

La început sosiră fermierii locali – doi care deja se ocupau cu creşterea albinelor şi unul care cocheta cu ideea. Veneau spre stupi în timp ce noi aşteptam.

Puţin mai târziu, au sosit doi domni călare. Îmi erau necunoscuţi. Ambii aveau joben şi costum de călărie, acoperite de praf, de parcă ar fi mers drum lung. Descălecară şi se îndreptară spre mine. Abia atunci mi-am recunoscut foştii colegi din studenţie, ambii cu părul rar, burtă şi ten plin de pori şi riduri. Ce tare îmbătrâniseră, ba nu, nu doar ei, *noi* îmbătrâniserăm, noi toţi.

Mă salutară, mulţumind pentru invitaţie, se uitară împrejur, admirativ. Comentară despre posibilităţile pe care le oferă un astfel de loc, în plină natură, în loc de existenţa pe care o aleseseră ei, într-o pădure urbană unde copacii erau clădiri din ţiglă, ţărâna mănoasă era piatra cubică, şi tot ce se vedea dacă întorceai capul spre cer erau etaje peste etaje şi hornuri.

Oamenii începură să vină în număr tot mai mare. Mai mulţi ţărani, unii mânaţi de curiozitate, şi încă trei zoologi din capitală, care sosiră cu diligenţa de la prânz, se dădură jos chiar în apropierea proprietăţii mele.

Dar Rahm nu era nicăieri.

M-am grăbit din nou înăuntru şi am verificat orologiul de pe poliţa şemineului.

Sperasem să începem la unu fix. Şi abia atunci, când toţi îşi vor fi găsit un loc, aveam să mă duc în faţa lor. Iar

Edmund, primul meu născut, avea şi fie acolo în mijlocul adunării – el avea să mă vadă stând astfel în faţa tuturor.

Se făcu ora unu şi jumătate. Oamenii nu mai aveau răbdare. Unii dintre ei îşi pescuiau cu discreţie ceasurile de buzunar din veste pentru a verifica în treacăt ora. Se serviseră cu poftă din gustările şi băuturile cu care Thilda şi fetele îi îmbiaseră, astfel că acum se simţeau destul de sătui. Mulţi dintre ei îşi scoteau pălăriile din cauza căldurii şi îşi ştergeau cu batista ceafa transpirată. Jobenul mă încingea, presându-mi capul şi împiedicându-mă să gândesc limpede. Regretam deja ţinuta pe care mi-o alesesem. Tot mai mulţi invitaţi aruncau priviri fugitive înspre stupi, după care se uitau la mine întrebători. Conversaţiile lâncezeau şi nu mă mai puteam concentra asupra interlocutorului, în timp ce privirea îmi era permanent atrasă de poarta de la intrare. Nici urmă de Rahm. Oare de ce nu mai venea?

Trebuia oricum să începem. *Trebuia* să încep.

— Aduceţi copiii, i-am spus Thildei.

Încuviinţă din cap. Le chemă în şoaptă pe fete şi le adună în jurul ei, în timp ce o trimise pe Charlotte să-l aducă pe Edmund.

Când am ajuns în apropierea stupilor, iar adunarea a fost astfel înştiinţată că, în sfârşit, avea să se întâmple ceva, conversaţiile din public se destrămară şi toţi spectatorii se întoarseră spre mine.

— Domnilor, fiţi amabili şi luaţi loc, am spus ridicând braţul spre scaunele pe care le aşezaserăm acolo.

Nu a fost nevoie să insist, pentru că abia aşteptau să ajungă la băncile aflate la umbră. După ce participanţii îşi ocupară locurile, am observat că supraestimasem numărul lor, că nu erau nici pe departe la fel de mulţi pe cât aşteptaserăm noi. Dar fetele veniră, la fel şi Edmund, răsfirându-se care încotro, aşa cum numai copiii ştiu s-o facă, şi umplând astfel golurile cele mai evidente din public.

— Aşadar, văd că toată lumea are loc, am spus.

Dar aş fi preferat să văd exact contrariul. Pentru că el nu era aici, iar fără el, ziua aceasta nu avea niciun sens. Dar chiar atunci am prins privirea lui Edmund. Nu, nu era fără sens. O făceam pentru Edmund.

— Vă rog doar să mă scuzaţi o clipă, ca să-mi pot lua echipamentul de protecţie. Am încercat să arborez un zâmbet. Orice s-ar spune, nu sunt un Wildman.

Cu toţii, până şi ţăranii, râseră cu gura până la urechi. Şi eu, care îmi închipuisem că le servisem o glumă doar pentru iniţiaţi, o glumă care să ne deosebească pe *noi* faţă de *ei...* Dar nu avea importanţă. Ceea ce conta acum era stupul, iar aşa ceva ştiam bine că nu mai văzuseră vreodată.

M-am grăbit în casă şi m-am debarasat de hainele grele de lână, înlocuindu-le cu combinezonul alb. Materialul subţire era plăcut şi răcoros pe piele. Ce uşurare să-mi pot scoate jobenul şi să-l înlocuiesc cu pălăria albă şi uşoară de stupărit, cu văl de plasă pentru protecţia feţei.

M-am uitat afară pe fereastră. Stăteau liniştiţi pe scaune şi bănci. Acum. Acum trebuia s-o fac. Cu sau fără el. La dracu cu Rahm, sigur aveam să mă descurc şi fără superioritatea lui ştiinţifică!

Am ieşit afară şi am coborât pe potecă până jos, la stupi. În ultimele luni aceasta se lărgise mult, datorită drumurilor du-te-vino cu faetonul vechi şi rablagit al lui Conolly, cu care eu însumi am transportat stupii, abia reuşind să urc înapoi panta cu el. Şi toate astea doar pentru că el, Conolly, nu se încumeta să se apropie de stupi.

Audienţa mă aştepta binevoitoare, cu zâmbetul pe buze, ceea ce m-a făcut să mă simt încrezător. În sfârşit, puteam să vorbesc pentru prima oară despre descoperirea mea, despre stupul standard Savage.

Când am terminat, au venit cu toţii la mine şi m-au felicitat, unul după altul; „fascinant, surprinzător, impresionant” erau cuvintele de laudă cu care ploua peste mine, nu puteam distinge cine ce-mi spune, era ca un

vârtej. Dar cel mai important lucru era că Edmund se afla acolo, că Edmund văzuse totul. Privirea îi era vie şi limpede, în sfârşit, nu era nici agitat şi nici letargic, ci pur şi simplu prezent. Atenţia lui fusese concentrată asupra mea în tot acest timp.

Văzuse totul, toate mâinile întinse să mă felicite, dar mai ales cea din urmă mână care îmi fusese întinsă: o mână rece, care, când o atinse pe a mea, mă făcu să tresar din tot corpul.

— Felicitări, William Savage! Zâmbea, dar nu era o grimasă, ci un zâmbet adevărat, care îi rămase întipărit pe faţă, da, un zâmbet care îi era propriu.

— Rahm, am spus.

Îmi ţinu mâna într-a lui, făcând semn spre stupi.

— Asta e altă poveste.

Abia dacă mai puteam rosti un cuvânt.

— Dar… când aţi venit?

— La timp ca s-aud ce era important.

— Eu… nu v-am văzut…

— Dar eu te-am văzut, William. Şi de altfel…

Mă atinse cu mâna stângă pe mâneca salopetei şi am simţit cum mi se ridică părul pe braţ, într-un fior minunat.

— …ştii bine că nu îndrăznesc să mă apropii de albine fără să fiu îmbrăcat potrivit. De aceea am rămas cât mai în spate posibil.

— Şi eu… eu nu credeam…

— Nu. Dar iată că sunt aici.

Îmi luă mâna între mâinile sale. Căldura palmelor lui îmi invadă corpul, accelerându-mi sângele până în cel mai îndepărtat colţişor al său. Iar cu coada ochiului îl zăream pe Edmund, care nu se mişcase din loc, cu ochii ţintă la noi, la mine, la fel de atent şi de concentrat ca înainte. Era martor la acest moment.

tao

Am rămas toată ziua la bibliotecă. Am consultat cărţi, articole ştiinţifice vechi, am văzut filme cu un videoproiector hârbuit. Trebuia să fiu absolut sigură.

Mare parte era informaţie de şcoală generală şi mă simţeam de parcă aş fi fost la una din orele plictisitoare de ştiinţe ale naturii, în care profesorul ne predica istoria naturală pe un ton apocaliptic, astfel că în curând aveam să le numim ore de istoria somnului. Eram prea mici ca să înţelegem dimensiunea a ceea ce încerca să ne spună. Când profesorul se uita la noi cu ochii lui încadraţi de riduri, ne întorceam privirea spre lumina soarelui care pătrundea pe geam şi fabulam în legătură cu formele norilor sau ne uitam la ceasul de pe perete ca să vedem câte minute ne mai despărţeau de următoarea pauză.

Acum redescopeream toate acele date pe care profesorul încerca să ni le transmită atunci. Unii ani îmi mai rămăseseră întipăriţi în minte.

2007. Anul în care Colapsul a primit un nume. CCD – Colony Collapse Disorder.

Dar totul a început cu mult înainte. Am găsit un film despre istoria dezvoltării stupăritului în secolul trecut. După cel de-al Doilea Război Mondial, creşterea albinelor devenise o industrie înfloritoare la nivel global. Doar în SUA existau 5,9 milioane de colonii de albine. Dar cifrele au scăzut, atât acolo, cât şi în restul lumii. În 1988 numărul stupilor s-a înjumătăţit. Multe zone au fost afectate de moartea albinelor, iar în Sichuan s-a întâmplat încă din anul 1980. Dar abia atunci când SUA au fost afectate – şi la fel de dramatic ca în 2006 şi 2007, când apicultori cu mii de stupi au fost afectaţi de dispariţia în masă, în decurs de doar câteva săptămâni – abia atunci colapsul a primit acest nume. Poate pentru că se întâmplase în SUA. Pe vremea aceea nimic nu era cu adevărat măreţ dacă nu se întâmpla prima oară în SUA. Dispariţia în masă a albinelor în China

nu servea unei diagnoze globale. Aşa era atunci. Acum este exact opusul.

Câte cărţi nu s-au scris despre CCD! Am răsfoit câteva, dar n-am găsit răspunsuri definitive la întrebările mele. Nu putuseră să cadă de acord nici asupra cauzei care a provocat Colapsul, pentru că, de fapt, nu era o cauză anume. Erau mai multe. Prima cauză majoră luată în considerare a fost utilizarea pesticidelor. În Europa, anumite tipuri de pesticide au fost provizoriu interzise în 2013, şi mai apoi şi în restul lumii. Doar SUA au continuat să le folosească. Anumiţi cercetători au arătat că aceste substanţe toxice afectau sistemul de orientare al albinelor, împiedicându-le să se mai întoarcă la stup. Otrăvurile afectau sistemul nervos al insectelor mici, aşa că mulţi dintre aceşti cercetători au fost convinşi că moartea albinelor fusese provocată de substanţele fitosanitare. Interdicţia lor a fost mai curând o metodă de precauţie, pentru a nu regreta mai târziu. Dar rezultatele cercetărilor nu erau concludente. Consecinţele interdicţiei pesticidelor erau şi ele grave, pentru că recoltele au fost afectate de dăunători, ducând la o criză alimentară. Iar agricultura modernă era imposibilă în absenţa acestor substanţe otrăvitoare. Însă interzicerea pesticidelor nu a dat rezultate, iar albinele au dispărut oricum. În 2014 s-a constatat că Europa pierduse 7 miliarde de albine. Pentru că otrăvurile intraseră deja în sol, după cum susţineau unii, iar albinele mureau oricum, fiind în continuare afectate de acestea. Dar puţini ascultau sfatul oamenilor de ştiinţă. Şi, după o perioadă de probă, s-a renunţat la această interdicţie.

Însă un nou inamic al albinelor a fost identificat în minusculul parazit varroa, care se fixa pe corpul albinei ca o minge mare şi îi sugea limfa, inoculându-i virusul ce, adesea, era descoperit mult prea târziu.

Dar mai erau şi fenomenele meteorologice care au contribuit la dispariţia albinelor. Încă din anul 2000 schimbările climatice au început să se accelereze tot mai

tare. Verile fierbinţi şi uscate, fără flori şi nectar, au dus la moartea albinelor. Şi precipitaţiile. Albinele se adăposteau de ploaie, la fel ca oamenii. Iar verile ploioase aduceau moartea lor lentă.

În fine, monoculturile din agricultură au transformat pământul într-un pustiu verde, unde pe zeci şi zeci de kilometri era plantată, la nesfârşit, una şi aceeaşi plantă, fără să mai lase loc nici unui areal neatins de mâna omului. Dezvoltarea civilizaţiei prinsese o viteză uimitoare, cu care albinele nu au mai putut ţine pasul, dispărând de pe pământ.

Fără albine, miile de hectare de pământ cultivate au cedat. Câmpuri întregi de plante şi copaci înfloriţi nu mai făceau fructe de niciun fel. Şi, dintr-odată, produsele agricole care înainte făceau parte din alimentaţia cotidiană se găseau tot mai rar: mere, migdale, portocale, ceapă, broccoli, morcovi, afine, nuci sau cafea.

Producţia de carne a scăzut pe parcursul anilor 2030 din lipsa furajelor pentru animale. De asemenea, oamenii au fost nevoiţi să se descurce şi fără lapte şi brânză, tot pentru că animalele nu primeau suficiente furaje. Iar producţia de resurse alternative de combustibil, ca floarea-soarelui, pe care se pusese accentul ca substitut al petrolului, devenise de neconceput în absenţa polenizării. Încă o dată, oamenii au fost nevoiţi să se întoarcă la energia convenţională, ceea ce, din nou, a favorizat încălzirea globală.

Concomitent, creşterea demografică a stagnat. Pentru început s-a stabilizat, pentru ca apoi să se înregistreze o scădere. Am început să fim din ce în ce mai puţini. Specia intrase în declin.

Dispariţia albinelor a afectat continentele în mod diferit. Agricultura americană a intrat prima în criză. Americanii, spre deosebire de chinezi, n-au fost în stare să introducă polenizarea manuală pe scară largă, neavând suficientă forţă de muncă. Şi, pe deasupra, americanii nu munceau din greu pe o nimica toată. Nici mâna de lucru străină nu a rezolvat problema, soldându-se cu un eşec, pentru că era

necesar să li se asigure alimentaţia celor aduşi. Şi, în ciuda faptului că erau mai muncitori şi mai toleranţi decât americanii, muncitorii străini nu produceau, totuşi, cu mult mai multe alimente decât consumau ei înşişi.

Colapsul din SUA a dus la o criză alimentară globală. În acelaşi timp, au murit albinele din Europa şi Asia.

Australia a fost ultima ţară lovită. Un documentar din 2008 mi-a arătat cum s-au petrecut lucrurile. Australia a fost speranţa tuturor, aici nu exista parazitul varroa, iar albinele păreau mai puţin afectate de pesticide. Australia a început să exporte albine sănătoase, ceea ce a transformat-o într-o mare putere economică, specializată la cel mai înalt nivel în apicultură, polenizare şi puiet.

Nu se ştia cum se ajunsese aici, dar în primăvara anului 2027, un apicultor din Avon Valley a observat că ceva nu era în regulă la unul dintre stupii lui. Mark Arkadieff era producător de miere ecologică şi proceda mereu ca la carte, cu polenizare la scară mică şi cu doar câţiva stupi în pastorală, în zone sigure, care nu recurgeau la pesticide. Îşi îngrijea frumos albinele, le schimba soclul atunci când se murdărea, avea grijă mereu să aibă suficientă mâncare. Arkadieff spunea că albinele erau stăpânele lui, şi nu invers. El era umilul lor servitor, iar ele îi guvernau viaţa, bioritmul circadian sau anual. Îşi ceruse soţia, pe Iris, în căsătorie când se ocupau, cu mare grijă, de roirea unei colonii de albine dintr-un stup într-altul nou.

Ce nedreptate ca tocmai afacerea lui Arkadieff, Happy Bees Honey Farm, să fie prima afectată de parazitul varroa pe continentul australian. Probabil că fusese vina surorii lui din California, care îşi petrecuse două săptămâni la fermă, aducând parazitul în bagaj sau poate pe hainele de lucru pe care le comandase din Coreea de Sud. Nimeni nu a remarcat nimic când au desfăcut pachetul, aparent nevinovat, învelit în hârtie gri, din care au scos combinezoanele de protecţie. Sau să fi fost ceva în sacii mari cu îngrăşământ produs în Norvegia pe care îi primise vecinul?

Nici Mark şi nici soţia lui nu ştiau. Tot ce ştiau era că albinele lor s-au îmbolnăvit în primăvara aceea şi că atunci când au descoperit boala era deja mult prea târziu.

În faţa echipei de televiziune care a vizitat ferma, n-a reuşit să-şi ascundă lacrimile în timp ce-şi spunea povestea şi deschidea stupii goi, în care se mai aflau la fund doar câteva albine muribunde.

Acum, nimeni nu mai era protejat. Lumea se afla în faţa celei mai mari provocări din istoria omenirii. S-a mai încercat totuşi un ultim efort, iar parazitul varroa a fost parţial învins. În unele zone a fost diversificată agricultura de tip monocultură. Au fost amenajate zone floricole tampon între diferitele parcele. Şi au fost interzise substanţele nocive. Dar, în urma ultimei interdicţii, recoltele au fost distruse de insectele dăunătoare.

Cercetătorii din Anglia au creat plante modificate genetic, plante care au ele însele feromonii insectelor, E-beta-farnesen, substanţe pe care insectele le secretă pentru a-şi semnaliza între ele existenţa unui pericol în apropiere. Acum, aceste plante modificate genetic erau folosite la scară largă. China a fost prima care a adoptat acest nou standard, disperată din cauza lipsei de hrană. Exista convingerea că feromonii nu aveau cum să influenţeze albinele, care nici măcar nu-i vor băga de seamă. Organizaţiile de protecţie a mediului au protestat însă zgomotos, considerând că albinele aveau să reacţioneze la feromoni, tot aşa cum o făceau şi insectele dăunătoare. Dar nimeni nu le-a acordat atenţie. Se spunea că ar fi o situaţie de câştig reciproc. Oamenii puteau să continue cu agricultura industrială – pentru că nici nu se cunoştea altceva –, iar albinele nu mai erau expuse la pesticide.

Aşa că toate câmpurile au fost umplute cu plante modificate genetic, iar rezultatele s-au arătat bune la început. Atât de bune, încât s-a încercat extinderea lor în întreaga lume, cu o viteză uimitoare. Au preluat controlul. În acest timp însă, albinele continuau să dispară, iar

dispariţia lor a atins apogeul. În 2029, China pierduse deja 100 de miliarde de albine.

Nu s-a putut stabili însă dacă, de fapt, albinele reacţionau la aceste fenomene. Dar oricum era deja prea târziu. Plantele creşteau fără oprire. La marginea fiecărui şanţ de drum creşteau plante care alungau insectele cât colo.

Lumea se împotmolise.

Am descoperit la bibliotecă interviuri cu apicultori din diferite părţi ale lumii. Resemnarea lor era evidentă. Erau purtătorii de cuvânt şi reprezentanţii acestei crize. Unii apicultori furibunzi jurau că nu vor înceta lupta, dar cu cât aceste interviuri avansau în timp, creştea şi resemnarea lor. Dacă aş fi văzut filmele mai repede, nu le-aş fi acordat nicio importanţă. Erau dovada unei epoci revolute. Nu aveam nimic în comun cu aceşti bărbaţi obosiţi, în haine de lucru uzate, cu trăsături grosolane, brăzdate de soare şi cu un limbaj banal. Acum însă vedeam fiinţa umană în fiecare, fiinţa umană zdrobită de o catastrofă personală, care era şi a mea.

GEORGE

Într-o bună zi, îşi făcu apariţia din senin. Poate că Emma îl sunase. I-am auzit vocea când am deschis uşa magaziei, unde lucrasem ore în şir cu căştile pe urechi, neauzind nimic, nici dacă trecea vreo maşină, nici vocile din curte şi nici chiar pe Emma care mă striga.

Era vocea unui bărbat. Întâi n-am ştiut cine e. Apoi am înţeles că era el. Deci aşa suna vocea lui acum.

Am traversat curtea în fugă. Venise. Emma îi povestise cum stăteau lucrurile. Ei ţineau mereu legătura şi venise să ne ajute. Cu el aici, totul ar fi fost mult mai uşor. Cu el alături aş fi putut face faţă la toate. Aş fi putut ciopli câte douăzeci de ore pe zi. Aş fi putut munci mult mai mult decât altădată.

Dar apoi am auzit despre ce vorbea. Povestea despre slujba lui de vacanţă. Entuziasmat. M-am oprit şi am rămas aşa, pe loc, nemaiavând chef să intru în casă.

— E vorba de roşii, dar oricum, spuse el. Totul devine mai interesant când înveţi cu ce se mănâncă. N-am văzut niciodată roşii aşa de mari. Nici măcar fotograful. Iar ţăranul care a câştigat concursul era tare mândru de el. Cazul a apărut pe prima pagină a ziarului, închipuie-ţi! E primul meu articol şi a apărut chiar pe prima pagină!

Am pus mâna pe clanţă.

Emma râdea, întrecându-se, fără încetare, în laude, ca şi cum ar fi fost vorba de un copil de cinci ani care tocmai învăţase să meargă cu bicicleta.

Am apăsat repede pe clanţă şi am deschis uşa. Tăcură brusc.

— Salut, am zis. Nu ştiam c-ai venit.

— Uite-l! zise Emma adresându-mi-se.

— Am vrut să-i fac o surpriză mamei, spuse Tom.

— A făcut tot drumul ăsta lung, deşi trebuie să fie înapoi duminică, spuse Emma.

— Dar ca ce chestie?

— Doar e ziua mamei, spuse Tom.

Uitasem complet. Am calculat la repezeală şi-am răsuflat uşurat, căci era doar a doua zi.

— Şi-am vrut să mai văd cum vă merge, zise el încet.

— Dar ca ce chestie?

— George! spuse Emma pe un ton strident.

— Totul bine aici, i-am spus lui Tom. Dar drăguţ din partea ta c-ai venit pentru ziua de naştere a mamei.

A doua zi am sărbătorit cu peşte. Nu mai mâncase peşte de data trecută de când fusese acasă. Tom povestea anecdote de la ziarul local unde lucra. Nu se exprima direct, dar era apreciat, din câte am înţeles eu. Redactorul era de părere că avea „un ochi bun”, indiferent ce putea să însemne acest lucru. Emma râdea tot timpul. Aproape că uitasem cum suna râsul ei.

M-am dus în viteză în oraş şi i-am cumpărat cadou un ciorap-pantalon scump şi o cremă de mâini.

— Ah, n-aveam nevoie de nimic anul acesta, spuse ea când deschise pachetul.

— Trebuia să-ţi iau un cadou, am zis. De altfel, e şi un cadou util, pe care îl poţi folosi.

Dădu din cap, mormăi un „mulţumesc”, dar am văzut cum ochii îi alunecară la etichetă şi la preţul pe care îl şterseseм doar pe jumătate, întrebându-se, probabil, cât mă costase.

Tom îi dădu în dar o carte groasă care avea pe copertă o fermă cufundată în ceaţă. Îi plăceau cărţile care-ţi iau mult timp să le citeşti.

— Din primul meu salariu, spuse el zâmbind.

Îi mulţumi călduros, cu un zâmbet larg. Apoi se aşternu liniştea. Tom luă o bucată de peşte. Mesteca încet. I-am simţit ochii aţintiţi asupra mea.

— Spune, tată, zise el deodată.

Se gândea la albine? Sau doar voia să fie politicos.

— Sigur. Ciuleşte urechile. A fost odată… am spus eu.

— George, mă întrerupse Emma.

Tom continua să se uite la mine, cu aceeaşi privire deschisă.

— Mama şi cu mine am discutat câte ceva, dar ea zice că pe tine ar trebui să te-ntrebăm, pentru că tu eşti expertul.

Punea întrebări ca un adult. Ca şi cum el ar fi fost adultul. M-am sucit în scaun. Îmi amorţise fundul, iar spătarul mă incomoda la spate.

— Cât interes din partea ta, ce să mai zic! am spus.

Puse deoparte tacâmurile, se şterse conştiincios cu şervetul în jurul gurii.

— Am citit destul de mult despre colapsul coloniilor de albine CCD în ultima vreme. Dar sunt doar speculaţii, se pare. Mă gândeam că tu, care eşti pe teren în fiecare zi, ai putea avea alte păreri despre motivul pentru care…

— Înţeleg, ziaristul e cel care a venit în vizită, din câte observ. Ai de gând să scrii un articol pe această temă?

Clipi, iar faţa i se crispă. Direct la ţintă.

— Nu, tată. Nu. Nu de-asta am venit.

Apoi tăcu.

Dintr-odată n-am mai putut suporta mirosul înţepător de peşte, care îmi intrase în păr şi în haine. M-am ridicat brusc de la masă.

— Mai avem altceva?

— Mai avem peşte, spuse Emma, şi lăsă deoparte cartea pe care o ţinuse în mână în tot acest timp.

M-am dus la frigider, fără să mă mai uit la ei.

— Mă gândeam la altceva în afară de peşte.

— Avem desert.

Vocea ei era la fel de blândă şi de uşoară.

— Nu mă satur cu un desert.

M-am întors spre ea şi am privit-o fix, apoi m-am uitat repede spre Tom. Amândoi se uitau la mine, şedeau unul lângă altul la masă, privindu-mă cu blândeţe, chiar dacă se gândeau, desigur, că eram un idiot.

Tom se întoarse spre Emma.

— Nu era nevoie să faci peşte special pentru mine. Doar e ziua ta! Ar fi trebuit să găteşti ceva ce-ţi place ţie.

— Mie-mi place peştele, spuse ea, de parcă ar fi citit dintr-o carte cu voce tare.

— Va rog să mâncaţi mâine ce obişnuiţi voi să mâncaţi la micul dejun, continuă Tom, enervant de politicos. Nu se mai sfârşea odată toată chestia asta!

— Dar n-aveai de gând să pleci mâine oricum? am spus.

— Adevărat, zise Tom încet.

— Dar are timp să ia micul dejun cu noi, dacă mâncăm mai repede, zise Emma. Nu-i aşa, Tom?

— Sigur că da, spuse el.

— Cât de devreme? am întrebat. Vreau să pot lucra o bună bucată din zi înainte de masă. Vocea mea era dură şi hârşâită faţă de vorbele lor uşoare şi luminoase.

— Parcă ne-am înţeles pentru ora două? i se adresă ea lui Tom.

— Aş putea să mai rămân, spuse Tom.

M-am făcut că nu-l aud.

— La două? vorbim deja de masa de prânz.

— Nu vă stresaţi din cauza mea, spuse Tom.

— Nu-i niciun stres doar cu un simplu mic dejun, ciripi Emma.

— Am destul de lucru peste zi, după cum probabil ţi-ai dat seama, am continuat eu.

Măcar unul dintre noi trebuia să fie onest.

— Te ajut cu plăcere cât stau aici, spuse Tom repede.

— Dacă e să-ţi arăţi muşchii de student doar pentru o jumătate de zi, mă lipsesc.

Emma nici măcar nu-mi răspunse, adresându-i-se lui Tom cu o voce la fel de miorlăită:

— E minunat că vrei să-l ajuţi puţin pe tata, da.

— MINUNAT, am spus.

Nimeni nu răspunse la asta. Din fericire. Mi-ar fi venit să vărs dacă aş mai fi auzit iarăşi vocea aceea mieroasă.

Tom luă din nou tacâmurile şi începu să scurme prin mâncare. Mută cu furculiţa câteva oase de peşte şi o piele gri şi strălucitoare.

— Voiam să rămân mai mult.

„*Voiam*.” Ca şi cum ar fi fost la trecut. Ceva care nu mai depindea de el.

— Ai putea suna să întrebi dacă nu ajungi prea târziu? spuse Emma.

— Eram printre cele treizeci şi opt de persoane interesate de slujba asta, spuse Tom încet.

M-am îndreptat spre uşă. Nu mai suportam s-aud scuzele lui.

Eram deja în curte, când Tom mă ajunse din urmă.

— Tată… aşteaptă.

Nu m-am întors, ci am continuat să merg înspre magazie.

— Am de lucru.

— Pot să vin cu tine?

— Sunt multe de făcut. N-are niciun sens, pentru aşa de scurt timp.

— Dar vreau. Eu vreau.

Dumnezeule! Insistenţa lui era cu totul nouă. Cuvintele lui mă ajutară încet-încet să scap de nodul neplăcut pe care-l aveam în gât. Chiar voia? Trebuia să mă întorc şi să-l privesc.

— Nu facem decât să ne călcăm pe picioare.

— Tată, nu pentru că sunt ziarist. Ci… pentru că… îmi pasă cu adevărat.

Mă privea cu ochii lui mari şi rotunzi.

— Aceasta este şi ferma mea.

Apoi tăcu. Înlemnise. Nu avea de gând să mai spună ceva. Doar mă privea fix. N-am rezistat acelei priviri, ochilor frumoşi ai copilului meu. Copil şi adult în acelaşi timp.

Era convins de ceea ce spunea.

— Bine, am încuviinţat, cu vocea gâtuită. În regulă. Mi-am dres vocea ca să fie mai limpede, dar se părea că nu mai era nimic altceva de spus.

Apoi am intrat împreună.

William

Scrisoarea sosi cu diligenţa de după-amiază. Pluteam încă de fericire după ziua precedentă, când totul se petrecuse aşa cum îmi dorisem, poate chiar mai bine, iar viaţa mea cea nouă tocmai începuse. Încă mai simţeam acea clipă în interiorul meu, acea clipă între Edmund, Rahm şi mine, momentul în care totul fusese perfect, aşa cum era menit să fie, când Ideea de moment şi Momentul în sine deveneau o entitate superioară.

Am început să tremur în momentul în care am văzut ştampila poştală. Karismarkt. Era de la el – un semn de apreciere –, nu putea fi altceva. Trecuseră săptămâni de zile de când îi trimisesem scrisoarea, răspunsul lui ar fi putut veni în orice altă zi, dar culmea, sosise tocmai acum, tocmai astăzi. Am început să tremur. Era mult prea mult. Eram Icar? Oare vor lua foc aripile mele? Nu, nu era hybris, ci rezultatul unei munci enorme, prin urmare, binemeritat.

Am luat scrisoarea şi am dus-o în camera mea, unde m-am aşezat comod pe un scaun şi am rupt sigiliul cu aceeaşi reverenţă pe care i-aş fi arătat-o Sfântului Petru în persoană.

Karismarkt, 29 august 1852

Onorabile William Savage,

Am primit epistola dumneavoastră cu mare entuziasm. Munca pe care o faceţi pare a fi foarte interesantă. Îndrăznesc să sper că apicultorii locali din ţinutul dumneavoastră vor putea profita din plin de stupii despre care pomeniţi.

Presupun că din momentul în care mi-aţi scris s-au mai schimbat multe lucruri şi, probabil, aveţi deja cunoştinţă despre activităţile desfăşurate de pastorul Lorenzo Langstroth. Poate că cererea dumneavoastră de brevetare

a fost deja respinsă. Vă rog să mă iertaţi, prin urmare, dacă reiau aici informaţii pe care e posibil să le deţineţi deja.

Modul dumneavoastră de gândire îmi pare că urmează exact cursul unui începător de pe cealaltă parte a Oceanului Atlantic. Trebuie să vă mărturisesc că am citit cu surprindere descrierea stupului dumneavoastră, deoarece este aproape identic cu cel al pastorului. În ultimul an am avut chiar plăcerea să corespondez cu pastorul Langstroth şi ştiu cu siguranţă că i s-au brevetat ramele, care sunt exact la fel cu acelea descrise în scrisoarea dumneavoastră. Şi eu am calculat distanţa de aur dintre latura stupului şi rame, şi distanţa dintre fiecare două rame, deşi el a ajuns la măsurătoarea de 9,5 milimetri.

Vreau să cred că vă veţi continua extrem de fructuoasa muncă de cercetare, deoarece am toată convingerea că, în ce priveşte cunoaşterea vieţii albinelor, suntem doar la nivelul de suprafaţă al domeniului.

Mi-ar face mare plăcere să îmi mai scrieţi, şi sper că astfel vom putea dezvolta o corespondenţă de la egal la egal, ca între confraţi în domeniu.

Cu respect,
Johan Dzierzon

Am prins scrisoarea cu ambele mâini, însă aceasta nu contenea să tremure, literele îmi jucau în faţa ochilor şi abia dacă erau lizibile. În urechi îmi răsuna un hohot de râs.

„Corespondenţă de la egal la egal, ca între doi confraţi în domeniu.” Repetam cuvintele în gând, dar nu aveau niciun sens.

Era prea târziu. Nu eram egalul nimănui.

Eu trebuia să fiu cel plasat într-o cutie cu capac, ca să fiu studiat şi controlat de sus. Dar nu mai era nevoie, căci acum viaţa însăşi mă îmblânzise.

Am lăsat scrisoarea să cadă pe jos şi m-am ridicat. Îmi venea să răstorn, să distrug, să rup ceva în bucăţi. Orice, numai să stăvilesc uraganul care se stârnise în mine.

Deodată, mâinile îmi scăpară de sub control şi începură să arunce de pe masă cărţile, călimara de cerneală şi desenele. Toate căzură pe jos, cerneala se împrăştie, formând pe podea o pată ce se va căsca mereu la mine, amintindu-mi de această înfrângere.

Ca şi cum ar mai fi fost nevoie să mi se amintească. Pentru că însăşi persoana mea, întregul meu corp dezlânat şi inert o atestau.

Cărţile de pe rafturi avură aceeaşi soartă, şi apoi scaunul de la birou. Planşele de pe perete au fost şi ele smulse. Am rupt şi monştrii marini al lui Swammerdam, ca să nu-mi mai odihnesc privirea asupra lor, să văd cele mai mici detalii ale Creaţiei Domnului.

Apoi urmă tapetul, afurisitul acela de tapet galben. L-am rupt de pe pereţi fâşie cu fâşie, lăsând să se vadă răni adânci până la zidul gol din spatele lui.

Şi, în cele din urmă, schiţele stupului ajunseră şi ele între degetele mele. Erau lipsite de valoare. Trebuiau distruse pentru totdeauna.

Mi-am încordat muşchii mâinilor. Aş fi vrut să le mototolesc, să le rup în bucăţi, însă nu eram în stare.

Nu eram în stare.

Pentru că nu eu eram cel care putea s-o facă. Nu erau ale mele, ci ale lui. Totul a fost din vina lui şi de aceea era şi responsabilitatea lui.

M-am repezit pe hol.

— Edmund!

M-am năpustit înăuntru, fără să bat la uşă, căci nu se sinchisise s-o încuie.

Sări din pat cu părul vâlvoi şi cu ochii injectaţi. Duhnea a băutură. M-am ferit de duhoare aproape instinctiv. Nu, epoca în care mă amăgisem că nu simt niciun miros trecuse. Pentru totdeauna. După ce distrugea planurile, trebuia pedepsit. Biciuit pe spate cu catarama curelei până ce-i ţâşnea sângele din răni.

— Uite-aici! I-am aruncat desenele pe pat. Uite-le!

— Ce este?

— Uite. Tu ai declanşat totul. Uite-le! Ce să fac cu ele?

— Tată… dormeam.

— Nu valorează nimic. Înţelegi?

Privirea i se limpezi şi se dezmetici. Luă unul din desene.

— Ce-i asta?

— Nu valorează nici cât hârtia pe care sunt desenate! Nimic!

Se uită la petele de cerneală lipsite de sens.

— Ah! Stupul. E stupul, spuse el încet.

Respiram greu, încercam să mă stăpânesc.

— Acum sunt ale tale. Desenele. Tu ai vrut să încep toate astea. Poţi să faci ce vrei cu ele.

— Vreţi să încep… Ce vreţi să spuneţi?

— Tu ai declanşat totul. Acum le poţi distruge. Arde-le. Rupe-le în bucăţi, fă ce vrei!

Se ridică încet şi luă o înghiţitură de apă dintr-o cană, cu o mână surprinzător de sigură.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi, tată.

— Asta e opera ta. Le-am făcut pentru tine.

— Dar de ce?

Se uita fix la mine. Nu puteam să-mi amintesc când îi întâlnisem ultima dată privirea. Acum avea ochii mijiţi. Părea mai în vârstă, nu de doar şaisprezece ani.

— Cartea! am strigat.

— Care carte? Despre ce vorbiţi?

— Cartea lui Huber. François Huber! *Apicultorul orb!*

— Tată. Nu înţeleg.

Mă privea de parcă aş fi fost bolnav mintal, de parcă locul meu ar fi fost la azil.

M-am prăbuşit în mine însumi. Nici măcar nu-şi mai aducea aminte. Acel moment care însemnase imens pentru mine.

— Cea pe care mi-ai lăsat-o… după duminica… în care ceilalţi erau la biserică.

Dintr-odată parcă se lumină.

— În ziua aceea, da. În primăvară…

Am făcut un semn aprobator din cap.

— Nu voi uita niciodată. Că tu, din proprie iniţiativă, ai venit la mine în acea zi.

Îşi feri privirea, îşi mişca mâinile ca şi cum ar fi încercat să se agaţe de ceva, dar nu găsea nimic în afară de particulele de praf plutind în aer.

— Mama a fost cea care m-a rugat să vin la tine, spuse, în cele din urmă. Credea că ar putea să ajute.

Thilda; era fiul ei, acum şi pentru totdeauna.

GEORGE

Am construit stupi până la căderea întunericului. Lucra din greu. Dar nu cu aceeaşi lehamite ca pe vremuri. Acum îşi dorea să lucreze. Întreba şi mă descosea, învăţa rapid şi era precis şi iute.

Sunetul ciocanului lovind cuiele, ritmic. Sunetul pătrunzător al ferăstrăului, o adevărată muzică. Şi pe alocuri liniştea. Vântul, păsările care se auzeau de afară.

Soarele bătea asupra magaziei şi eram lac de sudoare. Îşi punea capul sub robinet să se răcorească, apoi şi-l scutura ca un câine şi râdea. Stropii de apă mă mai nimereau şi pe mine, răcorindu-mă. Şi nu mă puteam abţine să nu râd la rându-mi.

Duminica am petrecut-o în acelaşi fel. Lucram, vorbeam, dar nu numai despre stupi. Mi se părea că se simţea bine. Nu-l mai văzusem aşa de când era mic. Mânca bine, ba mai lua şi câte o îmbucătură de şuncă!

Mi-am aruncat ochii la ceas. Stăteam afară la o ceaşcă de cafea. Era aproape ora două. Autobuzul pleca în curând. Nu zicea nimic. Poate că uitase. Sau poate se răzgândise.

Se uită şi el la ceas.

Apoi îl dădu jos de la mână. Îl băgă în buzunar.

— Tată. Cum a fost prima oară?

Se uită la mine. Brusc deveni iarăşi foarte grav.

— Ce vrei să spui?

— Cum a fost când ai deschis primul stup?

— Tu ce crezi? Absolut îngrozitor.

— Dar… ce era diferit? Cum este acest „diferit”?

Am luat o gură de cafea, am plimbat-o în gură, fiindu-mi greu s-o înghit.

— Nu, nu ştiu… Dispăruseră. Mai rămăseseră doar câteva, jos de tot. E groaznic. Doar regina şi larvele. Singure, singurele.

M-am întors cu spatele, nu voiam să vadă că mi se umeziseră ochii.

— Şi totul se întâmplă cu atâta repeziciune. Azi sunt în formă şi a doua zi sunt de negăsit.

— Nu seamănă cu moartea lor pe timp de iarnă, spuse el.

Am dat din cap.

— Nu se poate compara. Motivul este, evident, iarna. Vremea sau lipsa de mâncare, sau şi una, şi alta.

Tăcea, căzut pe gânduri, ţinând cana cu ambele mâini.

— Dar vor mai muri iarna şi de acum încolo, spuse în final.

Am dat din cap.

— Sigur. Din când în când avem parte de ierni grele.

— Şi vor fi din ce în ce mai grele, continuă el. Şi veri cu furtuni.

Trebuia să spun şi eu ceva, să răspund, dar nu ştiam ce-aş fi putut spune.

— Şi mai e sezonul de vară când mor, continuă el. Vei pierde multe dintre ele şi vara. Pentru că verile vor deveni mai umede şi instabile.

— Da, sigur, am spus. Dar n-avem cum să ştim.

Nu mă privea, continua doar, însă cu o voce tot mai puternică.

— O să mai fie un colaps. O să se întâmple din nou. Vorbea tare acum. Albinele sunt pe cale să moară, tată. Stă doar în puterea noastră să facem ceva, să acţionăm.

M-am întors spre el. Nu-l auzisem niciodată vorbind în felul ăsta, şi am încercat să zâmbesc, dar n-am reuşit decât să fac o grimasă strâmbă.

— Noi? Tu şi cu mine.

Nu zâmbi, dar nici nu se supără. Vorbea al naibii de serios.

— Noi, oamenii. Trebuie să facem nişte schimbări. Despre asta vorbeam când am fost în Maine, nu-i aşa? Nu trebuie să facem parte din sistem. Trebuie să schimbăm ceva până nu e prea târziu.

Am înghiţit. De unde veneau toate astea? Angajamentul? Nu fusese niciodată aşa înainte. Am devenit dintr-odată mândru, trebuia să-l privesc mai atent. Dar el era preocupat de ceaşca lui de cafea.

— Ne-ntoarcem la treabă? întrebă el încet.

Am încuviinţat.

Se înseră. Se înnoptă.

Stăteam pe verandă toţi trei. Cerul era senin.

— Îţi aminteşti de şarpe? am zis.

— Şi de albine, spuse Tom.

— De şarpe? întrebă Emma.

Tom şi cu mine ne-am privit unul pe altul, zâmbind complice.

Am dormit până târziu a doua zi. M-am trezit cu un rânjet pe buze. Eram pregătit să construiesc şi mai mulţi stupi.

Emma stătea la masă când am intrat în bucătărie. Începuse să citească din cartea groasă.

Pe masă era o singură farfurie. M-am uitat împrejur.

— Unde e?

Puse cartea deoparte. Colţurile gurii i se lăsară în jos, într-o expresie tristă.

— Of, George…

— Ce-i?

— Tom a plecat devreme. Înainte de micul dejun.

— Fără să-şi ia rămas-bun?

— Spunea că nu vrea să te trezească.

— Dar am crezut că…

— Da. Ştiu. Ridică din nou cartea, agăţându-se parcă de ea, dar fără să mai scoată o vorbă.

N-am mai avut forţă să spun niciun cuvânt. Nimic nu mai conta.

Mă simţeam de parcă Dumnezeu ar fi râs de mine. De parcă mi-ar fi aruncat o scară din cer, lăsându-mă să mă caţăr ca să trag cu ochiul, lăsându-mă să văd îngerii pe norii din vată de zahăr, înainte să-mi dea un ghiont de pe

nor, ca să cad înapoi pe pământ. Pământul într-o zi ploioasă. Gri. Umedă. Searbădă.

Doar că soarele strălucea la fel de implacabil. Pârjolea de moarte planeta.

Îmi pierdusem albinele.

Şi îl pierdusem, desigur, şi pe Tom. Cu mult înainte. Doar că fusesem prea greu de cap ca să pricep.

tao

— Doamnă! Închidem.

Femeia-gardian se uita în jos la mine, zdrăngănind o legătură grea de chei, pe care o ţinea în mână.

— Puteţi reveni mâine. Sau să le luaţi împrumut.

M-am îndreptat de spate.

— Mulţumesc.

Aveam în faţa ochilor un articol lung despre dispariţia bondarilor. Bondarii şi albinele sălbatice au dispărut în acelaşi timp cu albinele, dar moartea lor nu a fost atât de vizibilă sau prevestitoare de rău precum cea a albinelor. Speciile se împuţinau tot mai mult, fără ca cineva să tragă un semnal de alarmă. Albinele sălbatice asigurau două treimi din polenizarea globală. În SUA, albinele melifere făceau cea mai mare parte a muncii, dar pe celelalte continente albinele sălbatice erau, categoric, cele mai importante. Ceea ce îngreuna evaluarea scăderii permanente a speciilor şi a numărului de albine. Dar albinele sălbatice au fost, în egală măsură, afectate de acarieni, virusuri şi de vremea instabilă. La toate acestea se mai adăugau pesticidele intrate în sol în cantităţi suficiente pentru a otrăvi generaţii întregi de albine şi de oameni.

Au fost făcute cercetări asidue pentru a găsi alte insecte capabile să polenizeze. Primele în cauză au fost albinele sălbatice care supravieţuiseră, dar în zadar. Apoi s-a încercat cu diferite specii de muşte polenizatoare, ca *Ceriana conopsoides*, *Chrysotoxum octomaculatum* şi *Cheilosia reniformis,* dar tot fără rezultat. Simultan, schimbările climatice au făcut lumea un loc tot mai puţin primitor. Creşterea nivelului mărilor şi condiţiile meteorologice au obligat populaţiile să se refugieze, iar penuria alimentară s-a acutizat. În timp ce înainte oamenii declanşau războaiele pentru putere, acum războaiele se duceau pentru hrană.

Asemenea tuturor celorlalte articole, şi acesta se oprea la anul 2045. La o sută de ani de la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, Pământul, aşa cum îl cunoştea omul modern, nu mai era în măsură să adăpostească miliarde de oameni. În 2045, nu se mai găsea nicio albină pe planetă.

M-am dus până la rafturile pe care găsisem multe dintre cele mai recente cărţi despre Colaps, vrând să le pun la loc. În momentul în care mă pregăteam să împing una dintre cărţi înapoi pe raft, am observat, puţin mai încolo, un cotor verde. Cartea nu era nici prea groasă şi nici înaltă, nu era mare, dar culoarea verde mi-a atras privirea. Iar titlul era scris cu litere galbene: *Apicultorul orb.*

Aceasta suspină când am tras de ea, desprinzând-o de cărţile alăturate de care se lipise, din cauza copertei plastifiate. Am deschis-o, copertele erau rigide dar paginile, uşor de răsfoit, de parcă mi-ar fi urat bun-venit. Prima dată citisem cartea în biblioteca modestă a şcolii, dar exemplarul era zdrenţuit şi uzat. De data aceasta, ţineam în mâini o ediţie originală. M-am uitat pe foaia de titlu: 2037. Prima ediţie.

Am deschis la primul capitol, iar acolo am dat de imagini bine cunoscute. Regina şi puietul doar în stadiul de larve, în alveole înconjurate de miere aurie. În stup, o ramă cu albine aglutinate unele într-altele, identice, imposibil de deosebit între ele. Corpuri dungate, cu ochi negri şi aripi strălucitoare în culorile curcubeului.

Am răsfoit mai departe, am ajuns la pasaje despre cunoaştere, aceleaşi propoziţii pe care le citisem când eram copil, dar care acum dădeau mult mai multă greutate cuvintelor: „Pentru a putea trăi în natură şi *cu* natura, trebuie să ne îndepărtăm de natura noastră… Educaţia înseamnă să desfizi natura, propria natură, instinctele…”

Am fost întreruptă de zgomotul paşilor care se apropiau. Femeia-gardian se îndreptă spre mine. Nu spuse nimic, dar zornăi din nou cheile, demonstrativ.

I-am făcut semn că plec imediat.

— Vreau s-o împrumut pe aceasta. I-am arătat cartea.

Ridică din umeri.

— Poftiţi.

Am pus cartea pe pat, lângă un morman de alte cărţi. Împrumutasem câte puteam să car. Aveam de gând să citesc în continuare. Dar mai întâi trebuia să fac măcar un duş.

M-am dezbrăcat în mijlocul camerei, adunând totul la picioare într-o grămadă rău mirositoare, pe care am lăsat-o acolo.

Am făcut duş până ce n-a mai curs apa caldă, spălându-mi de trei ori părul şi frecând bine pielea capului şi unghiile, ca să mă debarasez de praful străzilor acestui oraş mort. Apoi m-am şters îndelung, însă umezeala nu-mi mai ieşea din piele, iar baia era înceţoşată de aburi; în sfârşit, m-am spălat cu aceeaşi ardoare pe dinţi, simţind cum placa şi bacteriile se evaporau, mi-am înfăşurat prosopul în jurul corpului şi m-am întors în cameră.

Atunci am observat că hainele mele dispăruseră. Podeaua era goală. M-am întors spre pat, unde şedea o femeie mai tânără decât mine, cu tenul proaspăt, fără murdărie sub unghii, îngrijit îmbrăcată, cu haine strâmte, de parcă ar fi avut o uniformă. Cu siguranţă că această femeie nu muncea căţărată prin copaci.

Ţinea în mână una dintre cărţi, dar nu puteam să văd pe care.

Îşi înălţă privirea spre mine şi mă studie cu un aer serios, neutru. Nu eram în stare să spun ceva. Creierul meu lucra intens, încercând să înţeleagă ce se petrece. O cunoşteam de undeva?

Se ridică liniştită, lăsă cartea din mână, apoi îmi întinse hainele, care erau acum frumos împăturite şi ordonate una peste alta.

— Ar fi bine să te îmbraci.

Am rămas aşa, în picioare. Se purta de parcă ar fi fost firesc să se afle acolo. Sau poate că aşa şi era. Mă uitam fix la ea. Încercam să-i scrutez faţa, ca să văd dacă îmi trezea

amintiri. Dar nu aveam niciuna. Am simţit că prosopul stătea să se desfacă, să lunece şi să mă lase goală, şi, probabil, cu atât mai vulnerabilă. L-am tras în sus, ţinându-l cu mâinile, simţindu-mă ciudat şi, în acelaşi timp, expusă.

— Cum aţi intrat? am întrebat cu un aplomb care mă surprinse.

— Am împrumutat o cheie. Rosti cuvintele cu un surâs dezinvolt, ca şi cum ar fi fost o evidentă.

— Ce vreţi? Cine sunteţi? m-am bâlbâit.

— Trebuie să vă îmbrăcaţi şi să mă însoţiţi.

Nu era un răspuns, ci un ordin.

— De ce? Cine sunteţi?

— Poftim, spuse şi îmi întinse hainele.

— Vreţi bani? Am doar puţini. M-am dus la noptiera în care mai aveam monede, m-am întors şi i le-am întins.

— Am fost trimisă de Comitet, spuse. Trebuie să veniţi cu mine.

William

Ţineam schiţele stupului în poală. Stăteam pe o bancă în grădină, suficient de aproape de stupi ca să le pot auzi larma, dar destul de departe ca să nu mă las înţepat. Încremenisem, ca un animal, o pradă care avea să fie curând atacată.

Dar, de fapt, atacul se şi încheiase deja. Iar în prezent eram doar un hoit.

Albinele mor când aripile le sunt epuizate, deşirate şi slăbite, asemenea pânzelor de pe corabia *Olandezul zburător.* Albina moare în zbor, pentru că este prea îngreunată de nectar şi polen, iar aripile nu mai pot face faţă. Ea nu ajunge la stup, prăbuşindu-se pe pământ, odată cu întreaga încărcătură. De-ar fi avut sentimente, asemenea oamenilor, ar fi putut să fie fericită în clipa în care trecea prin poarta cerurilor, ştiind prea bine că existenţa ei a fost la înălţimea ideii în sine de Albină, cam aşa cum ar fi spus Platon. Uzura aripilor, moartea ei, în ansamblu, este semnul clar al faptului că şi-a împlinit din plin misiunea pentru care a apărut pe pământ, unde a realizat infinit de mult, având în vedere cât de mic este corpul ei.

Eu nu aveam şansa unei asemenea morţi care să confirme că mi-aş fi împlinit misiunea pentru care am fost creat. Nu realizasem absolut nimic. Aveam să îmbătrânesc, să dospesc ca un aluat şi apoi să dispar, fără să fi lăsat vreo urmă după mine, fără să dăruiesc nimic posterităţii, în afară de plăcinta Swammer, tarta sărată după care îţi rămâne o peliculă grasă pe cerul gurii. Nimic altceva decât plăcinta Swammer.

Aşa că puteam să-mi închei socotelile imediat. Ciuperca era tot acolo, la magazin, închisă bine, în sertarul cel mai de sus din stânga, cu o cheie la care doar eu aveam acces. Efectul ciupercii era imediat, în doar câteva ore aş fi intrat în letargie şi apoi mi-aş fi pierdut cunoştinţa. Iar doctorul ar

fi pus diagnosticul de deficienţă de organ şi nimeni n-ar fi bănuit că fusese o sinucidere. Iar eu m-aş fi eliberat.

Dar n-am fost în stare, pentru că nu eram capabil să mă mişc de pe bancă, nici măcar nu eram în stare să distrug desenele, mâinile mele refuzau să execute această simplă acţiune, impulsul muscular se oprea la vârfurile degetelor, paralizându-mă.

Nu ştiu cât timp am stat aşa, de unul singur. A apărut fără s-o remarc. Dintr-odată, m-am trezit cu ea pe bancă, alături de mine. Ca o umbră, nici măcar respiraţia nu i se auzea. Ochii ei apropiaţi, propriii mei ochi, se uitau spre albinele care zumzăiau în faţa noastră, sau poate că priveau în gol.

Ţinea în mână scrisoarea de la Dzierzon. Probabil că o găsise undeva în haosul din cameră, o descoperise şi o citise, aşa cum obişnuise şi altă dată să cotrobăie prin lucrurile mele. Pentru că fusese meritul ei tot timpul – magazinul ordonat, cartea de pe masa de scris. Atât doar că nu văzusem, că nu *dorisem* să văd.

Prezenţa unei alte fiinţe m-a ajutat să ies din starea de paralizie care pusese stăpânire pe mine. Sau poate că m-am eliberat doar datorită prezenţei ei. Acum ea era singura care îmi mai rămăsese.

Am luat schiţele şi i le-am pus în poală.

— Te rog să le distrugi tu în locul meu, i-am spus încet. Eu nu sunt în stare.

Rămase nemişcată pe bancă. Am încercat să-i surprind privirea, dar mă evita.

— Ajută-mă, am implorat-o.

Puse o mână peste desene şi rămase tăcută pentru o clipă.

— Nu, spuse ea.

— Dar sunt un gunoi, nu pricepi?

Vocea mea arăta că cedez, dar ea nu se lăsă afectată.

— E prematur, tată, poate că ne mai sunt de folos.

Am inspirat adânc. Am reuşit apoi să vorbesc calm, încercând să fiu raţional.

— Nu sunt bune de nimic. Vreau să le distrugi, pentru că eu nu sunt în stare. Ia-le de-aici, du-le… şi arde-le undeva… ca să nu văd şi să nu te pot opri! Fă un foc mare, cu flăcări până la cer.

Aş fi dorit ca aceste cuvinte să-i dea un impuls, s-o facă să se ridice şi să urmeze rugăminţile mele insistente, aşa cum obişnuia. Dar rămase pe bancă, răsfoind schiţele, trecându-şi uşor un deget peste liniile pe care mă străduisem să le fac drepte, pe detaliile cu care mă luptasem atât.

— Nu, tată. Nu.

— Dar vreau să faci asta! Am simţit iarăşi cum mi se strânge pieptul. Simţeam mâna tatălui meu în jurul cefei, râsul lui batjocoritor în urechi, pământul pe genunchi şi cureaua care mă aştepta. Ea era adultul, iar eu, copilul. Aveam din nou zece ani, şi ruşinea atârna greu pe umerii mei, deoarece eşuasem pentru a nu ştiu câta oară. Arde-le… fii bună!

Abia atunci am observat lacrimile din ochii ei. Lacrimile ei. Când le văzusem ultima oară? Nu le văzusem nici când obişnuia să stea ore în şir la căpătâiul meu, în iarnă, nici când îl adusese acasă pe Edmund beat criţă, nici când mă găsise întins pe pământ în pădure.

Ce idiot eram! Acestea erau şi schiţele ei, opera ei. Ea fusese de la bun început alături de mine, dar eu nu m-am văzut decât pe mine, cercetarea mea, schiţele mele, albinele mele. Abia acum înţelegeam că fuseserăm doi chiar din prima zi, că toate acestea îi aparţineau deopotrivă – albinele şi desenele.

— Charlotte. Mi-am înghiţit nodul din gât. Of, Charlotte! Ce fel de tată am fost pentru tine?

Se uită mirată la mine.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Tu… meritai mult… mult mai mult.

Îşi trecu mâna peste ochi, acum în privirea ei se citea doar mirare.

— Mai mult? Nu…

Aveam atâtea să-i spun, că ar fi meritat un tată mai bun, un tată care să se gândească şi la ea, că fusesem un idiot, preocupat doar de mine, în timp ce sprijinul ei fusese consecvent, în pofida acţiunilor mele. Dar vorbele erau mult prea măreţe pentru mine ca să le rostesc.

Nu mă simţeam în stare decât să-i iau mâna. Îmi dădu voie, dar se grăbi să o pună pe cealaltă peste schiţe, ca să nu le ia vântul.

Am rămas aşa, în tăcere.

Inspiră adânc de câteva ori, ca şi cum ar fi vrut să spună ceva, dar nu scoase nicio vorbă.

— Nu trebuie să gândiţi aşa, spuse ea în cele din urmă. Apoi întoarse capul şi se uită la mine cu ochii ei gri şi limpezi. Am primit mai mult decât orice altă fată. Mai mult decât orice altă fată pe care o cunosc. Tot ce mi-aţi arătat, tot ce mi-aţi povestit, toate lucrurile la care mi-aţi permis să asist… Tot acest timp pe care l-am petrecut împreună, toate discuţiile noastre, tot ce m-aţi învăţat… Pentru mine sunteţi… eu…

Nu-şi încheie propoziţia, rămase locului, şi, în cele din urmă, reveni:

— …nici n-aş fi putut avea un tată mai bun.

Am scăpat un suspin, fixând un punct în aer, fixând nimicul şi luptându-mă din răsputeri să nu plâng.

Am rămas aşezaţi, timpul trecea, natura ne împresura cu toate sunetele ei, ciripitul de păsări, foşnetul vântului, orăcăitul unei broaşte… Şi albinele. Zumzetul lor uşor mă liniştea.

Cu delicateţe, Charlotte îşi retrase mâna dintr-a mea.

— Nu trebuie să le mai vedeţi.

Se ridică, luă desenele cu ea, ducându-le cu amândouă mâinile, ca şi cum ar fi fost încă valoroase, şi dispăru în direcţia casei.

Am oftat adânc, cu recunoştinţă şi uşurare, dar şi cu conştiinţa că acum, da, acum se terminase totul.

Nu m-am ridicat în picioare, m-am uitat la albine, la perseverenţa acelui du-te-vino al lor, niciodată în repaus.

Niciodată, până în momentul când aripile li se vor fi frânt.

GEORGE

Stăteam iarăşi întins în pat, fără să-mi găsesc somnul. Totul era perfect pentru un somn bun: camera aerisită, liniştea şi întunericul. Dar oare nu era prea întuneric pentru această perioadă a anului? Mult mai întuneric decât altă dată. Apoi mi-a venit în minte lampa. Asta era cauza. Nu fusesem în stare s-o repar. Firele erau tot acolo, târându-se pe sus, pe perete, ca nişte viermi cu capete din bandă adezivă. În fiecare zi treceam pe lângă ele, iar vederea lor îmi strica orice bună dispoziţie, încă ceva ce nu reuşisem să termin. Chiar dacă ştiam că nu era cel mai important lucru pe care-l aveam de făcut. Mă puteam lipsi de lumina lămpii, de fapt amândoi puteam s-o facem. Şi nici Emma nu se plângea de lipsa ei. Presupun că nici Emma nu-i acorda atenţie, pentru că nu mă bătuse la cap. Dar cablurile târâtoare îmi aminteau de fiecare dată că erau doar o parte din tot ce nu funcţiona aşa cum ar fi trebuit.

Aveam nevoie de şapte ore de somn. Cel puţin. Mereu i-am invidiat pe cei care se mulţumeau cu puţine ore de somn. Cei cărora le erau suficiente doar cinci ore pe noapte şi apoi se simţeau în plină formă. Se spune că ei sunt cei care ajung cel mai departe în viaţă.

M-am întors înspre ceasul deşteptător. Ora 00:32. Mă foisem de la 23:08. Emma adormise imediat, iar eu am aţipit nu peste mult. Dar apoi m-am trezit brusc şi aveam mintea foarte limpede. Iar corpul meu lucra, nu-şi găsea locul, nu mai putea sta culcat pe saltea. Nu-mi găseam o poziţie confortabilă, eram foarte agitat şi, indiferent cum stăteam, tot nu mă simţeam bine.

Trebuia să dorm, dacă voiam să funcţionez normal a doua zi. Poate că o băutură m-ar fi ajutat.

Nu aveam băuturi tari, nu prea beam tării. Şi nici alte spirtoase. Dar am găsit o bere în frigider. Şi un pahar în dulap. Lipsea doar deschizătorul de bere. Nu era la locul lui, agăţat într-un cârlig deasupra chiuvetei, cel de-al patrulea

cârlig de la stânga la dreapta, între foarfecă şi paleta de prăjit. Dar unde era? Am deschis sertarul cu tacâmuri. Într-un compartiment, în interiorul sertarului, am dat peste un tirbuşon care avea câteva garnituri mâncate. Dar deschizătorul de sticle nu se afla acolo. Am deschis alt sertar. Nimic. Să-i fi schimbat Emma locul? Să-l fi pus altundeva? N-ar fi fost pentru prima dată.

Am cotrobăit mai departe, sertar cu sertar. A trebuit să pun deoparte berea, ca să-mi folosesc ambele mâini. Nici nu-mi păsa dacă făceam gălăgie. Dacă tot îşi găsise să schimbe totul, atunci trebuia să suporte măcar atâta lucru. Al dracului câte sertare şi cât de multe rahaturi erau în bucătăria asta! Aşa-zise ustensile folositoare, care doar adunau praful pe ele. Aparat de fiert ouă, râşniţă electrică de piper, un instrument care tăia merele în şase. Toate adunate într-o jumătate de viaţă de om. Era doar vina Emmei. Îmi venea să caut o pungă şi să încep să le arunc pe toate. Să fac ordine.

Dar în clipa aceea am dat de el. Era în sertarul mare, împreună cu lingurile de lemn, cu telurile şi cu polonicele. Chiar în fund. Jos de tot. Îi găsise un loc nou, evident. Am deschis imediat berea. Aveam chef să mă duc la ea, s-o trezesc şi să-i spun să nu schimbe întruna locul lucrurilor, fir-ar să fie! În cele din urmă, m-am răcorit cu o gură zdravănă de bere. Am simţit-o alunecând rece pe gât în jos.

Îmi chiorăia stomacul, dar nu-mi venea să mănânc. Nimic nu mă tenta. Oricum, şi berea avea calorii. Nu eram deloc obosit, doar neliniştit. M-am plimbat dintr-o parte în alta, am intrat în cameră şi am luat telecomanda. Dar m-am oprit brusc, pentru că ceva de pe peretele din sufragerie mi-a atras atenţia.

M-am dus până acolo. Stăteam în faţa lor. A schiţelor. Schiţele stupului standard al lui William Savage. Care, strict vorbind, n-a devenit niciodată standard pentru altcineva în afară de familia Savage, atârnate pe peretele casei lor, ferite de razele soarelui. Ramele impunătoare şi aurite luceau, fără niciun fir de praf, pentru că Emma le veghea.

Cerneala neagră pe hârtia gălbejită. Cifre. Măsurători. Descrieri rudimentare. Atât şi nimic mai mult. Dar în spatele lor se afla o istorie pe care familia mea o păstrase, transmiţând-o din generaţie în generaţie, de la crearea schiţelor, în 1852. Stupul standard trebuia să fie marea descoperire a lui William Savage, prin care să-şi înscrie numele în cartea de istorie. Dar nu luase în calcul existenţa unui alt american, mai rapid, Lorenzo Langsroth, care crease stupul standard înaintea lui. Iar lui Savage nu i se acordase nicio atenţie. Venise pur şi simplu prea târziu. Cam aşa se lucra pe vremuri, când inventatorii, fiecare pe câte un alt continent, lucrau separat la aceeaşi descoperire, fără să poată comunica nici prin fax, nici prin telefon şi nici prin e-mail.

În spatele oricărui mare inventator se află o duzină de alte persoane care lucrează la aceeaşi idee, dar vin prea târziu. Iar Savage se număra printre aceştia. Aşa că nici nu se îmbogăţise şi nici nu câştigase onoruri pentru el şi familia lui.

Soţia lui reuşise, din fericire, să mărite cea mai mare parte a fetelor. Dar fiul, Edmund, nu avusese o soartă la fel de bună. Un dandy turbulent care prinsese gustul alcoolului şi care dispăruse mai apoi în şanţurile Londrei.

O singură fiică a sa rămăsese nemăritată. Charlotte, cea care era şi cea mai inteligentă. Prima femeie din familia noastră. Charlotte îşi luase un bilet doar dus peste ocean. Iar cufărul ei se află încă în podul nostru. Cel cu care traversase Atlanticul, împreună cu un copil al cărui tată era necunoscut. Cei doi şi cufărul veniseră singuri în America. Iar în cufăr era toată averea ei. Miroase a vechi şi îmbâcsit. Nu-l folosim la nimic, dar parcă n-am inimă să-l arunc. În acest cufăr se aflase toată viaţa lui Charlotte. Inclusiv schiţele stupului standard, desenate de tatăl ei.

De-acolo începuse totul. Charlotte se ocupase şi ea de apicultură. Ca un hobby, pe lângă meseria ei de profesor şi director de şcoală. Avea doar trei stupi, dar cei trei stupi fuseseră suficienţi pentru ca băiatul să prindă gustul

apiculturii, aşa că mai construiseră câţiva stupi. Aşa şi fiul lui. Şi fiul fiului lui. Şi, în cele din urmă, bunicul meu, care trăise doar din apicultura.

Ale naibii schiţe!

Am lovit cu pumnul în geam. Bubui bine, iar durerea mi se răspândi pe mână în sus, în tot corpul. Rama tresăltă, dar rămase agăţată.

Trebuia să le dau jos de pe perete. Toate cele trei să dispară.

Le-am scos din cui şi le-am dus afară, în hol. Am căutat cei mai grei bocanci de iarnă cu talpă groasă.

M-am încălţat şi am ieşit în curte.

Trebuia să le calc în picioare şi să mă descotorosesc de ele, dar, în momentul acela, m-am gândit la zgomotul pe care l-aş face şi la Emma. Mi-am întors repede privirea către geamul de la dormitor. Nu se vedea lumină în cameră. Dormea.

Am cărat tablourile mai încolo, am deschis uşa magaziei şi le-am pus înăuntru, pe jos.

Aş fi putut să le scot din rame, dar voiam să aud zgomotul sticlei crăpând sub bocanci.

Am călcat. Din nou şi din nou, am sărit pe ele. Sticla se sparse, iar ramele tablourilor se rupseră. Exact aşa cum îmi imaginasem.

Apoi am scos desenele. Sperasem că se vor fi distrus de la bucăţile de sticlă spartă. Dar nu, hârtia era surprinzător de tare şi de rezistentă. Le-am pus unele peste altele, într-un vraf. Erau şase la număr şi am rămas aşa, privindu-le. Puteam să le dau foc, să pun un chibrit aprins sub ele şi să las toată opera de-o viaţă să dispară, să se facă scrum. Nu.

Le-am pus pe masa de lucru şi le-am examinat puţin. Ce desene lamentabile! Nu contribuiseră cu nimic la lumea asta. Meritau o soartă mizeră. În niciun caz să piară în foc, care era mult prea dramatic şi onorant pentru ele. Trebuia să găsesc altceva.

Şi atunci mi-a venit ideea.

Mi-am adunat forţele, am pus mâinile pe ele. Parcă se împotriveau, dar până la urmă am fost mai tare şi am început să rup hârtiile în fâşii lungi, încercând să le fac cât mai egale posibil. Dar îmi era prea greu cu şase odată. Nu puteam să le rup exact aşa cum îmi doream. Le-am împărţit în două. Câte trei laolaltă. Dar aşa dura prea puţin, iar eu voiam să dureze mult. Aşa că le-am luat pe fiecare, pe rând.

Îmi plăcea cum sună. De parcă hârtia ar fi strigat: „Îndurare. Îndurare!” Mă simţeam mai mult decât bine. Mă simţeam fenomenal, în sfârşit făceam ceva – acţionam aşa cum trebuie. Aş fi putut continua în felul ăsta toată noaptea.

Dar a trebuit să mă opresc în cele din urmă. Nu merita să le rup în bucăţi mult prea mici, pentru că atunci nu şi-ar fi atins scopul.

Am adunat bucăţile şi le-am luat cu mine. Nu m-am mai sinchisit să strâng ramele şi sticla, puteam s-o fac şi mâine, am ieşit doar afară în întuneric, am traversat curtea şi am deschis uşa de la intrare.

Am traversat veranda şi am intrat pe hol. Acolo, am deschis prima uşă la dreapta. Apoi am făcut doi paşi prin întuneric. Un sunet de apă care curge îmi aminti că iarăşi se stricase valva. Probabil că trebuia înlocuită. Nu m-am mai ostenit să aprind lumina şi să verific. Am lăsat schiţele, hârtiile să cadă pe jos. Gata de întrebuinţare. Acolo unde le era locul. La veceu.

tao

Stăteam într-o veche maşină electrică, dintre acelea care inundaseră piaţa în anii 2020, când energia solară era înfloritoare. Când am vizitat oraşul împreună cu părinţii mei, străzile erau încă inundate de ele, chiar dacă majoritatea erau vechi şi uzate. Dimpotrivă, maşina cu care mergeam noi acum – mare, neagră şi strălucitoare – fusese rezervată doar elitelor, şi nu celor de rând. Nu mai văzusem niciodată un astfel de vehicul în posesia unei persoane private sau a uneia sub un anumit rang. De altfel, la noi în zonă, doar poliţia şi personalul medical aveau maşini de tipul celei care îl transportase pe Wei-Wen la spital. Erau nişte simple cutii din material uşor, fabricate în aşa fel încât să aibă un consum redus de curent electric.

Maşina aceasta era mai mare şi mult mai sofisticată. Rareori trecea aşa ceva prin micul nostru oraş, iar când se întâmpla să zărim o astfel de maşină, cu geamuri întunecate, traversând silenţios oraşul, ne întrebam ce putea căuta în colţul nostru uitat de lume.

Pentru prima oară în viaţă mă găseam într-un vehicul atât de frumos. Mi-am pus mâna pe scaunul tapiţat cu o imitaţie de piele. Fusese neted cândva, dar acum era plin de crăpături. Deşi luxoasă, maşina era un hârb, după tapiţeria scaunelor sau mirosul îmbâcsit, cu greu camuflate de deodorant şi produsele de întreţinere.

Femeia îmi indică să mă aşez pe bancheta din mijloc, în timp ce ea se aşeză în faţă şi dictă pilotului automat o adresă. Numele nu-mi spunea nimic. Maşina porni. Vedeam doar ceafa femeii. Era tăcută. O clipă m-am gândit dacă s-o rog să oprească, să mă lase să cobor, dar ştiam că n-ar fi folosit la nimic. Nu aveam de ales. Şi era ceva în ochii ei care îmi spunea că refuzul meu ar fi avut repercusiuni.

De altfel… Poate că mă conducea la Wei-Wen. Era tot ce conta pentru mine.

Am mers aproape o oră. Cu cât ne apropiam de periferia oraşului, drumul era din ce în ce mai pustiu, iar după ce am ieşit din oraş rămăseserăm singure pe şosea. Niciun semafor de pe drum nu funcţiona. Treceam în viteză pe străzi, fără să ne facem griji legate de alte eventuale vehicule. Indicatoarele îmi spuneau că ne îndreptam spre Shunyi. Nu ştiam nimic despre această regiune, dar construcţiile dezvăluiau un trecut îmbelşugat. Clădiri retrase, spaţioase, cu trei sau patru etaje, situate în grădini imense, care fuseseră reprezentative cândva, dar care acum erau dărăpănate şi înconjurate de grădini în paragină. Am trecut pe lângă un fost teren de golf care acum era doar un câmp acoperit de buruieni, cu excepţia câtorva locuri răzleţe, cu timide încercări de agricultură. O mare parte a zonei era abandonată şi mă întrebam de ce nimeni nu încerca să o cultive. Sau poate că plecaseră cu toţii?

În sfârşit, maşina se opri. Femeia coborî, rugându-mă s-o urmez.

Ne-am dat jos într-o piaţă în mijlocul căreia se găsea o fântână arteziană, altădată impunătoare, dar acum ruginită. Pe fundul bazinului am observat statuia căzută a unui cocor. Să fi fost opera naturii sau a unor vandali? Nu se auzea nicio maşină, doar vântul care se izbea de clădiri, şuierând prin ferestrele şi ţiglele prost fixate; era chiar sunetul muşchilor Pământului care, lent, dar sigur, îşi lua revanşa asupra civilizaţiei şi încerca să extermine omenirea.

La auzul unor voci, am ridicat privirea. Pe acoperişul unei clădiri înalte am zărit doar siluetele a doi oameni, pe fundalul cerului. Vorbeau, fără să pot distinge însă cuvintele. Ţineau ceva în mâini şi apoi lăsară obiectul să cadă în aer. Umbre rotunde îşi luară zborul spre centrul oraşului. Citisem despre computerele teleghidate de odinioară, care puteau zbura. Drone. Să fi fost nişte drone? Pe cine trebuiau să urmărească? Deodată, mi-am dat

seama că poate mă urmăriseră şi pe mine înainte să bănuiesc ceva, şi că deja ştiau multe despre mine.

— Intrăm aici, spuse femeia.

Clădirea nu avea nici nume şi nici vreo firmă care să-mi spună ce ascunde. Femeia îşi aşează mâna pe o suprafaţă de sticlă montată în zid, cu toate cele cinci degete pe cinci puncte marcate pe sticlă. Dintr-odată, două uşi se dădură la o parte. Funcţionau electric, deşi, aparent, zona era lipsită de electricitate.

Mă conduse în clădirea mare. Am tresărit în momentul în care aproape c-am dat peste un tânăr paznic de la intrare. M-am întors şi am mai descoperit şi alţii, îmbrăcaţi în uniformă exact ca a lui. O salutau scurt pe femeie, iar ea le răspundea, continuându-şi grăbită drumul.

Am urmat-o prin holul mare şi apoi în interiorul unui spaţiu deschis de birouri. Peste tot pe unde treceam erau oameni. Părea ireal, după aceste săptămâni petrecute în oraşul pustiu. Toţi erau asemenea paznicului, amabili, curaţi, şi nu dădeau impresia să fi făcut muncă fizică în aer liber. Lucrau rapid, mulţi în faţa unor monitoare mari, în timp ce, pe alocuri, alţii ţineau şedinţe în locuri amenajate special pentru acest scop. Un peisaj transparent. Pereţii erau din sticlă, iar birourile, deschise, însă totul era sufocat de covoare moi şi mobile greoaie. În mai multe locuri era cât pe ce să mă împiedic de nişte aspiratoare care lucrau pe jos, absorbind murdăria pe care nici nu o puteam vedea.

Decăderea nu ajunsese încă până aici, de parcă aş fi nimerit într-o lume care aparţinea trecutului.

În sfârşit se opri. Eram la capătul unui coridor. În faţa noastră, un perete, primul care nu mai era făcut din sticlă. Era din lemn lustruit, închis la culoare. Femeia bătu scurt în uşa masivă, sculptată. Trecură doar câteva secunde, uşa scoase un bâzâit şi se deschise cu un clic.

Wei-Wen. Să fi fost aici? Am început să tremur dintr-odată.

— Poftiţi! spuse arătând din cap spre uşă.

Am intrat ezitând.

Uşa se închise în spatele meu. Am auzit sunetul reluându-se, un sunet ascuţit şi apoi un clic. Mă închisese înăuntru.

Încăperea era spaţioasă şi luminoasă, fără să aibă geamuri. Şi aici erau covoare pe jos. Pereţii erau acoperiţi cu textile şi draperii grele, din tavan şi până în podea. Ce era în spatele lor? Pereţi? Sau poate că ascundeau altceva. Oameni, uşi spre alte încăperi? Oare mi s-a năzărit? Să fi fost o vagă mişcare acolo, în dreapta? M-am întors repede. Dar nu; perdeaua atârna la fel de nemişcată. Sunetul discret de afară era asurzitor comparativ cu tăcerea de aici, dinăuntru. Poate că încăperea fusese în aşa fel concepută încât niciun sunet să nu pătrundă. Sau să scape afară. Poate că era o cameră ce trebuia protejată de orice sunet din exterior. Sau poate ca să nu iasă niciun sunet de aici. Doar gândul acesta îmi făcu pulsul să crească.

Draperiile din dreapta mea se unduiră şi, brusc, au fost date la o parte. Din spatele lor ieşi o femeie mai în vârstă. Zâmbea uşor. Figura nu-mi era străină. Modul în care îşi ţinea capul, cămaşa cu gulerul închis. Reţeaua de riduri din jurul ochilor. O văzusem de mai multe ori, dar niciodată în realitate.

Pentru că era Li Xiara. Vocea de la radio, liderul Comitetului, organul suprem al ţării noastre.

Am făcut un pas înapoi, dar ea continua să zâmbească.

— Îmi pare rău c-a trebuit să ne întâlnim în felul acesta, spuse ea încet. Dar nu mai puteam evita să vorbim cu dumneavoastră, zise, punându-şi mâna pe speteaza unui fotoliu moale. Vă rog, luaţi loc.

Fără să aştepte, se aşeză în fotoliul de vizavi.

— Ştiu că aveţi multe întrebări. Îmi pare rău că n-am putut veni eu însămi să vă iau. Sper să putem clarifica situaţia. Vorbea blând şi rezervat, ca şi cum ar fi citit dintr-un manual.

Am rămas aşa, faţă în faţă, cu capul la acelaşi nivel.

Nu mă puteam împiedica s-o privesc. Fără filtrele fotografiilor oficiale, faţa ei era altfel. Poate pentru că nu eram obişnuită s-o văd atât de aproape, în carne şi oase.

Inima îmi stătu în loc. Treptat, începeam să înţeleg amploarea situaţiei în care mă aflam. Această femeie... Ce fel de alegeri făcuse ea? De ce era ea răspunzătoare? De moartea oraşului? De situaţia unui tânăr într-un restaurant? De bătrânii lăsaţi să moară? De tinerii care ajunseseră doar nişte stafii, atât de disperaţi, încât se transformaseră în prădători? De soarta mamei mele?

Nu. Trebuia să-mi înăbuş aceste gânduri, să nu dau curs întrebărilor şi criticii, deoarece ea ştia mai multe decât mine.

— V-aş fi recunoscătoare dacă mi-aţi putea spune de ce mă aflu aici.

Am preluat stilul ei de a vorbi, cât mai senin şi mai blând. Privirea ei zăbovi asupra mea.

— La început ne păreaţi o problemă.

— Poftim?

— Mai ales atunci când aţi venit la Beijing. A făcut o pauză. Dar mai apoi... Voiam să vă contactăm, nu voiam ca dumneavoastră, amândoi, să trăiţi în necunoştinţă de cauză. Dar trebuia să fim absolut siguri de la bun început.

— Siguri de ce?

Se aplecă în faţă, ca şi cum ar fi vrut să se apropie de mine.

— Acum suntem siguri.

N-am răspuns. Vocea ei calmă mă înfuria, dar întrebările mele n-ar fi dus nicăieri.

— Şi poate c-a fost mai bine aşa, totuşi, continuă ea. Că aţi descoperit răspunsurile singură.

Am tras adânc aer în piept, încercând să-mi păstrez calmul.

— Nu înţeleg la ce vă referiţi.

— Veţi avea posibilitatea să jucaţi un rol în perioada următoare. Şi sperăm că veţi dori să colaboraţi.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Voi ajunge şi acolo. N-aţi putea să-mi spuneţi, pentru început, ce credeţi că s-a întâmplat cu fiul dumneavoastră? La ce concluzie aţi ajuns?

Mă forţam să-mi păstrez calmul. Îmi prezenta situaţia, iar eu nu aveam de ales decât să mă supun, să colaborez. Ce s-ar fi putut întâmpla dacă dădeam greş?

— Cred că lui Wei-Wen i s-a întâmplat ceva ce are importanţă pentru mult mai mulţi oameni, nu doar pentru mine, am spus încet. Sau pentru el.

Ea încuviinţă, dând din cap.

— Şi ce altceva?

— Cred că din cauza asta l-aţi luat. Şi că ceea ce s-a întâmplat ar putea fi… ar schimba totul.

Ea aştepta.

— N-aţi putea să-mi spuneţi unde se află? Acum imploram. Nu ştiu mai mult!

Tăcea. Privirea îi rămăsese suspendată în aer.

Deodată parcă totul se opri înăuntrul meu şi n-am mai putut suporta vocea ei calmă şi propovăduitoare, misterele, privirea impasibilă şi zâmbetul din colţul gurii, imposibil de interpretat.

— Dacă vă spun că nu ştiu nimic!

Dintr-un salt am ajuns la ea.

Tresări în fotoliu.

Am înşfăcat-o de umeri. Pentru prima dată îşi schimbă expresia şi o umbră de teamă străpunse masca imperturbabilă de pe faţa ei.

— Unde-i Wei-Wen? am strigat. Unde e? Ce s-a întâmplat cu el?

Am încercat s-o trag de la locul ei.

— Nu mai suport! Înţelegeţi? E copilul meu!

O zgâlţâiam de umeri. Eram mai puternică, mai rezistentă decât ea, după o viaţă de muncă fizică. N-avea nicio şansă, am împins-o spre uşă, izbind-o de lemnul acesteia. Faţa i se crispă.

În sfârşit reuşisem să zdruncin ceva în interiorul ei. Dar nu i-am dat drumul. O ţineam strâns şi strigam.

— Unde-i Wei-Wen? Unde este?

Din spatele meu apărură gărzile, mă smulseră din încleştare şi mă trântiră la pământ, ţinându-mă acolo jos, în timp ce din adâncul meu răbufniră tânguiri profunde.

— Wei-Wen… Wei-Wen… Wei-Wen…

Mă privea de deasupra mea. Din nou la fel de implacabilă, îşi aranjă puţin hainele şi îşi regăsi suflul.

— Lăsaţi-o!

Ezitând, gărzile mă eliberară. Am rămas acolo în şezut şi aplecată în faţă, fără să mai opun rezistenţă; nu mai era nimic de făcut. Li Xiara se îndreptă încet spre mine, se aplecă şi îmi puse mâna pe cap, ţinând-o aşa o secundă, apoi o coborî uşor de-a lungul obrazului şi mă prinse de bărbie. După aceea, cu mare grijă, îmi împinse faţa în sus, astfel ca privirea mea să o întâlnească pe a ei.

Şi dădu afirmativ din cap.

Era culcat pe un cearşaf alb, într-o încăpere cu lumină orbitoare. Dormea. O pătură îi ascundea trupul. I se vedea doar capul. Avea obrajii încă moi şi bucălaţi, chiar dacă slăbise între timp. Orbitele ochilor se conturau asemenea unor umbre. M-am apropiat, şi atunci am descoperit că-i răseseră părul de pe o parte a capului. Am mai făcut un pas înainte şi am înţeles motivul. O zonă din spatele urechii, chiar la rădăcina părului, era roşie. Înţepătura. M-am împotrivit dorinţei de a mă repezi spre el. Eram singură, dar ştiam că se uitau la mine. Mă observau mereu. Dar nu din acest motiv am rămas pe loc.

Atâta vreme cât păstram distanţa de doar doi metri, puteam continua să cred că dormea.

Puteam să cred că dormea şi să ignor cristalele de gheaţă care creşteau ca nişte plante cărătoare din podea în sus, pe picioarele patului.

Puteam să cred că dormea şi să ignor norul alb care rămânea suspendat în aer de fiecare dată când expiram aerul cald din plămâni.

Puteam să cred că dormea şi să ignor că el nu scotea niciun nor alb şi că deasupra patului lui, deasupra cearşafului alb, aerul era imobil, limpede şi rece.

GEORGE

Mirosea a ars la ferma lui Gareth. Miros dulceag de miere şi de benzină. Fumul m-a lovit în momentul în care am deschis portiera.

Stătea cu spatele la mine şi cu faţa îndreptată spre focul de câţiva metri înălţime. Stupii nu fuseseră clădiţi, ci aruncaţi unii peste alţii într-un morman dezordonat. Focul duduia, pocnea şi arunca scântei. Asta mi se păru amuzant. Ca şi cum ar fi avut propria voinţă, ca şi cum i-ar fi făcut plăcere să distrugă o muncă de-o viaţă. Ţinea o canistră de benzină în mână, braţul îi atârna fără vlagă, poate uitase că-l mai avea.

Se întoarse şi dădu cu ochii de mine. Nu păru deloc surprins.

— Câţi? am întrebat eu arătând spre foc.

— Nouăzeci la sută.

Nu numărul stupilor, nici numărul coloniilor de albine, ci procentul. Ca şi cum ar fi fost doar o chestie matematică. Dar ochii lui spuneau cu totul altceva.

Făcu câţiva paşi, puse canistra deoparte, dar o luă din nou în mână, dându-şi seama că nu putea s-o lase aşa acolo, în mijloc.

Era roşu la faţă, avea pielea atât de uscată, încât stătea să se crape, iar o iritaţie cutanată se întindea în sus, pe gâtul lui ars de soare.

— Dar tu? întrebă înălţându-şi capul.

— Cea mai mare parte.

Dădu din cap.

— I-ai ars?

— Nu ştiu dacă are vreun sens, totuşi.

— Nu merită să refoloseşti stupii. Sunt impregnaţi.

Avea dreptate. Miroseau a moarte.

— Nu mi-am închipuit că vor ajunge până aici, spuse.

— Credeam că era din cauza întreţinerii lor proaste.

Colturile buzelor lui Gareth se ridicară, formând un fel de zâmbet.

— La fel şi eu.

Îmi amintea de băiatul care fusese altădată, singur în curtea şcolii, cu ghiozdanul gol, aruncat la picioare, cu cărţile călcate în picioare şi creioanele împrăştiate împrejur, toate mânjite cu noroi. Dar nici atunci nu se dădea bătut, luând-o la fugă. Dimpotrivă, stând pe vine, îşi aduna cărţile, ştergea noroiul de pe ele cu mâneca puloverului, culegea creioanele, punând totul în ordine, aşa cum mai făcuse de sute de ori înainte.

Îmi veni, din senin, să întind mâna şi să-l strâng de braţ.

Atunci lăsă capul în pământ, figura i se descompuse şi cedă sub ochii mei.

Scoase trei hohote fierbinţi.

Corpul i se cutremura sub mâna mea. Se încordă ca şi cum ar mai fi urmat ceva. Am continuat să-l ţin strâns de braţ. Dar nu urmă nimic. Trei hohote, şi nimic mai mult.

Apoi se îndreptă, îşi şterse ochii cu dosul palmei, fără să se uite la mine. Deodată, o rafală de vânt trimise fumul spre noi. Lacrimile începură să curgă nestăvilite.

— Ce fum afurisit! am spus.

— Da, confirmă el. Ce fum afurisit!

Am rămas nemişcaţi. Se scutură puţin, apoi se adună şi abordă iarăşi rânjetul său obişnuit.

— Aşadar, George, cu ce te pot ajuta azi?

Gareth avusese dreptate. Stupii veniră imediat. Allison aprobă împrumutul fără să clipească, iar după doar două zile un camion gri parcă în curtea fermei mele. Un tip morocănos coborî din vehicul şi mă întrebă unde să-i pună.

Îi descărcă pe câmp, înainte să apuc să ajung la el. Nu spuse niciun cuvânt, îmi întinse doar un clipboard pe care era prinsă o hârtie şi îmi ceru să semnez de primire.

Iată-i aici. Rigizi. Aveau culoarea oţelului, asemenea camionului care îi adusese. Miroseau a vopsea industrială. Un lung şir de stupi. Fiecare era imaginea fidelă a

următorului. M-am înfiorat de dezgust şi m-am întors cu spatele.

Speram doar ca albinele să nu simtă diferenţa.

Dar cu siguranţă că aveau s-o facă.

Căci ele simţeau tot.

tao

Băiatul aşează orezul fiert în faţa mea pe masă. Ultima dată îl servise cu câteva bucăţele de legume şi puţin ou. Azi avea doar nişte arome şi acel sos ciudat de soia. Mirosul mă înţepa în nări, trebuia să mă aplec în altă parte ca să nu vomit. Abia dacă mâncasem ceva în ultimele zile, chiar dacă Li Xiara îmi dăduse bani destui. Mai mult decât destui. Dar nu puteam mânca altceva în afară de biscuiţii uscaţi. Mă ardea fiecare muşchi, gura mi-era uscată, pielea de pe mâini mi se crăpa. Nu ştiam dacă eram deshidratată pentru că abia dacă puteam bea, sau pentru că dădusem frâu liber lacrimilor. M-am uscat de-atâta plâns, am plâns până ce mi-au secat lacrimile şi am rămas goală pe dinăuntru. Dar vocea lui Li Xiara îmi şterse mai apoi lacrimile. Mă vizita zilnic, îmi vorbea tot timpul, îmi explica în mod convingător. Şi încet, pe măsură ce vremea trecea, vorbele ei căpătau sens. Le sorbeam, aproape cu lăcomie. Poate că-mi doream ca ele să aibă un sens. Şi, urmărind-o pe ea, nu mai eram nevoită să gândesc de una singură.

— L-aţi iubit mult prea mult, spuse ea.

— Este posibil să iubeşti pe cineva prea mult?

— Aţi fost ca toţi părinţii. Aţi dorit să-i daţi totul copilului dumneavoastră.

— E-adevărat. Doream să-i dau totul.

— Iar totul este mult prea mult.

Pentru câteva fracţiuni de secundă, secunde sau minute, chiar aveam senzaţia că înţelegeam sensul celor spuse de ea, pentru ca, mai apoi, să cad în neantul lipsei de sens. Tot ce-mi spunea devenea atunci doar o simplă vorbărie, şi aveam un singur gând: Wei-Wen. Wei-Wen, copilul meu.

Cu o zi în urmă venise pentru ultima dată. Nu mai aveam ce să vorbim, îmi spusese ea. Trebuia să plec acasă, în orăşelul meu, să-mi las deoparte durerea şi să împlinesc un nou ţel. Voia ca eu să ţin cuvântări în public, să vorbesc despre Wei-Wen, despre revenirea albinelor. Despre scopul

pe care ni-l fixaserăm amândouă, respectiv ea: să crească albinele într-un cadru supravegheat, să facă o apicultură utilă, să le cultive ca pe nişte plante, în speranţa că ele se vor reproduce rapid, astfel încât totul să fie din nou ca odinioară. Mă asigurase că Wei-Wen urma să devină un simbol. Iar eu aveam să mă transform din mama îndoliată în mama care reuşise să înţeleagă întreg contextul şi care se pusese la dispoziţia comunităţii. „Dacă eu, care am pierdut totul, pot, atunci puteţi şi voi.” Nu-mi dădea de ales. Ceva din interiorul meu a înţeles de ce. Am înţeles că şi ea făcea ce trebuia, sau ce credea ea însăşi că trebuie să facă. Chiar şi aşa, tot nu ştiam dacă aveam să reuşesc, dacă aveam resursele necesare să fac ce-mi cerea.

Pentru că singurul lucru care îmi dădea un sens în viaţă era el. Faţa lui. Încercam să mă agăţ de ea, de faţa lui încadrată de feţele noastre, a lui Kuan şi a mea. El se uita în sus la noi. „Mai vreau. Mai vreau. Unu, doi, trei, şi hop.” Cravata roşie care flutura în vânt.

A doua zi urma să plec. Wei-Wen rămânea în continuare aici. Ulterior, puteam să-i fac o înmormântare frumoasă. Dar nu era important. Corpul lui mic şi rece, acoperit cu un strat de gheaţă, nu mai semăna oricum cu el. Faţa *aceea* nu mai era a lui, nu mai semăna oricum cu cea pe care mă străduiam să mi-o amintesc.

Am împins bolul spre băiat.

— E pentru tine.

Mă privi întrebător.

— Dar dumneavoastră nu mâncaţi?

— Nu. L-am luat pentru tine.

Rămase în picioare, balansându-se de pe un picior pe altul.

— Aşază-te.

Am auzit cât de rugătoare era vocea mea.

Scoase rapid scaunul de sub masă şi apoi îşi trase bolul în dreptul lui, îl privi aproape fericit pentru o clipă, înainte să-l ridice şi să şi-l toarne în gură.

Îmi făcea bine să-l văd mâncând. Să-l văd hrănindu-se. Am rămas aşa, şezând şi studiindu-l în timp ce îşi îndesa orezul în gură, abia reuşind să mestece între două înghiţituri.

După ce-şi potoli foamea de lup, se linişti, concentrându-se să ducă mai încet beţigaşele la buze, ca şi cum şi-ar fi amintit brusc de codul bunelor maniere.

— Mulţumesc, spuse el încet.

I-am zâmbit drept răspuns.

— Ai noutăţi? l-am întrebat după ce l-am mai lăsat să mestece.

— Despre ce?

— Despre familia voastră. Rămâne să locuiţi aici în continuare?

— Nu ştiu. Privi tăblia mesei. Ştiu doar că tata are regrete în fiecare zi. Credeam că aveam să fim în siguranţă aici, că trebuia să rămânem aici, dar apoi totul s-a schimbat. Suntem în plus acum.

— Nu puteţi pleca?

— Unde să mergem? Bani nu mai avem şi nici unde să ne ducem.

Din nou m-a acaparat sentimentul de neputinţă. Încă un lucru împotriva căruia nu mă puteam apăra.

Ba nu. Nu era ceva insurmontabil. Puteam să ajut, *era* ceva ce puteam rezolva eu însămi.

Am ridicat privirea.

— Haideţi cu mine.

— Ce vreţi să spuneţi?

Mă privi stupefiat.

— Mă întorc acasă împreună cu voi.

— Plecaţi acasă?

— Da… mă întorc acasă.

— Dar… nu avem permis. Nu ne vor da voie. Şi ce vom munci? E de lucru acolo?

— Promit că vă ajut.

— Dar alimente?

— Aici e mult mai rău.

— Da…

Puse beţigaşele deoparte. Bolul de orez era gol. Mai rămăsese doar un bob de orez pe fund. Îl descoperi, luă beţigaşele ca să-l culeagă, dar le puse imediat înapoi când văzu că-l observam.

— N-aveţi încotro, am murmurat. Veţi muri dacă rămâneţi aici.

— Poate că e totuna.

Era ceva sălbatic în vocea lui şi îmi evită privirea.

— …Ce vrei să spui? am insistat.

Era inacceptabil. Nu el, el, care era atât de tânăr.

— Nu contează ce se întâmplă cu noi, spuse el cu capul plecat. Cu tata şi cu mine. Unde locuim. Aici. Împreună. Sau singuri. Nu contează. Răguşi. Îşi drese glasul. Nimic nu mai este important acum. N-aţi înţeles asta?

N-am reuşit să răspund. Vorbele lui reflectau ceea ce spunea Li Xiara: „Niciunul dintre noi nu este important”. Dar, în timp ce ea vorbea despre comunitate, el vorbea despre singurătate.

M-am ridicat brusc, trebuia să-l fac să tacă. Firicelul fragil de speranţă de care mă agăţasem urma să se rupă. Mă uitam oriunde altundeva numai la el nu, în timp ce mă îndreptam spre uşă.

— Să vă faceţi bagajele, am murmurat. Mâine plecăm.

După ce m-am întors în cameră, mi-am scos repede geanta. Nu dură mult să împachetez puţinele lucruri pe care le luasem cu mine. Hainele, câteva obiecte de toaletă şi încălţămintea de schimb. Am verificat prin cameră să nu fi uitat nimic. Şi atunci am dat de ele. Cărţile. Fuseseră acolo tot timpul, dar nu le văzusem, deveniseră o parte din decorul camerei, clădite într-un teanc pe noptieră. Nici nu le mai atinsesem din ziua în care venise femeia-gardian să mă ducă la Li Xiara. Nu le-am mai luat ca să citesc din ele, nici măcar o singură dată, deoarece cuvintele probabil că nu aveau prea multă însemnătate, ca şi tot restul, de altfel.

Trebuia să le înapoiez, poate că mai ajungeam la bibliotecă. Dar ezitam, cu ele în mâini. Am simţit coperta plastifiată a uneia dintre ele lipindu-mi-se de degete. Le-am pus pe celelalte pe pat, păstrând-o pe aceea. Era *Apicultorul orb.* Nu reuşisem niciodată s-o citesc până la capăt. Am deschis-o.

GEORGE

Emma plângea iarăşi. Curăţa cartofi cu spatele la mine şi plângea. Lăsă lacrimile să-i curgă fără oprire, scoţând câte un suspin din când în când. Plângea destul de des în ultima vreme. Plângea la înmormântări, oriunde şi oricând, fie că spăla pe jos, gătea sau se spăla pe dinţi. De fiecare dată când se întâmpla asta, îmi venea s-o iau la goană, nu făceam faţă şi încercam să găsesc scuze ca să plec.

Din fericire, nu prea stăteam în casă. Lucram de dimineaţă până seara. I-am angajat pe Rick şi pe Jimmy cu normă întreagă. Banii, cei împrumutaţi de la bancă, se scurseseră din cont. Până la urmă, n-am mai catadicsit să verific. Nu suportam să mă uit la soldul tot mai redus. Nu ne mai rămăsese decât să lucrăm. Doar să lucrăm. Fără să primim vreun venit, încă puteam să mai salvez ceva. Ca să fac rost de bani să plătesc împrumutul.

Slăbisem. Kilogramele se topeau unul după altul. Zi de zi. Noapte de noapte, pentru că dormeam prost. Emma avea grijă de mine, mă servea, orna mâncarea cu felii de castravete şi morcov ras, dar fără rezultat. Mâncarea nu avea gust, parcă era rumeguş pe cerul gurii. Mâncam doar fiindcă trebuia să mă hrănesc ca să nu-mi pierd forţele şi să pot ieşi la muncă în continuare. Ştiam că Emma ar fi preferat să-mi gătească zilnic muşchi de vită la grătar, dar făcea şi ea economii. Nu vorbeam nimic despre asta, însă probabil că nu eram singurul care observase că banii intraseră la apă.

Nu prea mai spuneam nimic despre nimic în ultima vreme. Nu ştiam ce se întâmplase cu noi. Îmi era dor de nevasta mea, care era prezentă, şi totuşi, nu. Sau poate că, de fapt, *eu* eram cel absent.

Suspina. Voiam s-o iau în braţe, aşa cum obişnuiam. Dar corpul meu se împotrivea. Toate lacrimile ei se adunau în acel imens lac de acumulare care ne despărţea.

Am ieşit din bucătărie, sperând să nu observe.

Dar se întoarse.

— Vezi bine că plâng.

N-am răspuns. Nu prea eram bun la dat replici.

— Hai, vino aici! spuse ea uşor.

Era prima dată când mă ruga să vin. Şi, cu toate acestea, am rămas în picioare.

Ea aştepta. Ţinea încă într-o mână instrumentul de curăţat cartofi, iar în cealaltă, un cartof. Am aşteptat şi eu. În speranţa că-i va trece. Dar de data asta nu.

— Nici nu-ţi pasă, gemu ea încet de tot.

— Sigur că-mi pasă, am spus, chiar dacă n-am fost în stare să-i întâlnesc privirea.

Îşi ridică braţele puţin mai sus.

— Smiorcăitul n-ajută la nimic, am continuat.

— N-ajută la nimic să nu ne consolăm unul pe altul.

Denatura cuvintele mele, aşa cum îi era obiceiul.

— Nu reuşim să facem mai mulţi stupi dacă stau aici şi te consolez, am spus. Nici mai multe regine sau albine. Nici miere în cantităţi mai mari.

Îşi lăsă braţele să cadă. Se întoarse.

— Du-te la treabă atunci.

Dar am rămas acolo în picioare.

— Du-te şi lucrează! reluă ea.

Am făcut un pas înspre ea. Şi încă unul. Puteam să pun o mână pe umărul ei. Puteam s-o fac. Ne-ar fi ajutat, desigur. Pe amândoi.

Am dat să-i ating spatele. Nu observă, pentru că se reapucase de curăţatul cartofilor; luă un alt cartof din apa murdară, îl cojea cu mişcări rapide, aşa cum făcuse de sute de ori înainte.

Mâna mea rămase suspendată în aer, dar nu ajunse s-o atingă.

În acelaşi moment sună telefonul.

Am lăsat braţul jos, m-am întors şi am ieşit pe hol, să răspund.

Era o voce tânără, aproape de fetiţă. Întrebă dacă vorbea cu mine şi i-am confirmat.

— Am numele dumneavoastră de la Lee, spuse ea. Am fost colegi de şcoală.

— Aşa.

Prin urmare, nu putea să fie la fel de tânără precum părea la telefon.

Vorbea repede. Era pricepută la cuvinte, isteaţă. Lucra pentru un canal de televiziune, făcea un film, spuse ea.

— Este despre CCD.

— Da?

— Colony Collapse Disorder. Sindromul colapsului coloniilor de albine.

Rostea cuvintele încet şi cu o claritate exagerată.

— Ştiu bine ce este CCD.

— Facem un documentar despre moartea albinelor şi despre consecinţele ce vor apărea în timp. Aţi experimentat sindromul pe propria piele.

— V-a spus Lee?

— Am vrea să fie o experienţă personală, zise ea.

— Personală. A, da.

— Am dori să petrecem o zi cu dumneavoastră şi să vă însoţim pe teren, să ne împărtăşiţi trăirile dumneavoastră.

— Trăirile mele? Nu prea am multe de spus.

— Ba da. Dimpotrivă. Şi tocmai asta vrem să arătăm. Cum este atins fiecare dintre noi de acest sindrom. Cum v-a distrus munca de-o viaţă. Aţi mai trăit o astfel de situaţie? V-a fost greu?

— N-aş zice că mi-a luat pâinea de la gură, am spus, şi dintr-odată am simţit că-mi displace tonul ei. Îmi vorbea ca unui câine rănit.

— Nu? Pentru că din câte am înţeles v-aţi pierdut toate albinele.

— Da. Dar am înlocuit o mare parte din ele.

— A!

Se făcu linişte.

— Albinele lucrătoare trăiesc doar câteva săptămâni în timpul verii. Iar punerea în funcţiune a unui stup nu durează chiar aşa de mult timp.

— Înţeleg. Deci cu asta vă îndeletniciţi acum, nu-i aşa? Să puneţi în funcţiune stupii cei noi.

— Exact.

— Excelent! spuse ea.

— Poftim?

— Putem folosi chestia asta. Minunat! V-ar conveni să venim săptămâna viitoare?

Am închis telefonul. Receptorul era ud tot de transpiraţie. Aveam să ajung la televizor. Ajunsesem unul numai „bun de folosit”. Acum era imposibil să mă mai eschivez. Încercasem, dar ea mă dusese cu vorba. Era mai rea decât Emma.

La postul naţional de televiziune. Toate statele urmau să vadă emisiunea. Dumnezeule!

Emma intră în cameră, ştergându-şi mâinile de un prosop. Avea ochii roşii, dar, din fericire, erau uscaţi.

— Ce este?

I-am explicat cine sunase.

— Un interviu despre albine? Dar de ce noi?

— Nu noi. Vor să vorbească doar cu mine.

— Dar de ce ai acceptat?

— Poate că interviul va aduce o schimbare. Poate că autorităţile vor face ceva, am spus, remarcând cum copiam vorbele tipei care sunase.

— Dar de ce noi?

— Eu, am spus apăsat şi i-am întors spatele. Nu mai suportam alte întrebări, alte plânsete şi cicăleli.

Brusc, am simţit-o din nou. Oboseala. N-o mai simţisem în ultimele săptămâni, de la venirea lui Tom, în iarnă. Dar revenise. Dacă m-aş fi întins pe jos în hol, aş fi adormit imediat. Podeaua de lemn uzată mă îmbia. Mă gândeam la termometrul lui Tom decorat cu ursuleţi, la piuitul pe care-l scotea. Mi-aş fi dorit să arate temperatură înaltă, febră mult mai mare. Doar ca să pot rămâne la pat. Întins pe o pernă moale, sub o plapumă caldă, ca un capac peste întregul meu corp. Să-mi iau temperatura, iar febra să nu mai scadă niciodată.

Dar nu mă puteam duce să mă culc. Nici măcar nu puteam să mă aşez.

Pentru că afară mă aşteptau stupii. Gri şi goi pe dinăuntru. Mult prea uşori. Trebuia să-i umplu. Eu eram singurul care putea s-o facă. Şi urma să mai apar şi la televizor. Trebuia să arăt că eram în plină activitate. Că nu mă lăsasem doborât de sindromul colapsului coloniilor de albine.

Combinezonul atârna fără vlagă în cui. Pălăria cu plasă era chiar deasupra.

Dedesubt erau cizmele. Aveam impresia că un om în doar două dimensiuni se ascunsese în perete. Mi-am scos haina şi m-am schimbat în hainele de lucru. Mi-am tras fermoarul combinezonului, asigurându-mă că totul este bine închis.

— E aproape ora mesei, spuse Emma.

Stătea acolo, fără să tină nimic în mână.

— Pot aştepta până diseară.

— Dar avem budincă de carne. Am făcut budincă de carne.

— Dar avem cuptor cu microunde.

Buza inferioară începu să-i tremure, dar nu spuse nimic. Rămase tăcută, în vreme ce eu mi-am pus pălăria, mi-am fixat plasa peste faţă şi am ieşit afară.

Restul zilei mi l-am petrecut pe terenul de la Alabast River. Întâi am lucrat. Vremea era agasant de frumoasă. N-ar fi avut voie să fie aşa frumoasă. Nu corespundea. Soarele imens atârna către apus, peste lunca înflorită. Frumos ca o filă de calendar.

Dar, dintr-odată, munca deveni anevoioasă. Îmi simţeam braţele paralizate, iar oboseala puse stăpânire pe mine. Nu mai puteam nici să merg. Dădeam ocol stupilor noi. Goi. Gri, un munte imens.

Am rămas acolo până la întoarcerea primelor albine. Natura se liniştea.

Abia atunci am traversat lunca până în celălalt capăt. Picioarele mă duceau într-acolo. Înspre vechii stupi în culori vii, în care mai era încă viaţă.

Oare de ce tocmai aceştia fuseseră cruţaţi? Cine le hotărâse soarta, ca tocmai aceştia să aibă dreptul la viaţă?

Respiram greu şi m-am oprit lângă un stup galben. De fiecare dată când verificam un stup, aveam o strângere de inimă. Pentru că de fiecare dată se repeta acelaşi scenariu. Îmi imaginam deja albinele letargice bâjbâind pe fundul stupului, golul, regina solitară înconjurată doar de câteva albine tinere.

Şi ceva nu era în regulă nici cu stupul acesta. Era mult prea silenţios. Sigur era ceva în neregulă. Am verificat rampa de zbor. Rămăseseră doar câteva albine. Nu destule.

Nu mai suportam.

N-aveam încotro.

Cu ochii închişi, am înşfăcat acoperişul. L-am ridicat în sus. Zumzetul mă lovi brusc, bâzâitul. Cum să nu-l aud? Totul părea normal. Cât se poate de normal, sută la sută aşa cum trebuia să fie. Albinele erau active în stup. Unele dansau. Am văzut puiet. Mierea limpede şi aurie. Lucrau. Trăiau. Şi erau aici.

Am simţit că ameţesc. Cât eram de obosit! M-am lăsat în jos pe pământ. Am rămas aşa un timp. Pământul era cald. Iar firele de iarbă erau moi. Am închis ochii.

Dar n-am adormit. Mă strângea ceva în piept. Toate lacrimile Emmei curgeau în direcţia mea. Apa creştea. O simţeam lovindu-se de picioarele mele.

Am înghiţit şi iar am înghiţit apă. Nu mai puteam respira. Mă înecam. Dar opuneam rezistenţă. M-am ridicat din nou. Am rămas în picioare privind albinele, care şi ele se luptau acolo jos, în stup. Luptau pentru viaţa de zi cu zi, pentru urmaşele lor, pentru suficient polen, pentru miere.

Şi ele urmau să moară. Nu era viabil nimic din ce făceam. De fiecare dată când deschideam un stup, avea să fie exact ca acum. Acelaşi sentiment de incertitudine, dacă sunt vii sau dacă au dispărut. N-avea niciun sens.

N-avea niciun sens.

Toţi muşchii corpului îmi erau încordaţi. Toată puterea mea se concentră într-un singur picior, cu care am lovit.

Stupul căzu pe jos cu o bubuitură şi un roi de albine se ridică în aer.

Am scuturat ramele. Iar acum albinele erau peste tot. Enervate şi înfricoşate. Voiau să mă atace, să se răzbune pe mine. Le-am călcat în picioare, am călcat puietul în picioare, copiii lor. Dar sunetul era absent, aproape imperceptibil. Nu era precum acela al sticlei zdrobite în picioare. Totuşi, nu m-am oprit. Am continuat să le distrug. Să le zdrobesc. Să le rup aripile. Pentru că mă năruiseră pe mine.

Şi apoi am înţeles. Cât de uşor era.

Ne puteam distruge unii pe alţii.

Stăteam în mijlocul unui nor de albine nervoase. Se năpusteau asupra mea.

Cât era de simplu!

Am ridicat mâna la fermoar, la plasa de protecţie.

Trebuia doar s-o ridic.

Să-mi scot pălăria de pe cap.

Să-mi dau jos mănuşile.

Să trag repede de fermoar în jos – să ies din combinezon.

Să-mi arunc cizmele.

Şi să rămân aşa acolo, lăsându-le să-şi ducă treaba până la capăt.

S-ar fi apărat înţepându-mă. Şi-ar fi înfipt acele în mine, dându-şi viaţa pentru a o lua pe a mea. Dar de data aceasta nu mai era tatăl meu în preajmă, să mă ia în braţe şi să mă ducă departe de ele, în timp ce norul de albine, deasupra noastră, ne urmărea până la râu, unde ne scufundam amândoi sub apă, rămânând acolo până la dispariţia pericolului.

De data aceasta aveam să cad. Să rămân la pământ. Veninul avea să-mi curgă prin vine. Aveam să le las să mă înţepe, iar dacă încetau, aveam să le lovesc cu degetele

goale, să le calc în picioare, astfel încât să continue să mă înţepe până ce ajungeam de nerecunoscut.

Aveau să fie răzbunate. Meritau din plin.

Şi aşa, totul avea să se termine.

S-o fac acum.

Acum.

Degetele mele apucară plasa. Materialul subţire sub mănuşile groase.

Am ridicat-o.

Acum!

Dar…

Paşi traversând câmpul. Cineva striga.

Se îndrepta spre mine.

La început lent, apoi din ce în ce mai repede. Din ce în ce mai aproape.

În combinezon alb. Pălărie, plasă de protecţie. Gata echipat, gata să lucreze.

Apăruse din nou din senin, neanunţat. Sau poate că Emma ştia.

Venise. Poate pentru totdeauna?

Acum se apropia în fugă. Mă vedea? Vedea ce avea să se întâmple?

Strigătele erau din ce în ce mai puternice. Ţipătul străpungea aerul.

— Tată? Tată!

tao

Tatăl şi fiul erau în spatele meu când am băgat cheia în broască şi am deschis uşa spre o beznă pustie.

Jacheta lui Kuan era agăţată în cuierul din hol. Pantofii nu erau acolo.

Am apăsat clanţa uşii de la baie. Raftul lui de deasupra chiuvetei era gol. Doar o urmă de săpun, acolo unde stătuse aparatul de bărbierit.

Se mutase fără să spună o vorbă. Pentru că dorise s-o facă? Sau credea că eu doream? Pentru că tot ce era legat de mine îi amintea de Wei-Wen, aşa cum tot ce era legat de Kuan îmi amintea mie de el?

Pentru că mă acuza?

Încă o persoană dispărută. Dar de data aceasta nu puteam căuta. Nu puteam întreba, nu puteam să-l contactez. Fusese alegerea lui, iar eu nu aveam niciun drept să întreb. Pentru că vina era tot a mea.

Tatăl şi fiul rămaseră în hol. Mă priveau aşteptând. Trebuia să le spun ceva.

— Puteţi să staţi în dormitor.

Am pus geanta jos, în mijlocul camerei de zi, şi mi-am aranjat canapeaua. Îl auzeam pe băiat vorbind în camera de alături. Vocea lui se unduia în valuri, entuziast, în detalii practice care îi insuflau energie. Îşi recăpătase viitorul. Întunericul din adâncul lui dispăruse. Sau poate că pusesem mult prea multe în vorbele din seara trecută. Proiectasem toate trăirile mele în acele vorbe.

M-am dus la geam. Gardul era tot acolo. Deasupra zonei se rotea un elicopter. Albinele fuseseră încapsulate ca într-un cocon, astfel încât niciuna să nu mai scape, să nu se înmulţească înainte de a strânge informaţii despre modul în care ar putea fi controlate. Acesta era planul lui Li Xiara.

Dorea să le îmblânzească. Aceasta ar fi fost salvarea noastră. Voia să le îmblânzească, aşa cum mă îmblânzise

pe mine. Iar eu mă lăsasem îmblânzită. Era cel mai simplu lucru pe care-l puteam face. S-o urmez, să nu gândesc.

Băiatul râdea acolo, în cameră. Era pentru prima oară când îl auzeam râzând. Un râs atât de proaspăt şi de luminos… Le dăruisem ceva, lui şi tatălui său. Sunetul creştea în intensitate şi mă făcea să pot respira mai uşor. Când a mai râs cineva ultima oară între pereţii aceştia?

În spatele meu se afla geanta. Iar în geantă era cartea pe care nu am mai ajuns s-o înapoiez la bibliotecă, dar pe care am citit-o în întregime, de la cap la coadă. Purtam cuvintele cu mine, dar nu ştiam ce să fac cu ele. Era ceva mult prea măreţ, mă depăşea.

Degajau piaţa pentru mai mult spaţiu. A fost ridicat un podium şi au fost instalate camere de luat vederi. Mai multe echipe lucrau concomitent, pentru că discursul urma să fie difuzat în toată lumea. Un producător energic dădea instrucţiuni oamenilor din jur. În fundal stivuiseră coşuri mari cu pere proaspăt culese. Simbolistica mi se părea exagerată. Dar poate că era necesară.

Am primit propria mea cabină. O femeie îmi aduse acolo câteva haine din care trebuia să-mi aleg ceva. Nimic ieşit din comun, dar totul era nou-nouţ. Cu o tăietură simplă, aducând cu uniforma din faza de început a Partidului, probabil cu intenţia de a aminti audienţei de unde veneam, că eram de-a lor, o femeie din popor. Fusta era plisată, ţinuta, în general, avea un aer sobru, dar, altfel, totul era făcut dintr-un material moale.

— E bumbac, spuse femeia. Bumbac reciclat.

N-avusesem niciodată haine de bumbac. Un metru costa salariul pe o lună. Am ales un costum albastru şi l-am îmbrăcat. Stofa respira, abia dacă o simţeam pe piele. Am întors privirea spre oglindă. Îmi venea bine. Arătam acum ca una dintre ei. Asemenea ei, lui Li Xiara, şi nu asemenea unei muncitoare pe câmpurile cu pomi fructiferi. Eram asemenea celei care probabil trebuia să devin, de fapt.

Eram cu totul alta în acest costum – persoana pe care ea îmi ceruse s-o întruchipez. M-am întors, m-am uitat peste umăr în oglindă, jacheta îmi venea bine pe umeri, pantalonii îmi cădeau bine pe coapse. Am tras puţin de mânecile jachetei, care se potriveau exact.

Apoi mi-am întâlnit propria privire. Ochii mei… cât de mult semănau cu ai lui. Dar cine eram eu? Am plecat privirea. Wei-Wen nu avusese niciodată o haină de bumbac, iar scurta lui viaţă nu avusese niciun sens.

M-am forţat din nou să ridic privirea, să mă privesc pe mine însămi. Un idiot util pentru societate mă privi înapoi.

Nu. Deodată am simţit cum materialul începe să mă înţepe. Am smuls bluza de pe mine. Mi-am dat jos pantalonii şi i-am lăsat acolo.

Trebuia să existe un sens. Şi ştiam şi cum aveam să-l găsesc.

Mi-am tras pe cap vechiul meu pulover uzat, m-am îmbrăcat cu vechii mei pantaloni, i-am închis rapid şi mi-am pus pantofii.

Apoi am luat geanta de pe jos, am deschis uşa de la vestiar şi am ieşit repede afară, unde am dat de producătorul spectacolului şi l-am înşfăcat de braţ.

— Unde-i Li Xiara? Trebuie să vorbesc cu Li Xiara.

Ea se afla în clădirea comitetului local, unde primise cel mai mare birou. Trei bărbaţi au fost scoşi pe uşă de un paznic în momentul în care am sosit, chiar dacă era evident că nu încheiaseră discuţia.

Li Xiara se ridică repede în picioare, îmi ieşi în întâmpinare, încercând unul dintre zâmbetele ei, dar eu, una, eram deja lămurită.

— Poftim!

I-am întins cartea.

O luă fără s-o deschidă, nici măcar nu se uită la ea.

— Tao, aştept cu nerăbdare discursul dumneavoastră.

— Trebuie să citiţi cartea, am spus.

— Dacă vreţi, putem să-l repetăm încă o dată, o fac cu plăcere. Intonaţia, poate să schimbăm unele formulări…

— Vreau doar s-o citiţi, am spus.

În cele din urmă îşi aruncă ochii pe carte, mângâind titlul cu degetul. *Apicultorul orb?*

Am dat aprobator din cap.

— Nu ţin nicio cuvântare înainte s-o citiţi.

Se uită rapid în sus, spre mine.

— Ce spuneţi acolo?

— Faceţi totul greşit.

Ochii ei se îngustară.

— Facem *tot* ce putem.

M-am aplecat spre ea, i-am înfruntat privirea şi am spus încet:

— Albinele vor muri. Din nou.

Mă privi. Aşteptam un răspuns, dar acesta nu veni. Se gândea? Înţelesese? Însemnau cuvintele mele ceva pentru ea? Eram tot mai furioasă. Nu putea spune nimic?

Nu mai suportam să stau acolo, m-am întors, îndreptându-mă spre uşă. Abia atunci reacţionă.

— Aşteaptă!

Deschise cartea şi începu s-o răsfoiască până ce ajunse la foaia de titlu.

— Thomas Savage. Se uita la numele autorului. American?

— A fost singura carte pe care a scris-o, am spus eu repede. Dar asta n-o face mai puţin valoroasă.

Înălţă capul şi mă privi din nou. Apoi făcu semn înspre un scaun.

— Aşază-te. Spune-mi.

La început m-am repezit într-un şuvoi de cuvinte, vorbind sacadat şi sărind de la una la alta. Dar am înţeles repede că avea răbdare să mă asculte. La intrare aştepta multă lume, dar ea îi expedia pe toţi cei care băteau la uşă. Încet, mi-am recăpătat calmul.

I-am povestit despre autor, Thomas Savage. Cartea se baza pe propriile experienţe, pe propria viaţă. Provenea dintr-o familie cu generaţii întregi de apicultori, tatăl lui fusese primul apicultor lovit de sindromul colapsului

coloniilor de albine, dar şi ultimul care s-a dat bătut. Iar Savage a lucrat în preajma tatălui său până în ultima clipă. La insistenţele fiului, îmbrăţişaseră de la bun început apicultura ecologică, astfel că nu forţau albinele la drumuri lungi şi nu recoltau mai multă miere decât era necesar. Cu toate acestea, nici ei nu au fost cruţaţi. Albinele au murit. Iarăşi şi iarăşi. În cele din urmă, au fost constrânşi să-şi vândă ferma. Abia atunci când a împlinit cincizeci de ani, Savage s-a apucat să scrie o carte despre propriile experienţe şi despre viitor. *Apicultorul orb* era o carte vizionară, însă realistă şi concretă, pentru că se baza pe experienţa practică a unei întregi vieţi.

Cartea a apărut în 2037, cu numai opt ani înaintea Colapsului propriu-zis. Autorul prevestea până unde va ajunge rasa umană. Dar şi cum am putea renaşte din propria cenuşă.

Când am terminat, Li Xiara rămase tăcută. Ţinea calmă mâinile pe carte. Mă fixa cu privirea ei imposibil de descifrat.

— Poţi pleca acum.

Mă dădea afară? Dacă m-aş fi opus, ar fi chemat gărzile şi le-ar fi dat ordin să mă ducă acasă. Să-mi ceară să stau acolo în apartament, până ce venea vremea să ţin cuvântarea, aceasta şi multe altele, chiar împotriva convingerilor mele.

Dar nu se întâmplă nimic din toate astea. În schimb, răsfoi cartea până la primul capitol şi se aplecă asupra textului.

Am rămas pe loc. Atunci îşi ridică privirea şi îmi făcu semn spre uşă.

— Acum aş vrea să rămân singură. Mulţumesc.

— Dar…

Puse o mână pe carte, ca şi cum ar fi vrut s-o protejeze:

— Am şi eu copii, murmură ea.

William

Tapetul atârna ferfeniţă pe pereţi, iar culoarea galbenă era la fel de ţipătoare. Ea fredona din nou, azi, ca-n fiecare zi, un murmur melodios şi discret, în timp ce mătura podeaua cu mişcări precise. Eu zăceam cu faţa la geam, privind câteva frunze maronii ce treceau în zbor pe-afară.

Mătură gunoiul în făraş, apoi puse făraşul la uşă şi se întoarse spre mine.

— Să vă scutur pătura?

Fără să aştepte un răspuns din partea mea, ridică repede pătura de pe mine, o luă în braţe şi o duse la fereastră. Mă simţeam dezbrăcat, pentru că rămăsesem aşa, în cămaşa de noapte, dar ea nu-mi aruncă nicio privire.

Deschise fereastra, iar aerul năvăli înăuntru. Era mai rece decât ieri. Simţeam cum mi se face pielea de găină pe picioare şi mi le-am tras sub mine.

Ţinea pătura afară pe geam şi o scutura cu mişcări ample. Când ridica pătura semăna cu pânza unei bărci, înainte s-o lase să cadă. Atunci când ajungea să cadă, o smucea din nou, scuturând-o în faţa ferestrei.

După ce termină, o întinse peste mine. Era rece ca aerul de afară. Apoi îşi trase un scaun lângă pat şi rămase în picioare cu mâna pe spateaza scaunului.

— Vreţi să vă citesc?

Nu aşteptă răspunsul. Niciodată nu aştepta răspunsul, mergea direct la biblioteca din nou foarte bine organizată. Ezită puţin şi îşi lăsă degetul să treacă peste cotoarele coperţilor. Se opri la un moment dat şi scoase o carte.

— O luăm pe asta.

N-am văzut titlul. Nici măcar nu citea pentru mine, ştia foarte bine că nu avea oricum nicio importanţă. Nu conta ce citea, ci faptul că ea citea era important.

— Charlotte, am spus cu vocea mea ruginită de om bătrân, care nici măcar nu era a mea. Charlotte…

Îşi ridică privirea din carte. Clătină uşor din cap. Nu trebuia să spun nimic. Pentru că i-o repetasem deja de nenumărate ori, iar ea ştia prea bine ce urma să-i spun. Că o imploram să se ducă. Să plece. Să mă părăsească. Să se gândească la ea însăşi. Să trăiască, dar nu pentru mine, ci pentru ea.

Dar răspunsul ei era acelaşi, de fiecare dată. Cu toate acestea, eu insistam să-i repet mereu şi mereu acelaşi mic discurs. Nu puteam renunţa. Îi datoram măcar atât, pentru că ea îmi dăruise întreaga ei viaţă. Dar nicio vorbă nu putea s-o alunge de aici, nicio vorbă n-o putea convinge. Voia doar să stea lângă mine.

Vocea ei umplu camera odată cu aerul răcoros de toamnă. Dar nu mi-era frig. Cuvintele mă îmbrăţişau. Avea să citească mult timp, nu se lăsa niciodată întreruptă.

Am întins o mână şi am ştiut că o va lua în mâna ei.

Azi, ca în celelalte zile, veghea la căpătâiul meu, cu mâna ei în mâna mea, în timp ce cuvintele umpleau tăcerea. Îşi risipea vorbele cu mine, îşi risipea timpul, îşi risipea viaţa.

Aveam un motiv suficient de puternic să mă ridic din nou. Dar nu eram capabil. Fusesem jefuit – nu, nu jefuit –, ci îmi *irosisem* propria voinţă şi pasiune.

Deodată se auzi un sunet de la etajul inferior. Un sunet pe care nu-l mai auzisem de ani buni. Plânset de sugar. Un sugar? Nu era al meu. Poate că venise cineva în vizită. Dar oare cine? Trecuseră luni de zile de când nu mai auzisem alte voci jos decât cele ale propriei familii.

Charlotte se opri din citit. Se lăsă întreruptă şi se aplecă înainte, ca şi cum s-ar fi pregătit să sară din scaun.

Cineva potolise copilul acolo jos. Să fi fost Thilda?

Copilul scâncea, dar se lăsa liniştit. Încet, se făcu mai linişte.

Charlotte se lăsă din nou pe speteaza scaunului, luă cartea şi continuă să citească.

Am închis ochii. Am simţit mâna ei pe a mea şi cuvintele începură să se reverse în aerul dintre noi doi. Minutele

treceau. Ea citea, iar eu stăteam nemişcat, plin de recunoştinţă.

Dar plânsetul copilului se porni din nou. Mult mai puternic acum. Charlotte se opri.

Îşi retrase mâna.

Plânsetul care creştea în dramatism, disperat, de nepotolit, trecea prin pereţi.

În acel moment, se ridică de pe scaun şi lăsă jos cartea. Se repezi pe uşă afară.

— Îmi pare rău, tată.

Deschise uşa. Plânsetul umplu camera.

— Sugarul… am spus.

Rămase în uşă.

Îmi căutam cuvintele.

— A venit în vizită?

Făcu semn că nu.

— Nu… eu… Copilul este al nostru acum.

— Dar, cum…

— Mama pruncului a murit la naştere. Iar tatăl… tatăl nu este în stare să se ocupe de el.

— Dar cine e tatăl? am întrebat. E aici?

— Nu, tată… Ezită. E la Londra.

Am înţeles imediat. M-am ridicat în capul oaselor, încercând să mă uit sever la ea, ca să o fac să-mi spună adevărul.

— E copilul lui, nu-i aşa? Al lui Edmund?

Clipi grăbit. Nu răspunse, dar nici nu era nevoie.

— Îmi pare rău, spuse ea repede şi plecă.

Uşa rămase deschisă în urma ei. Am auzit paşii grăbiţi pe trepte, mergând la parter şi mai apoi în camera de jos.

— Vin acum. Se opri. L-am luat… Vocea ei slăbi în intensitate. Aşa… uite-aşa… da… ssss…

Şi apoi.

Din nou cântecul ei discret, murmurul ei melodios.

Dar acum nu-mi mai cânta mie.

În sfârşit, nu-mi mai cânta mie. Cânta copilului pe care îl ţinea în braţe şi pe care îl legăna uşor.

GEORGE

Frisoane mari. Nu-mi mai dădeau pace. Zile în şir. Dimineaţa, la prânz, seara.

Mă forţam să ţin tacâmurile în mână. Emma mă vedea, dar nu spunea nimic. Îmi era greu să manevrez uneltele, scăpăm şurubelniţa pe jos, iar ferăstrăul o lua razna.

În fiecare dimineaţă mă trezeam cu inima cât un purice.

Mă trezeam, coboram la parter şi mă întâlneam cu el. Mă privea scurt şi dădea uşor din cap, înainte să se cufunde iarăşi într-o carte. Dar era în regulă.

Pentru că *el* nu tremura.

Nu avea ezitări. Chiar şi atunci când răsfoia o carte, o făcea cu mişcări sigure, hotărât şi calm, iar ceaşca de cafea de alături o ridica mereu cu o mână fermă. Mergea pe luncă, la stupi, cu paşi egali, bine ancoraţi în pământ.

Iar eu îl urmam. Mereu agitat de acelaşi tremur interior.

Dar, pe măsură ce-l urmam în luncă, observându-l cum ridica stupii, cu genunchii îndoiţi, nu cu spatele, ridicându-i şi apoi aşezându-i la loc, mereu neobosit, am încetat să mai tremur. Cu fiecare zi care trecea îmi era tot mai uşor să ţin furculiţa în mână.

Şi apoi, într-o zi, în timp ce extrăgeam mierea, în lumina soarelui blând de toamnă aflat la apus, la fel de aurie ca picăturile pe care le scuturam de pe rame, mi-am dat dintr-odată seama că tremurul dispăruse.

Lucram cu mâini sigure şi calme. Asemenea lui. Alături de el.

La unison.

tao

Stupul era păzit, dar cortul fusese îndepărtat, iar acum putea fi văzut de toată lumea, la marginea parcelelor, la liziera pădurii.

Oamenii se adunau la o distanţă rezonabilă şi priveau liniştiţi. Nimeni nu se temea de el, albinele nu erau periculoase, iar alergia lui Wei-Wen era un caz izolat. Pretutindeni în jurul nostru erau tufe cu flori de curând plantate, roşii, roz, portocalii, aceeaşi lume de basm pe care o întrezărisem şi în cort, dar care acum se întindea pe o suprafaţă mare, pentru că pomii fructiferi fuseseră tăiaţi şi înlocuiţi cu plante noi.

Militarii plecaseră, gardurile fuseseră dezmembrate, iar cortul, demontat. Coconul fusese spart, şi acum stupul îşi trăia viaţa printre noi. Albinele puteau zbura unde pofteau, cu totul libere.

Stupul era la zece metri de mine, în umbra copacilor, soarele strălucea prin frunzişul pomilor – nu departe de locul unde fusese găsit primul roi de albine, aproape de locul unde Wei-Wen fusese înţepat. Stupul Savage, exact aşa cum Thomas Savage îl reprodusese în *Apicultorul orb,* stupul folosit de familia lui începând din 1852 şi ale cărui schiţe dispăruseră la un moment dat în decursul istoriei, dar ale cărui măsurători şi formă fuseseră memorate şi reconstituite de Savage. Stupul fusese proiectat de inventator pentru producţie şi observaţie, în speranţa domesticirii albinelor.

Dar albinele nu pot fi domesticite. Ele pot fi îngrijite doar, ele pot primi atenţia noastră. În ciuda scopului iniţial al stupului, cel de îmblânzire a albinelor, acesta deveni totuşi un bun adăpost pentru ele. În acest stup totul era conceput astfel încât să favorizeze înmulţirea şi creşterea albinelor. Albinele puteau păstra mierea pentru uzul lor, nimic nu se putea colecta sau exploata. Mierea avea să fie de acum încolo ceea ce fusese menită să fie: hrană pentru larve.

Sunetul pe care îl scoteau albinele nu semăna cu nimic din ce auzisem vreodată. Un du-te-vino al albinelor, când înăuntru, când afară. Se întorceau la stup încărcate cu nectar şi polen pentru micuţii lor. Dar nicidecum fiecare doar pentru ai săi, deoarece fiecare albină muncea pentru întreaga colonie, pentru toţi membrii acesteia, pentru organismul pe care ele toate îl formau împreună.

Zumzetul se unduia în aer, făcând să vibreze ceva în mine. Sunetul mă liniştea şi mă ajuta să respir.

Am rămas aşa, încercând să urmăresc fiecare albină cu privirea, să urmăresc traiectoria fiecăreia dinspre stup şi până la flori, apoi din floare în floare şi din nou înapoi la stup. Dar mereu le pierdeam din ochi. Erau prea numeroase, iar mişcările lor în aer erau imposibil de înţeles.

Aşa că, în schimb, mi-am odihnit privirea pe imaginea de ansamblu, pe stup şi toată viaţa cu care se înconjura, toată viaţa la care acesta participa.

În timp ce stăteam aşa, am simţit o prezenţă nu departe de mine. M-am întors. Era Kuan. Era preocupat de stup, înălţându-şi capul ca să vadă mai bine. Dar mă observă imediat.

— Tao...

Veni înspre mine. Avea mers străin, mai greoi, de parcă îmbătrânise deja.

Am rămas faţă în faţă. Kuan continuă să mă privească fără să se uite în jos, aşa cum obişnuia s-o facă adesea. Avea ochii încercănaţi. Era tras la faţă şi palid.

Îmi era dor de el. Mi-era dor de cel ce fusese odată. Natura sa luminoasă şi jucăuşă, mulţumirea şi bucuria pentru copilul pe care îl avusese. Şi copilul pe care l-ar fi avut. Mi-aş fi dorit să-i pot spune ceva care să readucă acea lumină în el, dar n-am găsit niciun cuvânt.

Ne-am îndreptat atenţia spre stup şi am rămas aşa, unul lângă altul, privindu-l. Mâinile noastre erau atât de apropiate, dar niciunul din noi n-a luat mâna celuilalt, eram ca doi adolescenţi sfioşi. Căldura dintre noi. Revenise.

O albină zbură pe lângă noi zumzăind, la doar un metru, apoi viră la dreapta, probabil neplanificat, apoi zbură printre noi doi – am simţit o adiere pe obraz –, înainte să dispară în direcţia florilor.

Atunci mă luă de mână.

Am tras aer în piept. De data aceasta el a fost cel care a îndrăznit.

În sfârşit mă atingea din nou. Palma mea se făcu mică într-a lui. Îşi împărţea căldura cu mine.

Eram pur şi simplu acolo, ţinându-ne de mână şi privind stupul.

Şi apoi.

Cuvintele care îmi lipsiseră atât de mult veniră în cele din urmă.

Încet şi clar, cu o gravitate ce nu-i era proprie. Nu spuse cuvintele pentru că se simţea obligat, ci pentru că aşa gândea:

— Tao, n-a fost vina ta. N-a fost vina ta.

După ce ne-am luat rămas-bun, am coborât colina de una singură, pe făgaşe. Albinele încă mai vibrau în mine. Iar cuvintele lui eliberaseră cuvintele din mine.

Am mers mai departe, rărind pasul, tot mai încet, înainte să mă opresc de tot şi să rămân în mijlocul pomilor fructiferi. Totul era deschis acum, nici urmă de garduri sau militari, totul era ca mai demult, ca anul trecut pe vremea aceasta. Ningea cu petale galbene. Pământul era acoperit de petale, iar copacii aproape goi. Toate perele fuseseră recoltate cu grijă, una câte una, împachetate în hârtie. Pere de aur.

Dar la orizont am întrezărit o schimbare. Şirurile nesfârşite de pomi fructiferi fuseseră întrerupte. Muncitorii erau pe cale să scoată pomii din rădăcină. Viziunea lui Thomas Savage devenea, în cele din urmă, realitate. Renunţam la control, iar pădurea se putea extinde. Alte plante urmau să fie sădite, şi spaţii întinse urmau să rămână necultivate.

Ba da. Acum doream să ţin un discurs, aşa cum îmi ceruse ea. Voiam eu însămi să fac lucrul ăsta, ca să pot să vorbesc despre Wei-Wen. Aveam să le spun cine a fost el pentru noi toţi, cine avea el să fie – imaginea lui, care fusese imprimată pe steaguri mari din piaţa oraşului, pe afişele de pe pereţii caselor, pe pancartele de deasupra intrărilor în clădirile oficiale.

Era una dintre puţinele fotografii pe care le aveam cu el, era neclară şi ştearsă, făcută pe un fundal gri şi neutru, dar pe afişe culorile erau clare, contrastul, mai marcat, iar ochii erau mai luminoşi.

Această fotografie clară, în culori tari, era imaginea oferită lumii, şi exact despre asta urma eu să vorbesc. Nu despre *el,* Wei-Wen, pentru că el nu avea niciodată să fie al lor. Cei de acolo, din piaţă, nu aveau niciodată să-i cunoască entuziasmul, încăpăţânarea, îndărătnicia. N-aveau să afle cum uneori se trezea din somn cântând fals, dar entuziast. N-aveau să audă niciodată nimic despre nasul care-i curgea fără oprire, despre schimbatul pantalonilor uzi de urină şi nici despre cum îi frecam picioarele îngheţate ca să se încălzească, sau despre corpul lui încins de somn lipindu-se noaptea de mine. Pentru ei, el nu avea să fie nimic din toate astea. Din acest motiv nici n-ar fi folosit la nimic dacă le-aş fi povestit. De aceea nu avea niciun sens să vorbesc despre copilul care *fusese* el cu adevărat. Viaţa unei simple fiinţe umane, în carne şi oase, cu umori şi impulsuri nervoase, cu gânduri, temeri şi visuri nu conta. Şi nici visurile mele pentru el nu contau deloc, atâta timp cât ele nu erau realizabile şi nu erau împărtăşite de noi toţi.

Dar Wei-Wen avea totuşi o însemnătate majoră. Fotografia lui. Băiatul cu cravată roşie, faţa lui: el *era* imaginea timpurilor noi. Pentru că milioane de oameni se regăseau în chipul lui rotund, cu ochi luminoşi, privind spre cerul de un albastru intens, uniţi printr-un singur cuvânt. Un singur sentiment care ne lega într-un tot: speranţa.

Mulţumiri

Ţin să mulţumesc călduros tuturor specialiştilor care au găsit timp să citească manuscrisul şi să răspundă la întrebările mele: Ragnhild Hutchinson şi Johanne, istorici; Nygren, Tone Helene Aarvik, expert din China; Petter Bockman, zoolog; Siri Seterelv, medic; Bjørn Dahle, consultant-şef la Asociaţia norvegiană a apicultorilor; Ragna Ribe Jørgensen, consultant la Bybi; Roar Ree Kirkevold, eseist; Ingar Tallastad Lie şi Per Sigmund Bøe, apicultori, şi, nu în cele din urmă, Isaac Barnes, de la Ferma Honeyrun din Ohio.

Mulţumiri tuturor persoanelor care au citit, comentat şi susţinut munca mea: Hilde Rød-Larsen, Joakim Botten, Vibeke Saugestad, Guro Solberg, Jorgen Lunde Ronge, Mattis Øybø, Hilde Østby, Catherine Movold, Gunn Østgård şi Steinar Storløkken.

Vreau, de asemenea, să mulţumesc înţeleptului meu redactor, Nora Campbell, şi tuturor colegilor săi pricepuţi de la Editura Aschehoug, care au primit *Istoria albinelor* cu un enorm entuziasm, chiar din prima zi.

Am folosit o gamă largă de surse pentru scrierea acestui roman. Printre cele mai importante citez lucrările de specialitate *The Hive* de Bee Wilson, *Ingar'sis birøkt (Stupăritul pentru începători)* de Roar Ree Kirkevold, *Langstroth's Hive and the Honey-Bee* de reverendul Lorenzo Lorraine Langstroth, *A World Without Bees* de Allison Benjamin şi Brian McCallum şi *Det nye Kina (China Nouă)* de Henning Kristoffersen, precum şi filmele documentare *Vanishing of the Bees, More than Honey, Who Killed the Honey Bee, Silence of the Bees* şi *Queen of the Sun.*

Oslo, mai 2015

Maja Lunde

Informaţii suplimentare despre albine şi stupărit, precum şi despre sindromul colapsului albinelor (CCD): norbi.no, bybi.no şi coloss.org.

Maja Lunde este una dintre cele mai importante voci ale literaturii norvegiene actuale. S-a născut în 1975 și a crescut la Oslo, unde locuiește și în prezent cu soțul ei și cei trei copii. A studiat la Universitatea din Oslo mai întâi literatura și psihologia, apoi și-a luat masteratul în media și comunicare, cu specializare în istoria filmului. Din 2009 s-a dedicat exclusiv scrisului, concentrându-se pe scenarii de film și pentru televiziunea norvegiană, care s-au bucurat de succes. Printre acestea se numără cele pentru filmul serial pentru copii *Barnas supershow*, pentru serialul dramatic *Hiem* (*Acasă*) și serialul de comedie *Side om side* (*Unul lângă altul*). Din 2012 până în prezent i-au apărut zece cărți pentru copii și adolescenți. Primul său roman pentru adulți, ***Istoria albinelor*** (*Bienes historie*; Humanitas Fiction, 2019), care a propulsat-o pe scena literară internațională într-un mod spectaculos, fiind tradus în treizeci și cinci de țări, a fost publicat în 2015 și face parte dintr-o tetralogie. Romanul a primit mai multe premii literare, printre care prestigiosul Bokhandlerprisen (Premiul librarilor norvegieni) și Fabelprisen (Premiul Fabel pentru literatură fantastică). Cel de-al doilea roman din tetralogie se intitulează *Albastru* (*Blå*), a apărut în 2017 și este deja tradus în peste douăzeci de țări.

ISBN 978-606-779-481-6

„*Istoria albinelor* va stârni interesul unui număr foarte mare de cititori. Lunde a scris un roman pe care mulți îl vor citi dintr-o suflare, după care se vor așeza și vor medita: asupra vieții, a lumii și a viitorului. O reușită totală."

Annette Orre, littkritikk.no

„Maja Lunde combină imaginația și cercetarea științifică în acest roman care ține să transmită un mesaj convingător, un roman plasat într-un trecut sumbru, o modernitate deja condamnată și un viitor distopic."

Kirkus Reviews

Bestseller internațional publicat în treizeci și cinci de țări • peste un milion și jumătate de exemplare vândute în toată lumea • Bokhandlerprisen (Premiul librarilor norvegieni) în 2015 • cea mai bine vândută carte în Norvegia în 2015 • cea mai bine vândută carte în Germania în 2017 • doi ani consecutiv în topul *Der Spiegel* • selectată în cadrul programului Books at Berlinale în 2017 • una dintre cele mai vândute zece cărți în traducere din Marea Britanie în 2018 • roman în curs de ecranizare.

Neliniștitoare, revelatoare, emoționantă și scrisă cu o măiestrie aparte, *Istoria albinelor* unește în mod surprinzător trei voci distincte din trei epoci diferite într-un roman provocator despre supraviețuirea speciei umane. Relațiile cele mai puternice și în mod paradoxal cele mai fragile, cele dintre părinți și copii, sunt puse în echilibru cu aceea asupra căreia rareori reflectăm – relația dintre om și natură.

„Maja Lunde nu scrie un raport de mediu, ci o ficțiune de cea mai bună calitate, care nu se concentrează neapărat asupra albinelor, ci mai ales asupra oamenilor și a relației pe care o au cu copiii lor și cu locul în care trăiesc."

Deutsche Welle

„Fanii lui David Mitchell din *Atlasul norilor* și ai lui Kazuo Ishiguro din *Să nu mă părăsești* vor iubi această carte."

Good Housekeeping

„Distopic și electrizant, romanul *Istoria albinelor* e menit să bântuie mințile celor care îl vor citi."

Stylist

CITITA DE RADIO GUERRILLA

"ISTORIA ALBINELOR"
9786067794816
"45 LEI/BUC"